

Torsdag den 12. november 2009 (D)

I

16. møde

Torsdag den 12. november 2009 kl. 10.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 7 [afstemning]:

Forespørgsel til finansministeren og indenrigs- og socialministeren om kommunernes og regionernes fremtid.

Af Line Barfod (EL), Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF) og Johs. Poulsen (RV).

(Anmeldelse 20.10.2009. Fremme 22.10.2009. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 11.11.2009. Forslag til vedtagelse nr. V 8 af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne SF, Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 9 af Erling Bonnesen (V), Hans Kristian Skibby (DF) og Jørgen S. Lundsgaard (KF)).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse om kemikaliers indvirkning på sundheden.

Af Pia Olsen Dyhr (SF), Jonas Dahl (SF), Steen Gade (SF) og Ole Sohn (SF).

(Anmeldelse 10.11.2009).

3) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til udenrigsministeren om nordisk samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Af Niels Sindal (S), Marion Pedersen (V), Anita Knakkergaard (DF), Kristen Touborg (SF), Jørgen S. Lundsgaard (KF), Bente Dahl (RV) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 07.10.2009. Fremme 20.10.2009).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om et dansk landmilitært bidrag til den internationale FN-styrke i Libanon (UNIFIL). Af udenrigsministeren (Per Stig Møller). (Fremsættelse 05.11.2009).

5) Forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til justitsministeren om bandekrigen. Af Simon Emil Ammitzbøll (LA) m.fl. (Anmeldelse 07.10.2009. Fremme 20.10.2009).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om naturbeskyttelse og lov om vandløb. (Hjemmel til at fastsætte regler om drift af vandforsyningsanlæg og om sagsbehandling af bestemte typer af sager samt forlængelse af visse vandindvindingstilladelser og -rettigheder). Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 22.10.2009).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer.

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 22.10.2009).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. (Implementering af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet på Miljøministeriets område).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 29.10.2009).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om afbureaukratisering i jobcentrene.

Af Lennart Damsbo-Andersen (S) m.fl. (Fremsættelse 22.10.2009).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om forkortelse af optjeningsperioden til dagpengeret.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 21.10.2009).

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 15:

Forslag til folketingsbeslutning om at ophæve ægtefælleafhængigheden ved tildeling af kontanthjælp.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 21.10.2009).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 23:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af arbejdsløshedsdagpengene.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 22.10.2009).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet. Jeg kan godt gentage det: Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Lovforslag nr. L 60 (Forslag til lov om friplads og stipendium til visse udenlandske studerende ved erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser).

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Lovforslag nr. L 66 (Forslag til lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold og forskellige andre love. (Udskydelse af prisloftreguleringen til 2011 m.v.)).

Ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri (Eva Kjer Hansen):

Lovforslag nr. L 67 (Forslag til lov om ændring af lov om fødevarer. (Forhåndsgodkendelse og delegation af beføjelser til privat institution)).

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Lovforslag nr. L 68 (Forslag til lov om ændring af lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald. (Anmeldelsespligt ved fødsler og dødsfald)).

Lone Dybkjær (RV) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 51 (Forslag til folketingsbeslutning om forebyggende helbredsundersøgelser).

Karl H. Bornhøft (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 52 (Forslag til folketingsbeslutning om behandlingstilbud til steroidmisbrugere).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 7 [afstemning]: Forespørgsel til finansministeren og indenrigs- og socialministeren om kommunernes og regionernes fremtid.

Af Line Barfod (EL), Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF) og Johs. Poulsen (RV).

(Anmeldelse 20.10.2009. Fremme 22.10.2009. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 11.11.2009. Forslag til vedtagelse nr. V 8 af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne SF, Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 9 af Erling Bonnesen (V), Hans Kristian Skibby (DF) og Jørgen S. Lundsgaard (KF)).

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og det drejer sig her om afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 9 af Erling Bonnesen (V), Hans Kristian Skibby (DF) og Jørgen S. Lundsgaard (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 59 (V, DF og KF), imod stemte: 49 (S, SF, RV, EL og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 9 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 8 af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14: Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse om kemikaliers indvirkning på sundheden.

Af Pia Olsen Dyhr (SF), Jonas Dahl (SF), Steen Gade (SF) og Ole Sohn (SF).

(Anmeldelse 10.11.2009).

Kl. 10:02

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

På hvilke måder følger regeringen forslagene i den forhenværende norske udenrigs- og forsvarsminister Thorvald Stoltenbergs rapport til de nordiske udenrigsministre om det fremtidige nordiske samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik?

Af Niels Sindal (S), Anita Knakkergaard (DF), Kristen Touborg (SF), Line Barfod (EL), Marion Pedersen (V), Bente Dahl (RV) og Jørgen S. Lundsgaard (KF).

 $(Anmeldelse\ 07.10.2009.\ Fremme\ 20.10.2009).$

Kl. 10:03

Formanden:

Den første, der får ordet, er hr. Niels Sindal som ordfører for forespørgerne. Værsgo.

Kl. 10:04

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Niels Sindal (S):

Da Stoltenbergrapporten blev præsenteret, blev man i delegationen i Nordisk Råd enige om at drøfte denne rapport mere indgående. Vi har i Nordisk Råds præsidium og i salen ved sidste samling haft besøg af Stoltenberg. Det var også delegationens ønske, at vi skulle have regeringens holdning præsenteret. Derfor har vi rejst den her forespørgsel i dag, hvor regeringen får lejlighed til at fortælle om, hvordan man ser på Stoltenbergrapporten.

Kl. 10:04

Formanden:

Tak til hr. Niels Sindal. Så er det udenrigsministeren for besvarelse af forespørgslen.

Kl. 10:04

Besvarelse

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg takker for forespørgslen. Jeg kan som forbrugeroplysning sige, at regeringen for længst har tilkendegivet sit synspunkt på Stoltenbergrapporten, for vi har netop haft et åbent samråd – vist indkaldt af hr. Jeppe Kofod før sommerferien – om Stoltenbergrapporten, hvor vi tilkendegav det, men det er fint nok at gøre det også Folketingssalen.

Det er en god rapport, som sætter fokus på relevante udfordringer for at styrke det nordiske samarbejde, og derfor er jeg også glad for den interesse, som Nordisk Råds parlamentarikere har vist rapporten. Stoltenberg tegner en vision for et styrket nordisk udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde med en horisont på 15-20 år. Generelt er regeringen positivt stemt over for rapporten som helhed og dens anbefalinger. Nogle er allerede sat i værk, mens andre er lige til at arbejde videre med, og atter andre kræver flere overvejelser og undersøgelser.

I den forbindelse må man jo bl.a. overveje, om et forslag er bedst i en ren nordisk ramme, eller om det vinder ved at inddrage partnere, enten lande eller organisationer eller begge dele. Man skal også se på, om et samarbejde mest effektivt finder sted i en anden ramme, f.eks. i NATO eller i EU. Her bør man så for det første jo være opmærksom på den politiske gevinst eller signalværdi, der ligger i et nordisk samarbejde, og for det andet skal man jo altså også være opmærksom på, at nogle nordiske lande står uden for EU, og at andre står uden for NATO.

Man må overveje de økonomiske konsekvenser af forslaget og foretage cost-benefit-analyser. Det er nemlig noget, som Stoltenbergrapporten slet ikke har kigget på, og det var heller ikke det, den var blevet bedt om, men *vi* kommer jo ikke uden om at se på pengene.

Man må overveje, om man kan bygge videre på allerede eksisterende nordisk samarbejde, f.eks. det militære samarbejde i NORD-SUP, Nordic Supportive Defense Structures, eller om man skal starte fra bunden.

Man må også overveje, hvordan vi sikrer en proces, som er åben, således at de nordiske lande, der ikke er med fra starten, kan komme til senere, og man skal også se på, om det skal være åbent for andre deltagere, f.eks. fra det arktiske område, hvis det er relevant, hvor vi jo har kyststater, som ikke hører under Nordisk Råd. Så skal vi undgå duplikations- og dobbeltarbejde.

Men som sagt er regeringen positiv over for alle forslagene, og flere af forslagene kan man allerede nu gå i gang med at føre ud i livet, og det sker faktisk også.

Stoltenbergrapporten blev igangsat af de nordiske udenrigsministre i Luxembourg den 12. juni 2008, og regeringens opfølgning på Stoltenbergrapporten tager udgangspunkt i de beslutninger, vi traf på det nordiske udenrigsministermøde i Reykjavik den 8. og 9. juni 2009. Vi var enige om, at der i første omgang skal arbejdes videre med 6 af de 13 forslag, og det drejer sig om følgende forslag: oprettelsen af en nordisk stabiliseringsstyrke, luftovervågning over Island, satellitovervågningssystemer, kompetencenetværker mod digitale angreb, samarbejde om udenrigstjenesten og militært samarbejde. Samtidig var vi enige om, at det gav mest mening at lægge det videre arbejde med forslaget om amfibieenheder ind under forslaget om det militære samarbejde.

I forhold til de øvrige forslag var vi enige om, at de løbende skulle følges op, men at det skulle ske i et lavere tempo og med et længere sigte. Det skyldes, at der på disse områder allerede eksisterer et meget velfungerende nordisk samarbejde; det gælder f.eks. forslaget om en efterforskningsenhed for krigsforbrydelser. Det kan også skyldes, at et styrket samarbejde skal tænkes ind i en større sammen-

hæng end den nordiske, f.eks. ved inddragelse af de baltiske lande, det gælder f.eks. Østersøen, og i andre sammenhænge gælder det USA og Canada som nævnt i forbindelse med det arktiske område. Det gør sig gældende for forslagene om havovervågning, etablering af en maritim indsatsenhed, nordisk samarbejde om arktiske spørgsmål, som jeg vil vende tilbage til senere, og selvfølgelig også etablering af en katastrofeenhed, hvor vi har brug for flere, der er med, hvor det er relevant.

I forhold til forslaget om en nordisk solidaritetserklæring vedtog vi på udenrigsministermødet i Reykjavik den 8. og 9. juni en erklæring, som tager højde for de nordiske landes forskellige sikkerhedspolitiske udgangspunkter. I erklæringen understreges det lige og naturlige fællesskab, de fælles interesser, og den geografiske nærhed, som gør det oplagt for os i den nordiske kreds at samarbejde.

Kl. 10:09

Efter udenrigsministermødet i Reykjavik i juni har vi fastlagt en konkret arbejdsplan for det videre arbejde med Stoltenbergrapporten og altså alle elementerne. Regeringen er som sagt positivt stemt over for alle Stoltenbergs forslag, og derfor arbejder vi videre med dem. Og jeg vil gerne oplyse nærmere om den konkrete opfølgning, der har fundet sted indtil nu.

Et af de forslag, som regeringen lagde særlig vægt på, er opfølgningen på forslaget vedrørende oprettelsen af en nordisk stabiliseringsstyrke. På baggrund af et ekspertmøde i slutningen af september i år blev det besluttet at skifte fokus i forhold til Stoltenbergs oprindelige forslag. I stedet for forslaget om en nordisk enhed fokuseres der nu på at skabe synergieffektiviseringer ved samordning af uddannelse af nordisk personel på krisestyrings- og beredskabsområdet.

Et eksempel på en mulighed for øget samarbejde kunne være i forbindelse med træning og uddannelse af politienheder med henblik på udsendelse i FN-regi. Det er dog endnu usikkert, hvilke konkrete resultater man når frem til; der arbejdes på at afklare mulighederne, men vi kan jo konstatere, at der er brug for netop vores polititrænere i FN-regi og de nordiske med de nordiske traditioner og den nordiske indstilling. Vi så f.eks. gerne flere i Afghanistan, hvor vi er godt til stede, men hvor vi mangler mange andre.

I kraft af det danske formandskab for Arktisk Råd er regeringen særlig opmærksom på opfølgningen på forslaget om nordisk samarbejde om arktiske spørgsmål. Vi har det koordinerende ansvar for forslaget, og vi vil medvirke til at sikre, at Arktisk Råd er i stand til at møde både nuværende og kommende udfordringer i forhold til Arktis. Klimaændringerne medfører jo en række vigtige udfordringer; i takt med isens afsmeltning opstår der mulighed for transport nord om Rusland eller Canada, og med øget sejlads øges også risikoen for grundstødninger og forlis. Derfor indeholder de arktiske kyststaters Ilulissaterklæring fra den 28. maj 2008 – det møde, som Danmark indkaldte kyststaterne til – også en fælles forpligtelse i forhold til eftersøgning og redning. Jeg vil derfor som et første skridt indbyde til et politisk møde på viceministerniveau for at fremme arbejdet i den taskforce, som Arktisk Råd har nedsat til at se på spørgsmålet.

Netop opfølgningen på dette forslag er et godt eksempel på, at vi trods et fortrinligt nordisk samarbejde inden for Arktisk Råd skal sikre os, at samarbejdet er åbent for kyststaterne Canada, Rusland og USA, ellers giver det jo ikke nogen mening. Vi kan ikke påtage os al redning i Polarhavet.

I forhold til forslaget om et satellitovervågningssystem er det besluttet at nedsætte en nordisk ekspertgruppe. Den skal afsøge mulige fordele ved et styrket nordisk samarbejde i forhold til et internationalt satellitsystem. I dansk regi er der under ledelse af Forskningsog Innovationsstyrelsen afholdt et koordinationsmøde og på den baggrund udarbejdet en dansk holdning til forslaget, som indgår i den samlede nordiske rapport, som Finland er pennefører på.

Fra dansk side er indstillingen, at der ikke er behov for en egentlig nordisk satellitmission, men vi ser gerne en nordisk koordinering i forhold til internationale satellitprojekter såsom det, der hedder GMES, Global Monitoring of Environment and Security. Den samme holdning gør sig gældende i de øvrige nordiske lande. Der er også enighed om, at de nordiske lande med fordel kan koordinere fælles holdninger i forhold til internationale aktører såsom EU og ESA, den europæiske rumorganisation, i forhold til den europæiske meteorologiske satellitorganisation og muligvis også i forhold til Canada med hensyn til udvikling af nye generationer af deres radarer og satellitter.

De nordiske lande har en fælles interesse i at sikre, at internationale satellitprojekter i videst mulig udstrækning leverer data over Norden til brug for en bred vifte af indsatsområder. Det gælder f.eks. sikker ledelse af skibs-, land- og lufttransport, det gælder iskortlægning, det gælder forureningsovervågning, og det gælder selvfølgelig også overvågning af klimaforandringerne. Der har vi jo glæde af de internationale systemer.

I forhold til opfølgning på forslaget om kompetencenetværk mod digitale angreb er hensigten at gøre de nordiske lande i stand til at handle koordineret og effektivt på trusler mod informationssikkerheden. Det skal ske gennem et styrket samarbejde mellem landenes nationale CERT'er – som forkortelsen hedder, og det betyder Computer Emergency Response Team. I Danmark er det IT- og Telestyrelsen, som står for den konkrete opfølgning. En dansk CERT forventes funktionsdygtig i 2010. På et ekspertmøde den 4.-5. november 2009 i Stockholm drøftede man, hvordan information kan deles mellem de nationale CERT'er, altså disse Computer Emergency Response Team, og hvilken type af informationer der kan deles; det er jo ikke alt, man ønsker at dele.

I forhold til opfølgning på forslaget om samarbejde om udenrigstjenesten har Sverige på baggrund af fælles indberetninger fra de nordiske repræsentationer udarbejdet en samlet rapport, og det kan konstateres, at der på samtlige poster findes et nordisk samarbejde mellem organisationerne – det har vi dagligt. De fælles rapporter opridser en lang række ideer til at udvide samarbejdet: at få udvidet informationsudveksling over samordning af policyinitiativer til egentlig samlokalisering i forskellige konstellationer.

Regeringen er som udgangspunkt interesseret i fælles kancelliprojekter, der kan skabe bedre rammebetingelser, placere os flere steder og nedbringe vores driftsudgifter. Emnet behandles løbende i de faste nordiske administrative fora.

Kl. 10:14

Endelig vil jeg i forhold til forslaget om militært samarbejde gerne nævne, at der i mange år har eksisteret et godt og tæt samarbejde mellem de nordiske landes forsvar. Samarbejdet er i de seneste år blevet yderligere styrket, og der er etableret en ny samlet enstrenget struktur, som afløser de tre eksisterende formelle samarbejdsstrukturer. Faktisk er der tale om, at det nordiske forsvarssamarbejde allerede er generelt langt mere omfattende udbygget og integreret, end Stoltenbergrapporten foreslår.

Regeringen lægger stor vægt på en fortsat aktiv opfølgning på forslagene i Stoltenbergrapporten, som jeg sagde indledningsvis. Det er afgørende, at processen bevæger sig fremad, og at der skabes resultater. Det gælder i en dansk sammenhæng, og det gælder i forhold til det nordiske. På det nordiske udenrigsministermøde i Stockholm i slutningen af oktober betonede jeg netop dette som en prioritet for de nordiske udenrigsministermøder under det danske formandskab næste år, for vi overtager jo formandskabet for Nordisk Råd nu.

Regeringen vil tage initiativ til, at der opstilles milepæle i forhold til den videre opfølgning på rapporten for at få klare pejlemærker, og så vi kan følge med med implementeringen – jeg nævnte de første seks, som kan gå hurtigere, men vi skal jo stadig væk undersøge de andre. Og det skal netop sikre, at der sker en styrkelse af det nordi-

ske samarbejde, som regeringen jo arbejder for, og som vi i fællesskab i de nordiske lande arbejder for.

KL 10:15

Formanden:

Tak til udenrigsministeren for besvarelsen.

Så går vi over til forhandlingen, og her er det hr. Niels Sindal, der får ordet først som ordfører for forespørgerne ... nej? Er det ikke rigtigt? Jeg beklager, det bliver senere. Men så er det fru Marion Pedersen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:15

Forhandling

(Ordfører)

Marion Pedersen (V):

Som vi netop har hørt, fremlagde Thorvald Stoltenberg sin rapport om udvikling af det nordiske samarbejde inden for sikkerheds- og forsvarsanliggender i februar i år. Rapporten blev meget positivt modtaget fra alle sider, fordi den indeholder forslag, som kan og bør resultere i et meget konkret nordisk samarbejde om emner af fælles interesse for de nordiske lande, og som også yderligere styrker de nordiske bånd. Der vil også være behov for at se på, om forslagene kan gennemføres ved et rent nordisk samarbejde, eller om det er mere hensigtsmæssigt at lægge op til et bredere samarbejde med andre partnere om de enkelte forslags gennemførelse.

Der foregår med andre ord allerede en livlig aktivitet med henblik på at sikre, at gennemførelsen af de enkelte forslag kommer til at foregå så hensigtsmæssigt som muligt, og udenrigsministeren har netop løftet sløret for, hvordan noget af arbejdet skrider frem. På embedsmandsplan er man, som ministeren også netop berettede om, straks gået i gang med en yderligere bearbejdning af de enkelte forslag. Udenrigsministeren har, som alle ved, på regeringens vegne i juni haft et møde med sine nordiske kollegaer, og i Venstre er vi meget tilfredse med, at konklusionen blev, at der med det samme vil blive arbejdet videre med seks af forslagene, og at resten vil komme senere. Dette er naturligt, da nogle af forslagene umiddelbart er til at gå til, mens andre af forslagene er mere komplekse og kræver omfattende forberedelse.

Arbejdet med rapporten falder i naturlig forlængelse af det løbende samarbejde om udenrigs- og sikkerhedsanliggender, som allerede foregår regelmæssigt i de nordiske lande. Jeg vil ikke ved denne lejlighed gå i detaljer med de enkelte forslag – det er jeg sikker på at andre af mine kollegaer vil gøre – men jeg vil dog understrege, at Venstre med særlig interesse vil følge arbejdet med forslaget om fredsskabelse ved hjælp af militær og civil stabilisering.

Jeg tror, alle forventer – og det bekræftede ministeren netop også – at realiseringen af forslagene i Stoltenbergrapporten vil blive et af hovedemnerne under det danske formandskab for det nordiske udenrigspolitiske samarbejde i 2010, og at forudsætningerne herfor er ved at blive tilvejebragt.

Til slut er jeg glad for, at ministeren sagde, at det danske formandskab vil yde et særligt bidrag til at fremme udviklingen af den arktiske region, hvor øgede kommercielle aktiviteter og skibstrafik udløser behov for større opmærksomhed fra mange sider. Det er noget, vi har diskuteret i Nordisk Råd de sidste 3, 4, 5 år, fordi vi er meget bekymrede for, hvad der kan ske oppe i det område.

Med disse ord vil jeg gerne på Venstres, Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, Det Konservative Folkepartis, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Liberal Alliances og Enhedslistens vegne – dvs. samtlige partier i Folketinget – fremsætte følgende forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

- »Folketinget opfordrer regeringen til
- fortsat aktivt at arbejde med løbende opfølgning på Thorvald Stoltenbergs rapport om det fremtidige nordiske samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik,
- at arbejde for, at opfølgningen på Stoltenbergrapporten står højt på dagsordenen under det danske formandskab for det nordiske udenrigspolitiske samarbejde i 2010.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 10).

Kl. 10:19

Formanden:

Tak. Det oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ønske om korte bemærkninger fra fru Line Barfod.

Kl. 10:19

Line Barfod (EL):

Tak for indlægget. Jeg ville gerne høre, om Venstre mener, at det er afgørende for også det her område i det nordiske samarbejde, at der, hvis det for alvor skal blive til noget, også skal være et folkeligt engagement, og at det også, når man ser på beredskabsområdet, er afgørende, at vi har de folkelige organisationer med, og at det derfor er meget vigtigt, at det kommer til at indgå som en stærk del af opfølgningen på og det videre arbejde med et tættere samarbejde mellem de nordiske lande, at vi får et tæt samarbejde med de mange folkelige organisationer, ikke bare Foreningerne Norden, men jo også beredskabsforbund og andre, som arbejder på det her område.

Kl. 10:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:20

Marion Pedersen (V):

Det er vi fuldstændig enige om, og jeg forstod også på det, ministeren sagde, at det sådan set også er det, der er lagt op til. I nogle af de papirer, vi allerede har set, kan jeg se, at det er tænkt med ind. Og det vil vi bestemt være opmærksomme på, fordi det er utrolig vigtigt, også for at borgerne i hele Norden skal forstå, at det her vedkommer dem hver dag.

Kl. 10:20

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 10:20

Line Barfod (EL):

Det er jeg glad for at Venstre mener.

Så et andet spørgsmål: Vi er jo mange, der, som ordføreren også var inde på, er meget optaget af Arktis. Mener ordføreren så, det er vigtigt, at vi sikrer, at de store investeringer, der foregår i de nordiske lande i de kommende år i fly, skal ske i nogle fly, der rent faktisk kan bruges i Arktis, så de altså er i stand til at lave den overvågning, der er brug for, altså er i stand til både at overvåge i forhold til eventuelle miljøkatastrofer og søredning osv., og at det er det, man skal sikre sig at vi får nogle fly der kan?

Kl. 10:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:21

Marion Pedersen (V):

Ja, det er bl.a. en af de ting, som de fly skal kunne. Jeg sidder jo også i Forsvarsudvalget, så jeg har det tæt inde på kroppen den vej rundt også. Og det er klart, at det vil være nogle af de ting, der bliver taget med, når man skal vurdere, hvad flyene skal kunne.

Nu er det jo nok nogle fly, som skal kunne lande på vores skibe, man fortrinsvis skal bruge i det arktiske område som helikopterne, vi har deroppe i øjeblikket på inspektionsskibene. Så det er ikke sikkert, at de fly kommer til at kunne de samme ting i forhold til Arktis, men det er klart, at det er en af de ting, der bliver taget med ind under det.

K1.10:21

Formanden:

Tak til fru Marion Pedersen. Der er ikke flere, der har ønsket korte bemærkninger. Vil hr. Niels Sindal have ordet nu? For det er der jo mulighed for som ordfører for Socialdemokratiet, men det vil man ikke? Det vil man gerne? Værsgo. Man havde jo også retten før til som den første at få ordet, men der er frit valg inden for rimelighedens grænser.

Kl. 10:22

(Ordfører for forespørgerne)

Niels Sindal (S):

Tak.

Først tak til ministeren for svaret på det stillede spørgsmål og så en lille bemærkning om, at det er fint, at der har været samråd og orientering, men vi vil godt fra Nordisk Råds delegation løfte det op i salen, så de folkelige organisationer også kan følge med i, hvad der foregår inde i Folketinget.

Der er en glædelig enighed om projektet her. Tiden vil vise, om den 9. februar 2009 bliver en historisk dag. Det var den dag, Stoltenberg afleverede sin rapport. Det vil tiden vise. For 20 år siden var der vel ikke mange, der kunne forestille sig, at vi ville drøfte forsvars- og sikkerhedspolitik på nordisk plan i salen i dag. Og årsagen skal nok findes i flere forhold. Ganske vist er der en vis asymmetri i de nordiske landes medlemskaber af internationale organisationer, men størrelsen af EU betyder, at vi oplever en vis regionalisering i den europæiske politikudvikling. Efter den kolde krig er det blevet lettere at tale om forsvar og sikkerhed i Norden, og udfordringen er således anderledes.

Men det nordiske samarbejde er en god ramme for de fem lande at udvikle fælles forsvars- og sikkerhedspolitik i.

Nu er det ikke en akademisk analyse eller redegørelse, vi har her på bordet. Det er faktisk 13 konkrete forslag, og derfor skal der selvfølgelig arbejdes med sagerne. Nogle af dem er ligetil – man har prioriteret seks – og nogle er mere procesorienterede og til at vurdere ud i fremtiden.

Jeg vil godt nævne nogle af de sager, der for os er mest vigtige. Da USA forlod Keflavik på Island, efterlod de også et tomrum i luften. Siden hen har Danmark og Norge via NATO påtaget sig en støttefunktion. I rapporten foreslås det, at Norden tager ansvaret for luftovervågningen i Nordatlanten, og at luftrummet fra Vestgrønland til Norges kyster kommer under et nordisk havovervågningsregime. Det er jo ganske store områder, vi taler om. Danmark har faktisk forpligtelsen fra Nordpolen og ned til syd for Grønland, og lægger vi det sammen med de nordiske landes forpligtelser, når vi helt over til Barentshavet.

Det er et projekt, der kan udvikles til også at gælde andre dele af Norden, Østersøen og, som nu nævnt, Barentshavet. I den sammenhæng er det jo værd at nævne de satellitsystemer, man allerede nu har. Udveksling af oplysninger til fælles gavn er en nærliggende ting. Rapporten diskuterer, om man skal udvikle flere satellitter eller flere systemer. I første omgang er det vores opfattelse, at vi rent faktisk har meget håndgribeligt, vi kan anvende, og det vil vi foreslå at man ser på først.

Vi er optaget af udenrigstjenesten. Der kan man virkelig samarbejde. Jeg tænker altid på de baltiske lande. Vi er virkelig godt re-

præsenteret i de nordiske lande her. Det må kunne gøres i et samarbejde.

Rapporten nævner også, om jeg så må sige, militært isenkram. Det er dyrt. Er det muligt at samarbejde om anskaffelse og vedligehold? Det er i hvert fald en tanke værd. Det samme gælder samarbejde om transport, sanitet, uddannelse og materiel i forbindelse med forskellige indsatser.

Noget, der ligger lige for, er som nævnt arbejdet i det arktiske, og vi har jo Arktisk Råd. Men ud over det er der jo konkrete opgaver som søredning og miljøsikkerhed inden for det nordiske territorialområde. Og igen: Det strækker sig fra Nordpolen syd om Grønland og op i Barentshavet.

Jeg tror, rapporten vil føre til et stærkere nordisk samarbejde. Vi vil gennem processen opleve, at der opstår en mere udtalt nordisk bevidsthed omkring det sikkerhedspolitiske, men forslagene skal selvfølgelig gennemføres inden for rammerne af de enkelte landes medlemskaber af diverse organisationer.

Jeg ser frem til at se, hvad udenrigsministrene når frem til i Reykjavik næste år. Jeg tror, der kan etableres fornuftige samarbejder på nordisk plan, og de bliver en fornøjelse at drøfte, når de konkret skal gennemføres. Vi støtter for øvrigt forslaget til vedtagelse, som det er

Kl. 10:26

Formanden:

Tak. Der er ønske om kort bemærkning, og det er fra fru Line Barfod.

Kl. 10:26

Line Barfod (EL):

Først vil jeg gerne spørge til det med de folkelige organisationer. Jeg er jo helt enig med hr. Niels Sindal i, at det er vigtigt med den åbne debat her i Folketingssalen, så man kan følge med. Men mener hr. Niels Sindal også, det er vigtigt, at vi rent faktisk inddrager de folkelige organisationer i den proces, der skal være, og at det er helt umuligt at få et ordentligt beredskab i nordiske lande, hvis ikke vi har et stærkt engagement fra de folkelige organisationer? Det var det ene spørgsmål.

Det andet er vedrørende Arktis og fly. Nu hørte vi fra Venstres ordfører, at det er noget, der indgår i overvejelserne om de fly, der skal købes, men at man, da de jo også skal kunne alt muligt andet, godt kan risikere, at det bliver nogle fly, som ikke kan det, vi har brug for i Arktis. Det er jo også det, Dansk Institut for Militære Studier har været ude og sige angående de fly, der overvejes i øjeblikket. Så hvad er Socialdemokraternes holdning: Skal vi sikre, at vi får nogle fly, der kan bruges i Arktis?

Kl. 10:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:27

Niels Sindal (S):

Med hensyn til det første spørgsmål om det folkelige, som jeg jo har hørt tidligere i dag, har jeg siddet og spekuleret lidt på, at vi jo i det nordiske samarbejde virkelig har store traditioner, bl.a. gennem foreningen Norden, for at arbejde på tværs af grænserne. Jeg tror, det ligger helt naturligt i forlængelse af det nordiske samarbejde – både fra regeringens og fra Nordisk Råds side – at det, fru Line Barfod efterspørger, bliver en naturlig ting.

Med hensyn til fly og overvågning har vi jo i Grønlandsudvalget og i andre sammenhænge drøftet den om ikke manglende, men så, skal vi sige, ikke sufficiente overvågning, som der i øjeblikket er etableret i Nordatlanten. Det er jo sådan, at Grønland er ganske stort fra den ene til den anden side. Det er ganske langt, og vi skal også

højere op, og vi skal til Island osv. Det er vores ønske, at man får etableret nogle fly på baser i samarbejde med Island og Grønland og Norge, der kan overvåge området på fornuftig vis. Jeg kan ikke snakke om flytyper – jeg kan godt høre, at det sådan ligger lidt i luften, men det mener jeg er lige tidligt nok.

K1. 10:29

Formanden:

Så er det fru Line Barfod.

Kl. 10:29

Line Barfod (EL):

Det er mere for at høre, hvor Socialdemokraterne er henne. For det er jo nogle ret store investeringer i fly. Hvis man går ud nu og bruger 15 mia. kr. fra Danmarks side på nogle kampfly, som ikke kan bruges i Arktis, og så samtidig skal i gang med at investere et lignende milliardbeløb i nogle fly, der kan bruges i Arktis, burde man så ikke i stedet overveje, at de fly, som man skal ud og bruge 15 mia. kr. på, og som man træffer beslutning om næste år, skulle være nogle, der også kunne bruges i Arktis, og som man primært skulle kunne bruge til det, der er vores største opgave fra flyside, nemlig at sikre både miljø og søredning i det arktiske område, i stedet for at satse på nogle fly, som kan bruges til at kaste med bomber?

Kl. 10:30

Formanden:

Ordføreren.

K1. 10:30

Niels Sindal (S):

For det første skal vi samle det, vi har: Hvad kan Norge stille med, hvad kan Danmark stille med, og hvad kan Island eventuelt bidrage

For det andet skal vi jo huske på, som ministeren også nævnte, at der er temmelig langt om på den anden side eller om til Island for den sags skyld, hvis man er på den forkerte side af Grønland. Så derfor drejer det sig også om et samarbejde med USA's kystvagt og USA's overvågningssystemer. Det er ikke noget, vi kan klare bare ved at købe isenkram nok. Det er en meget, meget stor opgave. Vi har jo drøftet sagen – jeg ved ikke, om fru Line Barfod var med, men jeg har jo haft fornøjelsen af at være på Grønnedal et par gange, og kommandøren deroppe siger jo helt klart, at det ikke er nok bare at anskaffe et antal fly, som skal placeres forskellige steder, for afstandene er så store, at man er nødt til at have et early warning-system både med Canada og USA og for den sags skyld også med Rusland.

Formanden:

Tak til hr. Niels Sindal. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Henrik Brodersen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Henrik Brodersen (DF):

Der er jo allerede sagt meget og også meget godt. Rapporten, der er fremlagt, er let at læse og forstå. Der er kommet mange ting med. Det eneste, jeg måske savner lidt i det her, er en lille smule økonomi. Der er ikke sat beløb på noget som helst, og det kan måske også være svært. Men jeg vil tage et par punkter frem.

Hele spørgsmålet om militær og civil stabilisering: Vi skal da om noget fortsætte det samarbejde, der er gang i, og vi skal da også lave nye tiltag og gerne sammen med nogle andre samarbejdspartnere.

Luftovervågning over Island, der som tidligere sagt bliver foretaget af os sammen med Norge, efter at USA har forladt Island: Det er jo også noget, som vi laver i et samarbejde.

Havovervågning i nordisk regi handler jo lige så meget om samkørsel af materiel og udstyr, men her synes jeg vi skal huske, at vi skal have USA, Canada og Rusland med også, for ser vi os omkring, ja, så ser vi, at der er nogle lande, der er med i NATO, og andre er det ikke. Nogle er medlem af EU, nogle har meldt sig ud, og nogle er måske på vej ind. Så hele det område her skal vi have fundet en løsning på. Vi skal huske på, at isen smelter lige så hurtigt, som vi snakker, så det er ikke noget, vi sådan kan lade stå hen.

Det handler om sikkerhed og sikkerhed med den store interesse, der er blevet for sejlads i Arktis, både med krydstogtskibe og med fragtskibe, hvor der ikke er noget, der er kortlagt. Herunder kommer hele snakken om katastrofehjælp i området. Man kan måske forsøge sig med den lille detalje med at lave nogle regler om, at skibe skal sejle minimum to og to sammen, sådan at de netop kan hjælpe hinanden. Altså, det er bare et forslag, men det er dernede i den detalje, at vi skal være, for vi skal tænke på, at de afstande, der er i Arktis, er så enorme, at selv om vi sender jagerfly derop, tager det alligevel tid at komme frem. Og de har måske ikke mulighed for at redde et krydstogtskib, hvor der er op til 5.000 mennesker om bord.

Så skal vi også huske på, at der er mange andre end os, der har interesse i det arktiske. Her tænker jeg på Japan og Kina, som jo har interesse i, at det bliver frit at sejle nordom. De sparer 40 pct. på transporten, hver gang de skal sælge en Toyotabil i Sorø f.eks., og derfor er de om nogen interesseret i, at der bliver åbent. Så det er en fælles opgave, og det gælder både hav-, luft-, militær- og satellitovervågning.

Om det så skal føre til en solidaritetserklæring, så alle punkter kommer med, ved jeg nu ikke, men vi skal i hvert fald finde ud af, hvor Danmark står i den her sag, set i lyset af at Grønland, Færøerne og Danmark er et rige. De andre lande har deres områder. Jeg kan bl.a. nævne, at Norge jo har Svalbard og Jan Mayen. Derfor giver det mening at se, om ikke vi kan få samlet det, også med vores tidligere fjender i øst. Her har vi en god sag, som vi mageligt kan stå sammen om.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til hr. Henrik Brodersen. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, og så går vi videre i ordførerrækken, og det er så hr. Kristen Touborg som ordfører for SF.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Før i tiden kunne vi ikke diskutere sikkerhedspolitik i Nordisk Råd. Det er heldigvis ændret nu. Faktisk forekommer de sikkerhedspolitiske debatter at være nogle af de væsentligste i det nordiske samarbejde. Det er ikke, fordi det er nemt, i og med at de nordiske lande har forskelligt tilknytningsforhold til nogle af de internationale fora, hvor der drøftes sikkerhedspolitik. Norge og Island er ikke medlem af EU, og Sverige og Finland er ikke medlem af NATO. Der ligger en stor fælles interesse i at styrke FN, og det er vigtigt at have det perspektiv i baghovedet, ikke mindst i en tid, hvor mange forsøger at undergrave FN's autoritet.

Men Stoltenbergrapporten er udtryk for, at det er muligt at gå videre end fælleserklæringer om nødvendigheden af et stærkt FN. Der er tale om en fremragende rapport, ikke mindst fordi den på pragmatisk vis skitserer en række meget konkrete forslag. Forslagene ligger inden for rammerne af, hvad der er realistisk i nordisk regi, samtidig med at de tager fat på nogle af kernepunkterne i sikkerhedspolitikken i det 21. århundrede. Det gælder f.eks. sammentænkningen mellem militær og civil indsats. Som det også fremgår af Forsvarskommissionens beretning, er det en afgørende udfordring for fremtidens forsvar, og med de traditioner, vi har i Norden, ligger der et rigtigt

perspektiv i at skabe en fælles nordisk indsatsstyrke for militær-civil sammentænkning.

Vi har en fælles interesse i det arktiske område. Med klimaforandringerne og isafsmeltningen konfronteres vi med helt nye udfordringer, ikke mindst af sikkerhedspolitisk karakter. Fremtidens konflikter vil i høj grad blive skabt af kampen om de naturlige ressourcer, ikke mindst olie, og Arktis har alle forudsætninger for at blive et højspændingsområde. Det er vigtigt at konfliktmulighederne inddæmmes i tide, hvilket forudsætter et vidtstrakt politisk samarbejde. Der ligger i den forbindelse i Stoltenbergrapporten en række visionære forslag om samarbejde vedrørende farvandsovervågning, satellitovervågning, patruljering m.v. Der er uden for enhver tvivl store fordele, også økonomiske, i et styrket nordisk samarbejde om disse områder.

SF skal kraftigt opfordre de nordiske regeringer, herunder den danske, til at tage handsken op. Rapporten skitserer en række forslag til samarbejde på det militære område – forslag, som ligger i forlængelse af forslag fra de nordiske landes forsvarschefer. Det gælder samarbejdet vedrørende transport, materiel, uddannelse m.v. samt en sømilitær enhed, som på sigt også får arktisk kompetence. Vi er fuldstændig enige i det perspektiv.

Der er alt i alt tale om en meget visionær og perspektivrig rapport, som samtidig er yderst pragmatisk og konkret. Det er et godt stykke politisk arbejde, og det ville være meget uklogt af de nordiske lande, hvis de ikke tog udfordringen op.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 10:38

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne spørge SF, som jo er med i forliget om de mange milliarder, der skal bruges på nye fly, om SF vil sikre, at de fly, der bliver købt, og som man skal bruge så mange milliarder på, også er nogle, der kan bruges i det arktiske område, så man ikke bruger en kæmpe milliardsum, som vi ellers kunne have brugt til velfærd og andre gode ting, på nogle kampfly, som gør, at vi kan bombe andre steder i verden, men som ikke kan bruges i det arktiske område. Jeg synes, det er ret vigtigt at høre, om SF's melding er, at man vil sikre, at de fly bliver nogle, der kan bruges i det arktiske område, og altså ikke dem, man kigger på i øjeblikket, og som Dansk Institut for Militære Studier har sagt ikke vil kunne bruges i det arktiske område.

Kl. 10:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:39

Kristen Touborg (SF):

Om SF kan sikre det, kan jeg jo ikke stå her og love. Vi er jo en del af et forlig, hvor man skal arbejde med de ting, men det lyder klogt, at man gør sig de overvejelser, og derfor er det da noget, SF er opmærksom på.

Kl. 10:39

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 10:40

Line Barfod (EL):

Ja, det er jo fint nok, at SF er opmærksom på det. Men vil man også gå ind og sige, at det er afgørende i det forlig, at de fly bliver nogle, der kan bruges, så man ikke først bruger omkring 15 mia. kr. på at købe nogle fly til at kunne bombe andre steder i verden og bagefter

skal ud og bruge et stort milliardbeløb på nogle fly, som kan bruges dér, hvor vi faktisk har behov for fly, nemlig i det arktiske område?

Kl. 10:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:40

Kristen Touborg (SF):

Som sagt synes jeg, det lyder klogt at gøre sig de overvejelser og tage helhedsvurderingen af spørgsmålet, men her i dag kan jeg ikke love Enhedslisten, at det vil SF sikre, for det har vi jo ikke umiddelbart mandat til.

Kl. 10:40

Formanden:

Tak til hr. Kristen Touborg. Så er det hr. Jørgen Lundsgaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Jørgen S. Lundsgaard (KF):

Det er en konstruktiv vision, Stoltenberg tegner for styrket udenrigsog sikkerhedspolitisk samarbejde, og vi bemærker med tilfredshed, at nogle af dens elementer allerede er sat i værk, og at der arbejdes videre med andre.

Enhver kan konstatere, at Arktis smelter, og det skal selvfølgelig bremses. Men når isen smelter, gøres Arktis også sejlbar og dermed væsentlig mere interessant for skibsfart, militær, råstofudvinding og turisme. Samtidig er området domineret af de to store nationer USA og Rusland og de nordiske lande, og det giver det nordiske samarbejde og Stoltenberg-visionen et særligt perspektiv og et særligt ansvar. Vi skal i Norden sammen forsvare og beskytte vore områder mod suverænitetskrænkelser og miljøkatastrofer samt overvåge miljøets langsomme ændring og dets indflydelse.

Med øget skibsfart, turisme og militær tilstedeværelse lurer katastroferne. Spørgsmålet er ikke, om der sker uheld, men hvornår. Når som helst kan et militær-, turist- eller fragtskib forulykke eller ramme en boreplatform. Vi har intet rednings- eller miljøberedskab i dette enorme område, og derfor får Nordisk Ministerråds arktiske samarbejde stor betydning.

Samtidig har Danmark i april 2009 overtaget formandskabet for Arktisk Råd. Det danske formandskabsprogram skal prioritere arktiske klimaændringer og deres lokale, regionale og globale konsekvenser, og derfor er det vigtigt, at vi fra dansk og nordisk side fremmer en række af de forslag, der er fremlagt i Stoltenberg-rapporten. Her skal blot nævnes øget nordisk samarbejde om arktiske spørgsmål, og her bemærker vi, at regeringen er særlig opmærksom på opfølgningen på forslaget om nordisk samarbejde om arktiske spørgsmål og vil medvirke til at sikre, at Arktisk Råd er i stand til at møde både nuværende og kommende udfordringer.

En militær indsatsenhed for civil stabilisering er en særlig dansk prioritet. Vi bemærker, at det er et af de forslag, som regeringen har lagt særlig vægt på, og det er en udmærket løsning, at man vil skabe synergi og effektiviseringer ved at samordne uddannelser på krisestyrings- og beredskabsområdet i nordisk regi.

Så er der det nordiske hav- og satellitovervågningssystem, hvor vi gerne ser nordisk koordinering i forhold til internationale satellit-projekter. Vi mener også, at de nordiske lande med fordel kan koordinere fælles holdninger i forhold til internationale aktører såsom EU, og vi skal også sikre, at internationale satellitprojekter i videst mulig udstrækning leverer de nødvendige data.

Vi vil også gerne have en maritim indsatsenhed og en nordisk katastrofeenhed. Her er det, som ministeren sagde, vigtigt at fremme arbejdet i den task force, som Arktisk Råd har nedsat for at se på spørgsmålet, og vi skal sikre os, at samarbejdet er åbent over for Canada, Rusland, USA og eventuelt andre. Vi skal også have et tættere samarbejde mellem udenrigstjenesterne, og det er en dansk prioritet, som der lægges stor vægt på.

Som sagt kan nogle af forslagene mest hensigtsmæssigt gennemføres i nordisk ramme og andre med partnere som f.eks. USA og Canada; det gælder overvågning, maritime indsatsenheder osv. Regeringens initiativ til at overveje de økonomiske konsekvenser af forslagene og undgå dobbeltarbejde som nogle få, klare pejlemærker er også et godt initiativ, og vi er derfor positive over for forslaget til vedtagelse.

Kl. 10:44

Formanden:

Der er ingen markeringer for korte bemærkninger. Tak til hr. Jørgen S. Lundsgaard. Så er det fru Bente Dahl som ordfører for Det Radikale Venstre.

K1 10:44

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Vi behandler her i dag den tidligere norske udenrigsminister Thorvald Stoltenbergs rapport. Han har på opfordring af nuværende nordiske udenrigsministre udarbejdet en række forslag i sin rapport, helt præcis 13, som også andre ordførere har nævnt, med den hensigt at styrke det nordiske samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik. Opgaven er at belyse mulighederne for øget samarbejde mellem de nordiske lande på udenrigs- og sikkerhedsområdet. Opgaven blev stillet i 2008 og blev med rapporten løst i februar 2009.

I Det Radikale Venstre ser vi samarbejdet på de omtalte områder som meget vigtigt og hilser derfor rapporten velkommen. Vi er da også med i det fælles forslag til vedtagelse, som er delt ud.

Men hvorfor så en forespørgselsdebat, når der er så stor enighed? Det er, fordi rapporten er så vigtig, at vi mener, den bør frem i lyset her i Folketingssalen og alle andre steder. Det nordiske samarbejde er vigtigt, og vi må hele tiden arbejde på udmøntningen af det, sådan at det ikke kun bliver ord. Ordene er ikke nok. Der skal handling til.

Vi mener i det hele taget i Det Radikale Venstre, at det nordiske samarbejde bør have en højere politisk placering. Det nordiske samarbejde er ikke et hensygnende, lidt gammeldags fænomen, der blot har overlevet årene og synger på sidste vers. Nej, overhovedet ikke

Rapporten med de 13 helt konkrete anbefalinger er lige til at udføre, og vi har da også i Danmark fået et par af dem ind i den nationale politik. Det glæder os oprigtigt.

Men det nordiske samarbejde er ikke selvfølgeligt. Vi politikere må tage det på os og ville noget med det nordiske. Vi skal ville det nordiske, for at det kan leve. Vi skal forvente noget af hinanden, vi skal stille krav til hinanden, vi skal holde hinanden fast på at revitalisere det samarbejde. Det sker kun ved handling.

De 13 anbefalinger vil jeg ikke remse op. De lægger op til at håndtere udfordringer, som vi står over for, og i Det Radikale Venstre støtter vi den udvikling. Vi mener ikke, at Norden med disse anbefalinger kommer i konflikt med andre internationale aftaler og samarbejdspartnere. Tværtimod vil et øget samarbejde på sikkerhedsområdet gøre vores små lande stærkere. Vi har i vore nærområder Østersøen og det arktiske område. Problemfelterne i de to områder er forskellige og dog ens. De kan løftes bedre og mere effektivt, hvis vi løfter i flok, i den nordiske flok.

Problemerne og udfordringerne ligger primært på sikkerheds- og miljøområdet. De to ting hænger sammen. Både i Østersøområdet og det arktiske område må vi have andre samarbejdspartnere med. Der er mange flere lande, der har interesser i de områder. USA, Canada og Rusland er som vore naboer i området helt oplagte at arbejde sammen med.

Men Norden har en helt særlig forpligtelse og opgave, fordi de nordiske lande har den geografi, som vi/de nu har. Med Stoltenbergrapporten i hånden har vi konkret anviste handlinger, og så skal vi udvise politisk vilje til at foretage os videre.

Her i Danmark er vi både danskere, nordboere og EU-borgere. Norden er en del af EU, en region i Europa, på trods af at der stadig er nordiske lande og selvstyreområder, der ikke er medlemmer af EU. Lad os benytte os af den fordel, det er, at det nordiske samarbejde har stået på i så mange år, til at tage de fælles udfordringer op sammen.

K1.10:48

Formanden:

Tak til fru Bente Dahl. Der er ingen korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Line Barfod, Enhedslisten.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Det nordiske samarbejde er på mange måder meget enestående i forhold til andre internationale samarbejder, fordi det i den grad hviler på et folkeligt engagement. Det var de folkelige organisationer, der startede med at gå sammen i et nordisk samarbejde, og som fortsat udgør en stor grundsten. Det nordiske samarbejde er også enestående, fordi der er en kolossal folkelig opbakning. Det er stort set umuligt at finde nogle, der for alvor mener, at man ikke skal samarbejde i Norden. Tværtimod er der klart et ønske om, at vi på en række områder skal have et stærkt samarbejde mellem de nordiske lande, og en oplevelse af, at det er fuldstændig indlysende, at man skal have det.

Men det er jo ikke naturgivent, at det vil blive ved med at være sådan, og derfor mener jeg, at det også er afgørende, når vi diskuterer et stærkere samarbejde på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, at vi skal sikre, at de folkelige organisationer bliver inddraget, selvfølgelig Foreningerne Norden, som er dem, der arbejder mest med det nordiske samarbejde, men i høj grad også dem, der sikrer det frivillige beredskabsarbejde. Jeg synes, det er utrolig glædeligt, at Foreningerne Norden og de forskellige frivillige beredskabsorganisationer er gået sammen og bl.a. nu er i gang med at prøve at sikre oprettelsen af et frivilligt beredskabsforbund i Grønland, fordi det i den grad vil være med til at styrke beredskabet i Grønland. Jeg mener, at det er afgørende, at det kommer til at indgå i det fremtidige arbejde både for Nordisk Ministerråd og for Nordisk Råd, altså at vi skal sikre, at man i de debatter, vi har, den måde, vi arbejder på, der inddrager de folkelige organisationer og sikrer, at der også er løbende debatmøder osv. om, i hvilken retning befolkningerne i Norden ønsker, at samarbejdet skal udvikle sig, for det er så afgørende, at vi har opbakning fra befolkningerne til samarbejde på det her område.

Der ligger mange spændende ting i rapporten. Jeg synes, at noget af det, der mangler i rapporten, er hele spørgsmålet om Nordens rolle i forhold til freds- og konfliktforskning og i forhold til faktisk at spille en meget aktiv rolle ved at mægle i konflikter. Jeg synes, at det er afgørende, at vi holder fast i, at Norden historisk har spillet en stor rolle, og at vi virkelig får udviklet den rolle. Vi har rigtig meget at bidrage med, og derfor er noget af det, vi også vil arbejde med i den kommende tid, et forslag i Nordisk Råd om, at vi skal styrke freds- og konfliktforskningen, men også den konkrete mæglerrolle. Der er jo desværre flere af de nordiske lande, der er med i EU og har bundet sig til EU's terrorlister, og som derfor ikke længere aktivt kan medvirke til at mægle i konflikter rundtom i verden.

Vi oplevede på mødet i Nordisk Råd den tidligere finske præsident Ahtisaari, der klart sagde, at vi havde et stort ansvar for massakren på Sri Lanka, fordi vi fulgte terrorlisterne og dermed var medansvarlig for, at man ikke kunne sikre en fortsat fredsbevarende

styrke på Sri Lanka. Jeg mener, at det ville være rigtig godt, hvis vi fra Nordisk Råds side kunne sikre, at vi får et mæglingsinstitut i Norden, som kan gå ind og overtage den rolle, som de nordiske lande ikke kan påtage sig i øjeblikket, i hvert fald ikke de nordiske lande, som er med i EU og derfor har bundet sig op på terrorlisterne.

Så synes jeg i øvrigt, at det ville være rigtig godt, hvis man begynder at få langt større ambassadesamarbejde mellem de nordiske lande. Jeg tror også nu, hvor Lissabontraktaten træder i kraft og man begynder at lave EU-ambassader, at det er rigtig vigtigt, at de nordiske lande har nogle ambassader, der kan fremme vores indsats og kampen for også at vise, at de nordiske lande er noget særligt. Jeg tror hurtigt, at vi drukner på en kæmpestor EU-ambassade, der skal fremme de store EU-lande.

Så der er nok at tage fat på. Og så, som jeg har sagt et par gange under debatten, mener jeg, at det er afgørende i forhold til det arktiske område, at de fly, som man skal investere i fra de nordiske lande i de kommende år, bliver nogle fly, der faktisk kan bruges i det arktiske område. Jeg er selvfølgelig enig i, at vi ikke kan nøjes med de nordiske landes indsats, og at vi også skal have Canada, USA og Rusland med, men det er trods alt afgørende, at vi også selv har nogle fly, der kan bruges. Derfor mener jeg, at det er fuldstændig vanvittigt, hvis man fra dansk side vil bruge 15 mia. kr., som vi ellers kunne have brugt på velfærd og andre gode ting, på at købe nogle kampfly, der kan bombe ude i verden, men som ikke kan bruges i Arktis. Det er simpelt hen en fejlinvestering af skandalestørrelse, og jeg synes, at man i stedet skulle gå sammen med de andre nordiske lande om at se, hvordan vi får nogle fly, som vi faktisk kan bruge til miljøovervågning og til søredning.

Kl. 10:53

Formanden:

Tak til fru Line Barfod.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet. Og når medlemmerne har indfundet sig på pladserne, stemmer vi om forslaget til vedtagelse.

Jeg kan orientere om, at vi stemmer om 2½ minut. Så har vi overholdt fristen på de 7 minutter, som medlemmerne har til at nå frem til afstemningspulten.

Kl. 10:53

Afstemning

Formanden:

Man kan tydeligt se forventningens glæde ved måske at kunne få lov at gå i gang med afstemningen, og det kan jeg jo overveje, selv om der egentlig er et minut tilbage til, at formanden kan undgå klager fra dem, der ikke nåede frem.

Indledningsvis kan jeg i hvert fald sige her, at der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 10 af Marion Pedersen (V), Niels Sindal (S), Henrik Brodersen (DF), Kristen Touborg (SF), Jørgen S. Lundsgaard (KF), Bente Dahl (RV), Line Barfod (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA). Og med den brede opbakning tør jeg godt sige, at der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 10 er vedtaget.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om et dansk landmilitært bidrag til den internationale FN-styrke i Libanon (UNIFIL).

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller). (Fremsættelse 05.11.2009).

Kl. 10:57

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet som ordfører, er fru Gitte Lillelund Bech.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Gitte Lillelund Bech (V):

Det her beslutningsforslag er et forslag, som vi fra Venstres side mener er meget vigtigt, fordi det er med til at vise Danmarks internationale engagement i at sikre fred rundtomkring i verden. Vi kerer os om, hvad der sker i verden omkring os, og vi ønsker at bidrage til, at verden bliver et bedre sted at være.

Helt konkret går beslutningsforslaget ud på at udsende et styrkebidrag på ca. 140 personer til FN's styrke i Libanon kaldet UNIFIL. Soldaterne forventes at skulle tiltræde i Libanon primo december 2009. UNIFIL dækker – for dem, der ikke skulle vide det – over både Libanons grænse mod Israel og Libanons grænse mod Syrien, og baggrunden for UNIFIL, altså FN's mission i området, er et ønske om at skabe fred og stabilitet i Sydlibanon og sikre respekt for den blå linje, som er den internationalt anerkendte grænse mellem Israel og Libanon.

I Venstre mener vi, det er vigtigt at understøtte vejen til fred i Mellemøsten og øge stabiliteten i regionen, og det gør vi bl.a. ved at udsende danske soldater til UNIFIL. Vi har i det danske forsvar en række meget professionelle, meget vellidte danske soldater, som jeg er overbevist om vil gøre deres yderste for, at missionen bliver en succes, akkurat som vores soldater gør det i Kosovo, i Afghanistan og på de mange andre internationale missioner, som Danmark deltager i.

Venstre kan derfor støtte beslutningsforslaget.

Kl. 10:59

Formanden:

Tak til fru Gitte Lillelund Bech. Der er ingen korte bemærkninger, og så er det hr. John Dyrby Paulsen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 10:59

(Ordfører)

John Dyrby Paulsen (S):

Dette beslutningsforslag, B 41, som vi behandler her, drejer sig ganske rigtigt om spørgsmålet om, om Danmark kan sende et landmilitært bidrag til den internationale FN-styrke i Libanon – den, der kaldes UNIFIL. Det er en anmodning fra FN om, at Danmark bidrager med et kontingent på 140 soldater primært i form af logistikbidrag til at sikre overvågningen, sikkerheden og stabiliteten i forbindelse med den blå linje i det sydlige Libanon. Det er et godt og rigtigt formål og et formål, som Socialdemokraterne kan støtte. Det er et robust mandat, der medfølger til den her opgave.

Jeg har noteret mig, at en af opgaverne for vores 140 mand, der skal sendes til Libanon, hvis vi vedtager det her beslutningsforslag, er at sikre varig fred i Mellemøsten. Jeg kan godt lide, at man er ambitiøs, men et så ambitiøst mål må man sige måske ligger lige i overkanten – ikke fordi der er noget i vejen med målet, men fordi vi er

meget, meget langt fra at have varig fred i Mellemøsten. Libanon har været centrum for UNIFIL-opgaven siden 1978, og det viser jo bare, at den her type opgaver tager lang tid, men det viser også, at det er vigtigt, at vi gør den her indsats, og at vi bidrager til det.

Vi kan fra Socialdemokratiets side til fulde støtte dette beslutningsforslag. Vi har nogle spørgsmål i forbindelse med finansieringen af det her bidrag. Det er ikke noget stort eller centralt i den her sammenhæng, men nogle detaljer. Dem vil vi vende tilbage til i udvalgssammenhæng, men vi kan støtte det.

Kl. 11:01

Formanden:

Tak til hr. John Dyrby Paulsen. Så er det Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det beslutningsforslag, som vi i dag skal behandle her, og som er fremsat af udenrigsministeren, er jo et forslag, som vi for et stykke tid side gav vores besyv med til, i og med at vi selvfølgelig også skulle have en afklaring af, hvorvidt det var noget, der er sympati for i det danske Folketing.

Fra Dansk Folkepartis side er det jo ikke nogen hemmelighed, at vi traditionelt set har bakket op om de missioner, som det danske forsvar har været engageret i rundtomkring i verden, og Dansk Folkeparti er også af den opfattelse, at når det drejer sig om FN-mandater og resolutioner fra Sikkerhedsrådet osv., bør vi i videst muligt omfang deltage de steder, hvor FN ønsker vores engagement og tilstedeværelse. Det gør man så nu i forbindelse med beskyttelsen af forholdene i grænselandet mellem Israel og Libanon.

Dansk Folkeparti kan fuldt ud tilslutte sig, at vi sender det her ønskede styrkebidrag til en logistikenhed på op til 150 personer i en i hvert fald indtil videre 12-måneders aftale. Vi er også bekendt med, at en del af den her styrke bliver muliggjort, i forbindelse med at vi jo så tilsvarende vel skal se en reduktion af vores tilstedeværelse i Kosovo.

Med de ord kan Dansk Folkeparti støtte det her fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak til hr. Hans Kristian Skibby. Og så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører for SF.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

SF kan støtte det her beslutningsforslag.

Der er tale om en mission, der hviler på et klart FN-mandat, og en mission, der har et fornuftigt formål i forhold til at få skabt mere stabilitet i området mellem Libanon og Israel. Og i og med at jeg tror, vi kan bidrage positivt til, at den samlede UNIFIL-mission kan lykkes, er det meget fornuftigt, at man fra regeringens side har foreslået den omprioritering af de danske militære styrker, som tilfældet er her. Og det betyder, at vi kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:03

Formanden

Tak til hr. Holger K. Nielsen. Næste ordfører er hr. Helge Adam Møller fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Helge Adam Møller (KF):

Nu har de fire foregående ordførere jo fortalt, hvad det drejer sig om, og jeg kan godt røbe allerede, at Det Konservative Folkeparti også synes, det er et godt forslag. Det, der er det interessante, er jo, at det tilsyneladende ikke bare er alle i Folketinget – ja, jeg ved endnu ikke helt, hvad Enhedslisten siger, men i hvert fald *foreløbig* alle i Folketinget, der støtter forslaget – det interessante er, at det gør stort set også alle i hele verden. Soldaterne skal arbejde, udføre deres job nede i den sydlige del af Libanon. Den libanesiske regering og befolkning støtter det, og for 2 dage siden havde vi besøg af den isrælske udenrigsminister, Lieberman, og jeg havde lejlighed til at spørge ham om situationen dernede, og hvad han sagde til, at nu også danskerne bidrog med knap 150 mand, og det var han meget glad for og tilfreds med.

Så de eneste, der i og for sig er imod, at der kommer danske soldater ned og deltager i den samlede styrke på omkring 12.500 mand, er vel terrororganisationen Hizbollah, men det er jo netop for at forhindre, at de igen får en aktiv rolle, at de danske soldater er der.

Det sidste, jeg godt lige vil glæde mig over, er, at de første 9 måneder kommer soldaterne fra flyvevåbnet, og det er måske lidt overraskende for nogle, at man sender nogle ned, der skal reparere våben og køre lastbiler og sørge for transport osv. til alle de øvrige 12.000. Mange tror, at flyvevåbnet kun er F 16, Hercules og helikoptere, EH-101, men flyvevåbnet har altså også soldater, der kan lave den her slags ting og kan gøre det godt og professionelt, så det er også et skulderklap til soldaterne i de blå uniformer.

Vi støtter forslaget.

Kl. 11:05

Formanden:

Tak til hr. Helge Adam Møller. Og så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre støtter med glæde beslutningsforslaget. Vi finder, at det er en helt naturlig og god opgave for det danske forsvar at bidrage til UNIFIL. UNIFIL spiller en vigtig rolle i at bidrage til mere stabilitet i regionen, og det er jo, som vi alle ved, overordentlig tiltrængt.

Det danske logistikelement har ret til at bruge magt for at forsvare sig selv. Også det er naturligt. Og derfor bør beslutningen selvfølgelig også, som det her foreslås, træffes i henhold til grundlovens § 19.

Der er en anden grund til, at vi er tilfredse med forslaget. Vi har i Det Radikale Venstre været utilfredse med, at Danmark har været så dårligt repræsenteret i FN-opgaver. Nu får vi en bedre repræsentation ved at løse deciderede FN-opgaver, og også det ser Det Radikale Venstre med stor tilfredshed på.

Det Radikale Venstre støtter forslaget.

Kl. 11:07

Formanden:

Tak til hr. Niels Helveg Petersen, og så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Som bekendt er Enhedslisten stor tilhænger af, at Danmark i langt højere grad end i dag bidrager til FN's fredsbevarende operationer rundtom i verden og prioriterer den form for indsats i stedet for krige i Irak og Afghanistan. Og vi er naturligvis helt enige i formålet med den styrke, der her skal sendes ud, nemlig at bidrage til fred og stabilitet i Libanon, som de har brug for. Derfor er vi også af den overbevisning, at vi nok ender med at stemme for forslaget.

Vi vil dog selvfølgelig stille nogle spørgsmål i udvalgsarbejdet. Bl.a. vil vi gerne høre, hvad den nye regering, der nu er dannet i Libanon i går eller i forgårs, så vidt jeg forstod, og hvor Hizbollah jo også er med, har af holdning til styrken. Det ville være meget rart at vide, og det er selvfølgelig ud fra den opfattelse, at når man har en konflikt med forskellige parter, kan man jo kun være fredsbevarende, hvis man har alle parters opbakning. Ellers bliver man jo bare en del af konflikten. Det har jo hidtil været sådan, at Libanons regering har støttet UNIFIL, og vi vil gerne vide, om det stadig væk er sådan – og det er det jo givetvis. Derfor regner vi altså med, at vi kan støtte forslaget.

Jeg vil alligevel godt lige understrege, at FN's muligheder for at sikre fred og stabilitet i området på lang sigt jo kun kan gennemføres, hvis det lykkes at få løst det store problem i regionen, nemlig at sikre palæstinensernes ret til deres egen stat, men vi er jo også enige om, at det er det, der skal til.

Men jeg vil da sige, at hvis der kommer et argument imod styrken, ville det være det, hr. Helge Adam Møller kom med før, hvor hr. Helge Adam Møller fremhævede, at Lieberman, Israels udenrigsminister, var glad for den her styrke – altså når man ved, hvilke holdninger Lieberman har. Jeg mødtes også med ham her forleden og kunne spørge ham, hvad han syntes om muren, Israel opbygger på Vestbredden. I et år, hvor verden ellers fejrer, at muren i Berlin blev væltet, opfører de jo der en afskyelig apartheidmur, som den bliver kaldt lokalt, fordi den deler familier og deler bønder fra deres jord og på mange områder gør livet uudholdeligt for palæstinenserne.

Jeg spurgte ham også, om han stod ved en udtalelse, han var kommet med for nogle år siden, om, at i stedet for at give amnesti til nogle fængslede palæstinensere ville han hellere sørge for, at de blev sænket i Det Røde Hav, fordi det var verdens dybeste Hav, og hvis der var brug for det, ville han, som dengang var transportminister, gerne stille busser til rådighed for at transportere palæstinensere til nedsænkning i Det Røde Hav. En sådan mand ville jeg ikke tage til indtægt for noget som helst. Han er simpelt hen en ødelæggende figur i forhold til at sikre fred mellem palæstinenserne og israelerne. Men på trods af at han synes, det er en god idé, vil jeg ikke udelukke, at Enhedslisten også synes, det er en god idé.

Kl. 11:10

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen, og så er det udenrigsministeren.

Kl. 11:10

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu skal jeg ikke forsvare hr. Lieberman, for selvfølgelig var det ikke nogen rar udtalelse, men jeg skal lige gøre opmærksom på, at da han fik forelagt udtalelsen, bekræftede han den i hvert fald ikke. Han stod ikke ved den.

Under alle omstændigheder vil jeg takke for den brede tilslutning her, og det vil også glæde mig, hvis Enhedslisten for en gangs skyld kommer med. Det her er jo, som hr. Niels Helveg Petersen sagde, en direkte støtte til FN's fredsbevarende arbejde, og Danmark har jo en lang tradition for at være aktivt til stede dernede. Altså, vi sendte jo FN-soldater derned allerede i 1950'erne, efter 1956 tror jeg, hvor de skulle overvåge grænserne og freden dernede. Vi har haft politifolk i Hebron, der har skullet overvåge området, så vi har en tradition for at være til stede dernede for at gøre, hvad vi kan, for at sikre, at freden bliver opretholdt, når den er der. Vi kan selvfølgelig ikke forhin-

dre krigshandlinger, når de kommer, men man kan prøve at lave early warning, advare tidligt og tale fornuft de steder, hvor man er.

Her er det jo så en anden opgave, nemlig at sørge for, at UNIFIL, der arbejder efter resolution 1701, fortsat kan komme til at spille en vigtig rolle i at sikre fred og stabilitet i Sydlibanon. Det er godt, at der er bredde til det, og det støtter så også vores langvarige engagement i fredsprocessen, som flere har været inde på. Det er også derfor, det var vigtigt, at Folketingets ordførere kunne møde Lieberman. Hvad man så end måtte mene om hans udtalelser, var det vigtigt at møde ham direkte, og han var jo her i Folketinget.

For mig er der ikke nogen tvivl om, at vi ikke får fred dernede, uden at vi får en tostatsløsning. Både Libanon og Palæstina og Israel og Jordan osv. skal jo eksistere i fremtiden, og de kan lige så godt indstille sig på, at det kommer de til, det skal de kunne i fred og sikkerhed alle sammen.

Det er også rigtigt, som hr. Frank Aaen sagde, at der lige er blevet dannet en regering i Libanon. Jeg bemærkede mig, at Hariri blev statsminister, og at Hizbollah fik to ministerier. Det lyder for mig som en fornuftig regeringsdannelse, for det betyder, at Hizbollah ikke kan blive en dominerende faktor i regeringens politik, men er medansvarlig for den. Så det lyder umiddelbart meget fornuftigt, og det danner i hvert fald ikke grobund for, at der skulle være en ændring i den libanesiske regerings ønske om, at vi skal være til stede.

Kl. 11:12

Formanden:

Tak til udenrigsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet, er det vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) Forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til justitsministeren:

Vil ministeren, nu da bandekrigen har stået på i et år, redegøre for, hvordan sikkerheden og trygheden genoprettes i de største danske byer?

Af Anders Samuelsen (LA), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Villum Christensen (LA).

(Anmeldelse 07.10.2009. Fremme 20.10.2009).

Kl. 11:13

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 19. november 2009.

Den første, der får ordet, er hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for forespørgerne.

Kl. 11:13

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Mange tak. Vi har stillet forespørgslen med ordlyden:

»Vil ministeren, nu da bandekrigen har stået på i et år, redegøre for, hvordan sikkerheden og trygheden genoprettes i de største danske byer?«

Det har vi selvfølgelig gjort, fordi vi har den bekymring over, at der er en bandekrig, som hærger i Danmark i disse tider, og jeg tror i virkeligheden, det er en bekymring, som vi deler med Folketingets partier, men det er en sag, som selvfølgelig ikke kun optager os på Christiansborg, men også folk ude bag Borgens tykke mure, derude, hvor befolkningen må leve med stigende utryghed.

Vi har selvfølgelig diskuteret det her før, bl.a. i foråret, men der er desværre sket meget siden. For at starte med det talmæssige vil jeg sige, at politiet fra den 1. august 2008 til den 20. oktober i år i alt har registreret 339 skudepisoder i hele landet.109 af dem har været relateret til bande- og rockerkonflikten; det viser en opgørelse fra Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter, NEC. De 109 skudepisoder har kostet seks menneskeliv, og 59 er blevet såret.

Den 4. marts i år opgjorde rigspolitiet antallet af registrerede bandemedlemmer til 944. Det var cirka der, vi havde den seneste forespørgselsdebat om bandekonflikten. Den 23. oktober i år kunne rigspolitichef Jens Henrik Højbjerg meddele, at vi nu er oppe på ca. 1.200 personer, som er under overvågning for tilknytning til den verserende bandekrig, altså en markant stigning fra marts i år til oktober i år. Der er altså tale om en bekymrende udvikling på det her område. Vi har godt lagt mærke til, at regeringen har taget nogle initiativer. Vi er glade for, at man endelig lukker lidt op for det forebyggende arbejde; det vil jeg gerne have lov til at kvittere for, men mener stadig, at der kan gøres mere og vil høre, hvilke initiativer regeringen har i det lidt længere perspektiv.

Så vil vi gerne høre, hvad regeringen tænker i forhold til den efterhånden lange diskussion om straf. Vi håber sådan set, at vi kan komme i en situation, hvor man kan gøre op med den diskussion, der har været om strengere straffe på den ene side, og at det ikke hjælper at putte folk i fængsel på den anden side. Sandheden er jo, at man har hævet en række strafferammer, men at man ikke har set, at de værste forbrydere i realiteten kommer længere tid i fængsel, og at dommene er blevet væsentlig hårdere. Hvordan forholder regeringen sig til det?

Som det sidste punkt er vi også interesserede i, om man har tænkt sig at gøre noget for at fjerne markedet for banderne. Her er det vores faste overbevisning, at man, hvis man kan gøre noget ved hashmarkedet, også kan gøre noget ved kriminaliteten. Det er ulideligt, at der bliver kæmpet om hashen i storbyernes gader, i København og andre byer, og derfor ville vi også høre, hvad regeringen har tænkt sig at gøre specifikt i forhold til hashkriminaliteten.

Det er de ting, som jeg håber at justitsministeren vil give et spændende svar på, og så glæder jeg mig ellers til en god debat.

Kl. 11:16

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll for begrundelsen. Så er det justitsministeren for besvarelsen.

Kl. 11:16

Besvarelse

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Siden bandekonflikten blussede op i sensommeren 2008, har det været en helt afgørende prioritet og opgave for politiet at få bremset konflikten og genskabt trygheden i de berørte områder. Vi vil ikke, vi skal ikke finde os i bandemedlemmernes og rockernes fuldstændig hensynsløse opgør. Vi vil ikke have samfund, hvor man ikke kan gå trygt rundt, hvor man for nogles vedkommende er utrygge og frygter at blive ramt af vildfarne skud. Og det må aldrig – aldrig – komme dertil, at det bliver en hverdagsting, at der bliver skudt i gaderne.

I sagens natur har sikkerheden og trygheden i de områder, der har været berørt af bandekonflikten, derfor også været en af vores allerøverste topprioriteter det seneste år. De to afgørende elementer i indsatsen over for bande- og rockerkriminalitet er for os, at det for det første altså handler om, at man på den korte bane sikrer, at der er en massiv politiindsats for at få fod på den aktuelle konflikt. Og som jeg vil vende tilbage til, er der som bekendt iværksat en helt ekstraordinær og intensiv politiindsats. For det andet handler det om på den lange bane at sikre en så tidlig og effektiv forebyggende indsats som muligt for at bryde fødekæden til banderne. Det siger jo sådan set sig selv, men i virkelighedens verden er det en stor og kompleks udfordring. Som jeg vil komme tilbage til, har regeringen derfor fremlagt et samlet udspil til en markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet.

Ingen ville mere end mig ønske – det skulle da måske lige være politiet – at der fandtes en mirakelkur til at få bugt med de her problemer. Som vi også har set i flere andre lande, findes der desværre ingen sådanne snuptagsløsninger, men jeg har stor fortrøstning og tillid til, at de mange, rigtig mange tiltag nok skal virke.

Som bekendt aftalte jeg i efteråret 2008 med Rigspolitiet og Københavns Politi, at indsatsen over for bande- og rockerkriminalitet skulle intensiveres. Hovedelementerne i den intensiverede indsats var en massiv polititilstedeværelse i de berørte områder, omfattende visitationer af personer og biler, intensiv og målrettet efterforskning mod bandemedlemmer og rockere og systematiske ransagninger efter ulovlige våben og narko. Denne intensivering af politiindsatsen blev så fulgt op af finanslovaftalen for 2009, der sikrede en yderligere styrkelse af indsatsen med 300 ekstra politifolk og etablering af særlige bandeenheder i de berørte kredse.

Samtidig er der siden bandekonfliktens udbrud sidste år tilført ekstra 50 mio. kr. til det merarbejde, der har været forbundet med den intensiverede politiindsats, og så sent som i august anmodede jeg om Finansudvalgets tilslutning til yderligere 40 mio. kr. til dækning af merarbejde m.v.

Trods den meget massive polititilstedeværelse så vi desværre i årets første måneder en stribe meget voldsomme skudepisoder i København. Derfor blev der i starten af marts sendt ekstra materiel og mandskab fra Rigspolitiet og de tilstødende politikredse til Københavns Politis særlige bandeenhed. Bandeenheden patruljerer intensivt i de berørte områder til fods og i biler i et tæt samspil med det almindelige beredskab, nærpolitiet, hundepatruljerne, færdselspolitiet osv. Den primære opgave på gadeplan er naturligvis at sikre borgernes sikkerhed og tryghed. Det sker først og fremmest gennem synlig tilstedeværelse, systematiske visitationer og dialog med beboerne i området. Samtidig er der samlet et meget stort antal garvede efterforskere i Københavns Politis bandeenhed, som tager sig af efterforskningen af de mange skudepisoder.

I forlængelse af den yderligere intensivering af politiindsatsen fremlagde regeringen som bekendt i marts en samlet bandepakke. Et af de elementer i denne pakke, som politiet selv har fremhævet, er de markante strafskærpelser på våbenområdet og den udvidede mulighed for varetægtsfængsling i disse sager. Disse skærpelser har ifølge politiet været et særlig effektivt redskab i indsatsen for at få bandemedlemmerne og rockerne væk fra gaden og i fængsel.

Som eksempel på nogle af de andre tiltag i regeringens bandepakke kan nævnes styrket brug af Al Capone-modellen, fordobling af straffen for kriminalitet i tilknytning til bandeopgør, udvidet mulighed for at udvise bandemedlemmer, etablering af lokale banderåd og adgang for politiet til at udstede såkaldte zoneforbud i bestemte områder.

Selv om vi bestemt fortsat står over for en meget stor opgave, har den massive indsats faktisk givet resultater. Ud af de cirka 1.250 rockere og bandemedlemmer, som politiet i øjeblikket monitorerer på landsplan, sidder ca. 200, dvs. en sjettedel, for tiden i fængsel. Der er rejst sigtelser i over en tredjedel af de 46 sager med relation til bandekonflikten, hvor personer er døde eller blevet såret som føl-

ge af skud eller knivstik m.v. Det er faktisk et meget pænt tal set i lyset af, hvor svært det er at efterforske og finde vidner i bande- og rockermiljøet.

Som led i bandeindsatsen er der derudover alene fra marts til september i år rejst over 1.300 sigtelser mod over 1.000 personer, og der er i samme periode beslaglagt over 650 skydevåben. Men som vi så i sidste måned, har der trods den massivt intensiverede indsats desværre fortsat været adskillige skudepisoder. Derfor holdt jeg for et par uger siden et møde med Rigspolitichefen, hvor han præsenterede mig for sin plan for, hvordan politiet kan gøre endnu mere. Rigspolitichefens plan indebærer som bekendt oprettelse af en særlig tværgående task force, der skal styrke den fremadrettede efterforskning mod bandemedlemmerne og rockerne. Task forcen skal samarbejde tæt med landets politikredse og Rigspolitiets nationale efterforskningscenter. Der vil indgå medarbejdere fra SØK og SKAT i taskforcen, som i øvrigt også vil blive støttet af PET.

Kl. 11:22

Den bagudrettede efterforskning af de mange skudepisoder har lagt beslag på så mange af politiets ressourcer, at der ikke har været tilstrækkelige kræfter til den fremadrettede efterforskning, som skal forhindre nye skudepisoder, og derfor er jeg meget tilfreds med, at politiet nu yderligere har optrappet den massive, intensive indsats for at komme på forkant med bandeopgørene, og jeg har stor fortrøstning til, at politiet nok skal løfte denne meget vanskelige og helt afgørende opgave.

Den intensiverede politiindsats kan som sagt ikke stå alene. Fødekæden til banderne *skal* brydes. Grundlæggende er problemerne med utilpassede unge jo først og fremmest symptomer på komplekse sociale, psykologiske og integrationsmæssige problemer, og det er ingen hemmelighed, at det er den helt store udfordring, som vi har foran os i de kommende år. Det er også baggrunden for, at jeg i begyndelsen af oktober sammen med indenrigs- og socialministeren fremlagde det største samlede initiativ til bekæmpelse af ungdomskriminalitet i nyere tid. Med dette udspil tager vi et meget vigtigt skridt i bekæmpelsen af bandekriminaliteten, og udspillet ligger således i direkte forlængelse af de mere konkrete og akutte tiltag på den korte bane.

Jeg tror, det fører for vidt at gå nærmere ind i de enkelte elementer af regeringens ungdomsudspil, dem skal vi nok få rig lejlighed til at drøfte i den kommende tid. Jeg vil blot fremhæve, at det bærende hensyn er, at den kriminalpræventive del skal ske så tidligt som muligt og være tværsektoriel.

Når jeg har redegjort for de rigtig mange tiltag, der er gjort det seneste år for at dæmme op for bandekonflikten, betyder det naturligvis langtfra, at jeg anser opgaven for løst. Det siger sig selv, at vi ikke vil tøve, hvis der viser sig behov for nye initiativer. Senest er der f.eks. i forbindelse med den netop indgåede finanslovaftale for 2010 afsat 80 mio. kr. til betaling for overarbejde i forbindelse med bandeindsatsen i relation til task forcen, ligesom Al Capone-indsatsen styrkes markant. SKAT's enhed for økonomisk kriminalitet tilføres således 40 årsværk, og der afsættes 5 mio. kr. til politiets arbejde med Al Capone-modellen. Samtidig afsættes der med finanslovaftalen 3 mio. kr. til et nyt forskningsprojekt, som skal belyse grundlaget for rekruttering af børn og unge til banderne.

Indsatsen i den kommende tid vil altså fortsat spænde over en bred vifte af indsatser fordelt på en række forskellige myndigheders områder. Dette gælder ikke mindst brugen af Al Capone-modellen i et tæt samarbejde mellem politiet og SKAT. Hertil kommer den meget vigtige tidlige forebyggende indsats, som jo bl.a. involverer kommunerne og politiet.

Regeringen erkender, at der med en så massiv og bredt favnende indsats stilles store krav til koordinering og opfølgning. Dette er også baggrunden for beslutningen om at nedsætte et tværministerielt udvalg, som løbende skal følge op på bandeindsatsen. Samtidig ned-

sætter vi en politisk følgegruppe, som skal mødes regelmæssigt og orientere os om indsatsen.

Som et yderligere tiltag for at fastholde overblikket og sikre opfølgning på de mange forskellige tiltag, der er sat i gang, vil regeringen endvidere i foråret 2010 fremlægge en samlet status, der følger op på indsatsen mod bande- og rockerkriminaliteten. Vi skal fastholde Danmark som det trygge land, det faktisk er, for vi må ikke glemme, at Danmark til trods for den verserende bandekonflikt grundlæggende er et meget sikkert og trygt land at leve i. Men som jeg indledte med at sige, hverken vil eller skal vi finde os i rivaliserende banders skyderier på åben gade, og derfor *skal* vi lykkes, og jeg er da også overbevist om, at den massive indsats på alle strenge, hele paletten nok skal få genskabt trygheden.

Vi har gjort rigtig, rigtig meget, historisk meget, nu er det op til politiet, nu er det op til den forebyggende indsats at sørge for, at der bliver endnu mere ro og endnu mere tryghed i gaderne fremover.

Kl. 11:26

Formanden:

Tak til justitsministeren for besvarelsen. Vi går nu over til forhandlingen, og den første, der får ordet, er hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for forespørgerne.

Kl. 11:26

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil godt starte med at takke justitsministeren for besvarelsen. Jeg synes sådan set, at den var ganske udmærket på de punkter, som den berørte.

Mit og Liberal Alliances udgangspunkt er, at skal vi løse bandekonflikten, skal vi gøre tre ting. Vi skal proppe de værste bandemedlemmer ind i fængslerne, vi skal stoppe tilgangen til banderne, og vi skal fjerne bandernes marked. Det er sådan set de tre ting, som er det væsentlige. Det er ikke nogen mirakelkur – der har justitsministeren jo helt ret, sådanne findes ikke – men man kan i det mindste gøre det, der kan gøres.

I forhold til at putte banderne ind i fængslerne er det godt, at politiet laver en række sigtelser, og det fører jo i sidste ende forhåbentlig også til en række domme og dermed til, at de her trekvartpsykopatiske bandemedlemmer kommer til at opholde sig i fængslerne, hvor de hører hjemme, i stedet for på gaderne, hvor de giver utryghed for almindelige mennesker.

Jeg havde egentlig håbet på, at justitsministeren var gået mere ind i, hvordan vi kan få fulgt op på, at de også bliver i fængslerne. Hvordan kan vi på den lidt længere bane sikre, at de her meget hårde bandekriminelle ikke kommer ud igen og igen? Nogle gange, når vi har set de her oversigter fra Rigspolitiet, må man jo undre sig over, hvor mange bandemedlemmer man egentlig ved eksisterer, og hvor mange af dem der så er på gaderne, og hvor få af dem der er i fængslerne. Jeg håber egentlig, at vi på et tidspunkt kunne få lov til at se lidt nærmere på, hvordan vi kan sikre, at der måske ikke bliver givet for meget rabat, når de begår en række forbrydelser på samme tid, så vi sørger for, at de er der, hvor de hører hjemme.

Den anden ting handler om stop for tilgangen til banderne. Der tror jeg man skal erkende at det meget er en kommunal opgave. Det er meget en opgave, som skal løses lokalt. Vi har jo også med satspuljeforliget styrket den forebyggende indsats meget markant i forhold til tidligere. Det er vi også i Liberal Alliance en del af. Det er nok her, man kan sige, at det er sværest for staten at være drivkraften. Men det er ude lokalt, man ligesom skal gøre noget: sikre, at børn og unge har nogle relevante tilbud, sikre, at børn og unge, der er på vej i et galt spor, kommer ind på den rette sti igen.

Det vil sige, at når det kommer til at få banderne ind i fængslerne og stoppe tilgangen til banderne, synes jeg egentlig, at regeringen er inde i en god gænge. Det går den rigtige vej. Vi kunne måske ønske os, at det foregik lidt mere kraftigt i forhold til at få de her trekvartpsykopatiske bandemedlemmer ind i fængslerne. Vi kunne måske godt ønske os med hensyn til at stoppe tilgangen til banderne at høre lidt om, om det er noget, man har tænkt sig at tage mere op også i forbindelse med forhandlinger med KL næste gang, der skal laves en aftale mellem regeringen og KL.

Det tredje emne, jeg nævnte, da jeg skulle motivere forespørgslen, nemlig at fjerne bandernes marked, kom ministeren overhovedet ikke ind på. Det er jeg sådan set lidt ærgerlig og lidt skuffet over, fordi hvis vi skal gøre noget ved det her, er vi altså nødt til at sørge for, at der er mindre at slås om. Sagt på almindeligt dansk, så handler det om at legalisere cannabis. Det er der jo også et massivt ønske om fra folk fra et bredt antal af partier, når man ser sådan mere lokalt på det i de byer, der er værst ramt, men herinde i Folketinget er det foreløbig ikke noget, der har været den store opbakning til.

Når der bliver købt så meget hash, som der gør, og der er en enorm efterspørgsel, må man jo bare sige, at ganske almindelig markedslogik siger, at der også vil være et udbud, der vil være nogle, der sælger det. Det er vi nødt til at forholde os til. Nu har vi i mange, mange år – og især under den her regering – prøvet at bekæmpe de mennesker, som gerne vil købe det, i stedet for at sige, at det måske kunne være en god idé, at de bare fik lov til det, så vi fjerner grundlaget for kriminaliteten.

Som folk er begyndt at sige: Kan vi ikke tage markedet fra banderne ved at legalisere hash, så kan vi jo se, om det virker? Liberal Alliance har foreslået en 2-årig forsøgsperiode, og hvis ikke det virker, kan vi jo altid give markedet tilbage til banderne igen, hvis det ikke skulle virke efter 2 år. Men det er der vel næppe nogen der vil, fordi det vil styrke banderne og dermed øge kriminaliteten og dermed også være hele grundlaget for, at man kan rekruttere de unge mennesker, fordi der er store penge at tjene. Man kan blive rigtig bling-bling og smart, og hvad ved jeg, fordi der er alle de her kriminelle penge. Derfor kunne jeg godt have ønsket mig, at regeringen var gået mere ind i den diskussion.

I Portugal, som det allersidste, er det sådan, at man siden 2001 har haft lov til at have hash til eget forbrug på sig, og Portugal er i dag det land i EU, hvor der er mindst hashforbrug overhovedet, og hvor der faktisk i den periode fra 2001 og til i dag er blevet færre misbrugere af narkotika.

Med disse ord glæder jeg mig til debatten og håber også, at vi får lov til at diskutere det tredje element, som vil have så stor betydning, hvis vi skal gøre noget.

Kl. 11:32

Formanden:

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger, og næste ordfører er hr. Kim Andersen fra Venstre.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til Liberal Alliance og hr. Simon Emil Ammitzbøll for at have rejst denne forespørgsel til justitsministeren. Vi synes i Venstre, det er en meget, meget relevant forespørgsel. Med bandekonflikten står vi desværre med et meget stort samfundsproblem, som er meget komplekst, og som vi ikke kan forvente sådan lige løses med et fingerknips.

Når det er sagt, vil jeg også gerne slå fast, at det set fra vores side er en fuldstændig uacceptabel tilstand, som visse byer og visse dele af København har været i gennem lange perioder det sidste et til halvandet års tid. Det er meget udansk, at der skal være skyderier i gaderne, det er meget udansk, at almindelige mennesker i almindeli-

ge boligkvarterer ikke kan føle sig trygge i hverdagen, passe deres arbejde, følge deres børn i skole osv. Det er så udansk, at det ikke er en situation, som vi på nogen måde vil acceptere. Det er et problem, der skal bekæmpes, og jeg tror, det er et problem, som er så sammensat og nuanceret, at det skal gøres på mange ledder og kanter.

Vi skal først og fremmest forebygge, og det er, som det blev sagt, en stor kommunal opgave. Der er mange kommunale ressourcer til det, og det drejer sig om, at de ressourcer bliver anvendt rigtigt og målrettet. Vi skal undgå, at børn og unge driver rundt uden mål og med, får lov at smårapse, ikke passer deres skole og deres fritidsaktiviteter og stille og umærkeligt bliver lokket ind i en verden, der er ude af kontrol for dem selv og deres forældre, og som risikerer at føre dem ind på en egentlig kriminel løbebane.

Vi skal have mere myndighed til myndighedspersonerne i skolen og i socialforvaltningen; vi skal have flere voksne rollemodeller de steder, hvor børnene og de unge færdes, f.eks. fritidsklubberne og idrætshallerne; vi skal have en hurtigere indsats og en konsekvens, for det kan ikke nytte noget, at vi lader stå til, når vi opdager problembarnet, og at problembarnet ikke har et netværk, som man kan have en dialog med og umiddelbart løse problemet. Så er det vores opgave at sørge for, at skolen, socialforvaltningen, nærpolitiet, de, som har indsigt, forstand og modenhed, holder ved og med en varm og kærlig hånd bliver ved med at holde fokus på barnet og den unge, også med de konsekvenser, som i det lange løb kan vise sig at være de eneste rigtige menneskekærlige: at sørge for at barnet får en mentor, at sørge for at barnet i yderste tilfælde eventuelt bliver tvangsfjernet til et nyt miljø, en ny skole og nye kammerater osv. osv.

Jeg synes, at regeringen har taget rigtig mange initiativer. »Ny start« er et eksempel, og det skal vi diskutere mere senere på året. Vi har lavet en række strafskærpelser, for det drejer sig om at fortælle de værste af rødderne – dem, som vi ikke har kunnet forhindre i at komme ind i bandemiljøet og rockerklubberne – at samfundet ikke tolererer det her, og at det skal medføre en mærkbar straf. De skal simpelt hen også ud af miljøet, og jeg er enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll i, at vi skal sørge for, at der ikke gives unødige rabatter. De skal holdes væk, så vi ikke har dem til at rekruttere.

Vi skal også sørge for, at de såkaldte bande- og rockerledere ikke får mulighed for at blive fremstillet og glorificeret i medierne. Vi skal bekæmpe det illegale hashmarked, som danner økonomisk baggrund for disse kriminelle aktiviteter, for det er illegalt at handle med hash i Danmark. Vi har gjort meget for, at politiet skal være synligt til stede, og jeg vil gerne sige, at jeg synes, det er en meget grundig, seriøs og nuanceret redegørelse, ministeren netop har givet. Den er vi meget glade for og tilfredse med i Venstre, og den kan vi tiltræde.

Jeg vil også gerne tilkendegive, at vi i Venstre er parat til at tage alle de skridt, der er nødvendige for fortsat at bekæmpe det uvæsen, som vi anser bandekonflikten for at være, men naturligvis inden for grundlovens rammer.

Med disse ord vil jeg gerne fremsætte på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager justitsministerens redegørelse til efterretning.

Folketinget noterer sig, at regeringen har iværksat en række tiltag for at bekæmpe bandekriminalitet:

 Stærkt intensiveret politiindsats med massiv polititilstedeværelse, visitationer, intensiv og målrettet efterforskning, etablering af særlige bandeenheder og en task force, som skal styrke den fremadrettede efterforskning.

- Bandepakken med markante strafskærpelser på bl.a. våbenområdet, udvidet mulighed for varetægtsfængsling oprettelse af lokale banderåd og udvidet mulighed for udvisning af bandemedlemmer.
- Klar styrkelse af den forebyggende indsats herunder regeringens ungdomsudspil og forskning i rekrutteringsmekanismer.
- Et tværministerielt udvalg, som skal følge op på bandeindsatsen.
- Væsentlig styrkelse af Al Capone-modellen.
- Politistyrken bliver med finanslovaftalen øget med yderligere 100 politibetjente.

Folketinget opfordrer til, at den massive indsats mod bandekriminalitet fastholdes, herunder en styrket forebyggende indsats, så fødekæden til banderne brydes. Folketinget noterer sig, at regeringen i foråret 2010 fremlægger en samlet status, der følger op på den massive indsats mod bandekriminalitet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 11).

Kl. 11:38

Formanden:

Tak. Det oplæste forslag til vedtagelse af ordføreren vil indgå i Folketingets videre forhandlinger.

Der er ønsker om korte bemærkninger, og den første, der får ordet, er fru Line Barfod.

Kl. 11:38

Line Barfod (EL):

Jeg synes, at vi adskillige gange det seneste trekvarte år, efter det gik op for regeringen, at man faktisk var nødt til at gøre noget i forhold til de verserende skyderier, har hørt, at nu kom man med den indsats, der for alvor skulle gøre en forskel. Men jeg synes ikke rigtig, det har battet. Så jeg synes, vi mangler at høre noget om, hvad det så er, man gør, som man rent faktisk tror på virker, og som sikrer, at pengene også når frem til dem, der faktisk har brug for dem, i stedet for at de ender alle mulige andre steder.

Så talte hr. Kim Andersen meget om forebyggelse. Det er jeg fuldstændig enig i. Men så sluttede hr. Kim Andersen jo den del af sit indlæg af med at sige, at det er kommunernes opgave. Der synes jeg jo nok, at regeringen bliver nødt til at påtage sig et ansvar, for det hjælper ikke meget, at man giver noget til forebyggelse med den ene hånd, når man så skærer på kommunerne med den anden hånd. Det, vi ser, er, at der bliver skåret på det forebyggende sociale arbejde. Der bliver skåret på daginstitutioner. Der bliver skåret på fritidstilbud osv.

Man kan sige, at stort set den eneste del af kommunernes store udgifter, der ikke vedrører det her, jo er ældreplejen. Så er det ældreplejen, Venstre mener man skal skære på ude i kommunerne for at få råd til den forebyggende indsats?

Kl. 11:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:40

Kim Andersen (V):

Det er de sædvanlige bemærkninger fra Enhedslisten, når vi diskuterer kriminalitet, ungdomskriminalitet og forebyggelse. Det er ligesom den her snak om penge og kritik af regeringen.

Realiteten er jo, at VK-regeringen har taget rigtig, rigtig mange initiativer på det her område. Men sandheden er også, at det er kommunerne, som har kompetencen over for børgerne, over for børnene og de unge og deres familier til at have kontakten og have ansvaret. Det er også kommunerne, der får pengene. Og der er altså ikke fra regeringens side skåret ned på midlerne, tværtimod. Der er flere penge til det her ude i kommunerne end nogen sinde tidligere.

Som jeg redegjorde for i min tale her for et øjeblik siden, har regeringen også fremlagt en meget, meget ambitiøs, nuanceret og detaljeret handlingsplan, »Ny start«, til bekæmpelse af ungdomskriminalitet her ved folketingsårets start, og der følger jo også penge med realiseringen af den plan. Og mange af de penge vil netop også skulle anvendes ude i kommunerne.

Kl. 11:41

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 11:41

Line Barfod (EL):

Det er jo lidt sjovt, at når man snakker om politiindsats, er det, Venstre går ud og bryster sig af, hvor mange flere penge der bliver sat af, for det er noget, der virker, siger man. Men når det gælder det forebyggende arbejde, siger man, at det ikke er så vigtigt, om kommunerne har penge nok. Det er jo lidt underligt, at man på den ene side kommer med nogle projekter, der skal fremme den forebyggende indsats, mens vi altså samtidig ser, at børnene ikke er i fritids- og klubtilbud, fordi der bliver skåret ned på de tilbud.

Men lad mig så spørge til politiindsatsen, hvis det er det eneste, hr. Kim Andersen vil snakke om. Mener hr. Kim Andersen ikke, at det vil være en rigtig god idé, hvis vi på Nørrebro får mobile politistationer, ligesom man har i Stockholm, og som de også har i Manchester, som vi hørte, da vi var derovre med Socialudvalget? På den måde kan vi komme med det, som vi ved, der er rigtig meget behov for, og som skaber tryghed, nemlig at politiet er til stede på de tidspunkter af døgnet og de dage i ugen, hvor man har behov for at se dem, og så kan de trække politistationen væk igen de andre dage, så de ikke behøver at have den døgnbemandet.

Kl. 11:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:42

Kim Andersen (V):

Altså, fru Line Barfods fremturen bliver jo ikke rigtigere af at blive gentaget. Det er jo ikke sådan, at jeg ikke vil snakke om økonomi og kommunernes muligheder for at varetage den her opgave. Det vil jeg gerne. Kommunerne har penge til at gøre en forebyggende indsats, og de har flere end nogen sinde tidligere. Jeg vil også gerne sige, at kommunerne virkelig skal føle, at de har ansvaret for det her, og jeg synes, man skulle blive bedre til at føre en ungdomspolitik, der indeholder et kriminalforebyggende element. Man burde sætte det i højsædet i det kommunalpolitiske arbejde.

Jeg synes i øvrigt, at fru Line Barfod skulle tage at læse finanslovaftalen fra det finanslovforlig, der blev indgået i nat, for så vil den sidste luft i fru Line Barfods rituelle skrig her blive lukket ud.

Så vil jeg endelig sige, at det er sådan, at regeringen helt klart vil tage de politimæssige skridt – og det vil Venstre stå bag – som er nødvendige, men karakteren af den enkelte politiindsats synes jeg ikke skal afgøres i Folketingssalen. Det er en politifaglig vurdering, som det tilkommer politiets ledelse at foretage.

Kl. 11:43

Formanden:

Så er der en kort bemærkning. Og den er fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:43

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil gerne have lov til at stille et spørgsmål til hr. Kim Andersen – fra en liberal til en anden – for jeg er sådan set glad for, at hr. Kim

Andersen tog fat på diskussionen om hash i modsætning til justitsministeren. Det, der bare ærgrer mig, er, at man ikke rigtig tager fat dér, synes jeg, hvor det virkelig gælder, altså der, hvor de markedslogiske principper måtte gælde.

Hvis man tror på et marked, så må man gå ud fra, at der er en sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel, men også omvendt. Der er en enorm efterspørgsel efter hash, uanset om hr. Kim Andersen eller jeg bryder os om det eller ej. Ville det dog ikke være klogere at afkriminalisere alle disse danskere, som køber hash, i stedet for at bruge al sin tid på at jage dem og dermed skubbe masser og masser af penge direkte ned i lommerne på banderne, som dermed har penge og bling-bling, og hvad ved jeg, til at rekruttere unge mennesker for?

Kl. 11:44

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 11:44

Kim Andersen (V):

Jeg har i flere omgange noteret mig hr. Simon Emil Ammitzbølls synspunkter på det her område. Og de er da for så vidt ikke uinteressante at diskutere, men jeg må også sige, at det liberale marked jo også skal reguleres. Jeg vil også sige, at vi jo også kunne fjerne færdselslovovertrædelser, så vi havde fri hastighed, og så det ikke var forbudt at køre over for rødt lys, osv. osv. Men det er jo ikke måden

Vi er jo af den opfattelse, og vi er understøttet i den lægeligt, at det kan være skadeligt at ryge hash, at det kan medføre konsekvenser for unge menneskers helbred umiddelbart og senere hen i livet, og det er en risiko, som vi ikke vil løbe.

Så derfor synes vi ikke, det er fornuftigt, uanset hvor teoretisk og principielt hr. Simon Emil Ammitzbøll kan sætte det op, at frigive hashen og dermed legalisere handelen med den. Det er at angribe det her problem på en forkert måde.

Kl. 11:45

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:45

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen hr. Kim Andersen vender jo tingene om. Man skal jo argumentere for at forbyde noget, ikke modsat. Altså, i udgangspunktet må ting være tilladt, indtil der er fornuftige begrundelser for, at de skal være forbudt, ikke omvendt. Og det er ikke spor teoretisk. Som jeg nævnte i min egen ordførertale, så har man faktisk rigtig gode erfaringer fra Portugal, et EU-land, med at man har liberaliseret i forhold til hash, ikke så meget som Liberal Alliance ville gøre, men dog afkriminaliseret i forhold til eget forbrug.

Portugal er det land i EU, der har lavest forbrug. Det viser en helt ny rapport. Gør virkeligheden slet ikke indtryk, om teorien ikke gør?

Kl. 11:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:46

Kim Andersen (V):

Jamen altså skal vi også lade være med at have receptpligtige medicinalprodukter på recept? Skal de også være frit tilgængelige? Skal kokain og heroin også være frit tilgængeligt? Vi gør meget i de her år for at få folk til at lade være med at ryge. Hvis det var sådan, at man skulle tage stilling til i dag, om tobakken skulle indføres, og om

man måtte ryge, så tror jeg, det ville blive forbudt. Så tror jeg ikke, at det ville blive anerkendt og accepteret.

Derfor synes jeg, uanset at jeg godt kan se noget principielt og måske også på den korte bane i forhold til kriminalitet noget rigtigt i det, hr. Simon Emil Ammitzbøll siger, at det er forkert, og jeg synes, det i den grad er imod tidsånden og alt det, der er rigtigt i et sundhedsmæssigt perspektiv. Så jeg tror ikke, at vi bliver helt enige på det her område.

Kl. 11:47

Formanden:

Så er det fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 11:47

Karen Hækkerup (S):

Jeg vil gerne spørge om noget helt andet.

Først og fremmest vil jeg sige, at det jo er nogle gode aftaler om politi og domstole, der er blevet lavet i forbindelse med finansloven. Det er nogle aftaler, som vi synes ser godt ud, og vi glæder os rigtig meget til, at de penge kommer ud at virke. Det er nogle penge, som vi har ønsket os og kæmpet for i ganske lang tid.

Men der er også et men. Endnu en gang – og jeg er rigtig ærgerlig over det – har regeringen jo glemt Kriminalforsorgen. Man har givet penge til politiet, man har givet penge til domstolene, men Kriminalforsorgen, som er der, hvor de dømte skal sidde, har ikke fået nogen penge. De skal tværtimod spare 30 mio. kr. i 2010 og 30 mio. kr. ekstra i 2011. Det er i alt, hvad der svarer til 100 stillinger. Meldingen fra Kriminalforsorgen er lige nu, at belægningen i 22 af landets fængsler er på 100 pct. Samlet set er der en belægningsprocent, som er over det maksimalt tilladte, og man oplever lige nu, at man afviser folk, fordi der ikke er plads til dem i fængslerne. Hvorfor har regeringen ikke sørget for, at der også blev sat penge af til Kriminalforsorgen i de her finanslovforhandlinger?

Kl. 11:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:48

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige rigtig mange tak til den socialdemokratiske ordfører for den store og omfattende og – jeg kunne næsten mærke det – hjertevarme ros og tak til regeringen for de initiativer, der er taget på det her område og særlig med finanslovaftalen, som er indgået her i nat. Det er nemlig fuldstændig rigtigt, at der er helt markante og håndgribelige forbedringer og initiativer også i finanslovaftalen, og at der følger penge med. I det hele taget må man sige, at regeringen virkelig lever op til sit ansvar på det her område; man følger virkelig op på egne målsætninger og visioner og er i den grad handlekraftig, saglig og seriøs i bestræbelserne på at begrænse kriminaliteten i vores samfund og sikre maksimal tryghed for borgerne.

Det er jo sådan for Kriminalforsorgens vedkommende, at vi er midt i en 4-års-periode, og det er også sådan, at både denne og den forrige 4-års-aftale for Kirminalforsorgen omfattede tilførsel til Kriminalforsorgen af betydelig flere ressourcer, end vi nogen sinde tidligere har set, således at Kriminalforsorgen i dag har flere pladser og bedre muligheder for at beskæftige og tilbyde uddannelse til de indsatte, end man så under SR-regeringen.

Kl. 11:49

Formanden:

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 11:49

Karen Hækkerup (S):

Jeg tror, min ros blev lidt for vel taget imod. Det kom jo næsten til at lyde, som om det er VKO's egne penge, man nu har givet til politi og domstole. Må jeg minde om, at det er fællesskabets penge. Og jeg kan også godt afsløre, at havde der siddet en anden regering, var der også blevet sat penge af til de her områder, fordi det er nødvendigt.

Men hr. Kim Andersen undlod at komme ind på det væsentlige i mit spørgsmål, nemlig hvad man vil gøre ved Kriminalforsorgen. Hvad vil man gøre ved, at vi i dag har anholdte, der bliver løsladt, fordi der desværre ikke er ledige pladser i fængslerne? Vi er vel enige om, at de kriminelle skal væk fra gaderne; men så kan vi da ikke have en situation, hvor politiet kommer og har fanget en, og så får de at vide, at alt er optaget. Altså, hvad har regeringen tænkt sig at gøre for, at de banditter og bøller, der render rundt og skyder på gaderne, rent faktisk kan få plads i fængslet? Det er vel ikke sådan, at man skal stå på venteliste for at få lov at komme ind og afsone en dom.

Kl. 11:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:50

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige til fru Karen Hækkerup, at fru Hækkerup ikke skal blive ked af, at hun roste regeringen og dens initiativer og resultater på det her område. Lad være med at trække det tilbage, lad være med at være ked af det. Det gode, man gør her i livet, skal man ikke fortryde eller være ked af. Så stå nu blot ved det.

Så kan jeg sige til fru Karen Hækkerup, at forbryderne, de kriminelle skal fanges, de skal for en dommer, og de skal spærres inde, hvis det er den dom, de får, hurtigst muligt. Der er ikke nogen, der skal have løbepas, fordi der ikke er plads; der er ikke nogen, der skal vente unødigt på at komme ind. Er der eller bliver der kapacitetsproblemer med, at hardcore kriminelle kan afsone deres straf, vil Venstre være garant for, at regeringen vil løse det problem.

Kl. 11:51

Formanden:

Så er der en kort bemærkning. Den er fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:51

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil fortsætte lidt i samme boldgade. I SF er vi også glade for, at der til stadighed bliver taget nogle initiativer på området for bande-kriminalitet. Det synes vi er meget vigtigt. Vi kan dog ærgre os over, at vi ikke er med i de nye aftaler; vi havde gerne bidraget, vi har stillet op med rigtig mange forslag. Men sådan er det nu.

Jeg kan forstå, at hr. Kim Andersen er villig til at se på Kriminalforsorgen. Det er jeg meget, meget tilfreds med, for vi har en virkelig betændt situation i Kriminalforsorgen. Jeg ved ikke, om hr. Kim Andersen har fulgt med i nyhederne de seneste par dage. Det vælter jo ud med nyheder om, hvordan sikkerheden er under pres i fængslerne, hvordan folk, som vil ud af banderne, bliver placeret på bandeafdelinger alligevel osv.

Men jeg vil høre, om hr. Kim Andersen ikke synes, det også er nødvendigt at udvikle et deganging værktøj til Danmark, som man har i andre lande, hvor man simpelt hen får udviklet nogle værktøjer til fra fængslerne at få folk ud af banderne. Jeg synes, det er et meget overset område.

Kl. 11:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:52

Kim Andersen (V):

Jeg kan sige til SF's ordfører, at det er fuldstændig rigtigt, at regeringen tager resolut fat på de problemer, vi står midt i. Vi vil bandekriminaliteten til livs, vi vil have genskabt trygheden i det danske samfund

Det er sådan, at kriminelle, herunder rockere og bandemedlemmer, som begår kriminalitet, skal fanges af politiet og meget hurtigt for en dommer; de skal have den straf, der tilkommer dem, i overensstemmelse med de skærpede straffebestemmelser, som VK-regeringen har indført, og så skal de hurtigst muligt herefter afsone deres straf. Og det er fuldstændig rigtigt opfattet, at hvis der er hardcore kriminelle fra bande- og rockermiljøerne, som ikke skulle kunne komme ind at afsone, fordi der måtte blive kapacitetsproblemer, vil regeringen vide at tage hånd om det problem, når og hvis det indtræffer. Der er naturligvis ikke nogen fra de her miljøer, som skal have lov til at gå fri og være en sikkerhedsrisiko i gaderne, fordi der ikke er cellekapacitet i de danske fængsler. Det vil blive løst.

Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at der ikke er børn og unge, der kommer ind i rockermiljøerne. Det er også derfor, vi har præsteret et meget omfattende oplæg, der hedder »Ny start«. Det håber og tror jeg at fru Carina Christensen har orienteret sig om. Det er meget, meget visionært, og jeg forstår i øvrigt godt, at fru Carina Christensen ærgrer sig over ikke at være med i al den her fremadrettede, konstruktive, dynamiske politikudvikling.

Kl. 11:54

Formanden:

Nu er fru Carina Christensen ikke til stede, men fru Karina Lorentzen Dehnhardt får ordet. Værsgo, for en kort bemærkning.

Kl. 11:54

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Skidt med det. Det er nu ikke første gang, og det er sikkert heller ikke sidste gang.

Jeg synes stadig væk, at det er lidt uafklaret, om Venstre vil være med til at udvikle et deganging-værktøj, som vi lige præcis og akut mangler i Danmark i forhold til de bandemedlemmer, som gerne vil ud af banderne. Hvad tilbyder vi dem? Det har vi slet ikke tænkt på, og det kunne vi godt gøre meget mere ved i Kriminalforsorgen.

Så kan jeg forstå, at Venstres ordfører også gerne vil sikre, at bandemedlemmerne kommer ind at afsone, og at de ikke går rundt i gaderne og udgør en sikkerhedsrisiko. Vil Venstres ordfører også medvirke til at sikre, at den person, som har overfaldet fru Hansen, heller ikke går rundt på gaderne, for vi kunne jo godt ende i en situation, hvor bandemedlemmerne kommer ind at afsone – vi har jo nogle klare aftaler om, at de skal hurtigt til afsoning og ikke kan få fodlænke på og sådan nogle ting – men hvad med resten? Hvad med fru Hansens overfaldsmand? Vil Venstre også være med til at sikre, at den overfaldsmand ikke går rundt på gaden?

Kl. 11:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:55

Kim Andersen (V):

Jamen som jeg nævnte lige før – og jeg tror ikke, at det kommer bag på spørgeren – så er Venstre virkelig et lov og orden-parti, og vi er i den grad på borgernes side og mod de kriminelle og forbryderne. Det er sådan, at overfalder man gamle fru Hansen eller Jensen eller Petersen eller Sørensen, og man får dom for det, skal man naturligvis afsone sin dom hurtigst muligt. Ligeså er det med medlemmer af bandemiljøet, rockermiljøet. Der skal ikke være nogen trækken i langdrag, der skal ikke være nogen bortforklaringer eller søforklaringer. Folk, der bliver dømt for så hardcore kriminalitet som det, vi taler om her, skal afsone, og det skal de gøre hurtigst muligt, og der skal naturligvis være den fornødne, seriøse kapacitet til det. Det vil vi følge tæt og indgående og fra Venstres side være positive over for at løse, hvis der opstår et reelt problem.

Kl. 11:56

Formanden:

Tak til hr. Kim Andersen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 11:56).

Kl. 13:00

Forhandling

Formanden:

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter med forespørgsel nr. F 2, punkt 5 på dagsordenen, og vi er i ordførerrækken. Den forrige ordfører var hr. Kim Andersen, og den kommende ordfører er fru Karen Hækkerup fra Socialdemokratiet, værsgo.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Inden frokostpausen havde vi gang i starten af den her forespørgselsdebat, som handler om bandekrigen, om situationen derude, hvor man ikke er helt tryg, og om situationen herinde, hvor man famler og ikke rigtig ved, hvordan man skal gribe tingene an.

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er utrolig glad for, at både politi og domstole med den nye finanslovaftale får nogle penge. Det er nogle penge, som Socialdemokraterne synes det er godt at de får, det er nogle penge, som kommer fra fællesskabets kasse, og jeg kan love for, at selv hvis der havde siddet en anden regering, ville man have givet præcis de samme penge. Der er nemlig behov for, at politiet får de ressourcer, som de skal have, for at kunne løse bandekonflikten og for at kunne være til stede.

Situationen er, at der i det sidste år har været 339 skyderier i Danmark; det er ret mange. Der er mange mennesker, der oplever det her som voldsomt. Der er folk, der lever steder, hvor der tit bliver skudt, og som føler det som værende meget utrygt, men der er også folk, der bor langt fra der, hvor skuddene falder, men som alligevel synes, at den råhed, den forråelse, som vi ser i det danske samfund, er en, der påvirker vores livskvalitet. Tryghed i gaderne skal være noget, som vi alle sammen skal have lov til at kunne føle, og når man ikke længere er sikker på, at man kan være tryg, men føler sig utryg, så har vi altså et stort problem. Problemet er meget virkeligt for rigtig mange mennesker.

Socialdemokraterne har lagt stemmer til en del ændringer. Bl.a. har vi skærpet våbenloven, sådan at man nu får længere tids straf i fængslet, hvis man eksempelvis går rundt på gaden med en pistol. Vi har lagt stemmer til mange af de skærpelser, der er blevet foretaget, fordi vi synes, at de giver god mening. Der er altså gjort rigtig meget godt. Men alligevel står vi her ca. 2 år inde i bandekrigen og må spørge: Er det, der bliver gjort, ikke lidt usammenhængende? Den ene uge har sit nye bandekontor, den næste har den nye bandeenhed, og hver eneste gang bliver det fulgt op med justitsministeren, der på skærmen står og siger: Vi vil ikke acceptere det; nu gør vi noget, og denne gang virker det. Indtil videre har det jo ikke virket.

Kl. 13:06

Det, man kan sige lige nu, er, at pistolskyderierne i gaderne er aftaget; det er meget, meget glædeligt. De kan bare hurtigt tage til igen. Vi har en situation, hvor især borgere i København er utrygge, når man skal køre af sted med sine børn på cyklen for at aflevere dem i børnehaven. I børnehaverne er der nogle steder blevet sat skudsikkert glas i ruderne. Er det sådan en by, vi vil have? Er det sådan et land, vi vil have? Nej, det er det ikke.

Derfor skal politiet have de ressourcer, som de har behov for, for at kunne løse den her opgave, men der er også andre ting, der er vigtige. Ligesom politiet skal have det, som der skal til, skal fængselsvæsenet altså også kunne følge med. Nu har regeringen og Dansk Folkeparti valgt at give ud af vores allesammens fælles penge til politi og domstole, hvilket er glædeligt, men man har glemt fængslerne. Og jeg ved ikke, hvad de har tænkt på, for det nytter jo ingenting, at svaret, når man fanger de kriminelle og man kommer hen for at få dem sat i fængsel, så lyder, at alt desværre er optaget og man må lade folk gå igen.

Kriminalforsorgen skal modsat fængsler og domstole til næste år af med penge: 30 mio. kr. i 2010 og 30 mio. kr. i 2011; det svarer til 100 stillinger. Det vil betyde, at der vil blive skåret ned på den indsats, som man har i fængslerne, og hvor man altså både underviser dem, der er indsat, så de får mulighed for at kunne noget andet end kriminalitet, når de kommer ud, ligesom man vil lukke fængslet på Københavns Politigård. Det er en katastrofe, for det er der, vi sætter nogle af dem, der er allersværest overhovedet at holde styr på. Derfor er det en rigtig, rigtig stor skam, at man ikke har givet de penge til Kriminalforsorgen, som der var behov for, og regeringens indsats på hverken bandekriminalitet eller i forhold til finansloven er således bestået. Vi mangler stadig væk at se mere til den forebyggende indsats, vi mangler penge til kriminalforsorgen, der er ikke tryghed i gaderne, og det kommer der højst sandsynligt heller ikke med det, som man nu lægger op til.

Jeg skal slutte af med at læse et forslag til vedtagelse op, som er stillet af Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der i det sidste år har været 339 skudepisoder, at bandekrigen fortsætter, og at rekrutteringen af nye bandemedlemmer er bekymrende høj. Den intensive politiindsats mod organiseret kriminalitet og væbnede opgør skal opretholdes, men politiindsatsen kan ikke stå alene.

Regeringen pålægges derfor at indkalde bidrag fra politi, kriminalforsorg, sociale myndigheder, Det Kriminalpræventive Råd, KL og civilsamfundet og på baggrund heraf udarbejde og fremlægge en handlingsplan for Folketinget senest 1. maj 2010.

Forslaget til handlingsplan skal indeholde en bred vifte af tiltag med henblik på at sikre de nødvendige ressourcer til at forebygge, at unge kommer ud i kriminalitet, mindske markederne for organiseret kriminalitet, mindske mængden af våben, støtte vidner og andre tiltag, der kan styrke trygheden i berørte områder.

Regeringen pålægges at afgive kvartalsvise redegørelser for indsatsen mod bandekrigen.« (Forslag til vedtagelse nr. V 12).

Kl. 13:05

Formanden:

Tak. Også dette forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger.

Der er ønske om korte bemærkninger. Først er det hr. Kim Andersen.

Kim Andersen (V):

Tak for det. Jeg har to spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører. Jeg vil gerne sige, at de er opklarende, og at de fra min side er ment fuldstændig sagligt.

Punkt 1: Er ordføreren ikke enig i, at Kriminalforsorgen indtil dette øjeblik fra den øverste faglige ledelses side har sagt, at Kriminalforsorgen står inde for, at man kan klare at løse de opgaver, der er, i forhold til at de mennesker, der skal afsone, kan afsone? Er ordføreren ikke enig i, at det har været Kriminalforsorgens ledelses budskab indtil dette tidspunkt?

Punkt 2: Jeg vil gerne forstå det, der fremgår af det fremsatte forslag til vedtagelse, rigtigt. Man taler om en handlingsplan, og man taler om kvartalsvis afrapportering. Er det, som der efterspørges, i virkeligheden, at alt det, der er foretaget, alt det, der er sat i gang, alt det, der er under behandling og iværksættelse, skal skrives ind i et katalog, og så skal man en gang i kvartalet sige, hvordan det går med at udføre virksomheden i praksis? Det er bare lige, så jeg kan forstå det, så vi får det lidt ned på jorden, så det bliver en smule konkret og håndgribeligt for os alle sammen.

Kl. 13:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:07

Karen Hækkerup (S):

Forslaget om en handlingsplan handler i høj grad om at tage ansvaret fra regeringen, lægge ansvaret ud i Folketingssalen, sørge for, at ansvaret kommer til at hvile på flere skuldre, fordi det er så tydeligt, at de, der sidder med ansvaret, ikke magter at løfte det. Derfor synes jeg, det er en rigtig god idé med kvartalsvise afrapporteringer, hvor man i forbindelse med hver eneste indsats, man har sat i gang, evaluerer, gennemgår og finder ud af, om man har gjort det rigtigt, om man skal rette det lidt til, hvordan det virker, hvordan man har fået fat i det, sådan at ansvaret for indsatsen i virkeligheden kommer til at hvile på flere skuldre, fordi jeg ikke synes, at regeringen overhovedet har magtet at leve op til det.

Så vil jeg svare på det første, som hr. Kim Andersen spørger til, og som går på, om der er pladser nok i fængslerne. Der må jeg sige, at vi jo har lavet en skærpelse af våbenloven, som vi i øvrigt har lavet sammen, og hvor vi sætter straffen op for at gå med pistol eller andre våben på sig. Det har betydet, at der altså er flere, som skal ind og afsone de her straffe.

Vi har i dag 22 fængsler, hvor kapaciteten er brugt 100 pct. Vi har samlet set en belægning, der er over 92,5 pct., hvilket er over det maksimum, der er sat for vores arresthuse og vores kriminalforsorg. Det er et problem, når folk kommer ind med arrestanter og siger: Her er en, vi gerne vil have varetægtsfængslet. Så siger de: Det er fint, men vi har ingen plads. Findes der en plads, er den måske i Sønderjylland, hvor man ikke kan finde folk til at transportere arrestanterne hen. Så dybest set sætter vi i dag folk på gaden i stedet for i fængsel.

Kl. 13:08

Formanden:

Hr. Kim Andersen.

Kl. 13:08

Kim Andersen (V):

Ordførerens svar er meget skuffende. Jeg gav faktisk den serviceoplysning, at jeg indledningsvis gjorde det klart, at jeg spurgte seriøst og oprigtigt for at være konstruktiv og komme videre i den her proces. Spørgsmålet om afsonere bliver der svaret polemisk på, ved at

man gentager en statistik, som vi alle sammen har modtaget for 3 dage siden, og som vi har hørt omtalt igen og igen. Det, jeg bad ordføreren svare på, var, om det ikke er rigtigt, at Kriminalforsorgens øverste ledelse så sent som indtil dette tidspunkt har sagt, at man står inde for fagligt og forsvarligt at kunne sikre, at de, der skal afsone, kan afsone, og at man også fremadrettet vil tage vare på at håndtere den opgave professionelt. Vil ordføreren ikke gøre sig ulejlighed med at forholde sig seriøst og stringent til mit spørgsmål?

Så har jeg andre spørgsmål. Dem får jeg så ikke lejlighed til at stille nu, men det får jeg muligvis lejlighed til senere i en ny runde.

Kl. 13:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:09

Karen Hækkerup (S):

Jeg vil sådan set gerne svare og også gerne svare ærligt og redeligt, men det er da absurd, at vi lige nu, hvor man har lukket forhandlingerne om næste års finanslov, er vidne til, at Kriminalforsorgen bløder, at de ikke kan tage de fanger ind, der bliver bragt ind, og som gerne skulle fængsles. Alligevel vælger man at lukke finanslovforhandlingerne med lukkede øjne og helt uden at forholde sig til, at når man giver penge til politiet og penge til domstolene, fører det alt andet lige til, at der forhåbentlig også er flere af dem, som begår noget kriminelt, som får en dom. Der er altså tale om, at vi nu havde chancen. Finanslovforhandlingerne er foregået indtil nu.

Vi er ikke med i den aftale, der er lavet om Kriminalforsorgen, og det ved hr. Kim Andersen godt, for da vi sidst skulle diskutere, om Socialdemokraterne kunne være med i den aftale, var betingelsen, at vi skulle være med til at skære ned på ungdomsuddannelserne. Det ville vi ikke. Men nu har regeringen altså lavet endnu en finanslov uden at give Kriminalforsorgen penge. Det er skidt, ikke alene for dem, der skulle have været ind at sidde i fængsel, men også for de ansatte, der er derinde, og som lider under, at man mangler penge hos Kriminalforsorgen.

Kl. 13:10

Formanden:

Der er korte bemærkninger. Det er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:10

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det sidste, fru Karen Hækkerup sagde, kommer nok ikke til at skille os ad. Men jeg vil godt lige vende tilbage til det, som jeg kalder et tredje element af det, der kan være med til at løse problemerne med bandekrigen, nemlig det her om, at man kunne fjerne markedet fra banderne ved at lave en afkriminalisering af hash. Grunden til, at jeg spørger, er også – og det kan godt være, at det er mig, der ikke har hørt ordentligt efter – at jeg ikke synes, at fru Karen Hækkerup kom nærmere ind på det. Jeg er lidt i tvivl om, hvad Socialdemokraterne egentlig mener om det her spørgsmål, for jeg har forstået, at man f.eks. i København er meget optaget af at få det legaliseret, men på den her lille ø, der ligger inde i København og hedder Slotsholmen, er man ikke så interesseret i at gøre noget ved den her problematik. Hvad er egentlig det socialdemokratiske synspunkt?

Kl. 13:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:11

Karen Hækkerup (S):

Det fremgår af det forslag til vedtagelse, som jeg læste op på vegne af oppositionen, at et af elementerne er, at man skal mindske markederne for den organiserede kriminalitet. Det vil sige, at man skal i gang med nogle analyser for at finde ud af, hvordan man gør det her bedst. Der er uenighed, kan jeg så godt afsløre allerede nu, imellem eksempelvis Enhedslisten og Socialdemokraterne. Socialdemokraterne går ikke ind for at legalisere hash.

Jeg har personligt den opfattelse, at hvis man giver hashen fri, jamen så vil de banditter, der tjener penge på at sælge den, da nok kigge sig om efter noget andet og finde ud af, hvad de så kan tjene penge på i stedet for. Jeg tror ikke, at det er sådan, at de bøller og bandemedlemmer, der i dag går rundt og sælger hash, vil sige: Nå, det var søreme ærgerligt, nu lukkede de markedet, og så må vi hellere komme tilbage i uddannelse eller tilbage til en fornuftig beskæftigelse. Sådan tror jeg ikke det virker. Jeg tror tværtimod, at man bare vil se sig om efter noget andet, man kan sælge: andre stoffer, mennesker, hælervarer, alt muligt andet. Så der er vi ikke enige.

Men vi er enige om, at man skal gøre en indsats for at mindske markederne for den organiserede kriminalitet, men svaret på, hvordan det skal løses, kan jo have flere former.

Kl. 13:12

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:12

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan så forstå, at det er med rigtig god grund, at jeg ikke ved, hvad Socialdemokraterne mener om det her spørgsmål, og det ved jeg stadig væk ikke. Og jeg kan også forstå, at Soialdemokraternes socialordfører i Københavns Borgerrepræsentation mener det modsatte af fru Karen Hækkerup, nemlig at man skal gøre noget i forhold til at kunne sælge de her ting.

Jeg synes også, at der bare lige er et enkelt glip i fru Karen Hækkerups markedslogik, men det er måske forskellen på en liberal og en socialdemokrat, og det er måske fair nok. Men nu er det jo ikke sådan, at fordi man legaliserer hashmarkedet, vil der bare være masser af andre markeder, hvor der er en lige så stor efterspørgsel. Fru Karen Hækkerup nævner menneskehandel, som er et problem, og som er noget, vi skal tage alvorligt, men heldigvis er det jo ikke sådan, at folk bare begynder at købe mennesker, fordi det nu bliver lovligt at købe hash, altså, sådan er det jo ikke.

Derfor synes jeg, at det er meget vigtigt at forholde sig sådan lidt mere nøgternt til det. Selvfølgelig skal der ske forebyggelse, selvfølgelig skal der være straf, men vi er også nødt til at gøre noget ved markedet, og det nytter jo ikke bare at lave nogle analyser de næste par år, mens bandekrigen hærger i gaderne.

Vil man gøre noget? Kunne vi dog ikke bare blive involveret lidt i, hvad den socialdemokratiske folketingsgruppe har gjort sig af overvejelser?

Kl. 13:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:13

Karen Hækkerup (S):

Den socialdemokratiske folketingsgruppe er imod at legalisere hash, fordi det har nogle alvorlige konsekvenser for dem, som ryger eller indtager det på andre måder. Det kan eksempelvis føre til, at man udvikler psykoser, det kan føre til dårligere indlæring, hvilket for især unge mennesker, som er under uddannelse, kan have store konsekvenser for deres fremtidige liv.

Vi er ikke enige med hr. Simon Emil Ammitzbøll i, at hash skal legaliseres, men vi er et stort parti, så der findes selvfølgelig også folk blandt os, som synes, at en legalisering af hash er en god idé, og det må man godt synes hos os, for der er plads til det hele. Det er folketingsgruppen, der har truffet afgørelsen, og vi siger altså nej til at legalisere hash, men vi siger til gengæld ja til at mindske markerne. Det kan man jo gøre ved oplysning, det kan man gøre ved kampagner, og det kan man gøre på så mange andre måder end ved lige at legalisere hash. Men jeg ved ikke, hvor man skulle sætte grænsen henne, hvis man skulle frigive hashen. For hvad bliver så det næste, der også skal frigives? Folk køber det alligevel, og de kriminelle tjener alligevel penge på det. Hvad så med ecstasy eller heroin eller alt muligt andet?

Jeg synes, at vi må sige, at vi sundhedsfagligt har den holdning, at hash er skadeligt, og at vi helst ikke vil have, at vores unge mennesker eller i øvrigt andre ryger det. Derfor synes vi, at det skal være forbudt, det er den sundhedsfaglige forklaring.

Det, hr. Simon Emil Ammitzbøll siger om markedslogikken, nemlig at man vil kunne tjene pengene på noget andet, er jeg meget enig i, og derfor siger vi også nej.

Kl. 13:15

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 13:15

Tom Behnke (KF):

I forbindelse med de her meget store pakker, som justitsministeren har fremlagt, tilføjede ministeren på et tidspunkt, at hvis det var sådan, at der var andre, der havde flere ideer, var man velkommen til at komme med dem. I den forbindelse var fru Karen Hækkerup langt fremme i skoene og hånede og ydmygede ministeren: om ministeren dog ikke selv havde nogle ideer til, hvordan det her skulle ordnes. Nu kan jeg forstå, man fremsætter et forslag til vedtagelse, hvor man skriver præcis det samme, nemlig om der dog ikke er nogen derude, der vil komme og hjælpe Socialdemokratiet med at fortælle, hvad der skal gøres. Det er jo bare lidt sigende, synes jeg.

Det er også lidt sigende, at man nu vil have ansvaret lagt ned i Folketingssalen. Jeg vil bare minde om, at der er noget, der hedder en grundlov. Prøv at læse lidt på grundlovens § 3, den er nok ret væsentlig i den her sammenhæng. Så siger fru Karen Hækkerup i sin ordførertale, at regeringens mange initiativer – den ros fik regeringen trods alt – overhovedet ikke har virket, og alligevel bliver der tilføjet: Der er heldigvis en aftagende tendens med hensyn til skyderierne i gaderne, og der er rigtig mange, der sidder i fængsel. Så hvad er det, der ikke virker? Det kunne jeg godt tænke mig at få konkretiseret.

Kl. 13:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:16

Karen Hækkerup (S):

Nu får den konservative ordfører det til at lyde, som om bandekrigen er slut: Vi har fanget de kriminelle, vi har sat dem i fængsel, de er holdt op med at skyde i gaderne, og nu er alt godt. Må jeg minde om, at vi på bare få år har tredoblet antallet af unge mennesker, som er på vej ud i kriminalitet – vi har tredoblet antallet. Det er ikke mindre end en katastrofe. Hvis de her unge mennesker udvikler sig til at være hardcore kriminelle i bander eller i rockermiljøet i stedet for at tage en uddannelse, blive nyttige samfundsborgere, så står vi over for et problem, der er endnu større på sigt; det er et problem, vi har advaret imod, et problem, vi har set komme, men også et problem, regeringen har ladet stå til over for. I stedet for har man sin mandagspakke, sin tirsdagsløsning, sit onsdagspressemøde, hvor man hele tiden fortæller nyt: Vi har fundet på den her lille ting, vi har fundet på en anden ting. Jeg vil spørge hr. Tom Behnke: Hvor har sammenhængen været, hvor har helheden været, hvor har den forebyggende,

samlede indsats været, hvor man har sagt, hvordan man vil gribe det her an? Den indsats har regeringen slet ikke leveret.

Kl. 13:17

Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Kl. 13:17

Tom Behnke (KF):

Det med at svare på spørgsmål kommer jeg tilbage til, når det er min tur til at være ordfører.

Men jeg har en anden ting, som jeg synes er ret væsentlig at få på plads i den her sammenhæng, for fru Karen Hækkerup prøver på at piske en stemning op i forhold til kriminalforsorgen, som er helt uhørt og helt ude af proportioner. For hvad er det egentlig, der er sket? Man har lavet en flerårig aftale for kriminalforsorgen, hvor man har tilført kriminalforsorgen 200 mio. kr. ekstra til nye initiativer, bl.a. forbedrede arbejdsforhold for fængselsbetjentene. I den sammenhæng har man så sagt, at kriminalforsorgen over en 4-årsperiode periode i det hele taget ikke skal spare, men effektivisere for det, der svarer til 100 mio. kr., heraf 30 mio. kr. på bygningsmassen. Det er ud af en samlet bevilling næste år på 2,8 mia. kr. Ud af 2,8 mia. kr. skal man effektivisere for 30 mio. kr. Hvordan kan det blive så stort et problem?

Kl. 13:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:18

Karen Hækkerup (S):

Jeg håber, at den konservative ordfører hørte, hvad jeg sagde i mit indlæg: Der er en belægning på 100 pct. i 22 af landets fængsler, vi har en samlet belægning på 92,5 pct., når vi tæller arresthusene med. Det er over vores maksimum, som ligger på 92 pct. Konsekvensen er, at der ikke er ledige pladser, at ventekøen vokser, og at man, når man kommer med en kriminel, man gerne have fængslet, og ringer rundt for at finde en plads, oplever, at svaret så er: Desværre, der er ingen ledige pladser. Det synes jeg altså er et problem, som man må forholde sig til.

Man må også forholde sig til, at de her besparelser betyder, at man vil lukke fængslet på Københavns Politigård. Det er det fængsel, som de allerværste kriminelle er allermest bange for at komme ind og sidde i, fordi det er dér, der er allermest sikkerhed og styr på det, og det fængsel vil man nu lukke. Det vil sige, at de allermest modbydelige og stærke fanger kommer ud i de andre fængsler, og det er også et problem.

Hr. Tom Behnke siger, at vi har givet flere penge til kriminalforsorgen til de ansatte. Jeg vil minde om, at den arbejdsgruppe i hele vores samfund, der bliver slidt hurtigst ned, er vores fængselsfunktionærer, fordi de arbejder under så ekstremt hårde forhold. Konsekvensen af besparelserne er, at der vil være endnu flere vagter, hvor en fængselsfunktionær vil være alene, og det synes jeg ikke er i orden.

Kl. 13:19

Formanden

Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning. Kl. 13:19

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg fik lige lyst til at følge op på Venstres ordførers indlæg om kriminalforsorgen. I SF er vi nemlig lige så optaget af kriminalforsorgen og af at have en ordentlig resocialisering, som Socialdemokraterne er. Jeg synes jo bare, at sporene skræmmer her.

Kan den socialdemokratiske ordfører ikke bekræfte, at vi har haft en politireform, der er kørt af sporet, en domstolsreform, der er kørt af sporet, hvor sagsbunkerne er vokset, og hvor regeringen ikke har grebet ind? Man har vedholdende sagt, at det her kører fint, og at det fungerer efter planen osv. Og vi er bare alvorligt bange for, at det samme sker i kriminalforsorgen, og der er da intet til hinder for, at Folketinget har nogle ønsker på kriminalforsorgens område, altså at vi foregriber omstændighederne, som vi allerede ser nu, nemlig de første omrids af problemer.

Kl. 13:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:20

Karen Hækkerup (S):

Jamen jeg synes, det var et usædvanlig begavet spørgsmål, og jeg må bare sige, at når det drejer sig om politireformen, er jeg meget enig i, at den blev håndteret så frygteligt, som det næsten kunne ske. Vi havde situationer, hvor borgerne oplevede, at telefonen ikke blev taget, når de ringede efter politiet. Der er ved at være bragt styr på det nu, men det har kostet både blod, sved og tårer hos ansatte og hos borgere.

Nogenlunde den samme situation har der været ved domstolene; det er ikke helt så alvorligt, for det er ikke lige så slemt, at det tager længere tid at få behandlet en sag ved domstolene, som det er, at politiet ikke kommer, hvis man er i akut nød. Men for den borger, der skal vente et år på at få afgjort en sag, føles det ganske voldsomt. Det er helt almindelige sager om forældremyndighed, og det er skiftesager, der ikke bliver afgjort. Det er menneskers liv, der bliver sat i stå, og det er dybt kritisabelt, at regeringen har nølet så længe med at give de penge til domstolene, men nu er de der.

Men fru Karina Lorentzen Dehnhardt har ret i, at kriminalforsorgen ikke har fået. De skal til gengæld spare, på trods af at de har flere kunder i butikken, hvis man nu må bruge det populære udtryk om de indsatte. Det er intet mindre end en katastrofe.

Kl. 13:21

Formanden:

Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til fru Karen Hækkerup. Og så er det hr. Dennis Flydtkjær som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:21

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg vil ligesom de andre ordførere gerne starte med at takke Liberal Alliance for at have stillet den her forespørgsel, da bandekonflikten jo er et meget alvorligt problem, og derfor er det også positivt, at vi fortsat holder fokus på det ved forespørgselsdebatter.

Selv om man kan sige, at det er positivt, at vi har den her forespørgsel, kan man jo kun beklage, at bandekriminaliteten stadig er aktuel, og at vi stadig med jævne mellemrum oplever skyderier. Jeg tror, vi alle er enige om, at banderne er noget, der skal bekæmpes, og i Dansk Folkeparti mener vi, at der skal gøres alt, hvad der overhovedet kan gøres, for at bekæmpe banderne, og vi er meget optaget af at komme bandekonflikten til livs. Det skal både ske via en bedre forebyggelse og en bedre politiindsats.

Medlemmerne af banderne er jo typisk storkriminelle utilpassede unge, som skaber mange samfundsproblemer med deres kriminalitet, og som samtidig skaber stor utryghed i befolkningen med deres skyderier på gaderne. Det skal vi som samfund simpelt hen ikke acceptere, og derfor er vi i Dansk Folkeparti også glade for at have medvirket til at tage en række initiativer, som styrker politiet og de andre myndigheder i deres bekæmpelse af banderne.

En af måderne, hvorpå vi har vist, at vi ikke vil acceptere banderne, er ved at skærpe straffene på bl.a. våbenområdet, at udvide muligheden for varetægtsfængsling, og også ved at det har en konsekvens, hvis man er kriminel og ikke er dansk statsborger, for derved kan man nemmere udvises. Hvis man er indvandrer og kommer her til landet og har fået en ny chance for et godt liv i Danmark, men så vælger at bruge den chance til at blive bandemedlem og være storkriminel og skyde, sådan som det er i det Vilde Vesten, må man også regne med, at man har misbrugt den chance, man fik her i landet, og derfor bliver udvist.

En anden positiv ting er, at vi har fået øget politiets ressourcer ved først i politiloven at få øget politistyrken med 150 mand i 2009 og yderligere med 150 i 2010. Samtidig har Dansk Folkeparti og regeringen indgået en delaftale i finanslovforhandlingerne, som ud over de 300 betjente fra politiloven giver 100 ekstra betjente om året, hvilket vil sige, at den samlede politistyrke kommer op omkring 11.100 betjente. Man må sige, at en større politistyrke jo også gør det muligt at øge politiets indsats over for banderne.

Jeg ser det også som rigtig positivt, at Københavns Politi har lavet en særlig bandeenhed og en task force, der skal sikre en samlet koordinering af indsatsen. I Dansk Folkeparti tror vi meget på, at en del af løsningen i bekæmpelsen af banderne er en stærkt intensiveret politiindsats med massiv polititilstedeværelse, omfattende visitationer, systematiske ransagninger efter ulovlige våben og en intensiv og målrettet efterforskning af bandemedlemmer, bl.a. via den såkaldte Al Capone-metode. Kort sagt skal myndighederne være over banderne hele tiden og konstant stresse dem.

Al Capone-metoden er jo et samarbejde mellem politi og SKAT, hvor man prøver at ramme kriminelle på pengepungen ved at gå skattevejen for at få sat dem ind bag tremmer. I den forbindelse er vi i Dansk Folkeparti glade for, at vi faktisk i forbindelse med finanslovforhandlingerne for år 2010 har fået igennem, at SKAT får yderligere 40 årsværk, så de kan styrke indsatsen mod banderne, og der er også blevet bevilget penge til de her containerscannere.

Når jeg tidligere sagde, at den styrkede politiindsats kun er en del af løsningen, betyder det, at det ikke kun er politiet, SKAT og de regler, vi laver her i Folketinget, der stopper banderne, for bandekriminaliteten skal jo bekæmpes på flere niveauer. Her tænker jeg på hele forebyggelsesindsatsen ved SSP-samarbejdet og banderåd, men jeg tænker specielt på, at kommunerne også har et ansvar for at stoppe rekrutteringen til banderne, eller bryde fødekæden, som det også hedder. Her er det godt, at vi via satspuljen har fået sat flere penge af til bl.a. mentorordninger, så den unge kriminelle får hjælp til at skabe et nyt liv med uddannelse, fritidsinteresser og nye venner.

Samlet kan jeg opsummere ved at sige, at jeg synes, vi har lavet en bred vifte af værktøjer til de forskellige myndigheder, så de kan tage hånd om bandeproblematikken. Men det skal også siges, at hvis politiet f.eks. henvender sig med et ønske om yderligere muligheder, er vi i Dansk Folkeparti klar til at kigge på det. Vi skal simpelt hen hverken acceptere rockerne eller indvandrerbanderne, så de skal bekæmpes med alle mulige redskaber.

Kl. 13:26

Formanden:

Der er ønsker om korte bemærkninger. Den første er fra fru Line Barfod.

Kl. 13:26

Line Barfod (EL):

Tak. Først skal jeg bare lige høre, om ordføreren for Dansk Folkeparti er enig med mig i, at det ikke kun er unge, der er med i banderne – det er desværre også voksne, endda voksne, der er kommet et stykke op i årene, som er med. Så der skal en række forskellige tiltag til, hvis vi skal gøre noget ved det her problem.

Så nævnte ordføreren, at det er mange forskellige myndigheder, der skal gøre noget. Det er jeg jo enig i, og derfor vil jeg gerne høre, om ordføreren ikke mener, at det er en rigtig god idé, at de myndigheder sætter sig sammen, at man laver en samlet plan for indsatsen, og at man også skal se på, at man ikke gør noget andet, der samtidig modvirker det, man egentlig gerne vil. Det hjælper jo ikke noget, at vi laver et socialt projekt med den ene hånd, hvis vi så skærer i fritids- og ungdomstilbudene med den anden hånd. Derfor vil jeg gerne spørge om følgende:

Ordføreren lover, at hvis politiet kommer og beder om noget, vil de få det. Hvad, hvis det er andre myndigheder, der kommer og siger, at de har brug for noget for at kunne sikre, at de laver en ordentlig indsats, vil Dansk Folkeparti så også hjælpe dem med det?

Kl. 13:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:27

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg kan starte med det sidste og sige: Jo, politiet var egentligt bare et eksempel. Hvis det nu skulle være SKAT eller andre organisationer, der får brug for nogle værktøjer til at bekæmpe bandekriminaliteten, så er vi også klar til at kigge på det, hvis de henvender sig om det.

Jeg kan kun give ordføreren ret i, at det ikke kun er unge, der er problemer med. Man ser det typisk inden for rockergrupperne, hvor det faktisk er de ældre medlemmer, som er de styrende bagved, som får de unge til at lave det hårde arbejde, altså det hårde kriminelle arbejde, for at de senere så måske kan stige i graderne og igen få de yngre til at lave den kriminelle del.

Angående samarbejdet mellem de forskellige myndigheder er det faktisk allerede lige blevet vedtaget, at man skal nedsætte et tværministerielt udvalg, så man ad den vej kan dele erfaringerne. På samme måde gælder det banderådene, hvor de forskellige organisationer kan sætte sig sammen og finde ud af, hvordan vi får det her bekæmpet på bedst mulig vis.

Kl. 13:27

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 13:28

Line Barfod (EL):

Jeg skal bare forstå det rigtigt: Hvis sociale myndigheder, institutioner og organisationer kommer og siger, at de har brug for nogle flere ressourcer til at lave nogle særlige tiltag, så er det noget, Dansk Folkeparti vil se lige så velvilligt på, som når det er politiet, der kommer og beder om det? Det var det ene spørgsmål, det andet er:

Ordføreren siger, at der jo er nedsat et tværministerielt udvalg. Men det er jo ikke det samme, at der sidder nogle embedsmænd fra ministerierne, som at de myndigheder og organisationer, der rent faktisk står med opgaven, sidder sammen rundt om et bord, altså at både myndigheder, institutioner og frivillige organisationer sidder sammen om et bord og laver en fælles plan for, hvad det er, man skal gøre, og jævnligt snakker sammen om, hvad det så er, man gør, og hvad det er, man kan gøre for at rette op på det. Derfor: Vil Dansk Folkeparti være med til at sige, at der altså er brug for, at man snakker sammen, så man ikke risikerer at modvirke hinanden?

Kl. 13:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:28

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg kan i hvert fald starte med at sige, at jeg ikke tror, at det her spørgsmål nødvendigvis kun handler om ressourcer. Jeg tænker mere på, om det er nogle værktøjer, de mangler. Altså, hvis de sociale myndigheder i kommunerne f.eks. mangler nogle værktøjer til at kunne gribe tidligere ind for at undgå rekruttering til de her bander, er vi klar til at kigge på det, hvis de henvender sig med nogle gode ideer til, hvordan man kan stoppe det her.

Jeg tror egentlig også, at der kunne være en økonomisk fordel i – hvis vi nu lige udelukkende snakker om kommunerne – at få stoppet de unge så tidligt som muligt. Det er jo det, vi generelt ser med de her utilpassede unge, nemlig at jo tidligere man kan få dem ud af den kriminelle eller skæve løbebane, jo billigere er det faktisk også for kommunerne. Så der kan også godt være et økonomisk incitament for dem til at gribe så tidligt ind som muligt. Jeg tror ikke, det nødvendigvis altid er det rent pengemæssige ressourcespørgsmål, vi skal kigge på. Jeg tænker mest på de værktøjer, de mangler; dem vil vi meget gerne hjælpe dem med at få.

Kl. 13:29

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 13:29

Karen Hækkerup (S):

Nu ved vi jo alle sammen, at godt nok sidder De Konservative i ministerbilerne, men det er Dansk Folkeparti, der har indflydelsen. Det ser vi demonstreret gang på gang. Og derfor er det måske også mere relevant, at jeg stiller det her spørgsmål til Dansk Folkeparti i stedet for ministeren, og spørgsmålet lyder simpelt hen: Hvorfor har man valgt ikke at give penge til kriminalforsorgen, når man ved, at kriminalforsorgen er i en situation, hvor fængslerne er fyldte og der ikke er plads til flere?

Vi ved, at vi er en situation, hvor belægningen er så høj, at folk, som man gerne vil have sat ind og varetægtsfængslet, må afvises ved døren, fordi der ikke er plads. Hvorfor har Dansk Folkeparti ikke sørget for at sætte penge af til kriminalforsorgen?

Kl. 13:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:30

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg kan henvise til det svar, hr. Kim Andersen kom med, men jeg kan også bruge et gammelt citat, nemlig at det er godt, vi har to ører og kun en mund. Det betyder, at man mange gange skal lytte lidt mere, end man nu snakker.

Jeg ved jo, at fru Karen Hækkerup selv var med til det møde går, hvor vi i forbindelse med evalueringen af politiloven fik at vide, at kriminalforsorgen regnede med, at de nok skulle løse den her opgave. Hvis de pludselig ændrer holdning og siger, at de ikke kan løse opgaven, så regner jeg da stærkt med, at de henvender sig til Justitsministeriet, og så må justitsministeren jo indkalde os til et eller andet møde. Så nogle gange burde fru Karen Hækkerup bare lytte lidt mere i stedet for at snakke.

Kl. 13:30

Formanden:

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 13:30

Karen Hækkerup (S):

Jamen man kan jo ikke bortforklare, at når der er en belægning på 100 pct., er der ikke flere pladser. Hvad skal kriminalforsorgen gøre andet end at sige, at de jo må prøve at løse opgaven så godt som muligt? Problemet er så bare, at man skal skære ned, man skal lukke nogle initiativer. Det kan være behandling, det kan være undervisning til de indsatte.

Det er fængselsafdelingen på Københavns Politigård, som er den ventil, fængslerne er så glade for at have, for det er der, de allerværste bliver placeret. Nu skal de allerværste så i stedet for ud i fængslerne, hvor man virkelig helst ikke vil have dem, fordi det gør klimaet i fængslerne så meget mere råt. Klimaet i fængslerne er i forvejen blevet mere råt, fordi vi jo bl.a. har lavet fodlænkeordninger, der betyder, at mange af de velfungerende afsonere er derhjemme. Derfor er det materiale, der er tilbage i fængslerne, blevet endnu mere hårdt.

Der er altså behov for, at man bakker op om fængselsfunktionærerne, som virkelig, virkelig lider under, at man mangler ressourcer. Nu skal man skære ned med 60 mio. kr. i alt. Jeg synes ikke, at man kan være det bekendt, og jeg synes, at Dansk Folkeparti skylder en forklaring på, hvorfor man fuldstændig har overset kriminalforsorgen.

Kl. 13:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:32

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg kan i hvert fald starte med at sige, at Dansk Folkeparti har den klare intention, at der ikke skal gå nogen kriminelle på gaden; de kriminelle skal ind bag tremmer, og det kommer de også. Det er egentlig også det, vi kan se ud af en belægning på lige omkring de hundrede procent.

Det skyldes jo i høj grad, at både politi og domstole er blevet rigtig effektive, og det kan vi jo egentlig kun være glade for. Men så længe kriminalforsorgen ikke selv kommer og siger, at de ikke kan løse den her opgave, så er det lidt underligt, at man sidder og diskuterer det. For så længe de selv siger, at de godt kan løse den, så må jeg forholde mig til det. Kommer de på et tidspunkt siger, at de ikke mere kan løse opgaven, så er det helt klart, at vi tager det op igen i de forligskredse, der nu drejer sig om det.

Kl. 13:32

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så tak til hr. Dennis Flydtkjær.

Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for SF.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Bandekrigen har jo desværre holdt sin 1-års-fødselsdag, og det er ikke en dag, som vi i SF havde set frem til at fejre. Hr. Simon Emil Ammitzbøll nævnte de kedelige statistikker – 339 skudepisoder, hvoraf 109 har været banderelaterede, 6 døde og 59 sårede – og det er ikke ovre endnu. Alene i tredje kvartal er der affyret 21 skud. Jeg tror, vi skal helt tilbage til anden verdenskrig for at finde en tid, hvor der har været affyret så mange skud. Det er vi ikke tilfredse med, og det tror jeg heller ikke at danskerne er. Jeg synes, det er utrygt, og at det er alarmerende.

Fra SF's side har vi fremlagt fire bandepakker, og vi har faktisk smidt ret mange forslag på bordet. Vi har været villige til at gå efter de bandemedlemmer, som har våben, vi har været villige til at styrke politiet og deres redskaber, vi har fremlagt en masse forslag, som styrker den forebyggende indsats over for de unge, som er i risikozonen for at begå kriminalitet, og vi har også fremlagt forslag, som skal styrke indsatsen i fængslerne. Dem har vi stadig til gode at se nogle af fra regeringens side.

Nogle af vores forslag har regeringen taget til sig, men jeg synes, der er meget, vi kan gøre endnu. Vi er nået et stykke ad vejen med bandepakken og med forslagene til forebyggelse af ungdomskriminalitet, men jeg må beklage, at vi ikke kan realisere hele pakken, men til gengæld har fået nogle forslag, som vi slet ikke har bedt om. Her tænker jeg selvfølgelig på fodlænkerne og den lavere kriminelle lavalder, som vi godt ved ikke bidrager til at løse bandekonflikten.

Men noget, som jeg synes skærer mig virkelig i øjnene, er den nærmest ensidige indsats, regeringen leverer. Der er igen bevilget flere penge til mere politi, og det kan såmænd være rigtig godt. Jeg synes bare, det ikke er godt nok, det kan i hvert fald slet ikke stå alene, og jeg synes, det er meget tankevækkende, at der nu ad tre omgange inden for et år er kommet flere penge til politiet, hvorimod vi ikke har hørt et ord om penge til Kriminalforsorgen.

Vi har ellers hørt rigtig meget om Kriminalforsorgen i den uge, der er gået. Først på ugen handlede det om, at bandemedlemmer ikke længere kunne placeres i de særlige bandeenheder i fængslerne. Nu skal de alle mulige andre steder hen, ud blandt småkriminelle som bil- og butikstyve på åbne afdelinger osv., og her har de frit valg på alle hylder til at udse sig nye emner, som de kan rulle ind i deres syge små fællesskaber, og rekruttere nye bandemedlemmer.

Regeringen har overhovedet ingen strategi på det område, og der har slet ikke været fokuseret på det. Vi var ellers meget omhyggelige med at spørge ind til det, da bandepakken blev vedtaget, og nu risikerer vi altså at tabe hele den politimæssige indsats på gulvet. Vi får ganske vist sat de kriminelle ind lidt efter lidt, men regeringen har også skabt et system, som risikerer at få antallet af bandemedlemmer til at vokse, fordi der ikke er fokus på fængslerne. Samtidig har vi flere gange her i dag hørt, at belægningen i fængslerne er på langt over 100 pct. i flere af dem, så hvor skal vi placere de nye bandemedlemmer? Svaret svæver i det uvisse.

Kriminalforsorgen står over for at skulle fyre folk, og hvordan kan flere krævende indsatte, men færre ansatte hænge sammen? Det synes jeg burde optage regeringen lige så meget, som det optager SF, og det er jo tydeligt for enhver, at det faktisk modarbejder enhver mulighed for at få de indsatte til at droppe kriminaliteten. Jeg synes også, det har udviklet sig til en sikkerhedsrisiko for fængselsfunktionærerne. Vi har i hvert fald hørt om en gruppe, som forsøgte at trænge ind i statsfængslet i Jyderup, og det er dybt bekymrende.

I aftes kunne vi i TV 2-nyhederne høre om en ung mand, som er udeblevet fra afsoning. Han har fralagt sig sit Bandidos-medlemskab – hurra for det – men i Kriminalforsorgen insisterer man på at anbringe ham på Bandidos-afdelingen. Det er decideret farligt for ham, og det er også decideret dumt, når vi nu gerne vil have, at bandemedlemmer skal ud af banderne. Det må bare ikke ske, vi mangler deganging-redskaber, altså målrettede indsatser mod de tunge kriminelle, som gerne vil vælge banderne fra. Det har man i mange andre lande, men i Danmark er vi ikke engang begyndt at se på det endnu. SF har ellers foreslået det rigtig mange gange, men det ser ud, som om det kræver en ny regering at få hul på den sag.

Nu har jeg talt rigtig meget om Kriminalforsorgen, og jeg mener da også, der er god grund til at kigge nærmere på den, men det er selvfølgelig ikke det eneste. Der er mange andre områder, vi skal kigge nærmere på, når det handler om bekæmpelse af bandekriminalitet. Jeg har været i Manchester, jeg ved jo, at justitsministeren også har været der, og her har man faktisk lagt en 30-års-plan for genopretning af en by, som har været virkelig plaget af skudepisoder. Man har faktisk reduceret antallet af skudepisoder med over 90 pct., og

det fortæller mig, at man rent faktisk godt kan gøre noget ved det her. Det kan godt lade sig gøre, det er ikke umuligt.

Og hvad har man så gjort i Manchester? Jo, man har koordineret og koordineret og koordineret og evalueret, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Det handler om alt muligt fra byfornyelse til trafikforbindelser, bedre folkeskoler, indsats over for lillebrødre, ændret polititilgang, monitorering af løsladte forældre, kurser og meget mere. Men det er indlysende, at man har tænkt sig om, at man har analyseret problemerne og lagt en plan – ikke en mirakelkur, men en plan som virker, en langsigtet plan, og sådan en mangler vi i Danmark.

Vi er i dag en samlet opposition, som gerne vil appellere til regeringen om at tage initiativ til, at vi får lavet sådan en plan. Vi stiller gerne op og bidrager, men jeg synes, det allervigtigste er, at vi også får relevante aktører på banen, så de kan bidrage med deres viden og deres erfaringer. Regeringen har gennem 8 år haft det fornødne flertal på retspolitikkens område til at gennemføre, hvad den ville, men det har ikke forhindret, at vi får flere og flere bandemedlemmer. I 2008 var der 141, nu er vi oppe på 1.250, så hvordan synes regeringen selv det går?

Kl. 13:38

Formanden:

Der er korte bemærkninger, og det er først fra hr. Kim Andersen.

Kl. 13:38

Kim Andersen (V):

Jeg er faktisk ked af at opleve, at Socialistisk Folkepartis ordfører står her og er så vred og så aggressiv i sin ordførertale, for jeg har et helt andet billede af fru Karina Lorentzen Dehnhardt, et billede af et konstruktivt og positivt menneske, som gerne vil medvirke til at finde løsninger. Jeg tror egentlig også, at det er det, vælgerne søger. Specielt når man begynder at blive et større parti, tror jeg gerne, at vælgerne ser, at man bidrager til løsninger frem for bare at lede efter kritik, som går hen og bliver lidt skinger og lidt ukonstruktiv. Der var jo reelt ikke ud over den vrede tone meget substanskritik i ordførerens indlæg, og derfor synes jeg faktisk, at det var skuffende at høre på.

Så vil jeg gerne stille et spørgsmål til ordføreren. Ordføreren var jo til det samme møde, som jeg og andre var til i går i Justitsministeriet. Er det ikke fuldstændig rigtigt, som jeg også måtte spørge Socialdemokraterne, at Kriminalforsorgens ledelse siger, at man har fået tilført flere penge, betydelig flere ressourcer i to 4-års-aftaler? Vi er midt i den sidste af disse to. Vi skal nok løse de problemer med dem, der skal afsone, både nu og fremadrettet. Hvis det er sådan, at der efterfølgende skulle blive et problem, forventer jeg, at vi hører det via Justitsministeriet. Var det ikke også det, fru Karina Lorentzen Dehnhardt hørte i går?

Kl. 13:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:39

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det er ærgerligt, at jeg skuffer Venstres ordfører så meget. Jeg tror bare, at Venstre skuffer danskerne rigtig meget, når det gælder bandekriminalitet. Der er stadig væk ikke kommet styr på det. Jeg er helt med på, at der har været rigtig mange gode løsningsforslag, og vi har også stået bag nogle af dem. Jeg skal altså ikke kunne sige, hvad det er for nogle billeder, Venstres ordfører har af mig i sit hoved, men jeg har et billede af en regering, som i det store og hele ikke har lyst til at samarbejde på det her område, ikke har lyst til at spørge oppositionen til råds og ikke har lyst til at gøre det, der skal til. Og det synes jeg jo er ærgerligt.

Jeg må bare sige, at William Rentzmann, som jo er den øverste inden for kriminalforsorgen, rent faktisk på Ritzau har været ude med en appel til politikerne om at se på kriminalforsorgen. Det synes jeg er meget vigtigt at vi får gjort, og jeg kan ikke forstå, hvorfor vi ikke skal foregribe de problemer, der er ved at opstå, og som faktisk allerede eksisterer. Der er politi, som må gå tilbage med varetægtsarrestanter, som de ikke kan få sat ind, der er sikkerhedsmæssige problemer, folk, der bryder ind, og der er fyringer på vej. Jeg synes, det er vigtigt, at vi får grebet ind, før det her udvikler sig til en ny politireformsag. Og det synes jeg faktisk regeringen burde være interesseret i også.

Kl. 13:41

Formanden:

Hr. Kim Andersen.

Kl. 13:41

Kim Andersen (V):

Ordføreren taler om en handlingsplan, og det er også det, der fremgår af forslaget til vedtagelse. Ud over formen, at man gerne vil have skrevet noget ned i en handlingsplansregisammenhæng, må jeg så spørge, hvad det egentlig er af substans og indhold, som SF vil have i sin handlingsplan, som ikke allerede er vedtaget? Og i den forbindelse, vil jeg, inden der svares, bede ordføreren bemærke, at vi jo har fremlagt et katalog om en ny start til bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Jeg synes også, ordføreren skulle læse nattens finanslovaftale, hvor der jo er sat rigtig, rigtig mange penge af til ungdomskriminalitetsforebyggelse. Det er, som om oppositionen fuldstændig glemmer det.

Men hvad er det, man indholdsmæssigt vil have i handlingsplanen? Ud over, som jeg forstår på socialdemokraterne, at man vil til at lade hånt om magtens tredeling, den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt, og at man vil til at gøre det her rum til sådan et slags operationscenter for kriminalitetsbekæmpelse og politiets indsats. Og det må jeg advare imod.

Kl. 13:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:42

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu skal jeg ikke kunne sige noget om, hvorvidt Venstres ordfører har lyttet til min tale, men jeg nævnte faktisk nogle af de ting, som jeg helt præcis synes mangler, og jeg synes, der mangler fokus på vores kriminalforsorg.

Nu var Venstres ordfører jo til det samme møde som jeg i Justitsministeriet i går, og der kunne man også tydeligt høre, da der blev redegjort for den nye bandeenhed, at det slet ikke er noget, man har tænkt ind. Det var i hvert fald et sted, hvor vi kunne starte: Hvordan sikrer vi, at de her mennesker, som har været inde og afsone hårde domme, ikke ender her igen, ikke skal ind og afsone, fordi de har sust rundt i danske gader med et nyt våben?

Jeg ville ønske, Venstres ordfører havde været med i Manchester; der har man nemlig gennemtænkt indsatsen på rigtig, rigtig mange niveauer. Vi er nødt til at inddrage den boligsociale indsats, vi er nødt til at inddrage sundhedsvæsenet, det handler også om misbrugsproblemer, det handler om psykisk sygdom, og det handler om manglende praktikpladser til unge mennesker. Der er simpelt hen så mange ting, som vi ikke har fået tænkt ind i den her bandekonflikt, og før vi gør det, er jeg ikke overbevist om, at vi kan levere en langsigtet løsning på problemerne.

Kl. 13:43

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:43

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg vil gerne stille et spørgsmål til det forslag til vedtagelse, som ordføreren er med til at fremsætte. Jeg vil bare høre, om ordføreren er enig med den socialdemokratiske ordfører, fru Karen Hækkerup, i, at når der står, at man skal mindske markederne for organiseret kriminalitet, er det i virkeligheden noget, man har skrevet, for at det kan dække over forskellige synspunkter blandt de forskellige partier, som har fremsat det her forslag til vedtagelse.

Det er jo ret klart, at det, Socialdemokratiet mener, er, at det skal være et eller andet med nogle oplysningskampagner eller sådan noget, som de så tror vil mindske markedet, og jeg siger god fornøjelse til dem. Men har SF samme opfattelse, eller har man en anden opfattelse af, hvad det her punkt i forslaget til vedtagelse betyder?

Kl. 13:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:44

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror i hvert fald, vi har en opfattelse af, at det handler om at arbejde med en bred palet, når vi skal begrænse markederne. Det handler også om afsætning af hælervarer; det handler om den misbruger, som står på diskoteket en lørdag aften og skal købe et gram kokain; det handler om prostitution og en lang række andre ting. Der er jo mange aspekter i det her, som vi kan tage fat på med hensyn til at begrænse den organiserede kriminalitet.

Men jeg ved godt, at det, hr. Simon Emil Ammitzbøll fisker efter, er, hvorvidt vi skal afkriminalisere eller legalisere hashmarkedet, og hr. Simon Emil Ammitzbøll kender jo godt SF's holdning til det her område. Vi vil hellere end gerne have nedsat en kommission, der ser på, hvordan vi kan gøre det her klogere. Det kan godt være, at en kommission kommer frem til, at et forbud mod hash stadig væk er langt den bedste måde at håndtere det her på, men det kan også godt være, at den kommer frem med nogle andre løsningsforslag. Jeg synes, at det vigtige i den proces er at få sat gang i at få set på, om det er den rigtige vej, vi følger.

Kl. 13:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:45

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu fortalte fru Karen Hækkerup jo tidligere, at inden for et stort parti må man gerne have mange meninger, og al respekt for det.

SF er jo også blevet et stort parti. Men hvor mange meninger kan der være hos den samme ordfører, er jeg næsten nødt til at spørge. Jeg sidder her med en artikel fra den 10. marts i år, hvor samme ordfører fra SF, som nu står på Folketingets talerstol, argumenterer ret kraftigt for, at man skal legalisere hash. Der skal nedsættes en eller anden kommission, der så kan komme frem til et resultat.

Det lyder jo for mig, som om det her er sådan en diskussion, der i SF lige er kommet ind fra højre for et år eller to eller tre siden. Sådan er det jo ikke. Der er jo masser af erfaring med det her. Jeg kan sådan set lave en kommission sammen med fru Karina Lorentzen, hvor vi kan finde ud af det her på ganske få dage eller timer, hvis det skal være nødvendigt. SF må da have en holdning til det her spørgsmål. Hvad mener partiet? Mener partiet, at det placerer vi hos en

kommission, for så er det lidt nemmere at lave sådan en fælles, lyserød aftale om, hvad man ikke mener?

KL 13:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:46

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu skal jeg jo ikke kunne sige, hvad det er for et citat, hr. Simon Emil Ammitzbøll står med, men jeg er overbevist om, at der også findes en lang række andre citater, hvor jeg siger noget om, at vi har brug for en kommission, og det er jo, fordi vi anerkender, at det her, altså hashen, er et farligt stof. Det er ikke ufarligt. Og jeg ved godt, at der eksisterer en lang række positive erfaringer bl.a. fra Portugal, som hr. Simon Emil Ammitzbøll selv har nævnt. Der er også den hollandske model, som ikke har været helt uden problemer.

Jeg synes, det er væsentligt, at vi får kigget på, hvad man gør i andre lande, og hvilken virkning det har. Der er ingen tvivl om, at vi i Danmark ikke har opnået det, vi gerne ville. Hvor Holland har faldende forbrug af både hash og hårde stoffer, så er begge dele på vej op i Danmark. Det synes jeg er alarmerende, vi gør et eller andet grundlæggende galt. Lad os dog få undersøgt det og få set på, hvad det er for en vej, vi i fremtiden skal vælge i forhold til at løse den her problemstilling.

Kl. 13:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 13:47

Karen Hækkerup (S):

Jeg havde egentlig aflyst den, men nu, hvor jeg får chancen, kan jeg da ikke andet end at bede til, at jeg alligevel får lov at opretholde retten til at få ordet. For jeg har altid et godt spørgsmål til fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Det gode spørgsmål er: Hvad synes SF's ordfører egentlig om, at man har en regering, der i den grad svigter Kriminalforsorgen og ikke sørger for at give flere penge i en finanslovaftale? Og hvad mener SF's ordfører egentlig konsekvenserne af det bliver? Er SF's ordfører enig med mig i, at hvis man lukker fængslet på Københavns Politigård, øger man usikkerheden i de øvrige fængsler?

Kl. 13:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:48

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg har jo selv været på politigårdens fængsel, og jeg kender flere af de indsatte, der sidder der, og kender historierne bag nogle af dem. Jeg må sige, at det er dybt, dybt bekymrende, hvis man nedlægger politigårdens fængsel. Det er nogle af de allergroveste og alle hårdeste kriminelle, som sidder der, og som kræver en helt, helt speciel tilgang. Jeg synes, at det vil være meget betænkeligt, hvis vi får de mennesker ud på ganske almindelige afdelinger, hvor de kan rekruttere vidt og bredt til bander, og hvor de også er så vanskeligt håndterbare for det personale, der er der i forvejen.

Vi ved jo, at kriminalforsorgen har en af de laveste pensionsaldre overhovedet. Vi nedslider personalet, og når vi nu også står over for at skulle fyre folk og nedlægge stillinger og afskaffe en del af det resocialiserende arbejde for at få tingene til at køre rundt ude i kriminalforsorgen, er jeg dybt, dybt bekymret for udviklingen, og jeg kan ikke forstå, at regeringen ikke også er det. Jeg synes, det er hul i hovedet, at man kun tænker i politi og domstole, men ikke tænker det

tredje led med, nemlig kriminalforsorgen, hvor de her mennesker rent faktisk skal afsone.

Kl. 13:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Dennis Flydtkjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:49

Dennis Flydtkjær (DF):

Nu skriver oppositionen i sit forslag til vedtagelse, at man ønsker en handlingsplan, som skal indeholde en bred vifte af tiltag. Jeg synes bare, det klinger lidt hult, for det er jo netop en bred vifte af tiltag, vi allerede har sat i værk. Altså, må jeg minde om, at vi har lavet en aftale, der siger mere synligt politi, markante strafskærpelser, bedre efterforskningsredskaber, udvidet mulighed for udvisning, banderåd, udvalg til koordinering af bandeindsatsen og nedsættelse af en politisk følgegruppe. Der er afsat 3 mio. kr. til et forskningsprojekt, så man kan finde ud af, hvorfor der bliver rekrutteret til det her, og der er en styrkelse af Al Capone-metoden osv.

Jeg synes, det klinger virkelig hult, når man i sit forslag siger, at der skal iværksættes en handleplan for at lave en bred vifte af tiltag. Så vil jeg bare spørge ordføreren, om der ikke allerede er iværksat en bred vifte af tiltag. Og hvad er det egentlig, man mangler i den her brede vifte af tiltag?

Kl. 13:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen nu synes jeg jo, at spørgsmålene kører lidt i ring, for det er jeg faktisk blevet spurgt om en gang tidligere her. Jeg anerkender, at der er sat nogle ting i gang. Jeg anerkender, at regeringen har haft det fornødne flertal til at gennemføre, hvad de ville, på retspolitikkens område, og jeg anerkender, at vi i dag er i en situation, hvor vi har bandekrig i Danmark, som ikke er stoppet. Og jeg beder bare om, at vi får tænkt det her ind i en helhed.

Der er jo stadig væk ting fra Ungdomskommissionens anbefalinger, som f.eks. ikke er realiseret – det har regeringen jo ikke fundet finansiering til – og det er forslag, som man mener kan gøre en forskel i forhold til at bryde fødekæden til banderne. Vi har stadig væk ikke tænkt over, hvad det er, vi vil med kriminalforsorgen. I stedet står vi i en situation, hvor der skal skæres ned i kriminalforsorgen, og hvor der bliver færre penge til resocialisering. Det svarer til, at vi vedligeholder massen af bandemedlemmer. Jeg ved ikke, om Dansk Folkeparti synes, det er en god vej at gå, men jeg kan love for, at det synes vi ikke i SF.

Kl. 13:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Dennis Flydtkjær? Ikke flere bemærkninger. Dermed er det slut med de korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 13:51

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg har siddet og lyttet til debatten her og kan forstå, at det, som socialisterne vil, er at kigge mod Manchester. Det evig saliggørende, man har gjort derovre, er, at man har lavet en 30-års-plan. Se, så meget tålmodighed har vi ikke fra konservativ side. Det skal ikke tage 30 år; der skal ikke laves en 30-års-plan for, hvordan man bekæmper bandekriminalitet. Jeg tror også, at hvis regeringen havde fremlagt

sådan et forslag, ville oppositionen have faldet over regeringen og sagt: 30 år! Så lang tid kan vi da ikke vente, der skal ske noget nu.

For hvad er situationen? Ja, situationen er meget alvorlig. Historisk set har der jo tidligere været stridigheder mellem forskellige kriminelle grupperinger, det er ikke noget, vi er ubekendt med. Men det nye er, at det rykket ud på gaderne; det nye er, at uskyldige risikerer at komme i klemme imellem de her konflikter, der er, og det betyder, at der opstår utryghed i de berørte områder. Så det er en alvorlig situation, og derfor skal situationen tages alvorligt, selvfølgelig skal den det.

Fra konservativ side og fra den konservative justitsministers side har vi konstant været helt fremme i skoene. Vi er kommet med det ene initiativ efter det andet, vi følger situationen meget nøje dag for dag, og vi er selvfølgelig klar til at komme med yderligere initiativer, hvis og når det bliver nødvendigt. Selvfølgelig er vi det.

Hvad er det, vi allerede har gjort, og hvad er det, vi vil gøre? Ja, vi har styrket politiet med en stor politireform, der har bevirket, at vi har fået nogle store, slagkraftige og fleksible politikredse, der kan sætte målrettet ind der, hvor problemerne er størst. Vi har styrket politiet, i første omgang med 300 ekstra politifolk; vi har tilført politiet 250 administrative årsværk til aflastning af politiet for administrativt arbejde, så de kan lave politiarbejde. Og med finansloven her bliver politistyrken udvidet permanent med yderligere 100 politifolk. Der er lavet visitationszoner, intensiv efterforskning, særlige bandeenheder, en særlig task force, der skal følge området, markante strafskærpelser i bl.a. våbenloven m.fl., udvidet mulighed for varetægtsfængsling, lokale banderåd, udvidet mulighed for udvisning af bandemedlemmer, der begår kriminalitet, styrkelse af Al Capone-modellen, så skattevæsenet kan komme efter dem, der laver kriminalitet, som giver et økonomisk afkast, et tværministerielt udvalg, der skal sidde og koordinere indsatsen og en koordineret indsats i det hele taget ude i lokalsamfundene.

Se, det er også vigtigt i den her sammenhæng efter at have listet alt det op – og ministeren nævnte endnu flere tiltag – at understrege, at det er politiet i et samarbejde med skattevæsenet, med sociale myndigheder, med skolerne, med beboerforeningerne, der skal løse opgaven. Det er ikke Folketingets medlemmer, det er ikke regeringen. Der er ansat nogle mennesker derude, som har det her helt tæt inde på livet, og det er dem, der ved bedst, hvordan man lokalt samarbejder og løser den her opgave. Vi har i Folketinget skabt mulighederne og rammerne, og det er jo det, der er vores opgave som lovgivere – at lave den lovgivning, der skal til, for at man kan løse opgaverne derude. Det er vores opgave.

Så min appel er at give tid, så alle initiativerne får mulighed for at virke. Lad politiet arbejde, lad samarbejdet i kommunerne virke, og hvis der er nogen medlemmer af Folketinget, der synes, at de vil ud og lave politiets arbejde, kan man jo bare melde sig og søge ind i politiet. Jeg skal så med et glimt i øjet tilføje, at man lige skal huske, at man ved optagelsesprøven skal kunne tage 15 mavebøjninger. Men det må man jo så træne sig op til.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det jo også er helt klart, at vi skal bryde fødekæden af nye potentielle bandemedlemmer. Den forebyggende indsats er helt afgørende på det her felt, og derfor er det godt at se, at regeringen har fremlagt en stor, omfattende ungdomspakke vedrørende forebyggelse og præventive tiltag, og at man også lægger op til yderligere forskning i rekrutteringsfasen: Hvad er det, der gør, at der er nogen, der melder sig?

Så tror jeg, det er meget vigtigt, at man lærer af hinanden. Hvis man f.eks. tager Århus Stiftstidende fra den 19. oktober i år, kan man læse på forsiden: Ny bande kvalt, før den overhovedet startede. Der var nogle unge mennesker derude, der syntes, de skulle lave en ny bande, der skulle hedde Black Scorpions. Den fik man i et samarbejde kvalt, allerede inden den blev etableret. Det kunne man gøre med de eksisterende love og regler og muligheder og det eksisteren-

Kl. 13:58

de antal personale i de forskellige forvaltninger og sektorer. Ved en koordineret indsats løste man den opgave i Århus. Hvis man kan gøre det i Århus, kan man også gøre det andre steder. Man behøver ikke at nedsætte store, nye arbejdsgrupper, der skal finde ud af det. Mulighederne er der i dag, det er bare at gribe dem. Og ganske få dage efter, den 23. oktober, kunne man på forsiden af samme Århus Stiftstidende læse: Kriminaliteten i Gellerup styrtdykker. Altså, det, der skal til, er den koordinerede, samlede indsats, hvor man siger til hinanden i lokalmiljøet: Vi vil løse den her opgave. Hvis man vil det, kan man det, og derfor er det kun et spørgsmål om, at man de andre steder i Danmark, hvor man har lignende problemer, tager handsken op og siger: Vi vil det her uvæsen til livs. Så kan man også komme det.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 13:56

Line Barfod (EL):

Det er lidt sjovt at høre hr. Tom Behnke her i slutningen af sit indlæg tale så varmt for en samlet, koordineret indsats, når han brugte starten af sit indlæg på at tale imod, at man på landsplan lavede en samlet, koordineret indsats.

Nogle af os var i Manchester og blev meget inspireret af det, og det, vi bl.a. så, var, at de i Manchester i mange år ikke havde sørget for en samlet, koordineret indsats, og derfor er det gået langt, langt værre. De var nu oppe på tredje eller fjerde generation af bandemedlemmer. Vi ønsker ikke at komme så langt, vi ønsker at lære af deres erfaringer, før det går så galt, og derfor er det, vi siger, at vi bør lære af de fejl, de har begået, og især af, hvad det er, de gør nu, som virker. Det vil vi gerne have man kommer i gang med, for så behøver vi forhåbentlig ikke en 30-års-plan, så kan det være, vi kan nøjes med en 5-års-plan eller en 4-års-plan, som vi har foreslået i det beslutningsforslag, som vi skal behandle om nogle uger.

Så når nu ordføreren går ind for en samlet, koordineret indsats, hvorfor så ikke også sige, det er det, vi skal have i Danmark?

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:57

Tom Behnke (KF):

Nu redegjorde justitsministeren sådan set meget, meget grundigt for, hvad det er, man allerede har gjort, og for, hvad man har tænkt sig at gøre. Det drejer sig bl.a. om et forslag om, at der alle steder i Danmark skal være banderåd, hvor man koordinerer indsatsen. Der skal nedsættes en tværministeriel indsatsgruppe, hvor man kan koordinere indsatsen på tværs af ministerier, der er omfattet af det her.

Jeg kunne med eksempler fortælle, at man i Århus magter at løse den her opgave, fordi man gider løfte opgaven, fordi man sætter sig ned og siger: Vi vil ikke finde os i, at der er nogle ballademagere, der skal ødelægge det for flertallet. Så er man gået sammen på tværs af forskellige områder. Det behøver man ikke rejse til Manchester for at se, det behøver man ikke lave nye love og regler for – de findes allerede, mulighederne er til stede. Det er kun et spørgsmål om, at man lokalt, der, hvor problemet er, sætter sig sammen og siger: Vi vil løse den her opgave. Det er altså viljen til at løse opgaven, der mangler, og ikke en 30-års-plan, man kan kopiere fra Manchester.

Kl. 13:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg er rigtig glad for, at regeringen tog vores tiltag om banderåd til sig. Det er jo et af de forslag, der var i vores handlingsplan, og som vi startede med at foreslå i foråret, hvorefter regeringen tog det med i sit forslag. Det er jo fint, at man kan lære noget, og så glæder jeg mig til at se, at det også bliver ført ud i virkeligheden.

Men det, jeg ikke helt kan forstå, er, at hr. Tom Behnke siger, at når man ikke gør noget mod banderne, er det, fordi de, der står for indsatsen, ikke gider. Det synes jeg altså er en meget, meget voldsom anklage mod de rigtig, rigtig mange mennesker, der gør en kæmpe indsats i sociale institutioner, i frivilligt arbejde, hos myndigheder osv. Man har gjort rigtig meget for at sætte sig sammen; jeg bor selv på Nørrebro, hvor vi har gjort en kæmpeindsats på mange forskellige områder. Men det ændrer altså ikke på, at det også har betydning, om man på nationalt plan og i forhold til den indsats, der foregår fra politiets side – og politiet hører jo under staten – sikrer, at man har en samlet indsats i forhold til Kriminalforsorgen, som vi har snakket om under debatten her, osv. Det skal sikres, at man trækker på samme hammel, at man har det samme overordnede mål for, hvad der skal ske, bruger de samme metoder og ikke laver noget, der modvirker hinanden, så hvorfor synes hr. Tom Behnke ikke, det er fornuftigt, at man sikrer, at de, der faktisk står med opgaven i det daglige, sætter sig sammen også på landsplan?

Kl. 14:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:00

Tom Behnke (KF):

Det var en overfortolkning i forhold til det med at gide at løse opgaven. Jeg tænkte ikke på den enkelte medarbejder, jeg tænkte ikke på den enkelte sektor, for de gør alt, hvad de kan, det er jeg helt overbevist om.

Nej, det var det med at gide at sætte sig sammen og lave den koordinerede indsats, den fælles indsats og finde den fælles løsning. Det kan man gøre, det har man kunnet gøre, og det forudsætter ikke nye love og nye regler. Det forudsætter ikke, at regeringen tager et initiativ, for at man kan gøre det, og jeg kan dokumentere ude fra landet, at man rent faktisk har gjort det i Århus. Min kritik i forhold til det med ikke at gide er rettet mod den nuværende overborgmester i København, Ritt Bjerregaard, der sidder på sine hænder og intet foretager sig, men alene kritiserer regeringen og siger: Hvad har regeringen tænkt sig at gøre ved problemerne i København? Det er overborgmesteren i København, der har et ansvar for at løse den opgave, der ligger i København.

Så ved jeg godt, og stor anerkendelse for det, at beboerne på Nørrebro også har mistet tålmodigheden med rådhuset og Ritt Bjerregaard og selv er begyndt at prøve at gøre nogle ting derude. Al mulig ros og anerkendelse for det, man gør på Nørrebro, både beboerne og de, der er ansat i forskellige sektorer, der har med det her at gøre – gadebandearbejderne, socialmedarbejdere osv. Jeg synes, det er en flot indsats, man yder derude, og den skal roses.

Kl. 14:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 14:01

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg har sådan lidt på fornemmelsen, at når man får sådan en lektion af den konservative ordfører, hvor der bliver listet forslag op om, hvad regeringen har gjort og gjort og gjort – og jeg anerkender, at

der er gjort noget – så er det, fordi man er en smule presset. Man har virkelig brug for at vise, at man gør noget, og det synes jeg også er fint.

Men jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad det er for nogle forslag, regeringen så har haft på Kriminalforsorgens område. Hvad er det lige for nogle forslag, regeringen har lanceret, som direkte relaterer sig til bandemedlemmerne i fængslerne? Det synes jeg at jeg mangler en afklaring af.

K1. 14:02.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Tom Behnke (KF):

Jamen jeg er da glad for, at der er anerkendelse af, at regeringen rent faktisk har gjort noget, og det er jo netop det, der kendetegner regeringen. Regeringen handler og agerer og gør noget, mens andre bare snakker. Det er jo forskellen, og det kendetegner jo regeringen i øjeblikket, at man ikke nøjes med at snakke om tingene. Man gør noget ved tingene.

I forhold til Kriminalforsorgen lavede vi jo et stort forlig for en 4-årig periode, hvor vi tilførte Kriminalforsorgen yderligere 200 mio. kr. til netop en styrket indsats i forhold til personalets uddannelse, dets trivsel og dets sikkerhed. Samtidig med det gav vi allerede med den første rockerpakke, vi lavede, Kriminalforsorgen nogle muligheder og nogle værktøjer. Dem har Kriminalforsorgen sådan set bare spundet videre på og indrettet hele systemet efter, og det er også det, der virker i dag.

Kl. 14:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:02

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jo, men de ting, hr. Tom Behnke nævner, er jo ved at være lidt gamle. Forliget om Kriminalforsorgen har jo nogle år på bagen, det er fra før bandekrigens tid, og rockerpakken er også fra før bandekrigens tid. Vi står i en helt ny og speciel situation. Der har aldrig været så mange bandemedlemmer, som der er nu. Politiet registrerede 1.250 ved den sidste optælling, og antallet er sikkert steget i mellemtiden.

Hvad skal vi gøre af de bandemedlemmer i fængslerne, og hvad skal vi gøre ved dem? Det er hardcore kriminelle, og jeg har ikke hørt regeringen ytre sig med nogen forslag, som er målrettet Kriminalforsorgen, i denne bandekrig. Man har lavet en bandeenhed hos politiet, men man har ikke gjort noget videre for at sikre noget i forhold til Kriminalforsorgen.

Jeg er stadig væk af den opfattelse, og jeg vil til stadighed forfølge den sag, at vi mangler degangingredskaber i Danmark. Vi mangler nogle tiltag, som er målrettet de mest hardcore bandemedlemmer, hvis vi skal sikre, at de kommer ud af kriminaliteten, og det er altafgørende for SF, at vi ikke får placeret dem rundtomkring i Kriminalforsorgen, hvor de kan rekruttere og hverve nye medlemmer, så vi får et større problem. Hvad er De Konservatives svar?

Kl. 14:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:04

Tom Behnke (KF):

Se, det er jo faktuelt forkert at stå og sige, at flerårsaftalen på Kriminalforsorgens områder er noget historisk gammelt noget. Vi er sådan set kun nået halvvejs igennem den 4-årige periode, så det er noget,

der kører i øjeblikket, det er aktivt lige nu. Man er for fuldt tryk i gang med at forbedre arbejdsmiljøet for medarbejderne i Kriminalforsorgen, man er i gang med at forbedre fængselsstrukturen, og man er i gang med at skabe forøget sikkerhed i Kriminalforsorgens institutioner, netop fordi man ved, at nogle af dem, der sidder i Kriminalforsorgens institutioner i dag, desværre er meget farlige mennesker, som man er nødt til at have øget sikkerhed omkring.

Det var det, man afsatte yderligere 200 mio. kr. til. Det ville Socialistisk Folkeparti ikke være med til dengang, men Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti afsatte trods alt de penge og styrkede Kriminalforsorgen. Det er ikke noget historisk, det er noget, der sker lige her og nu. Vi har hørt fra Kriminalforsorgen, at de magter opgaven i øjeblikket, men hvis de ikke magter opgaven, hvis der er problemer, forventer vi, at de henvender sig, på samme måde som andre sektorer har gjort, og efterhånden som de gør det, løser vi problemerne.

Kl. 14:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 14:05

Karen Hækkerup (S):

Jamen det er jo til at blive helt forvirret af, det her. Vi var til det samme møde går, hvor vi fik at vide, at Kriminalforsorgens direktør William Rentzmann er ude at sige, at nu brænder det altså på, nu er der behov for en løsning, også for Kriminalforsorgen.

Det er ikke rigtigt; de har ikke sagt, at de kan løse problemerne. De kan ikke løse problemerne. Regeringen har sovet i timen og lavet en finanslov, hvor man har styrket politiet og domstolene, men hvor man har taget penge fra Kriminalforsorgen. Det nytter altså ikke noget, at man ikke kan få forbrydere ind at afsone, eller at kvaliteten i vores fængsler bliver så dårlig, at vi i virkeligheden gør dem til udklædningsanstalter for endnu hårdere og endnu værre forbrydere, som vil gå ud og lave endnu mere kriminalitet på gaderne. Det er et svigt, at regeringen ikke har givet penge til kriminalforsorgen, for det ville have kunnet føre til, at kriminaliteten ville være blevet mindre på sigt. Nu ender den måske med at blive større i stedet for.

Hvornår mener hr. Tom Behnke at man skal åbne for forhandlinger om Kriminalforsorgens økonomi? Skal vi vente 2 år, til flerårsaftalen udløber?

Kl. 14:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Tom Behnke (KF):

Det er helt sikkert, at jeg ikke mener, at vi skal åbne for forhandlinger om Kriminalforsorgens økonomi, fordi fru Karen Hækkerup mener, at vi skal gøre det. Jeg lytter til de mennesker, der til daglig har ansvaret for Kriminalforsorgen – de, der har ansvaret for, at tingene fungerer, de, der har ansvaret for, at økonomien hænger sammen. Dem lytter jeg til, for de ved, hvad det er, der foregår. Og i det omfang de henvender sig, vil det være på samme måde, som da domstolene kom og sagde: Vi har nogle konkrete problemer og udfordringer, hvad kan vi gøre ved dem? Da løste regeringen det. Da politiet kom og sagde, at de havde nogle konkrete problemer og udfordringer, så løste regeringen det.

Hvis det er sådan, at Kriminalforsorgen kommer og siger, at de har nogle konkrete problemer, som de har brug for noget hjælp til, så er vi også klar til at hjælpe Kriminalforsorgen med at løse deres problemer. Kl. 14:07 Kl. 14:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 14:07

Karen Hækkerup (S):

Nu er det jo ikke sådan, at regeringen bare kommer og løser alle problemerne lige sådan. Jeg mener, det kun er halvdelen af f.eks. voldssagerne, der bliver afgjort inden for de tidsfrister, vi har lagt frem. Der er ventetider på op mod et år på en hel masse almindelige sager, hvor almindelige folk går rundt og venter. Så det er jo ikke sådan, at problemerne er blevet løst, og det bliver de heller ikke med det, der er blevet givet nu, men det kommer til at virke, det er der ingen tvivl om. Men det er ikke sådan, at problemerne forsvinder.

Fra 2006 til 2009 skete der en stigning i antallet af sager ved domstolene på 28 pct. Det førte naturligvis til, at der også kom flere i fængsel. Der var et slip, fordi politireformen ikke virkede. Vi havde den tid, som jeg kaldte for den straffri tid, hvor kriminelle ikke blev fanget, fordi politiet ikke fungerede, og hvor sager blev henlagt, fordi man ikke havde efterforskningsressourcer til at gå i gang med dem. Nu begynder nogle af de sager, som man ikke fik lagt fra sig og nu begynder nogle af de kriminelle, som alligevel ikke slap, at skulle ind at sidde, og nu er der ikke plads til dem i fængslerne. Og det er ikke bare mig, der står og siger det her; det er William Rentzmann, som er direktør for Kriminalforsorgen.

Det er det, jeg ikke forstår, nemlig hvorfor den konservative ordfører ikke forholder sig til, at det altså ikke er et socialdemokratisk synspunkt, vi står alene med. Vi bakker op om dem, der ved noget om det her, og om dem, som siger, at der er behov for flere penge. Men regeringen mangler stadig væk at svare på: Skal der gå 2 år, før de får de penge? For hvis det er det, der sker, er regeringen på vej ud i en kæmpe skandale.

K1 14:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:08

Tom Behnke (KF):

Nu har vi jo hverken sådanne langsigtede planer, der varer 2 år, som fru Karen Hækkerup her foreslår, eller som i Manchester, hvor man skal bruge 30 år på at løse problemerne. Vi løser dem, efterhånden som de opstår.

I forhold til domstolene gjorde det sig jo gældende, ved at vi med et meget bredt flertal i Folketinget lavede en rigtig god domstolsreform, som jo har bevirket, at vi har fået strømlinet og effektiviseret og fagligt styrket domstolene, så de rent faktisk i dag ekspederer væsentlig flere sager, end de gjorde før. Og det er glædeligt og godt og

Men der er desværre også sket det, at der er flere og flere, der synes, at de gerne vil have lov til at komme for en dommer for at få deres sag afgjort – altså, der kommer flere og flere sager på dommerens bord. Og det skal man jo løbende tage stilling til og forholde sig

Noget af det har med den finansielle krise at gøre. Det er jo en selvstændig ting, som er her og nu, men det gør jo ikke, at man skal lave en permanent udvidelse af dommerstanden eller af domstolenes økonomi. Det er jo en her og nu-situation, en akut situation, som vi finansierer, mens den står på, men det jo ikke en permanent situation, vi står i. Vi løser opgaverne, og hvis der er behov for permanent at tilføre flere ressourcer, gør vi det. Er der et behov for, at man får en pulje penge her og nu til at løse en konkret opgave, er det den måde, vi løser det på.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:09

Kim Andersen (V):

Tak for det. Jeg rejser mig op og spørger den konservative ordfører, fordi vi her tidligere på eftermiddagen hørte et ordførerindlæg fra Socialdemokraternes retsordfører. En væsentlig del af den Socialdemokratiske ordførers tale gik med at forklare, at man ville have en handlingsplan, og så skulle man have en politisk følgegruppe her i Folketinget, som skulle udmønte den her handlingsplan inden for politiets område og andre myndighedsområder, forstod jeg, og ligesom bestemme, hvor der skulle sættes ind.

Nu er det så, at jeg godt vil spørge den konservative ordfører, fordi jeg ved, at hr. Tom Behnke har stor indsigt i principperne for magtens tredeling, om, hvorvidt det i det hele taget vil være i overensstemmelse med grundloven. Jeg har siddet og tænkt meget over den Socialdemokratiske ordførers indlæg. Jeg var først overrasket, og så har jeg faktisk siddet og er blevet meget urolig over at høre sådan nogle tanker og overvejelser fra en ordfører fra Socialdemokrati-

Umiddelbart vil jeg mene, at det i den grad er på kant med grundlovens tredeling af magten, og jeg må indrømme, at jeg synes, det er foruroligende og også beskæmmende, hvis en ordfører fra Socialdemokratiet – det store parti i opposition, som gerne vil i regering igen − i så alvorlige sager, som dem vi drøfter her, er på vej ind i nogle institutioner, som vil være i direkte strid og på kant med grundloven. Det foruroliger mig.

Jeg spørger den konservative ordfører, fordi jeg som sagt ved, at hr. Tom Behnke har stor indsigt i de her overvejelser.

Kl. 14:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:11

Tom Behnke (KF):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at vi har en grundlov, som jo i sine allerførste bestemmelser fastslår, at vi her i huset er den lovgivende magt, og så er der regeringen, som er den udøvende magt, hvorefter vi så har domstolene som den dømmende magt. Det vil være meget, meget problematisk, i det omfang man begynder at overskride de grænser, i det omfang at Folketinget synes, at det skal til at være den udøvende magt.

Altså, jeg kan forstå, at man har en vis iver efter at få lov til at overtage regeringsmagten, og det er jo enhver oppositions største drøm, og den skal man selvfølgelig have, men at man er så ivrig, at man er klar til at tilsidesætte grundloven for at få lov til at komme ind at sidde og lave regeringens arbejde, er jo det, der i virkeligheden er stærkt problematisk, meget, meget fundamentalt problema-

For det vi også hører er jo, at kritikken går på, at regeringen ikke har løst opgaven. Derefter bruger man den ene ordførertale efter den anden til at rose regeringen for alle de initiativer, regeringen rent faktisk har taget. Punkt efter punkt siger man, at det er rigtigt, at regeringen har gjort det, det og det. Det er rigtigt, at der er så og så mange, der bliver fængslet, der er så og så mange, der sidder i Kriminalforsorgens institutioner. Det går egentlig meget godt med at få bekæmpet den bandekrig, men det, vi savner, er en koordineret indsats. Der har man slet ikke hørt og slet ikke lagt mærke til, at det jo faktisk er det, vi er i gang med at foreslå i øjeblikket. Det er det, man er ved at realisere i øjeblikket, det er netop den koordinerede indsats.

Kl. 14:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kim Andersen.

Kl. 14:12

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige tak for svaret. Det bekræftede jo mine bange og værste anelser, at vi her havde med et stort oppositionsparti at gøre, som var på kollisionskurs med selve intentionerne i grundloven, og det er jo i virkeligheden meget beskæmmende.

Men jeg vil også gerne i forlængelse heraf spørge hr. Tom Behnke, som jo også har betydelig politifaglig indsigt qua sin uddannelse, om den konservative ordfører i det hele taget, sådan rent praktisk, operationelt, mener, at det ville være anvendeligt, at sådan en handlingsplan skulle effektueres, udføres i det daglige, af en politisk følgegruppe her i Folketinget? Altså, ville det i det hele taget kunne lade sig gøre at have myndighedsfunktioner, som skulle stå under direktion af en politisk følgegruppe og sådan i fuld parlamentarisk offentlighed have instruktioner om og planlægge, hvad man skulle gøre, og hvordan man skulle handle mod disse hardcorekriminelle typer, som vi her diskuterer i dag? Tror hr. Tom Behnke, at det ville være et fornuftigt svar og en fremkommelig løsning over for de helt reelle store samfundsproblemer, vi står i, med bandekriminalitet og rockerkriminalitet, eller er det en lille smule naivt og gammeldags stokroseromantisk, hvad der her føres til torvs?

Kl. 14:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Tom Behnke (KF):

Det ville i hvert fald være interessant, hvis forskellige flertal – det ville det jo i givet fald være – i Folketinget sådan dag for dag skulle fastlægge, hvad man så skulle gøre. Det ville være en meget mystisk situation, der ville opstå, og derfor kan det selvfølgelig heller ikke lade sig gøre, og derfor er der også noget volapyk, som fru Karen Hækkerup sagde tidligere.

Men det, som jeg vil gerne understrege her, er, at med alle de initiativer og tiltag, som regeringen har taget og er i gang med at tage, så er det, der skal gøres bedre, og som der skal være mere af, den samlede, koordinerede og lokale indsats, hvor alle sektorer, alle myndigheder, sætter sig rundt om bordet og bliver enige om at løse den her opgave nu. Det gøres i Århus, og der gør man det rigtig godt, og resten af landet kunne godt lære noget af Århus, specielt København kunne lære noget af Århus. Det er det, der skal til. Det skal gøres bedre, og det er ikke, fordi der mangler lovinitiativer til det. Århus har vist vejen, og hvis man er i tvivl, hvis Ritt Bjerregaard i tvivl, så læs Århus Stiftstidende.

Kl. 14:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær. (*Simon Emil Ammitzbøll (LA) markerer for at få ordet*). Jeg tror, vi er nødt til at sige til hr. Ammitzbøll, at vi ikke har set det.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Det var o.k. for mig, men det er selvfølgelig formanden, der bestemmer.

Hvad har bandekrigen med energipolitik at gøre? Hvis justitsministeren hører efter, tror jeg, at han straks vil svare, at vi er klar til

COP15, og det tror jeg sådan set også at vi er – det håber jeg i hvert fald

Jeg vil så også sige, at det sådan set ikke er COP15, jeg tænker på. Jeg tænker på, at dengang energipolitikken kom på dagsordenen, var Danmark, i øvrigt ligesom resten af verden, totalt uforberedt på, at spørgsmålet om energiforsyning ville gå fra at handle om handel, elselskaber og den slags til at handle om politik i Folketinget – og i øvrigt nu politik på verdensplan. Jeg tror, at vi på samme måde kan sige ...

Kl. 14:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Lige et øjeblik, justitsministeren er ikke i salen. Det er faktisk med min tilladelse, han er gået. Vi kan også godt vente, til han kommer tilbage, hvis ordføreren foretrækker det og så måske vil starte forfra.

K1 14·16

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes selvfølgelig, at der principielt bør være en minister.

Kl. 14:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Skal vi ikke lige udsætte det et minut? Så kan ordføreren gå tilbage igen og ligesom starte forfra. Tak.

Mødet er udsat. (Kl. 14:17).

Kl. 14:17

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ja, så er justitsministeren tilbage i salen. Det var efter aftale med mig, det ved jeg. Men den radikale ordfører havde ting specielt til justitsministeren, der var vigtige, så vi starter lidt forfra her. Den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær.

Kl. 14:17

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Nu gentager jeg det, selv om jeg ikke synes, det principielt er særlig sjovt at gentage. Men jeg vil sådan set gerne have, at justitsministeren hører efter. For jeg startede med at spørge: Hvad har bandekrig med energipolitik at gøre? Og hvis justitsministeren hørte efter – det gør han nu – ville han sige, at vi er klar til COP15. Det håber jeg at justitsministeren har ret i, og det tror jeg sådan set også; jeg tror, man er så godt forberedt, som man kan være.

Men det, jeg tænkte på, var en anden sammenligning, nemlig med dengang energipolitikken, om jeg så må sige, kom på dagsordenen i Danmark. Det var nærmest, før justitsministeren blev født, men han var nok lige klar. Da var Danmark totalt uforberedt, og på samme måde tror jeg man kan sige, at man også har været uforberedt på bandekrigen. Det var sådan set ikke noget, der kunne ske i Danmark. Jeg tror ikke, at mange af os havde regnet med, at det kunne komme til de voldsomme højder, vi er nået til.

Dengang det så kom på den politiske dagsorden, var der ting, der var ret nemme at forholde sig til umiddelbart. Man kunne meget hurtigt finde ud af, at man skulle skifte vores totale afhængighed af olieforsyning ud med kul, gas og måske atomkraft. Det sidste blev så – i hvert fald foreløbig – ikke til noget. Og på samme måde kan man her gribe til en løsning, der hedder – og som også skal til: Vi må have en større politimæssig indsats, og vi må lave strengere straffe, og hvad ved jeg. Noget er vi enige i som radikale, noget er vi ikke enige i, men vi anerkender selvfølgelig, at det er nødvendigt med en politimæssig indsats.

Men det, det kneb med dengang, var det bredere, det forebyggende. Det var meget svært at lave det forebyggende arbejde på det energipolitiske område; jeg taler af erfaring. Det var svært at få den dagsorden. Men jeg vil gerne sige, at det faktisk lykkedes; det lykkedes at få vedvarende energi på dagsordenen, det lykkedes at få energieffektivitet på dagsordenen, vi fik kæmpe tilskud til boligisolering – altså en meget bredspektret indsats. Og den var svær, fordi det var en masse små delelementer, der skulle til.

Så gjorde vi også en anden ting dengang. Det var, at vi faktisk skabte en folkelig bevægelse for den bæredygtige udvikling. Det vil sige, at vi faktisk skabte en fælles hat for alle de der initiativer i kommunerne og i det private og alle mulige andre steder. Der fik vi skabt en folkelig hat, vi fik virkelig alle mulige initiativer frem, fordi vi skabte ordet bæredygtig udvikling. På en eller anden måde tror jeg, det er lidt af det samme, der skal til her. Vi er nødt til at lave en folkelig hat. Hr. Tom Behnke siger som ordfører, at man bare skal gøre som i Århus. Det er muligt, at det er o.k., hvis alle gør som i Århus. Det skal jeg sådan set ikke gøre mig klog på. Men det, som jeg tror ville være klogt, var, at man så sig selv i en større sammenhæng på det her område, og det er egentlig derfor, jeg synes, det er nyttigt, at man laver en handlingsplan. Man kunne kalde det så meget, men det er helt afgørende at få civilsamfundet ind i det her på en lang række forskellige planer, hvis vi overhovedet skal lykkes. Jeg tror, vi på en eller anden måde skal skabe den her folkelige hat, og jeg tror ikke, vi får lavet det tilstrækkelige forebyggende arbejde, hvis ikke vi får civilsamfundet draget ind i højere grad, end det har været muligt indtil videre. Min appel skal være, at vi gør det, og det er det, jeg synes er vigtigt – at supplere de indsatser, der hidtil har været: Kommunerne skal gøre noget, der er en hel masse myndigheder, der skal gøre noget, men civilsamfundet skal også inddrages. Vi skal på en eller anden måde have en folkelig bevægelse.

Så tror jeg efterhånden, at hr. Simon Emil Ammitzbøll i virkeligheden har rejst forespørgslen, fordi han gerne vil have en hashdiskussion. Jeg kunne selvfølgelig vente - og jeg kan se, at mit ur er sat senere i gang, men jeg ved faktisk, at jeg har talt næsten det, jeg skal, så det vil jeg alligevel respektere, men altså blot sige, at Det Radikale Venstre ikke er tilhængere af en liberalisering af hash, som hr. Simon Emil Ammitzbøll vil stille spørgsmål om. Jeg synes ikke bare, vi skal kigge på nogle portugisiske erfaringer, jeg tror også, vi skal kigge på nogle hollandske erfaringer og andre steder, hvor udviklingen ikke har været helt så lyserød. Jeg tror altså også, at reduktion af markederne og mulighederne handler om andet end narkotika. Det handler selvfølgelig også om narkotika, det er der ingen som helst tvivl om, men det handler altså også om menneskehandel, desværre – det er jo blevet en kæmpe faktor. Det handler selvfølgelig også om illegal våbenhandel osv. Så det er meget vigtigt, vi sætter ind på de områder, men jeg tror ikke, det er så nemt, at vi bare kan løse det ved hjælp af at gøre hashen fri, om jeg så må sige.

Kl. 14:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 14:22

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nej, nu er der selvfølgelig flere markeder i gang, det har fru Lone Dybkjær helt ret i. Jeg tror dog aldrig, at efterspørgslen på handlede mennesker vil blive en, der nærmer sig efterspørgslen på hash – heldigvis. Det kan godt være, at fru Lone Dybkjær tror anderledes.

Det, som jeg synes er interessant, er det forslag til vedtagelse, som fru Lone Dybkjær er med til at fremsætte. Der står det her med, at man skal mindske markederne for organiseret kriminalitet. Nu har jeg forstået, at for Socialdemokraterne betyder det, at der skal være en oplysningskampagne. For SF betyder det, at der skal nedsættes en kommission. Hvad betyder det for Det Radikale Venstre?

Kl. 14:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Lone Dybkjær (RV):

Det er jo ikke en usædvanlig situation, at der kan laves forskellige ting, og det ene behøver for så vidt ikke at udelukke det andet.

Jeg tror, det kunne være udmærket med en oplysningskampagne, hvor man f.eks. sagde, at hver gang folk køber hælervarer, understøtter de faktisk bandekrigen. For det gør man jo, det er reelt det, der sker. Så det er jo en ting, man kunne lægge ind i det. Bare for at give et eksempel vil jeg sige, at det kunne man godt lave en oplysningskampagne om.

Kl. 14:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så det er sådan en nu bygger vi en lang bro-formulering, der gør, at alle kan blive enige, og så står der et eller andet, der ikke betyder noget, og så kan det blive til hvad som helst. Det var sådan set det, som var svaret, sådan som jeg forstod det, der blev sagt.

Sandheden er jo altså den, at langt den største del af det her problem handler om hashmarkedet. Hvis man fjerner markedet, vil det blive muligt at mindske kriminaliteten. Det siger al logik, det siger al erfaring, og erfaringerne fra Holland er heller ikke så dystre, som fru Lone Dybkjær vil gøre dem til. Fru Lone Dybkjærs egne partifæller i København, suppleanten Manu Sareen og overborgmesterkandidaten, eller hvad han nu er, Klaus Bondam, mener, at man skal legalisere hash, så der er åbenbart ikke fuldstændig enighed på det her område. Hvorfor tror man, at det er bedre at give markedet til banderne end at fjerne det fra banderne? Det er det, det handler om.

Kl. 14:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:24

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes, at ordføreren siger noget sludder. Jeg tror slet ikke, det er så enkelt, at hvis bare man gav hashen fri, var den hellige grav vel forvaret. Vel er den da ej. Det er da noget vrøvl, for at sige det ligend

Jeg vil så også sige, at jeg synes, det er i orden, at man har forskellige opfattelser af hash. Nu er det jo folketingsgruppen, der bestemmer, og den er altså ikke tilhænger af frigivelse af hash. Vi mener, at hash er dybt skadelig, ligesom vi f.eks. også mener, at cigaretter er dybt skadelige, og at de aldrig ville være kommet på markedet, hvis vi havde haft den viden om dem, som vi har i dag. Vi ser ikke en parallel med hensyn til effekterne, vi tror faktisk, at hash i virkeligheden er værre rent påvirkningsmæssigt.

Kl. 14:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en enkelt kort bemærkning mere. Hr. Kim Andersen

Kl. 14:25

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne stille et spørgsmål til den radikale ordfører i forlængelse af svaret her til sidst om synet på hash, anvendelsen af hash og hashs farlighed også i forbindelse med tobak osv. Deraf må jeg vel have lov at udlede, at Det Radikale Venstre er godt, gedigent uenige

med Socialistisk Folkeparti, som vil have nedsat en kommission til at vurdere mulighederne for, hvorvidt hashen kan frigives. Jeg vil bare lige for en sikkerheds skyld være helt sikker på, at det er rigtigt at konkludere, at det er Det Radikale Venstre ikke tilhængere af.

Kl. 14:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:26

Lone Dybkjær (RV):

Altså, for min skyld kan man da godt nedsætte en kommission, der påviser hashens skadelige eller uskadelige virkninger. Det har jeg ingen problemer med. Hvad SF gør, skal SF stå for, synes jeg – hvad De Radikale siger, står jeg for. Jeg siger bare, at vi ikke har nogen planer om at frigive hash. Med al den viden, vi har, mener vi, at det er dybt skadeligt, og at det kan være dybt skadeligt for unge – og for den sags skyld formentlig også for ældre – at indtage hash. Om der er nogen, der vil have en kommission eller ej, ved jeg ikke.

Jeg tror i øvrigt, jeg vil sige til hr. Kim Andersen, at der jo også er visse sider af Dansk Folkeparti, som hr. Kim Andersen måske heller ikke er totalt enig med, og sådan er det vel.

Kl. 14:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kim Andersen.

Kl. 14:27

Kim Andersen (V):

Det vil altså sige, går jeg ud fra, at uanset hvad sådan en eventuel kommission, eller hvad det nu skal være, måtte komme frem med af resultater, overvejelser og anbefalinger, så er Det Radikale Venstres holdning afklaret nu, og det vil den også være fremover: Man er modstander af legalisering af hash og holder dermed fast i, at hashhandel er kriminel?

Kl. 14:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:27

Lone Dybkjær (RV):

Vi mener, at hashhandel er kriminel. Med al den viden, vi har i dag om hash, skal det ikke indføres, på linje med at vi heller ikke tror, at cigaretter skulle være indført.

Hvis en kommission skulle komme frem til noget fuldstændig andet med hensyn til farlighed eller ikke farlighed – men det tror vi ikke – så må vi tage stilling til det. Altså, vi ved jo f.eks., at hash kan anvendes og bliver anvendt til sygdomsbekæmpelse – på recept selvfølgelig – og kan være gavnligt. Hvis der pludselig kom noget fuldstændig nyt frem, så er vi jo som bekendt ikke argumentresistente, og det tror jeg heller ikke hr. Kim Andersen er. Men jeg siger bare, at med den viden, vi har i dag, er der ingen som helst tvivl: Vi tror, det er dybt farligt, og vi er ikke tilhængere af en afkriminalisering af hash.

Kl. 14:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Det affødte et nyt spørgsmål fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 14:28

$\textbf{Karen Hækkerup} \ (S):$

Jeg synes, det er en morsom tilgang, Venstre nu har til kommissioner, og derfor synes jeg, jeg vil spørge den radikale ordfører, om ikke også De Radikale synes, at det da egentlig er meget morsomt, at Venstre er så interesserede i, hvordan vi i oppositionen vil se på

kommissioner fremover, når man tænker på, at regeringen lige har modtaget et 700 sider digert værk fra Ungdomskommissionen.

Her kommer kommissionen med nogle initiativer til, hvordan man skal bekæmpe ungdomskriminalitet, og et af initiativerne er, at man ikke skal sænke den kriminelle lavalder. Alligevel går regeringen ud og foreslår lige præcis det og skriver endda i sit forslag til vedtagelse, at det vil styrke den forebyggende indsats, og er fru Lone Dybkjær ikke enig med mig i, at det i virkeligheden er lidt morsomt?

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Lone Dybkjær (RV):

Der er utrolig mange ting i Venstres politik, som jeg synes er fuldstændig usammenhængende, og det her er bare ét eksempel.

Jeg synes, det er ufatteligt, at man kan nedsætte så mange kommissioner og så bare negligere det, kommissionerne kommer med. Nu tænker jeg dels på sænkningen af den kriminelle lavalder, men jeg synes altså også, man har nedsat en hel del kommissioner, hvor det er sådan, at hvis man havde rettet sig efter dem, havde vi måske ikke stået med et helt så bragende stort underskud på statens finanser, som vi gør i dag, og som vil komme tilbage til regeringen som en boomerang. Det er der ingen som helst tvivl om.

Kl. 14:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren, og herefter er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Hvis nogen, da regeringen kom til magten for 8 år siden, havde sagt, at efter 8 år med regeringens form for retspolitik ville det stå meget, meget værre til – der ville blive skudt i gaderne, der ville være løbende bandekrig – så var der nok mange, der ville have rystet på hovedet og sagt, at det var totalt sortsyn og fuldstændig langt ude og ren propaganda. Men det er jo altså den situation, vi står med, og jeg skal bare sige til Venstres ordfører, at jeg ikke synes, det er en specielt udansk situation, og jeg tror heller ikke, at de synes i England, det er en engelsk kultur, at man skyder på hinanden.

Jeg mener derimod, det er en udemokratisk situation, vi er i, og jeg mener, det er en meget alvorlig fare for vores demokrati, at den organiserede kriminalitet har fået lov til at brede sig så meget, og at der bliver skudt i gaderne. Jeg mener slet ikke, man fra regeringens side for alvor har forstået, hvor alvorlig en trussel mod demokratiet det er, at man lader den organiserede kriminalitet brede sig i den grad, som det er sket i de senere år.

Jeg tror, det er afgørende, når vi diskuterer de erfaringer, som nogle af os har fået i Manchester, at se på, at det, de har gjort, er, at de spurgte: Hvad er det for en indsats, vi hidtil har gjort, og hvad var det, den byggede på? Det, de fortalte os, var, at indtil for få år siden havde de haft den holdning, at det, det gik ud på, var, at de skulle få fat i the bad guys og bare bure dem inde, og når de havde fået buret dem inde, ville problemerne forsvinde.

Men det var efterhånden gået op for dem, at sådan var det ikke gået, for hver gang de fik fat på nogle bad guys og fik dem buret inde, så kom der bare nogle andre. Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at vi tager fat i den erkendelse og lærer af den, så vi ikke bliver ved med at begå de samme fejl; at vi lærer, det ikke er nok at få fat i dem, der skyder lige nu, og bure dem inde, men at vi nødt til at lave den langsigtede indsats, som forhindrer, at der kommer andre og overtager markederne og begynder at skyde løs.

Derfor er det så afgørende, at vi får en plan – en samlet plan. Ikke bare små puljer, der udløses for nogle få år ad gangen, men en langsigtet plan, og vi ved jo rigtig meget om, hvad der skal til. Ungdomskommission har jo peget på en række punkter, hvor vi ved, hvad det er, der virker på den lange bane i forhold til at forebygge bandekriminalitet og ungdomskriminalitet.

Noget af det, vi ved, er, at fattigdom er et problem. Familier, der virkelig mangler penge for at få hverdagen til at hænge sammen, er der stor risiko for, at det går galt for, og derfor burde vi sætte ind mod fattigdommen. Det ved jeg godt vi ikke får regeringen og Dansk Folkeparti med på, for de synes, det er fint, at der er mange, der lever i fattigdom, men jeg tror, det er noget af det, det er allervigtigst at sætte ind over for.

Så er der hele den forebyggende sociale indsats. Vi har jo foreslået i lang, lang tid fra Enhedslistens side, at man skulle lave en en-tilen-indsats, således at hver gang man sætter en ekstra betjent ind, burde man også sætte en ekstra socialmedarbejder ind, og jeg kan ikke forstå, man ikke snart indser i regeringen, at det er nødvendigt også at styrke det område.

Så er der noget, man slet ikke har taget fat i fra regeringens side, men som vi også mener er helt afgørende. Der er blevet snakket lidt om civilsamfundet her i dag, og en af de vigtige ting er, at hvis nogen fra civilsamfundet træder frem, skal de beskyttes. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man fra regeringens side ikke forstår, hvor afgørende det er, at hvis nogen står frem og siger, at de vil vidne, hvis en kioskejer står frem og siger, at han ikke længere vil være med til at have ulovlige spil, han vil ikke længere være med til hvidvaskning eller hashhandel eller andet, skal han beskyttes, og hvis nogle af de lokale, der betyder noget, træder frem og siger fra over for banderne, skal de beskyttes.

Det er ikke kun politikere eller bladtegnere, der skal have en klar offentlig beskyttelse. Det skal de fra civilsamfundet, der står frem, også, for det er fuldstændig afgørende for den her indsats, at man kan se, at vi er et stærkt fællesskab: At vi faktisk beskytter dem, der beskytter demokratiet; at det ikke kun er banderne, der beskytter deres egne, men at det er lige så vigtigt for os andre. Det håber jeg regeringen også lytter til og begynder at gøre en indsats på det her område, for ellers bliver det ved med at være lige så svært for politiet at få nogen til at træde frem, som det er i øjeblikket. Det er afgørende, at vi får styrket, at folk tør sige fra, tør sige, at de ikke vil være med til, at det er banderne, der styrer.

Det er også afgørende, at vi gør noget i forhold til at sikre, at de unge er en del af et fællesskab: At de har noget at miste, hvis de siger ja til at gå med i kriminalitet; at de faktisk tror på, at de har en fremtid, hvor de kan få uddannelse og arbejde og blive en del af noget sammen med nogle andre, og at den eneste mulighed, de har, ikke er at være sammen med nogle andre i en bande. Derfor mener jeg altså, det er afgørende, at vi får en samlet fælles handlingsplan, sådan som vi har foreslået fra oppositionens side.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 14:35

Tom Behnke (KF):

Det var jo egentlig ikke det, jeg tog ordet for, men jeg bliver bare lige nødt til at tilbagevise fru Line Barfods påstand om, at regeringen ikke ønsker at bekæmpe fattigdom.

Se, hvis man vil bekæmpe tørst, forudsætter det, at man f.eks. har sunde, stærke køer, man kan malke. Det, som Enhedslisten vil, er simpelt hen at skyde køerne. Og der har vi bare en forskellig holdning til, om vi skal have et velfærdssamfund, der kan finansiere, at vi løfter alle borgere i dette samfund, eller om vi skal ødelægge samfundet ved simpelt hen at tage al kraft og energi ud af dem, der i dag

er i stand til at finansiere samfundet. Det er jo en helt anden diskussion, men påstanden vil jeg bare lige tilbagevise.

I forhold Manchester: Nu er jeg ikke så stærk i geografi – siger jeg med et lille glimt i øjet – men var det den engelske regering, der havde truffet den her beslutning om, hvad der skulle ske i Manchester? Var det parlamentet, der havde truffet beslutning om, hvad der skulle ske i Manchester, eller var det det lokale styre, der havde truffet den beslutning?

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:36

Line Barfod (EL):

Jeg har ikke ønske om at skyde nogen som helst, heller ikke køer. Derimod tror jeg, det er rigtig vigtigt, at alle får lov til at være med til at bidrage til samfundet. Min erfaring er helt klart, at folk langt bedre kan bidrage til samfundet, hvis de får lov til det, og hvis de har, så de ved, at de kan betale huslejen, og de ved, at de kan købe mad til sig selv og deres børn. Hvis man hele tiden er bange for, hvor pengene skal komme fra og slet ikke kan få tingene til at hænge sammen, er det svært at bidrage til samfundet.

I forhold til Manchester var det, vi fik oplyst, at det var en samlet indsats, både fra bystyret, fra regionen og fra regeringsmyndighederne. Det var alle, der sammen havde sat sig ned og fundet ud af, hvad man skulle gøre, og som havde bidraget med penge til det. Så det var en samlet indsats, man lavede.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Tom Behnke for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:36

Tom Behnke (KF):

Det var godt at få præciseret, for man har fået indtrykket af, at den eneste, der har et ansvar her i landet, er justitsministeren. Men det er det altså så ikke. Det var igen en koordineret fælles indsats, der løste opgaven der.

Så vil jeg gerne spørge fru Line Barfod: Hvor i dansk lovgivning, lovbekendtgørelser, bekendtgørelser, cirkulærer, vejledninger, står der noget, der i dag forhindrer Københavns Kommune i – sammen med alle sine myndigheder, alle sine sektorer – at sætte sig ned og sige, at nu løser vi det her problem i fællesskab? Hvor er den forhindring, der fordrer, at Folketinget skal samles og lave en lovændring? Hvor står det henne? Jeg har ledt, og jeg kan ikke finde det.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:37

Line Barfod (EL):

Hvis hr. Tom Behnke gerne vil have, at det i stedet for en national handlingsplan hedder en koordineret fælles indsats, så er det fint for mig, og så omformulerer jeg gerne det, vi skal kalde det, hvis vi så kan blive enige om, at det er det, der skal til. Jeg mener bare, det er afgørende, at vi får den koordinerede fælles indsats.

Jeg har ikke kunnet se noget, der forhindrede politiet i at lave de ændringer, som politiet løbende har fået at vide, at de nu skulle lave, og som regeringen gentagne gange har meldt ud, nemlig at nu kommer man med den indsats, der for alvor stopper bandekrigen. Det har været noget, man har gjort fra regeringens side for at vise, at man er handlekraftig osv. Det har ikke været noget, som man har gjort, fordi det var nødvendigt med en lovændring.

Københavns Kommune har taget en række initiativer til at lave en koordineret indsats. Man har indkaldt borgere, gadeplansmedarbejdere, institutioner, skoler osv. til et stort borgermøde, og man har også sat penge og ressourcer af til at koordinere indsatsen. Mange af de beboerinitiativer, vi har, har fået støtte fra Københavns Kommune, så der er gjort en del, men man kan ikke gøre det alene. Det er nødvendigt, at vi også på landsplan trækker på den samme hammel, og at man også lærer af hinanden i København, Århus og andre byer.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig yderligere tre korte bemærkninger. Først er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:38

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak for det. Enhedslisten og Liberal Alliance kan jo være uenige om mange ting, men en af de ting, som jeg har bemærket, at partierne er enige om, er, at man kunne legalisere hash. Det er jeg sådan set meget glad for, for så er der dog kun 172 mandater tilbage, vi skal overbevise – eller noget i den stil; eller lidt mindre, hvis vi bare skal have et flertal.

Der bliver hele tiden brugt argumentet om, at, uha, der vil komme flere misbrugere, der vil komme flere brugere osv., hvis man legaliserer hash. Men vil fru Line Barfod ikke give mig ret i, at der selvfølgelig er en række farer ved hash, men at det ikke nødvendigvis bliver hverken værre eller bedre af at legalisere det. Altså, hash bliver hverken mere eller mindre farlig, fordi man ændrer lovgivningen, og det kunne jo være, at det ikke havde en negativ effekt på forbruget, hvis man legaliserede hash.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:39

Line Barfod (EL):

Det er rigtigt, at Enhedslisten går ind for at legalisere hash. Vi har også fremsat et beslutningsforslag, som kommer til behandling snart, hvor vi siger, at vi skal give Københavns Kommune lov til at lave det forsøg, som et flertal i København ønsker. Jeg mener, at der er al for nem adgang til hash i øjeblikket, og at det har skadevirkninger for en række personer. Derfor ønsker jeg, at staten overtager kontrollen med salget.

Man har i 40 år forsøgt med politi, fængsler osv. at bekæmpe hashmisbrug, men i stedet bliver det solgt overalt i Danmark. Der er en enorm tilgængelighed med hensyn til at købe hash, og problemet er, at det også bliver solgt til børn, og at det bliver solgt sammen med hårde stoffer osv. Så jeg mener, at der er meget stort behov for, at staten overtager kontrollen med det.

Jeg mener også, at det kunne have en stor effekt i forhold til bandekrigen, for det er der, de fleste af pengene til bandekrigen kommer fra. Jeg mener dog også, at man skal se på de andre områder. Vi skal jo senere, en anden dag, diskutere vores beslutningsforslag om en handlingsplan, og der har vi peget på en række af de andre markeder, der er, og sagt, at her bliver man også nødt til at sætte ind – i forhold til spil og alle de andre områder, man tjener penge på.

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:40

Kim Andersen (V):

Tak. Jeg vil gerne stille et spørgsmål til Enhedslistens ordfører. Enhedslisten er jo medunderskriver på det her forslag til vedtagelse, og her vil man gerne have en handlingsplan. Der hørte vi jo fra den socialdemokratiske ordfører, at man i forbindelse med handlingsplanens virkeliggørelse og effektueringen gerne ville have en politisk følgegruppe. Er det også et ønske fra Enhedslisten? Har man gjort sig nogen overvejelser om, hvordan sådan en skulle sammensættes?

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:41

Line Barfod (EL):

Jeg mener, det er afgørende, at vi fra Folketingets side, når vi på et tidspunkt forhåbentlig langt om længe får lavet en handlingsplan, ligesom vi har på andre områder, så ikke nøjes med bare at sige, at nu er der nogle andre, der tager sig af det, men bliver ved med at interessere os for området. F.eks. med hensyn til menneskehandel har det vist sig at have stor betydning, at vi er en række politikere fra stort set alle partier, der jævnligt snakker sammen og følger op på, hvad der sker, og sørger for, at vi en gang om året har en stor høring i Folketinget, hvor vi diskuterer udviklingen og diskuterer, hvad der skal til af nye tiltag osv.

Jeg synes, at det er meget fornuftigt, at man politisk bliver ved med at holde fokus på området og bliver ved med at sikre, at de ting, der bliver besluttet, faktisk også bliver ført ud i livet, og at de penge, der bliver bevilget, også når frem til der, hvor der er brug for dem.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kim Andersen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 14:42

Kim Andersen (V):

Nu hørte vi jo her for kort tid siden fra den konservative ordfører, hr. Tom Behnke, at sådan en politisk følgegruppe udgået her fra Folketingets midte, og som skulle sørge for at virkeliggøre sådan en handlingsplan udarbejdet af regeringen og få den effektueret ud i myndighedsleddene, ville være på kant med grundloven og principperne i grundloven og magtens tredeling. Bekymrer det slet ikke Enhedslisten, at man på den måde er på kollisionskurs med nogle fuldstændig grundfæstede principper for retssamfundet og for retsstaten ved at sammenblande en lovgivende og en udøvende funktion, som det her kunne tyde på?

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:43

Line Barfod (EL):

Jeg mener, at det er rigtig vigtigt, at politikere følger med i, at de beslutninger, vi har truffet, rent faktisk bliver ført ud i livet. Derfor ser vi jo også på masser af områder, at når der er indgået et forlig, bliver forligspartierne også jævnligt indkaldt til møder, hvor man følger med i, hvad der sker. Det sker f.eks. i forhold til forældreansvarsloven, hvor der jævnligt er møder. Det sker på en række områder, at politikerne jævnligt mødes og hører om, hvordan det går med udmøntningen af de beslutninger, man har truffet.

Jeg har aldrig nogen sinde før hørt, at det skulle være i strid med grundloven, at politikere interesserer sig for, at de vedtagelser, de har gjort, faktisk også bliver ført ud i livet. Jeg synes, det er lidt sjovt at høre fra de borgerlige partier, at man skal passe på med ikke at sammenblande lovgivende, udøvende og dømmende magt, når vi tænker på alle de tiltag, der er kommet, bl.a. knivloven, minimumsstraf for ulovlig besiddelse af skydevåben osv., hvor man i den grad er gået ind og har blandet sig i noget, der ellers hører under domstolene.

Kl. 14:44

Fierde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 14:44

Karen Hækkerup (S):

Jeg synes, at det Venstre, forsøger at gøre lige nu, er at afspore debatten og få den til at handle om et problem, der ikke eksisterer – noget med magtens tredeling. Der er da ikke noget mærkeligt i, at Folketinget gerne vil følge med i, hvordan det går, når bandeindsatsen på gaden åbenbart ikke er, som den skulle være, når borgerne ikke oplever, at trygheden er, som de gerne ville have at den skulle være, og når det virker, som om den indsats, som regeringen har gjort, ikke har slået til. Så er det jo ikke specielt mærkeligt, at man herindefra gerne vil følge med, og der er jeg meget enig med fru Line Barfod i de svar, hun er kommet med.

Men noget af det, jeg også vil spørge ind til, er den debat, som jeg også synes at Venstre er med til at afspore, og som handler om Kriminalforsorgen. Vi står i en situation, hvor Kriminalforsorgen er nede at ligge fuldstændig. 22 fængsler har en belægning på 100 pct. Hvad synes Enhedslisten egentlig om, at regeringen overhovedet ikke har sat penge af i finansloven til Kriminalforsorgen, men at man derimod skal spare 60 mio. kr. over 2 år?

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:45

Line Barfod (EL):

Jeg mener, at det er et kæmpeproblem, at man overhovedet ikke prioriterer Kriminalforsorgen fra regeringens side, at man ikke overholder det måltal, man selv har sat om, at der højst må være en belægning på 92 pct., for det er det, der skal til, hvis der skal være en fleksibilitet i forhold til at sikre, at der er pladser, når vi har brug for pladser. Man kan jo ikke altid på forhånd beregne, hvornår politiet arresterer nogen, som de skal kunne sætte i fængsel eller arrest. Så jeg mener, det er rigtig vigtigt.

Jeg mener også, det er vigtigt, at der kommer langt flere ressourcer til Kriminalforsorgen, så vi kan sikre, at dem, der bliver sat i fængsel, ikke bare bliver lukket ud efter noget tid, hvor de så nærmest er værre stillet, end da de kom ind, og begår en masse ny kriminalitet. Vi skal tværtimod sikre, at når folk sidder i fængsel, sørger vi også for, at de kommer i gang med noget uddannelse, behandling, eller hvad der skal til i deres konkrete situation, så de står i en bedre situation og med langt større sandsynlighed for ikke at begå ny kriminalitet, end de havde, før de blev fængslet. I dag er situationen desværre jævnligt den modsatte.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det justitsministeren.

Kl. 14:46

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg vil godt takke Liberal Alliance og hr. Simon Emil Ammitzbøll for muligheden for at have denne vedkommende og meget relevante debat. Debatten i dag viser jo med al ønskelig tydelighed, at regeringen *har* leveret de redskaber, der skal til i forbindelse med den verserende bandekrig, at man har taget et væld af initiativer både på den kriminalpræventive og den forebyggende del og på politiindsatsen. Oppositionen er ikke kommet med et eneste svar på, hvad man ville have gjort anderledes – andet end at komme halsende bagefter. Regeringen har været på forkant med situationen konstant og har taget et væld af forskellige initiativer.

Det, vi har at gøre med her, er skruppelløse, hensynsløse forbrydere, som kæmper om én ting: det kriminelle marked. Og der hjælper én ting lige nu: Det er den hårde, konsekvente politiindsats. Det er det eneste, der hjælper lige nu.

Så er der den forebyggende del, hvor kommunerne har det primære ansvar, og hvor den konservative ordfører, hr. Tom Behnke, har fuldstændig ret i, at der jo ikke er noget til hinder for, at man tager sig sammen i Københavns Kommune og intensiverer indsatsen og gør det bedre, end man har gjort indtil nu. For at skubbe til bl.a. Københavns Kommune og for ligesom at sige, at vi nu for alvor skal tage fat – også i forhold til den metafor, som fru Lone Dybkjær fik nævnt, da jeg kom ind, om, hvad energi og bander har tilfælles, hvilket jeg lyttede til med stor interesse – er det jo helt korrekt, at det, der skal til nu, er en intensivering af den forebyggende del. Derfor leverede vi med den kriminalpræventive pakke »En bedre start« danmarkshistoriens største og bedste bud på, hvad man kan gøre præventivt.

Det interessante er, at vi der har taget langt de fleste forslag fra Ungdomskommissionens pakke. Vi har nemlig brugt de gode forslag, der er. Vi har også brugt de gode forslag, der er i forbindelse med kriminalforsorgen. Fru Karina Lorentzen spurgte om, hvor man brugte kriminalforsorgen henne i det arbejde. Ja, ud over at den bliver brugt meget nu, skulle man læse det udspil, som regeringen er kommet med, for der står kriminalforsorgen nævnt flere gange. Flere af tingene har vi udmøntet nu, også i forbindelse med både satspuljen og regeringens finanslovforslag, som man fik på plads i går med Dansk Folkeparti, mentorordningen og udbygningen af SSP-samarbejdet, hvor kriminalforsorgen er med, og vi har et væld af uddannelsesprogrammer, som vi intensiverer i kriminalforsorgen både for bandemedlemmer og andre unge kriminelle. Så kriminalforsorgen bliver brugt intensivt i bekæmpelsen af kriminalitet og bander.

Så har et af temaerne jo også været frigivelse af hash. Som en anden Senator Cato stiller hr. Simon Emil Ammitzbøll, som jeg ellers respekterer meget, sig op og spørger, hvad vi synes om det. Til det kan jeg sige, at regeringen er dybt og inderligt imod at frigive hashen. Det vil være at lægge sig ned sådan for de værste tendenser i det her samfund ved bare at lade stå til og sige, at når der er et problem, giver vi bare op. Det er jo ikke det, regeringen vil. Regeringen tager konfrontationerne op og tager udfordringerne op, og hash *er* skadeligt for psyken og fysikken. Man bliver afhængig af hashen, og hashen er også blevet stærkere i forhold til i en tidligere periode. Vi ser ikke nogen gode erfaringer med at frigive hash, så vi vil også i fremtiden være imod hashfrigivelse, lige så vel som vi er imod at frigive det i dag.

Vi fortsætter ad den gode vej, vi er på vej ud ad: en klar og konsekvent retspolitik med en stribe, et væld af tiltag, som hjælper – 200 bandemedlemmer og rockere sidder i dag fængslet – og den forebyggende indsats, som virkelig for alvor tager fat nu, ved at vi skubber til kommunerne, også Københavns Kommune, og sørger for, at der nu bliver taget fat, for vi har en meget, meget stor kriminalitetsudfordring her, for vi kan se, at der bliver rekrutteret til bander og rockergrupper på livet løs. Det skal vi have stoppet, så vi får folk ind i en normal gænge, hvor de får sig en uddannelse og et job.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Foreløbig er der fire korte bemærkninger. Først er det fru Karen Hækkerup.

Kl. 14:50

Karen Hækkerup (S):

Jeg vil gerne sige, at jeg har stor tillid til, at Frank Jensen nok skal få sat det samarbejde i gang, der er behov for. Jeg er glad for, at den her debat har vist, at der har været så stor tilfredshed med min partifælle Vammen i Århus, som jeg også ønsker et godt valg på tirsdag. Omvendt synes jeg, det er mærkeligt, at vi ikke hører så meget om de dårlige erfaringer, der har været i Taastrup eller i Odense, hvor der, så vidt jeg ved, indtil videre stadig væk og indtil på tirsdag måske vil være konservative borgmestre, men lad nu det ligge.

Jeg vil gerne spørge til Kriminalforsorgen. Jeg ved, at justitsministeren er orienteret om, at direktøren for Kriminalforsorgen, William Rentzmann, har været ude at ønske flere penge. Og nu siger man jo tit, at det er sådan noget, Socialdemokraterne kommer og siger, altså at nu vil de have flere penge igen, men jeg tror faktisk godt, de fleste folk kan se, at det er et problem, hvis ikke fængslerne har de penge, der skal til, for at de kan tage fangerne ind. Det nytter ikke noget, at vi sætter et »Vil ikke forstyrres«/»Alt optaget«-skilt på døren til vores fængsler, hvis der er kriminelle, der skal ind at afsone deres straf. Så derfor vil jeg spørge justitsministeren: Hvad har man tænkt sig at gøre ved Kriminalforsorgens økonomi, hvor man næste år skal skære 30 mio. kr. og yderligere 30 mio. kr. i 2011?

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:51

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Hvis vi tager den første del først, vil jeg sige, at det nu ubestrideligt er sådan, at vi har de største bandeproblemer i København, hvor Socialdemokratiet sammen med venstrefløjen har haft flertal i over 100 år. Det er der, vi har problemerne med banderne. Så er der småtterier andre steder – dem bliver der slået hårdt ned på. Og politiet har jo blot en opgave med at rydde op – efter en fejlslagen socialpolitik, som vi alle sammen, kan man sige, har et ansvar for. Men problemerne ligger altså dybt rodfæstet i Københavns Kommune. Og der gør politiet en brav kæmpe indsats, og de har jo held med det. Der sidder 200 fængslet lige nu, og i øjeblikket er de i gang med et væld af forskellige aktioner. Så vores politik på området lykkes med en klar og konsekvent retspolitik, og de bliver idømt lange, konsekvente fængselsstraffe. Det er jo positivt; det er godt på en dyster baggrund. Så derfor siger vi, at nu er vi nødt til at tage hårdere fat, mere konsekvent fat, i kommunerne. Og det er specielt i Københavns Kommune, vi har en stor udfordring med at tage fat på de elementer, som vi ved udvikler sig til at blive kriminelle, fordi man ikke fik taget tidligt nok fat på dem.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Karen Hækkerup for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:52

Karen Hækkerup (S):

Jeg synes, at vi nu endnu en gang ser en regering, der skubber ansvaret væk fra sig og siger: Det må være nogle andres skyld, for det er i hvert fald ikke vores; vi har godt nok siddet med regeringsmagten, med magten over kommunernes økonomi, med justitsministerposten hos De Konservative i 8 år, men hvis der er noget, der er gået galt, så må det være nogle andres skyld. Det synes jeg ikke er særlig klædeligt.

Jeg vil gerne sige afslutningsvis, at vi har anerkendt, at man nu med finansloven sætter penge af til både politi og domstole – det synes vi er godt; vi har selv foreslået det. Ministeren sagde i sin afslut-

tende replik, at oppositionen kommer halsende bagefter. Der må jeg bare minde om, at utrolig mange af de ting, regeringen lægger frem, er ting, der er startet, ved at oppositionen har været ude at sige, at der var behov for dem. De, der er rådvilde i den her sag, er ikke oppositionen; det er regeringen, som løber rundt med hovedet under armen og den ene uge laver det ene tiltag og den anden uge laver det andet tiltag uden at sørge for, at der er sammenhæng.

Må jeg bare minde om, at justitsministeren, 3 dage før man lancerede Task Force Øst, var ude at sige, at der var ressourcer nok hos politiet, at man havde det, der skulle til, indtil der lige pludselig faldt et skud i Hellerup; så faldt 10-øren hos den konservative regering, for når der kan blive skudt i 2900 Happiness, så kunne det jo gå ud over os alle sammen. Der er mange borgere, der i ganske lang tid har følt, at det kunne gå ud over dem, og jeg tror ikke, at de er særlig tilfredse med den indsats, som regeringen har leveret på det her område

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 14:53

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er også tilladt at vrøvle fra folketingsmedlemmers side, som der lige er blevet gjort nu her. Ud over at der ikke var en eneste af de sætninger, der blev sagt her, som var korrekt, bliver jeg nødt til at slå fast, at regeringen udviser rettidig omhu. Derfor har vi taget et væld af initiativer, som viser sig at virke. Men vi er oppe imod skruppelløse, hensynsløse forbrydere, og der er kun én måde, hvorpå vi kan knække dem, og det er ved politiets indsats. Derfor tog jeg et møde med rigspolitichefen, fik besked på, at det her ikke handlede om ressourcer, som jeg var inde på, det handlede ikke om redskaber; det handler om, at politiet selv valgte at intensivere indsatsen med etablering af Taskforcen, som får kontor i Karslunde, så man mere proaktivt bekæmper banderne. Og politiets indsats virker; regeringens lovinitiativer virker. Der har aldrig, aldrig siddet så mange bandemedlemmer og rockere fængslet som nu - aldrig nogen sinde - og vi har aldrig oplevet så mange lovgivningsmæssige initiativer, som den her regering finder frem til, og der har heller aldrig nogen sinde før været præsenteret en sådan historisk pakke på det kriminalpræventive område. Og det er ikke et spørgsmål om at give andre skylden. Jeg siger, at vi alle sammen har et ansvar for, at vi er endt, hvor vi er, men den primære årsag til, at der er sociale problemer, ligger nu altså ikke hos regeringen; det er i kommunerne, man har det sociale og det kriminalpræventive ansvar, og derfor må man tage fat. Og derfor er vi kommet med et væld af initiativer, som også involverer kommunerne, hvor vi for øvrigt giver dem flere penge til den indsats i den kriminalitetpakke, vi har fået vedtaget med den her finanslov.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den næste korte bemærkning er fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Kl. 14:55

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg bliver altså nødt til at bakke fru Karen Hækkerup op. Jeg kan heller ikke helt genkende billedet af, at regeringen har været på forkant med situationen hele vejen igennem. Så vidt jeg kan huske, skulle der nogle udtalelser til fra hr. Villy Søvndal, før der rent faktisk skete noget på straffeområdet. Politireformen er, så vidt jeg husker, også ændret, efter at oppositionen vedholdende gjorde opmærksom på det, og det førte til, at vi fik nogle ændringer på det område.

Men jeg vil bare høre ministeren, om ministeren ikke også deler min bekymring i forhold til det, vi her i den seneste uges tid har hørt om kriminalforsorgen; altså, at der er overbelægning; at politiet må gå forgæves med folk; at der er folk, der bliver overfaldet på åbne afdelinger; at der er bandemedlemmer, som er trådt ud af banderne, som tvinges ind i bandeafdelingerne, hvor de kan blive fastholdt i deres bandeidentitet. Synes ministeren ikke, at der er et problem her? Vil ministeren ikke godt redegøre for, hvad det har ført til, at man i finanslovforhandlingerne lige præcis har undtaget kriminalforsorgen fra at få tilført flere penge?

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:56

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Bandepakken virker. Det gør den hver eneste dag. Det er regeringens initiativ, som SF efter mange overvejelser jo heldigvis valgte at stemme for. Vi er kun glade for, at der var et bredt flertal i Folketingssalen for det. Men regeringen er opmærksom og har vagten hver eneste dag på det område. Hver eneste dag overvåger vi den her situation, hver eneste dag overvejer vi, om der er brug for yderligere tiltag. Og der har vi i den her finanslov sammen med Dansk Folkeparti skaffet yderligere ressourcer til politiet og domstolene. Vi har givet politiet nogle flere lovgivningsmæssige redskaber, og vi har givet domstolene nogle flere ressourcer til at tage fat på de her sager.

Så vi er proaktive. Vi handler konsekvent hele tiden, fordi vi ikke vil finde os i bandeopgørene, og vi vil ikke finde os i, at der bliver skudt på gaderne. Derfor handler vi hver eneste dag, hver eneste uge. Og der er det da kun glædeligt, at det ser ud til, at oppositionen er tilfreds og ikke rigtig kan komme med andre initiativer end dem, som regeringen har foreslået.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen.

Kl. 14:57

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes jo, at det her er meget symptomatisk for regeringen. Man har ikke blik for situationen. Man kommer for sent, og man kommer med for lidt. Det så vi med politireformen, og vi så det i forbindelse med bandekriminaliteten. Det hele er løbet af sporet for regeringen. Nu gør det det også snart med hensyn til kriminalforsorgen, og det synes jeg bare er rigtig, rigtig ærgerligt.

Nu orker jeg simpelt hen ikke at høre en opremsning af alt det, regeringen har gjort. Jeg anerkender, at man har gjort noget. Vi har også gjort opmærksom på, at man skal gøre noget, og det er vi glade for at man lytter til, men kan ministeren fortælle, hvad regeringen præcis har gjort for kriminalforsorgen, efter bandekonflikten startede? Altså ikke alt det, man har lavet i flerårsaftaler og alt muligt andet. Hvad er det for nye initiativer, som regeringen har taget, siden det her startede i 2008, målrettet bandekriminaliteten?

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:58

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg vil minde om, at SF selv har været med til en del af forslagene for 10 dage siden, idet vi gennem satspuljen på regeringens foranledning og i finansloven har afsat penge til Kriminalforsorgen til forskellige mentorprogrammer og forskellige uddannelsesprogrammer. Vi har også sagt, at Kriminalforsorgen skal involveres mere i SSP-samarbejdet, som jo handler om, at man skal sørge for, at bandemedlemmerne ikke udvikler sig til at blive hårdkogte bandemedlemmer.

Jeg tror, der er en masse myter omkring det her. Sagen er den, at Kriminalforsorgen fra og med sidste år fik tilført 200 mio. kr. ekstra. Så er det rigtigt, at de som alle andre offentlige institutioner skal levere effektiviseringer, men alt andet lige har de fået et trecifret millionbeløb netto ekstra til deres aktiviteter.

Så er der også en myte, som jeg har hørt fru Karina Lorentzen Dehnhardt, og så vidt jeg husker også fru Karen Hækkerup nævne, og jeg kunne godt lide at vide, hvor man har det fra, nemlig at Politigårdens Fængsel skulle lukkes. Nu er jeg jo den ansvarlige minister på området, og jeg kan betro fru Karina Lorentzen, at Politigårdens Fængsel er der ikke nogen planer om at lukke. Så jeg ved ikke, hvor den myte kommer fra. Det viser bare, at en masse ting kan få lov til at flyve gennem luften – Politigårdens Fængsel er der i dag, og det vil også være der i fremtiden.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 14:59

Line Barfod (EL):

Det er altså ren historieforfalskning, som justitsministeren desværre kommer med, selv om det kun er 1½ år siden, at det her startede. Situationen var jo, at der blev skudt i gaderne. Oppositionen indkaldte til samråd, stillede spørgsmål, rejste en forespørgselsdebat, og i flere måneder var svaret fra justitsministeren, at vi måtte vænne os til, at der blev skudt i gaderne. Først da vi gentagne gange havde sagt, at vi ikke mente, at man skulle vænne sig til det, og at vi mente, man skulle have en holdning om, at man ikke ville finde sig i det, begyndte der at ske noget fra regeringens side.

En række af de tiltag, der er kommet, er nogle af dem, oppositionen har foreslået, men der mangler stadig væk rigtig mange af de tiltag, som vi har foreslået fra oppositionens side. Med hensyn til Kriminalforsorgen skal der, som vi har diskuteret i dag, en helt anden indsats til. Der er spørgsmålet om at beskytte dem, der står frem, så de ikke risikerer at blive truet, og så vi viser, at vi faktisk beskytter dem, der tør sige fra. Der er spørgsmålet om på en helt anden måde at tage fat i de unge, der er problemer med, og som kommer ud i kriminalitet. Der er spørgsmålet om at gøre noget i forhold til efterspørgsel og marked osv. Der er masser at tage fat på, hvis regeringen ellers gerne ville lytte til andre og se at komme i gang.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 15:01

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen vi vil lytte til alle, for vi sidder ikke med alle svarene selv, og alle de gode forslag, som fru Line Barfod og andre kommer med, lytter vi jo til, og så handler vi på den baggrund. Derfor synes jeg, at man skal se på den palet af initiativer, som vi har foreslået i forbindelse med bekæmpelse af ungdomskriminalitet, hvor vi jo foreslår en masse nye programmer: Kognitiv behandling i Kriminalforsorgens institutioner; vi laver en helt ny institutionstype; vi tager fat på MultifunC, så vi simpelt hen griber fat i de unges udvikling; vi intensiverer uddannelsesprogrammerne i Kriminalforsorgen; og vi viderefører et af de projekter, der har været, hvor man sætter fokus på praktisk arbejdstræning og på at få de unge i fængslerne til at håndtere en kriminalitetsfri dagligdag, når de er ude af fængslerne.

Så vi har taget fat og er kommet med et væld af initiativer og for øvrigt brugt rigtig mange penge på det. Så vi er helt enige om det, og hvis der er gode forslag, kan man bare komme med dem, men jeg har bare ikke hørt andre gode forslag end dem, som vi har præsteret. Hvis man så kommer med nogle gode forslag, lytter vi til dem, og så

gennemfører vi dem, for vi har ét formål, og det er at sikre danskerne en tryg og sikker hverdag.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Line Barfod for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:02

Line Barfod (EL):

Det hjælper jo ikke meget, at man bevilger penge til nye tiltag i fængslerne, hvis man samtidig skærer ned på basisindsatsen, så der ikke er de mennesker, der skal udføre den ekstra indsats.

Ministeren siger, at han gerne vil lytte. Betyder det, at den lange række af forslag, som oppositionen er kommet med i det beslutningsforslag, vi skal behandle på et senere tidspunkt i Folketinget, er noget, som regeringen rent faktisk vil lytte til og se på? Betyder det, at regeringen vil indsamle bidrag fra alle de mange, der arbejder på det her område, både myndigheder, frivillige, organisationer osv., og lytte til de forslag og sætte sig sammen med de folk og se på, hvad det er, man kan gøre?

Så vil jeg helt konkret sige, at jeg mener, der er rigtig meget behov for, at ministeren lytter til, at vi skal beskytte dem, der siger fra, ordentligt, og derfor vil jeg gerne helt konkret høre, om ministeren vil gå i gang med at se på, hvordan vi kan gøre det.

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 15:03

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen vi lytter til alle gode forslag, og de forslag, som er nævnt i forslaget til vedtagelse fra oppositionen, er jo ting, som vi *har* gang i. Der *er* en helhedsplan på området. Vi har leveret et væld af initiativer på det kriminalpræventive område, som ikke er mere end nogle få uger gamle. Vi har leveret et væld af initiativer i forhold til den konsekvente retspolitik. Så vi har en fantastisk, endda imponerende, helhedsplan på området, som skal implementeres, og nu skal vi have kommunerne med.

Med hensyn til at beskytte ordentligt vil jeg sige, at det er en benhård prioritering fra min og regeringens side, at vi selvfølgelig beskytter de mennesker, som er udsat for overgreb, vidner osv., ordentligt, og hvis man kan gøre noget mere der, er vi selvfølgelig også villige til det. Jeg har spurgt politiet, og jeg har spurgt anklagemyndigheden om det, fordi jeg selv personligt er meget involveret i det, og der har ikke været nogen konkrete forslag til, hvad vi kan gøre mere, men hvis der kommer nogle konkrete forslag, vil jeg lytte til dem, og så vil vi også se, om de ikke kan gennemføres inden for de rammer, som lovgivningen tilsiger.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Justitsministeren sagde, at der ikke var mange nye initiativer fra oppositionen, og det kan man sådan set ikke være uenig i. Men jeg kvitterer også for, at justitsministeren var opmærksom på, at selv om det er et forslag, vi er kommet med før, har Liberal Alliance dog alternative forslag til, hvordan man kunne udvide løsningspaletten i forhold til bandekonflikten.

Med hensyn til det her med at legalisere hash siger ministeren så, at det er regeringen stadig imod, måske ikke så overraskende, men jeg har alligevel et spørgsmål: Når nu vi ved, at det virker, hvorfor er det så lige, at man har sådan en stædig holdning om, at man er imod? Jeg synes ikke rigtig, at vi hører nogle argumenter for, at man er imod. Man er imod, man vil ikke fjerne markedet for banderne, man vil ikke bruge erfaringerne fra Portugal, hvor de har fået færre hashbrugere. Det er da en win-win-situation, hvis man må sige det i Folketinget.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 15:05

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi er imod frigivelse af hash af to meget vigtige, principielle årsager, for det første fordi vi ikke vil lægge os ned for den myte om, at man bare skal lade stå til, fordi det er det nemmeste, altså lade rockerne og bandemedlemmerne få lov til at sælge deres hash, og så forsvinder kriminaliteten. Det tror vi simpelt hen ikke på, så begynder de at gå i gang med en anden form for kriminalitet.

For det andet er der det rent sundhedsfaglige og den sociale del af det. Alle undersøgelser viser, at man kan blive meget afhængig af hash, at det er farligt fysisk og psykisk, og der synes jeg, at vi som samfund har en forpligtelse til at værne også unge mennesker og hjælpe dem til ikke at blive misbrugere. Derfor vil regeringen ikke gå med på den galej, som hedder, at det er nemmere at frigive hashen. Det synes vi er synd for samfundet, men også ekstremt beklageligt over for de unge mennesker, vi så taber i den proces.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en sidste kort bemærkning. Kl. 15:06

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg håber ikke, at justitsministeren mener, at det amerikanske samfund lagde sig ned for mafiaen, dengang man ophævede spiritusforbuddet, for det vil jo være konsekvensen af det synspunkt, vi lige har hørt. Dertil kommer, at Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug i sidste uge kom med en rapport, der dokumenterer, at Danmark er det land i EU, der har det højeste forbrug af hash; det er en total fallit for den forbudspolitik, som skiftende regeringer har stået for i forhold til hash – en total fallit. Der er ikke noget som helst, der tyder på, at en restriktiv politik fører til et mindre forbrug. Derfor holder det argument ikke. Tværtimod. Så hvis vi legaliserer, fjerner vi markedet fra banderne – det er jo meget positivt, hvis det kunne give mindre kriminalitet, færre skyderier og mere tryghed – samtidig med at der ikke er noget som helst, der tyder på, at det får forbruget til at stige. Det her er ren trosbekendelse og ideologi.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 15:07

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Regeringen vil ikke lægge sig ned for banderne og rockerne ved at frigive hashen. Vi vil bekæmpe banderne og rockerne dagligt fuldstændig skånselsløst og så tage dem væk fra gaderne en efter en. Det gør politiet, og det gør de sådan set effektivt nu.

Jeg tror ikke på, at frigivelse af hashen vil betyde mindre kriminalitet. Det er min personlige holdning, og der er også den psykologi i det, at vi ikke bare vil sige, at nu overgiver vi os.

Det kan godt være, at der er et stort hashmisbrug i Danmark. Det afhænger jo også af, hvordan man måler det. Nu er vi jo meget åbne i Danmark om det. Det er jo sådan en lyssky forretning mange andre steder. Og så er det nok blevet for accepteret i nogle kredse i Danmark, at man kan ryge hash. Det er synd og ærgerligt for de unge mennesker, som kan risikere at tage varig skade af, at nogle samfundsborgere og debattører argumentere for, at man skal have fri hash, fordi det ikke er farligt og ikke er skadeligt og ikke er værre end alkohol.

Det er et problem, at mange sådan gode borgere deltager i den debat og sender det signal. Så vil jeg hellere opfordre de gode borgere, der bruger hashen, til at lade være med at købe hash. For det eneste, de gør ved at købe hash, er at understøtte HA, Blågårdsbanden, Mjølnerparkbanden, Sjælørbanden, Den Internationale Klub, Bandidos, AK81. Hver eneste gang nogle gode borgere rundtomkring i Danmark køber hash, støtter de banderne og støtter de rockerne. Det burde de lade være med.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så går vi til anden omgang, og den første, der har bedt om ordet i anden omgang, er den socialdemokratiske ordfører, fru Karen Hækkerup.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Jeg skal gøre det kort, og det er ikke noget, der behøver at afsted-komme, at vi alle sammen tager ordet. Men jeg føler behov for at gå på talerstolen for at sige tak til ministeren. Tak for løftet om, at fængslet på Københavns Politigård ikke skal lukkes. Vi ved, at det er en spareplan, man opererer med. Vi ved, at det er det, man regnede med man skulle ud og lukke for at spare de penge, man skal hente ind i kriminalforsorgen. Jeg er rigtig glad for, at ministeren nu har lovet, at det fængsel ikke bliver lukket. Fængslet på Københavns Politigård er et af de steder, hvor vi sætter vores allerværste fanger ind. Vi har behov for det fængsel, for at vi ikke skal få de fanger ud i de andre fængsler. Så tak for løftet om, at man vil spare et andet sted i kriminalforsorgen. Vi så jo helst, at man slet ikke skulle spare, men det er i hvert fald glædeligt, at man ikke vil lukke fængslet på politigården.

Så vil jeg også gerne sige, at jeg ikke synes, at ministeren fik svaret på spørgsmålet om kriminalforsorgen og om spareplanerne. Det er ikke mærkeligt, at der ikke blev svaret, når man måske ikke har nogen gode meldinger at give. Men det er dybt problematisk, at fængslerne står over for at skulle fyre folk, skære ned, og ikke har pladser nok til de kriminelle, der kommer ind, når vi ved, hvor vigtigt det er, at den resocialiserende indsats er i orden. Men man går altså ud og skal skære ned, og der synes jeg ikke, at regeringen har tænkt sig om i tide.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 15:09

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Sagt til fru Karen Hækkerup: Jeg synes, man skal være opmærksom på, hvad man siger i Folketinget. Jeg kunne godt lide at vide, hvorfra man har en oplysning om, at Direktoratet for Kriminalforsorgen vil lukke fængslet på Københavns Politigård. Det er jo sådan set dem, som står for prioriteringen af ressourcerne inden for kriminalforsorgen. Det er ikke fagforbundet. Jeg ved godt, og fagforeningerne rundtomkring er meget tæt knyttet til S og betaler S penge og alle mulige andre ting. Men jeg har ikke set nogen plan fra Direktoratet

for Kriminalforsorgen om, at man vil lukke fængslet på Københavns Politigård. Jeg ville for øvrigt også være imod det, hvis man ville gøre det. Men der er altså ikke nogen konkret plan fra den myndighed, som bestyrer fængslerne i Danmark, om, at man skulle lukke fængslet på Københavns Politigård.

Det må jo sådan set være det relevante og ikke, hvad alle mulige mennesker render rundt og siger. Derfor slår jeg fast, at man bare skal passe på, hvad man siger i debatterne. Dem, som styrer fængslerne i Danmark, er Direktoratet for Kriminalforsorgen. Det er ikke Dansk Fængselsforbund eller nogle politikere eller noget i den stil. Og Direktoratet for Kriminalforsorgen har ikke nogen planer om at lukke fængslet på Københavns Politigård og har for øvrigt ikke haft det

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

En kort bemærkning.

Kl. 15:11

Karen Hækkerup (S):

Man kan i hvert fald så konstatere, at planen ikke findes længere, og det er jeg glad for. Vi ved, at planen har været der. Det ved vi fra dem, der arbejder med det. Og det er da fint, at det ikke bliver til noget. Det vil jeg gerne kvittere for. Men dem, der styrer fængslerne, er, præcis som justitsministeren siger, Direktoratet for Kriminalforsorgen. De har været ude at sige, at der er behov for flere penge til fængslerne, hvis det skal kunne nytte noget med den indsats, vi har bl.a. mod bandekriminaliteten. Hvor bliver de penge af? vil jeg spørge ministeren. Hvorfor skal vi have nogle fængsler, hvor der er en belægning på 100 pct., og hvor man ikke kan tage fanger ind? Det er ikke rimeligt, at man laver en finanslov, hvor man giver penge til politi, penge til domstole, men ingen penge til kriminalforsorgen, der ikke kan tage imod de fanger, som kommer, og som ikke kan behandle dem på en ordentlig måde, så de altså kan gå ud i samfundet og virke som nyttige borgere, når de har udstået deres straf. Rent faktisk bruger vi nu vores fængsler til at udklække flere og hårdere kriminelle.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Da der ikke er flere, der ønsker ordet, er forhandlingen slut.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag den 19. november 2009.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om naturbeskyttelse og lov om vandløb. (Hjemmel til at fastsætte regler om drift af vandforsyningsanlæg og om sagsbehandling af bestemte typer af sager samt forlængelse af visse vandindvindingstilladelser og -rettigheder).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 22.10.2009).

Kl. 15:12

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den første, der får ordet, efter at forhandlingen er åbnet, er Venstres ordfører, hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Det her lovforslag er et vigtigt skridt videre i den politiske beslutning om at sikre vores drikkevand. Vi har jo en helt unik situation i Danmark ved, at vi er et af de få lande i verden, som får langt den overvejende del af vores drikkevand fra urenset grundvand. Det skal vi jo blive ved med.

Men det, der har været problemet igennem en periode, har været, at der i en række kommuner er sket det, at der er kommet noget forurening i det drikkevand, som er leveret til borgerne, hvilket har betydet, at man ikke har kunnet få rent drikkevand ud af hanerne. Dermed har kommunerne og vandværkerne måttet have tanke stående, og man har måttet købe vand for at have noget at bruge både til madlavning og til at drikke. Vi skal simpelt hen have stoppet, at sådan nogle ting kan finde sted. Derfor tager vi nu første skridt videre til at få dannet nogle ledningssystemer i landets vandsystemer, nogle ledningssystemer, der kan sikre, at man kan være sikker på, at vandet er rent og flot, når det kommer ud af hanerne.

Lovforslaget rummer også, at man forlænger rettighederne, tilladelserne til vandindvinding. Det skulle egentlig have været noget, som der var taget beslutning om på nuværende tidspunkt, men det forlænges, indtil vandplanerne er færdige, for de to ting hænger sammen.

Det sidste, det her drejer sig om, er, at der også i forslaget her foreslås en forenkling af sagsbehandlingen af ferskvandsdambrugssager samt en helhedsvurdering af miljøpåvirkningen fra dambrug. Det er jo en god ting. Dambrug er i forvejen reguleret, men her kommer så en forenkling af sagsbehandlingen og en helhedsvurdering af miljøpåvirkningen.

Vi synes, at de tre dele, som det her lovforslag indeholder, er et stort fremskridt på miljøområdet, og derfor støtter Venstre forslaget. Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Torben Hansen.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Torben Hansen (S):

For mindre end 1 år siden fremsatte Socialdemokratiet et forslag til folketingsbeslutning om sikring af rent drikkevand til danskerne. Det gjorde Socialdemokratiet bl.a., fordi mange borgere i Danmark i kortere eller længere tid oplever, at deres drikkevand er forurenet. Inden for de seneste år har der været masser af eksempler, jeg kan bare nævne eksemplerne fra Viborg, Studstrup, Rødby, Vojens, Herlufmagle, Bolderslev, Egå, Tune, Gundsømagle og Møn. Og Køgesagen fra 2007 var jo også en meget alvorlig forureningssag, som gjorde op mod 100 mennesker syge i længere tid.

På den baggrund foreslog Socialdemokratiet i januar 2009, at der skulle indføres et sikkerhedssystem i alle vandforsyninger, at der skulle udarbejdes en national statistik, samt at der skulle sikres en løbende overvågning af vandkvaliteten, således at man straks kunne lukke for vandet, hvis der var forurening.

Det her sikkerhedssystem er et system, som opstiller målsætninger for vandkvalitet, som indfører procedurer for, hvordan man kan dokumentere drikkevandssikkerheden, og som også indfører procedurer for, hvordan man kan forebygge problemer ved at arbejde systematisk med at lukke de sikkerhedshuller, som der uvægerligt er på mange vandværker. Det omfatter alle vandforsyningsfaser fra indvinding af vandet over behandlingen i vandværket og til det når ud til forbrugerne.

Folketinget var positiv over for Socialdemokratiet beslutningsforslag i januar, men ikke positiv nok til, at man ville stemme for det. Men på den baggrund glæder vi os i Socialdemokratiet rigtig meget over, at det med den her lovændring de facto bliver muligt at gennemføre det, som lå i det socialdemokratiske beslutningsforslag fra foråret. For nu skabes der mulighed for at fastsætte krav til vandværkerne, og der skabes mulighed for at stille krav til kvaliteten af vandet. Jeg har også bemærket, at det klart tilkendegives i materialet, at en fastsættelse af de her regler vil ske i samarbejde med Folketingets partier.

Det synes jeg er rigtigt og vigtigt, fordi Folketingets Miljøudvalg på Socialdemokratiets foranledning her i slutningen af september rent faktisk har skrevet en beretning, der sådan set også opfordrer ministeren til at gøre det.

Jeg vil i hvert fald glæde mig over, at der med det her lovforslag nu skabes hjemmel til, at man kan sikre drikkevandsforsyningen, og at man kan sikre kvaliteten og dermed bedre drikkevand til danskerne. Men det helt store er så, at det altså nu skal konkretiseres, så det også kommer til at virke ude i den enkelte vandforsyning.

I den beretning, som er afgivet af Folketingets Miljøudvalg, gøres det også klart, at der er en teknologivinkel i det her, og den vil Socialdemokratiet til stadighed følge op på.

Hvad angår lovforslagets øvrige dele, vil jeg allerede her tilkendegive, at jeg vil kigge lidt nærmere på forholdet mellem miljøbeskyttelsesloven og miljømålsloven i de kommende uger, og at det skal undersøges nærmere, om f.eks. generelle reduktioner af fosfor og kvælstof i vandplanerne og kommunernes handleplaner de facto ikke kan lade sig gøre, når nogle af dambrugene har en 8-årig miljøgodkendelse. Der er nogle reduktionsmål, som Danmark skal leve op til i 2015, og der kan det ikke nytte noget, at vi har en lovgivning, der ikke spiller sammen med de reduktionsmål, som bliver stillet op, og som skal nås i 2015.

Det vil Socialdemokratiet kigge på under udvalgsbehandlingen, men vi er positive over for lovforslaget, og vi glæder os til det fortsatte arbejde med at sikre danskerne rent vand. Skridtet blev taget i foråret, og vi vil holde regeringen fast på dens løfter. Vi vil til stadighed tage vores beslutningsforslag og udvalgets beretning frem for at sikre, at det er den vej, der bliver arbejdet på at gå.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på det her område ikke kunne være til stede i dag, skal jeg på vegne af Dansk Folkeparti sige følgende om det her lovforslag:

Vi kan selvfølgelig godt støtte forslaget, som indeholder tre elementer. Vi vil gerne gøre noget for at få et godt ledelsessystem indført på vandforsyningerne, og samtidig vil vi også gerne være med til at sikre, at når man behandler vandindvindingstilladelserne i fremtiden, har man også dermed sikret, at der bliver en let sagsbehandling ved kommende sager om dambrug, som også ordførere har været inde på tidligere.

Dansk Folkeparti er meget opsat på, at man kan få en effektivisering på det her område, så folk får så billigt vand som overhovedet muligt, ikke kun så billigt drikkevand som overhovedet muligt, men også så sikkert drikkevand, som det nu kan lade sig gøre. Det gælder derfor om, at vi får et ledelsessystem, som både tager højde for den miljømæssige og den prismæssige del af hele sagen. Vi mener, at det her lovforslag har sikret, at man i hvert fald kan få et ledelsessystem, som kan sikre, at der kommer færre mikrobiologiske forureninger.

Og med forslaget her kan man jo samtidig sikre, at de eksisterende vandindvindingstilladelser, som løber til den 1. april 2010, kan forlænges, så de passer ind i det øvrige program.

Alt i alt kan Dansk Folkeparti støtte det fremsatte forslag, og vi ser frem til at drøfte det i Miljøudvalget.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er SF's ordfører, og det er fru Ida Auken.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Ida Auken (SF):

Det her lovforslag, vi drøfter i dag, indeholder tre dele: en mulighed for at indføre ledelsessystemer på vandforsyninger, en udskydelse af at udvide tidspunktet for at give en række vandindvindingstilladelser og -rettigheder og en mere enkel og smidig sagsbehandling af dambrugssager.

SF kan støtte forslaget. Det første element i forslaget er faktisk en direkte følge af et meget fornuftigt forslag, som Socialdemokraterne kom med, og som vi støttede helhjertet. Derfor støtter vi selvfølgelig også det her helhjertet.

Med hensyn til de to andre elementer i forslaget vil vi under udvalgsbehandlingen sikre, at loven ikke er i strid med miljømålsloven og vandrammedirektivet. Jeg tænker her på det forhold, at lovforslaget foreslår at undtage tilladelser til vandindvinding og miljøgodkendelse af dambrug, som er i behandling i det administrative system som klagesager. Lovforslaget bør efter vores opfattelse indeholde hjemmel til at kunne revidere alle vandindvindingstilladelser, så de kan følge de vedtagne vandplaner, også i forbindelse med tilladelser, der er under behandling som anke- eller klagesager. Det samme gælder dambrugsdrift eller anden igangværende eller foreslået aktivitet, som kræver en miljøgodkendelse.

Her skal produktionen selvfølgelig også kunne inddrages i opfyldelsen af miljømålene i vandplanen, selv om sagerne aktuelt er under behandling. Det vil efter vores opfattelse være den korrekte måde at gøre det på, hvis vi vil give kommunerne de bedste værktøjer til at nå miljømålene inden 2015.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den konservative ordfører, og det er hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det, hr. formand. Når man sådan hører, hvad formanden læser op om, hvad det her lovforslag handler om, kan man måske godt tænke, at det lyder forholdsvis kompliceret, og man kan spørge: Hvad har det nu med mig at gøre? Men jeg tror, at enhver, der f.eks. har prøvet at være sydpå, og som dag ud og dag ind har måttet gå ned og hente vand i flasker på det lokale indkøbssted, er klar over, hvor meget det betyder, at vi i Danmark kan åbne for vandhanen og være sikre på og trygge ved, at det vand, der kommer ud, er rent og også er i en stand, der gør, at vi kan drikke det.

For Det Konservative Folkeparti er det helt centralt, at vi har en vandkvalitet i Danmark, som borgerne kan være trygge ved, så vi ikke skal til at gå til købmanden for at hente vand, men faktisk har den frihed, at vi kan åbne for vandhanen og anvende det vand, der kommer ud af den. Det er faktisk det, som det her lovforslag i al sin kompleksitet handler om. Det handler om at give borgerne den tryghed og sikkerhed i deres hverdag.

Det gør vi ved at indføre ledelses-, sikkerheds- og kvalitetssystemer på vandforsyninger med det sigte at reducere forekomsten af mikrobiologiske forureninger. Det er sådan set det, det i al sin enkelhed drejer sig om, og derfor er det selvfølgelig et vigtigt lovforslag og et lovforslag, som faktisk betyder noget for den enkelte husstand derude.

Samtidig indeholder det her lovforslag også en forlængelse af vandindvindingstilladelser, det giver sig selv, flere af dem udløber her den 1. april 2010, og derfor er det helt centralt, at det selvfølgelig også er taget med i det her lovforslag.

Så er der i forhold til at forenkle og afbureaukratisere det offentlige også et væsentligt forslag, som går ud på at forenkle og effektivisere selve sagsbehandlingen i kommunerne, når det gælder ferskvandsdambrugssager. Vi ved, at det f.eks. i forbindelse med miljøgodkendelser osv. har været en tung post at løfte for mange kommuner; der har været en lang sagsbehandlingstid. Det her forslag, som indgår i lovforslaget, er noget, som er med til at lette den problemstilling.

Så det er faktisk i al sin kompleksitet et rigtig godt lovforslag, som ligger her, og det kan vi helhjertet støtte fra konservativ side. Tak

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er den radikale ordfører, og det er hr. Johs. Poulsen.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Den konservative ordfører, hr. Per Ørum Jørgensen, var antydningsvis inde på det forhold, at det faktisk ikke er nogen selvfølge, at man har rent drikkevand af høj kvalitet, selv om vi jo i Danmark måske har vænnet os til det eller har en historie, der betyder, at vi et eller andet sted har en fornemmelse af, at sådan er det jo, at rent drikkevand er noget, der kommer ud af hanerne – vi lukker bare op, og så er den der! Men sådan er det ikke.

For det første er det sådan, at rigtig mange steder i verden kan man slet ikke leve op til noget sådant, og rigtig mange steder går det den forkerte vej. Faktisk er det jo også sådan i Danmark, at vi har, som man allerede har hørt i debatten, haft eksempler på vandforsyninger, hvor man har haft skruet på vandkvaliteten, og hvor det derfor måske er gået op for folk, at det ikke nødvendigvis er sådan, at rent vand bare automatisk er noget, der kommer ud af vandhanen, men at det er noget, der hele tiden skal gøres en indsats i forbindelse med for at sikre den høje kvalitet.

Som det allerede er sagt af flere, er det her lovforslag opbygget af tre elementer. I udgangspunktet er vi også fra Det Radikale Venstres side positive over for lovforslaget. Vi er dog af den opfattelse, at det er nødvendigt at kigge lidt på, om indholdet i de bemyndigelser, der lægges op til, nu også nødvendigvis behøver at fastsættes i bemyndigelsessammenhæng, eller om man måske i virkeligheden kunne fastsætte nogle af dem i lovgivningsmæssig sammenhæng, således at det står klart for enhver, hvad det er, der rent faktisk føres ud i livet. Det er ikke altid nødvendigvis det bedste at give meget vidtgående bemyndigelser, idet det bagefter kan være svært for både forbrugere og alle andre at gennemskue, hvad det egentlig er, der foregår på området. Derfor kan der være grund til under udvalgsarbejdet at vurdere, om der er visse af elementerne i de foreslåede bemyndigelser, der eventuelt skal lovfæstes i stedet for.

Jeg vil også gerne have lov til at sige, at et flertal i Folketinget jo på vandområdet tidligere har lagt op til det, man har kaldt en reform, men som vel i virkeligheden først og fremmest er en omfattende indgriben i en velfungerende sektor på en sådan måde, at man får mange flere problemer fremover. Det har man lagt op til på nogle felter, og der vil jeg da stadig væk gerne opfordre det flertal til at kigge på, om ikke man skulle rulle det tilbage igen.

Lige nøjagtig det ene af de elementer, der ligger i det her lovforslag, nemlig spørgsmålet om ledelsescertificering, kunne jo isoleret set have været nok. Det kunne isoleret set have været det, man havde lagt op til som en ændring på vandområdet, som kunne sikre, at man også havde fornuftige ledelsesforhold i årene frem over uden det enorme bureaukratiske setup, som et flertal nu har besluttet sig for. Jeg kan forstå, at vi allerede på onsdag i næste uge skal behandle et forslag fra ministeren om at få lov til at udsætte implementeringen af dele af den vandaftale, som flertallet har lavet, fordi man ganske enkelt ikke er i stand til at føre dem ud i livet. Og det er da helt interessant.

Det kunne man have forenklet meget mere ved måske i virkeligheden at have koncentreret sig om det ene af de elementer, der ligger heri, nemlig den ledelsesmæssige tilgang, som jo er ganske fornuftig. Vi får lejlighed til at diskutere det lidt mere under udvalgsarbejdet

Som sagt er vi i udgangspunktet positive over for de tre elementer, der ligger her, men vi vil kigge på, om det nødvendigvis behøver at være i form af vidtgående bemyndigelser hele vejen igennem.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Enhedslistens ordfører, det er hr. Per Clausen.

Kl. 15:29

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal bare sige til hr. Johs. Poulsens bemærkning om det, som han sagde, meget store flertal i Folketinget, der hen over hovedet på Det Radikale Venstre har vedtaget nogle ændringer af lovgivningen om vand, at hr. Johs. Poulsen har ganske ret i, at når det er sådan, at Enhedslisten er involveret i et forlig, vil de indsigelser, der kommer, altid blive behandlet grundigt og seriøst. Det er sådan set det, vi er i færd med at gøre, og så er det ikke afgørende for os, om ting kommer det ene eller det andet år, når bare det, der ender med at komme ud af det, er godt.

Ellers vil jeg sige i forbindelse med det her lovforslag, at jeg kan deltage i den almindelige, positive grundholdning. Vi synes, at hensigten med at indføre kvalitets- og sikkerhedssystemer er rigtig god. Vi er også enige i, at det faktisk er nødvendigt. Der har nok i alt for mange år været en tilbøjelighed til, at vi i Danmark har troet, at rent vand er en selvfølgelighed. Der har så været en række konkrete episoder, som viser, at det er det ikke. Og de undersøgelser, der er lavet om det her, viser også, at der måske er mange steder, hvor det hele ikke går så godt, selv om det ikke er blevet til sådan egentlige sager og skandaler. Så det er vi meget positive over for, ligesom vi også var positive, da Socialdemokraterne havde nogle tilsvarende tanker i et beslutningsforslag i sidste samling.

I lighed med noget af det, andre også har været inde på, vil jeg sige, at det godt kan være, at det sådan er nemmest at få noget vedtaget og at administrere det bagefter, hvis man bare laver nogle bemyndigelser. Men vi synes nu alligevel, at man skal lave lovgivningen så præcis, som det er muligt, og begrænse bemyndigelser til det, der er nødvendigt. Og der kan man indimellem i lovgivningsarbejdet herinde få den opfattelse, at det forholder sig omvendt, nemlig at det handler om at lave så mange bemyndigelser som mulig og så lidt præcis lovgivning som mulig. Vi synes i hvert fald, at man skal se på det under udvalgsarbejdet, men det ændrer ikke noget ved, at vi, hvad angår den del af lovforslaget, er positive.

Det andet element, som handler om en udskydelse af fornyelsen af vandindvindingstilladelser og -rettigheder indtil 1 år efter, at de kommunale vandplaner er på plads, er for så vidt også meget fornuftigt. Der er i hvert fald gode argumenter for at gøre det på den måde. Det, der ikke er så gode argumenter for, og som der heller ikke er så gode forklaringer på, er, hvorfor det har taget så lang tid at lave de vandplaner. Der må vi gentage det synspunkt, vi har fremført tidligere, nemlig at det simpelt hen er for ringe, at de vandplaner kommer så sent, at det jo i virkeligheden på en række områder er tvivlsomt, om Danmark kan leve op til sine internationale forpligtelser.

Når det er sagt, vil jeg sige, at det ikke tjener noget formål stædigt at insistere på, at de her vandindvindingstilladelser og -rettigheder skal behandles på et tidspunkt, hvor man står umiddelbart over for at skulle vedtage nogle vandplaner, som vil få stor betydning for, hvordan de her ting vil komme til at hænge sammen. Så det er vi også positive over for.

Selv når det kommer til forenklingsdelen i forslaget, er vi i udgangspunktet positive. Det er klart, at når denne regering kommer med nogle forslag om, at man vil gennemføre nogle forenklinger af hensyn til dambrugerne, kunne vi godt være meget bekymret for, hvad der lå af miljøproblemer og miljøudfordringer i det forslag. Men vi synes sådan set, at de elementer, der er her, er fornuftige.

Vi har nogle ting, vi synes, man kunne gøre bedre. Vi synes, at den faste revurderingsperiode efter miljøbeskyttelsesloven bør sættes ned fra 10 år til 6 år for at følge den måde, man ligesom behandler vandplaner på. Vi synes også, at det bør overvejes, hvordan man kan skabe en generel hjemmel til at gribe ind i dambrugenes miljøgodkendelser inden for godkendelsens beskyttelsesperiode på 8 år, efter at den er meddelt. Og når vi synes, at man skal overveje det, er det faktisk, fordi vi mener, at man ellers kan komme i den situation, at man kan få svært ved at leve op til sine internationale forpligtelser, og at man kan få svært ved at gennemføre de nødvendige miljøforbedringer så hurtigt, som det er teknisk og politisk-økonomisk muligt.

Så der er altså nogle enkelte elementer i den tredje del af lovforslaget, som vi gerne vil have lov til at se på i udvalget. Jeg kan ikke udelukke, at vi vil stille ændringsforslag, men uanset det er Enhedslisten grundlæggende positiv over for det her lovforslag, og vi forventer da, at vi kan stemme for det ved tredje behandling.

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det miljøministeren.

Kl. 15:33

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak til ordførerne for de mange meget konstruktive indlæg, som der har været i forbindelse med det her lovforslag. Lovforslaget har jo sigte på tre områder, som er gennemgået meget fint af de respektive ordførere. Jeg føler selvfølgelig anledning til at knytte bemærkninger til de ting, som det her lovforslag handler om, og det er jo bedre drikkevandssikkerhed, bedre sammenhæng med de kommende vandplaner og nemmere sagsbehandling i forbindelse med dambrug.

Som en lang række ordførere har været inde på, har vi i Danmark generelt drikkevand af en meget høj kvalitet, men som vi desværre indimellem oplever, har der været nogle triste sager. Her fra talerstolen har nogle af dem været nævnt, bl.a. Køgesagen, og senest har der ikke mindst også været sagen fra Tune. Når der er udfordringer i forbindelse med drikkevandet, har det jo store omkostninger, ikke mindst for de mennesker, som ikke kan drikke deres vand fra hanen, men selvfølgelig også for samfundet som helhed.

Derfor har vi også haft en arbejdsgruppe, som har bestået af folk fra Miljøministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og fra brancheorganisationerne, som har anbefalet indførelse af kvalitetsog sikkerhedssystemer i forhold til at indføre ledelsessystemer på vandforsyninger som et af de tiltag, der kan reducere både forekomsten og længden af mikrobiologisk forurening.

Kl. 15:38

Miljøministeriet har så også yderligere igangsat en undersøgelse, som skulle klarlægge muligheder og konsekvenser ved at indføre ledelsessystemer. Det er en rapport, som er lige på trapperne, og som vil blive sendt til Folketinget i løbet af kort tid. Men med vedtagelse af dette lovforslag, som det ser ud til at der er bred opbakning til, indføres der hjemmel til at kunne indføre de her ledelsessystemer. Jeg vil allerede gerne nu her fra Folketingets talerstol tilkendegive, at jeg er indstillet på at drøfte indførelse af ledelsessystemer på vandforsyninger med alle partier, før en beslutning om udmøntning af hjemmelen skal tages. Det er også en åben invitation til Det Radikale Venstre, som jo ellers havde nogle meget stærke kommentarer til vandsektorloven. Og jeg regner med, at vi her i januar 2010 kan starte de drøftelser om ledelsessystemer.

Så har en lang række ordførere også været inde på de rettigheder, der kommer til at skulle gælde for vandindvindingstilladelser. Det er jo ikke mindst, fordi en del kommuner har været tilbageholdende med at behandle ansøgninger om fornyelse af tilladelser. Det har de jo, fordi de er usikre på, hvad de kommende vandplaner og deres indsatsprogrammer kommer til at betyde for den enkelte kommune. Og det er her, vi så med lovforslaget skaber bedre sammenhæng med vandplanerne, ved at den overordnede planlægning udskyder krav til fornyelse af de vandindvindingstilladelser, der ellers ville udløbe i 2010. Vi foreslår, at vandindvindingstilladelserne først skal foreligge senest 1 år efter vedtagelsen af de første kommunale handleplaner. Det vil jo selvfølgelig give kommunerne en mulighed for og bedre forudsætninger for at prioritere grundvandsressourcerne og behandle ansøgningerne om nye vandindvindingstilladelser.

Til sidst har vi jo så også den del, der handler om dambrug. Der er det vigtigt for mig at sige, at både dambrugserhvervet, KL, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund alle sammen har efterlyst en strømlining og en effektivisering af sagsbehandlingen i forbindelse med dambrug, med henvisning til at lovgivningen i dag er meget kompleks. Og det tror jeg er noget man hurtigt må konstatere er rigtigt. Derfor vil vi nu også med det her lovforslag indføre en mulighed for at lave en samtidig sagsbehandling af alle elementer i en dambrugssag. Sideløbende med lovforslaget er det planen at indføre et elektronisk ansøgningssystem, som kan understøtte kommunerne i behandlingen af dambrugssager.

Derudover føler jeg også anledning til at nævne, at fødevareministeren og jeg selv har nedsat et akvakulturudvalg, som har til opgave at se på dambrugserhvervets fremtidige muligheder for vækst både af respekt for natur- og miljøbeskyttelse og i forhold til de udfordringer, erhvervet har, selv om det ikke en del af lovforslaget. Udvalget forventes at kunne fremlægge en rapport i 2010.

Opsummerende vil jeg sige, at jeg glæder mig til udvalgsarbejdet og takker for de mange kommentarer, der har været her under førstebehandlingen.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til miljøministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Inden jeg går videre til næste punkt på dagsordenen, har jeg en meddelelse.

Jeg skal meddele, at punkt 9 på dagens program, første behandling af beslutningsforslag nr. B 22, forslag til folketingsbeslutning om afbureaukratisering i jobcentrene, udgår af dagsordenen efter ønske fra forslagsstillerne. Forslagsstillerne har meddelt, at de ønsker at tage beslutningsforslaget tilbage.

Jeg skal spørge, om der er nogen, der ønsker at optage dette forslag. Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer.

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 22.10.2009).

Kl. 15:38

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg tror, vi alle sammen har noteret os i medierne, når der har været store oversvømmelser rundtom i Europa, når floderne er gået over deres bredder og man har set fortvivlede mennesker stå og kigge på, at deres huse og biler og andre ting er forsvundet i vandmasserne. Derfor er det selvfølgelig på tide, at man nu også i Danmark får lavet nogle analyser og vurderinger af, hvor der kunne opstå sådan nogle oversvømmelser og katastrofer i det danske samfund. Det er jo ikke et spørgsmål om små oversvømmelser fra vandløb, når det regner meget, eller hvis vandløbene ikke bliver passet og plejet på en ordentlig måde; det er ikke sådanne oversvømmelser. Det her er oversvømmelser, som ligesom er dramatiske, lidt naturkatastrofeagtige.

Det her lovforslag indeholder tre trin: Man skal nu i Danmark lave en vurdering af områder med potentiel risiko for oversvømmelse, altså en voldsom oversvømmelse. Når man så har fundet ud af det, skal man udarbejde et kort, som beskriver faren og de områder, hvor der er risiko for oversvømmelse. Og på baggrund af det skal der udarbejdes og fremlægges risikostyringsplaner med mål for styring af oversvømmelsesrisici for områderne.

Det vil altså sige, at man skal vurdere, hvor der er fare. Man skal lave et kort over, hvor der kan være problemer med oversvømmelse, og så skal man selvfølgelig lave risikostyringsplaner og, i tilfælde af at det sker, nogle indsatser på området. Det er sådan set det, det her lovforslag går ud på, nemlig at sikre os i så høj grad som muligt mod, at vi bliver overrasket af nogle voldsomme regnskyl og naturkatastrofer i det danske samfund.

Derfor er det, som regeringen gør her, rettidig omhu, nemlig at man sætter ind med at finde ud af, hvor der er problemer. Og vi kan jo godt lide i Venstre, at man udviser rettidig omhu, så vi støtter forslaget.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Et øjeblik. Hr. Torben Hansen nåede i sidste sekund at markere for en kort bemærkning.

Kl. 15:42

Torben Hansen (S):

Tak hr. formand. Jeg skal beklage, jeg var sent på den, men det var jo, fordi ordføreren lige pludselig sprang ned. Jeg tænkte, at det jo kunne være, der kom en eller anden smuk og formfuldendt afslutning.

Nu talte Venstres ordfører om rettidig omhu. Hvordan kan Venstres ordfører så forklare, at hvis vi eksempelvis tager strategien for tilpasning til klimaændringer i Danmark, som jo i allerhøjeste grad også har noget at gøre med oversvømmelser – det kan man jo bare se på forsiden – forekommer udtrykket ad hoc 26 gange? Det vil sige, at det, der sådan set er tilpasningsstrategien indtil nu, er, at man skal springe fra tue til tue, og det kan i allerhøjeste grad blive aktuelt, når man tænker på de vandmasser, der kommer. Hvordan kan Venstres ordfører så gå op på talerstolen og sige, at det er rettidig omhu, når den strategi, vi egentlig kan se her, dybest set indebærer, at der skal springes fra tue til tue, da det hele er ad hoc?

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:43

Eyvind Vesselbo (V):

Det oversvømmelsesdirektiv skulle jo forhindre, at man skulle springe fra tue til tue, fordi der netop ikke skulle blive oversvømmelser, så det blev nødvendigt.

Jeg kan slet ikke følge tankegangen i hr. Torben Hansens indvending i den her sag. Det her drejer sig jo om at gøre noget for at finde ud af, hvor der er risiko, beskrive det for borgerne og så også lave en plan for, hvordan man forhindrer det. Jeg har meget, meget svært ved at se, hvordan det kan dreje sig om at hoppe fra tue til tue; som jeg sagde, er det tværtimod rettidig omhu. Jeg ved godt, at man jo kan stille spørgsmål til alle ting, men jeg synes ikke, det i denne sammenhæng er berettiget at stille spørgsmål til det, jeg har sagt i den sag.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Torben Hansen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:43

Torben Hansen (S):

Tak hr. formand.

Jamen det er jo ikke, fordi det er noget, jeg står og opfinder direkte ud af det blå. Hvis vi eksempelvis tager Dansk Industris kommentarer til den her klimatilpasningsstrategi, skal jeg citere, hvad Dansk Industri har skrevet i sit høringssvar:

Den megen omtale af ad hoc i denne strategi giver imidlertid anledning til en vis bekymring for, at beslutningen om rettidige investeringer, der har et 30- til 100-årigt sigte, ikke bliver truffet. De mangeårige diskussioner om utilstrækkelig investering i et kloaknet og en vandforsyning, der er i forfald, vidner om, at ad hoc-stillingtagen i forhold til klimatilpasninger er risikofyldt og derfor næppe kan stå alene. Citat slut.

Det er jo ikke noget, som Socialdemokratiet står og opfinder. Der gives jo rent faktisk udtryk for nogle bekymringer af dem, som har med det at gøre til daglig. Nu er vi i gang med lovforslaget her, men kunne Venstres ordfører dog ikke strække sig så langt som til at sige, at når Venstres ordfører siger, at det her er rettidig omhu, må vi konstatere, at det er det altså ikke, når udtrykket ad hoc optræder 26 gange, og alle siger, at det her bare ikke duer.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:45

Eyvind Vesselbo (V):

Nu er det jo et lovforslag om at sikre borgerne mod oversvømmelser, og jeg har ikke kunnet tælle, at der står ad hoc 47 gange, eller hvor meget det nu var hr. Torben Hansen sagde. I det lovforslag, vi diskuterer her, står der ikke ad hoc så mange gange. Der står, at man skal planlægge, man skal vurdere, og man skal sikre borgerne, men der står ikke noget om, at man skal gøre det ad hoc.

Jeg ved ikke, om det er noget, hr. Torben Hansen står og finder på – nej, selvfølgelig er det ikke det – men hr. Torben Hansen blander tingene sammen, og det er jo et problem, når man debatterer seriøst i en Folketingssal, at man begynder at blande noget ind, der ikke nødvendigvis har noget med sagen her at gøre. Der står ikke ad hoc 47 gange i det lovforslag, vi behandler her, og det er det, hr. Torben Hansen burde stille spørgsmål til.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Mette Gjerskov.

Kl. 15:46

Mette Gjerskov (S):

Tak.

Jeg hæftede mig også ved ordførerens omtale af rettidig omhu, for der, hvor der står ad hoc 26 gange – kan jeg fortælle – er i regeringens klimatilpasningsstrategi, og den er meget relevant for lovforslaget her, for den indgår faktisk i materialet i lovforslaget.

Jeg beklager selvfølgelig, hvis Venstres ordfører ikke har opdaget det. Men vi andre, der har læst materialet igennem, ved, at den klimatilpasningsstrategi er en del af baggrundsmaterialet for lovforslaget her, og det er den, fordi det er utrolig vigtigt for kommunerne derude, der skal planlægge, at vide, hvad det er for et fremtidigt klima de skal planlægge efter. Det tør regeringen imidlertid ikke komme med et bud på. Regeringen kommer i klimatilpasningsstrategien med noget om, at måske havner vi her, og måske havner vi der. Det kan en kommunal planlægger ikke bruge til et hak, så det er ikke rettidig omhu. Det er sløseri.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:47

Eyvind Vesselbo (V):

Nu ved jeg ikke, om fru Mette Gjerskov har svært ved at høre, hvad jeg siger, for det er åbenbart ikke helt gledet ind, at jeg sagde, at det netop er rettidig omhu, at man gennemfører direktivet.

Fru Mette Gjerskov må jo samtidig være glad for, at hvis alle de ad hoc'er har noget at gøre med klimastrategien, er de væk, for de er sådan set ikke med i lovforslaget. Klimatilpasningsstrategien er en overordnet indgang til det, nu bliver den konkretiseret i nogle helt bestemte ting, der skal gøres, og det synes jeg altså fru Mette Gjerskov skulle være rigtig, rigtig glad for. Vi er vel alle sammen enige

om, at der skal ske noget på det her område, og en af de vigtige ting er helt åbenbart, at til forskel fra klimatilpasningsstrategien, hvor der fokuseres meget på ad hoc'er, har vi gjort det meget konkret her. Der er ikke ret mange ad hoc'er i lovforslaget her.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Mette Gjerskov for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:48

Mette Gjerskov (S):

Jamen jeg må konstatere, at ordføreren så åbenbart hverken har læst baggrundsmaterialet eller høringsnotatet og måske heller ikke engang det her lovforslag, som vi står og behandler. Det her lovforslag implementerer ikke nogen klimatilpasningsstrategi i Danmark, overhovedet. Det her lovforslag er baseret på oversvømmelser, der er sket i det centrale og østlige Europa omkring årtusindskiftet. Det er sådan set det, det drejer sig om.

Det, der netop står i nogle af høringssvarene, er: Hvorfor har vi ikke fået en klar melding om, hvad det er, kommunerne skal regne med bliver fremtidens klima, altså en klar klimatilpasningsstrategi. I dag ved kommunerne ikke, hvor store de skal lave kloakkerne, for miljøministeren vil ikke fortælle dem, hvor meget han forventer at det regner i fremtiden. Det er jo rent faktisk regeringen, der sidder på alle eksperterne, der kan sige det, i stedet for at man ude i kommunerne skal stikke en pegefinger i vejret for at finde ud af, hvad det er, der sker. Det er det, der bliver kritiseret i det her lovforslag, og det er det, der ikke er svar på.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:49

Evvind Vesselbo (V):

Nu prøvede jeg egentlig at være lidt venlig og imødekommende ved at tage som udgangspunkt, at vi godt kunne drøfte ting, der ikke var på dagsordenen her, nemlig klimatilpasningsstrategien.

Jeg sagde jo til hr. Torben Hansen, den socialdemokratiske ordfører, at jeg syntes, at man blandede tingene sammen. Da fru Mette Gjerskov så igen tog sagen op, tænkte jeg, at nu ville jeg være lidt venlig og debattere lidt med fru Mette Gjerskov om den her sag. Så siger fru Mette Gjerskov, at jeg ikke forstår det hele, fordi jeg pludselig begynder at tale om en klimatilpasningsstrategi, der ikke er på dagsordenen her. Nu synes jeg, at vi lige skal være lidt seriøse. Jeg mener, at jeg helt klart har sagt, at det, det drejer sig om her, ikke er klimatilpasningsstrategien. Med det her lovforslag gør man det, som er rettidig omhu, nemlig at man i så høj grad, som man kan, sikrer borgerne mod oversvømmelser af katastrofeagtig karakter. Jeg har svært ved at se, at det overhovedet kan være et problem. Men alt kan egentlig være et problem for Socialdemokratiet, åbenbart.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er et par korte bemærkninger mere, først fra hr. Per Clausen.

Kl. 15:50

$\boldsymbol{Per\ Clausen\ (EL):}$

Jeg vil spørge hr. Vesselbo, om han mener, at vedtagelsen af det her lovforslag gør nogen som helst forskel i forhold til klimatilpasningsplanerne og de aktiviteter, som kommunerne i den anledning skal sætte i gang.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:50

Evvind Vesselbo (V):

Hvis man mener, at sådan nogle oversvømmelser, hvor vejene forsvinder og husene forsvinder ned ad skråninger osv. på grund af stærk regn og uvejr, sker på grund af klimaproblemer, må man da mene, at når vi sikrer os og finder ud af, hvor de problemer kan opstå i Danmark, så må det vel egentlig have noget at gøre med, at vi tager højde for de klimaændringer, der kommer.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 15:51

Per Clausen (EL):

Det, som jeg har forstået er ministerens argument for at komme med det her lovforslag, er sådan set bare, at der er lavet et EU-direktiv, og at det EU-direktiv er lavet på baggrund af nogle oversvømmelser nede i Mellemeuropa, som miljøministeren sådan set ikke umiddelbart har nogen forestillinger om kommer til Danmark. Om de gør eller ikke gør det, skal jeg ikke gøre mig klog på, men er realiteten ikke, at det her lovforslag i virkeligheden er indholdsløst i forhold til den danske virkelighed, og at al den her snak om, at det skulle gøre noget bedre, ikke har nogen som helst realitet i sig?

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Eyvind Vesselbo (V):

Pointen i den her sag er jo, at man skal lave en vurdering af, hvor der kan opstå nogle katastrofer i Danmark, hvor der kan blive oversvømmelser af katastrofeagtig karakter. Jeg kan jo ikke sige, hvordan den vurdering bliver. Det ville være lidt underligt, hvis jeg kunne sige det, når vi nu laver en lov, der beder folk om at gøre det. For hvis jeg havde svaret, var der ikke nødvendigvis nogen grund til at lave den lov. Derfor er det jo vigtigt, at vi finder ud af, hvor det her er et problem i Danmark, og om det er et problem, og hvis der er et problem, skal vi kortlægge det og gøre en indsats for at løse problemet. Det er vel rimelig simpelt.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Ida Auken.

Kl. 15:52

Ida Auken (SF):

Nu nægter Venstres ordfører at tale om rettidig omhu i forhold til klimatilpasningsstrategien, som jo blev meget forsinket, og som, da den så endelig kom, var noget af en tynd kop te, som der ikke rigtigt var nogen konkrete tiltag i. Så vi må jo tale om rettidig omhu i forhold til det her oversvømmelsesdirektiv. Mener Venstres ordfører så, at det er udtryk for rettidig omhu at implementere direktivet, 2 dage før EU kommer på nakken af en og kommer efter en, hvis man ikke har gjort det?

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Ordføreren.

Kl. 15:53

$\textbf{Eyvind Vesselbo} \ (V):$

Det må jeg jo sige. For det ville da ikke være udtryk for rettidig omhu, hvis man gjorde det, 2 dage efter at fristen var udløbet. I øvrigt

har jeg ikke nægtet at tale om rettidig omhu, når det gælder klimatilpasningsstrategi. Det er bare ikke lige det, der er på dagsordenen i dag. Det er det her lovforslag, og den lov implementerer vi rettidigt, og derfor er det udtryk for rettidig omhu.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det fru Mette Gjerskov som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Mette Gjerskov (S):

Oversvømmelser koster menneskeliv, og i årene omkring årtusindskiftet havde vi nogle meget, meget voldsomme oversvømmelser i Europa. Faktisk kostede de 700 menneskeliv og tvang omkring en halv million mennesker væk fra deres hjem. Heldigvis gik det ikke ud over Danmark på det tidspunkt, men i lyset af klimaforandringerne kan vi vist lige så godt forberede os god tid. Jeg havde faktisk skrevet »forberede os i god tid« i mit talepapir, men jeg tror hellere, at jeg til ære for Venstres ordfører skulle sige, at vi skulle tage og udøve rettidig omhu. For vi kan forvente kraftig regn og vilde vejrfænomener i fremtiden.

Oversvømmelserne i Centraleuropa fik så EU til at blive enige om en fælles politik på området. Det er jo meget godt, men hvad sker der så herhjemme? Tager regeringen sagen alvorligt? Der blev arbejdet med det her direktiv i nogle år, men det blev først vedtaget i 2007, og så er det, vi igen vender tilbage til det med rettidig omhu. For hvordan kan det være, at et direktiv, som er blevet vedtaget i 2007 efter flere års drøftelse, kan komme så meget bag på regeringen, at vi først nu, den 12. november 2009, har første behandling af sagen?

Loven skal træde i kraft om 14 dage. Er det udtryk for rettidig omhu? Hvordan kan det være, at det her lovforslag er blevet sendt i høring i sommerferien, er hastet igennem, mens selv Miljøministeriet stort set var lukket? Det er sjusk, det er et lovforslag, der bliver sjusket igennem. Problemet er blevet ignoreret, indtil en eller anden har opdaget det i en skuffe engang lige inden sommerferien, vil jeg tro – det må være, hvad man kan læse ud af datoerne her – og så er skidtet blevet sendt i høring. De har ikke engang tjekket det af med Justitsministeriet, inden det blev sendt i høring, hvilket man ellers plejer at gøre.

Så får vi altså nu et lovforslag med en række bemærkninger fra kloge folk udeomkring, som siger til os, at der altså er noget, der halter. Det er simpelt hen for useriøst, vil jeg sige til ministeren. Det er simpelt hen ikke en måde at varetage klimaets interesser og borgernes interesser på i forhold til oversvømmelser. Det betyder selvfølgelig også, at der er en lang række spørgsmål at stille til det her lovforslag. Lad mig sige, at vi naturligvis støtter, at direktivet gennemføres, men det skal gøres ordentligt.

Så er vi tilbage ved klimatilpasningsstrategien – jeg beklager meget over for Venstres ordfører, som ikke har lyst til at snakke om den, men den er faktisk ret vigtig. For det er sådan, at regeringen ikke har haft mod og mandshjerte til at fortælle befolkningen og især vores planlæggere i kommunerne, hvad vi egentlig kan forvente af klimaforandringerne. Det er jo faktisk regeringen, som sidder med hundredvis af embedsfolk, som sidder med cremen af cremen af videnskab i Danmark og har muligheden for at foretage den allerallerbedste vurdering af, hvad vi kan forvente os af fremtiden, hvor store kloakkerne skal være, hvordan vi sikrer, at der ikke kommer oversvømmelser af vores vandløb.

Men har regeringen lyst til at dele den viden med vores lokale planlæggere? Nej, det har den ikke, og det er altså helt uacceptabelt, at lokale planlæggere sidder med fingeren oppe i luften efter vindretningen for at tage en vurdering af, hvordan fremtidens klima kommer til at se ud. Et andet spørgsmål er, hvorfor ministeren ikke har benyttet den seneste viden i opdaterede vurderinger af kort, som GEO også fremhæver i sine bemærkninger til lovforslaget. Så er der interessekonflikterne mellem netop det her lovforslag og naturbeskyttelsen. Hvor står naturbeskyttelsesloven i forhold til det her forslag? Det er der tilsyneladende heller ikke gjort rede for. Et yderligere spørgsmål, som faktisk også rejses af flere, er, hvorvidt klimaændringerne skal medtages i første planperiode i det her forslag. Der er altså en lang række spørgsmål.

Nu skal ministeren selvfølgelig være velkommen til at prøve at overbevise mig om, at der er arbejdet rigtig grundigt med det her lovforslag. Det skal han være meget velkommen til. Jeg er parat til at lade mig overbevise. Men som jeg har læst forslaget og det, der ligger bag, er der tale om fuldstændig unødvendigt sjusk og hastværk, og det er unødvendigt, når man skal gennemføre EU-regler, som man har haft 2 år til at sætte sig ned og spekulere over ovre i Miljøministeriet.

Vi Socialdemokrater vil gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet, og vi skal også nok finde nogle løsninger. Men vi vil ikke lade os presse til at haste lovforslaget igennem på 14 dage. Tak for ordet.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på vegne af Dansk Folkeparti sige følgende om det her lovforslag:

Det er et lovforslag, som er fremsat på grundlag af et EU-direktiv, da man gerne vil have vurderet risikoen for oversvømmelser og set på, hvordan man i fremtiden kan styre tingene. Vi har jo set, at det andre steder i Europa og i den øvrige verden kan koste menneskeliv, hvis der ikke er styr på, hvor vandløb og søer går over deres bredder. Vandene her i Danmark skal jo helst være så sikre som overhovedet muligt, også når der sker overløb ved store regnskyl, og hvis risikoen er vurderet, ved vi jo, hvor oversvømmelser og overløb vil ske.

Vi vurderer samlet set, hvor stor risikoen er hvor og hvornår, og man er jo i gang med at lave vandplaner og kortlægge risici rundtomkring i landet, og selvfølgelig skal vi have planerne på plads så hurtigt, som det overhovedet kan lade sig gøre. Set i lyset af risikoen er det godt at få taget hul på arbejdet, da vi jo også har spildevandssystemet, som vi ved er en udfordring for de danske kommuner.

Dansk Folkeparti er meget optaget af, at vi får problematikken drøftet i udvalget, og vi ser som udgangspunkt positivt på lovforslaget.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi går videre til SF's ordfører, fru Ida Auken.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Ida Auken (SF):

Selv om det har forvirret visse af ordførerne i dag, er der jo en vis sammenhæng mellem det, vi diskuterer nu, og den klimatilpasningsstrategi fra 2008, vi fik fra regeringen, for man kan sige, at det her lovforslag tager over der, hvor regeringens klimatilpasningsstrategi slap. Det er glædeligt, at vi nu igen kan diskutere konkrete forslag vedrørende klimatilpasning, også selv om baggrunden er, at det er EU, der presser os, og ikke nødvendigvis at regeringen har fået den

lyse idé, at man måske skulle gøre noget ekstra for at tilpasse sig de truende klimaforandringer.

Som jeg læser lovforslaget her, har Miljøministeriet nu den koordinerende rolle i forhold til Transportministeriet. Det ville være rart, hvis ministeren ville bekræfte det. Og så vil jeg høre, hvad klimaministerens opgaver nu er i forhold til klimatilpasning, og hvem vi sådan kan regne med der sidder med klimatilpasning efter COP15. Jeg så jo meget gerne, at det var miljøministeren, der gjorde det.

Regeringen har lagt sig tæt op ad direktivet og brugt muligheden for ikke at inddrage spildevandssystemerne, fordi spildevand er kommunernes ansvar. Men omvendt forhindrer direktivet jo ikke regeringen i at inddrage spildevandssystemerne, så hvorfor ikke gøre det? Hvorfor ikke sørge for, at kommunerne fremtidssikrer kloakkerne og spildevandssystemet, når det hidtil ikke har været den store succes bare at få dem til at vedligeholde kloaknettet?

Regeringen har også valgt at underspille klimaforandringerne på samme måde, som den har gjort det i »Grøn Vækst«. Regeringen vil inddrage viden om klimaforandringerne, men kun så langt som til og med de klimascenarier, der er valgt som grundlag for regeringens klimatilpasningsstrategi fra marts 2008. Så regeringens ad hoc-tilgang er dermed desværre bevaret. Det er først med revurderingerne 2015-2021, at medlemslandene formelt skal inddrage klimaforandringerne, og det benytter regeringen sig altså så af i stedet for nu at gå ind og tage ansvar og lave en langsigtet plan.

SF vil i stedet foreslå en tilgang, som er ærlig, og som vil hjælpe kommunerne og borgerne langt bedre end en slap henstilling om at tjekke vejrudsigten løbende. Lovforslaget bør derfor ændres eller præciseres på i hvert fald følgende punkter:

For det første: Kend dit klima! Lovforslaget skal entydigt fastlægge det fremtidsscenarie, der skal planlægges i. Det nytter ikke meget at begynde at inddrage klimaændringerne i planlægningen for 2015 med formel virkning fra 2021, hvis der indtil da kan udformes kommuneplaner og lokalplaner og bygges huse i områder, man i dag kan forudse vil få problemer med overskydende vand, hvad enten det er grundvandet, der kommer op, eller regnen, der kommer ned, f.eks. via nabokommunen, der ikke har passet ordentligt på.

For det andet synes vi, at man skal forbyde byggeri i de her risikozoner. Man skal altså simpelt hen entydigt udelukke mulighederne for, at kommunerne giver sig til at konkurrere med hinanden om at placere byggeri i attraktive, men meget klimafølsomme lokaliteter og dermed potentielt påfører samfundet meget store værditab.

Lovforslaget indeholder en ændring af planlovens § 11 a, hvor der indsættes et mandat til at planlægge for at friholde arealer for ny bebyggelse eller etablering af foranstaltninger til sikring mod oversvømmelse, når der er en væsentlig risiko. Ud over at kommunerne ikke skal nøjes med risikovurderingen, bør det være et entydigt forbud. I denne forbindelse vil vi under udvalgsarbejdet bore i ansvarsfordelingen. Hvem skal i givet fald betale regningen for en forkert planlægning? SF mener, at det entydigt skal kunne placeres hos kommunen og ikke afskrives som et generelt samfundstab, der skal dækkes af den enkelte borger eller forsikringsselskabet.

Derudover mener vi, at lavbundsarealer og naturgenopretning skal inddrages som et middel til at reducere risikoen for oversvømmelser. Det bør være et krav i planloven, at lavbundsområder skal inddrages i planlægningen til dette formål på samme måde og gerne stærkere formuleret, som det i dag fremhæves i § 11 a, at lavbundsområder kan/skal anvendes til gennemførelse af vandmiljøplaner. Hermed sikrer vi synergieffekten bedst.

Derudover synes vi, det er vigtigt, at borgerne får ærlig besked. Det er vigtigt, at man ved, når man køber et hus, om det ligger i et område, som er i stor fare for at blive ramt af klimaforandringer. Det er vist også meningen, at der skal komme en portal til det her, men vi vil i hvert fald være med til at sikre os, at borgerne får fuld opmærksomhed her.

Derudover er det vigtigt for os, at Miljøministeriet koordinerer den nationale klimatilpasningsindsats, og vi vil gerne sikre, at kommunerne samarbejder og ikke flytter problemerne rundt til hinanden. Så det er vigtige ting for os i det kommende udvalgsarbejde.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det udvalgsarbejde, som SF's ordfører netop omtalte, kan gå hen og blive ganske morsomt, for jeg synes allerede nu – hvis jeg lige må knytte nogle få kommentarer til, hvad ordførerne allerede har sagt – at underholdningsværdien i debatten er ved at være ganske høj.

Socialdemokraternes ordfører kritiserer regeringen og ministeren for ikke at sige, hvornår det regner. Altså, jeg ville da gerne have at vide af ministeren, hvordan vejret bliver i weekenden. Jeg tror altså, at vi måske lige skulle prøve at se, hvad det her egentlig indeholder. Jeg synes, man måske er en anelse ude på et skråplan.

SF's ordfører siger, at kommunerne sådan automatisk placerer bygninger lige præcis dér, hvor der er størst risiko for, at der kan ske store ulykker. Det er måske ikke lige det, kommunerne overvejer – det tror jeg i hvert fald ikke. Der har jeg så større tiltro til kommunernes fornuft. Jeg synes, at vi måske lige skulle passe på, at vi ikke bringer den her debat op på et andet niveau end det, som denne udfordring jo selvfølgelig er på, men det er altså ikke sådan, at danskerne skal gå fra hus og hjem lige nu i en eller anden frygt for, at de kan lide druknedøden. Det er bare for at sætte nogle ting reelt på plads.

Jeg synes faktisk, at det her lovforslag, også i relation til den klimatilpasningsstrategi, som regeringen har udsendt, har et fornuftigt sigte. Hvis man ser på selve processen ved plantrinene, så er det Miljøministeriet, der foretager en vurdering af, i hvilke områder der er potentiel risiko for oversvømmelser. Derefter sendes denne vurdering i høring hos kommunerne, og derefter udpeger man så de konkrete risikoområder, hvilket igen sker i Miljøministeriet. Til sidst skal der så udarbejdes fare- og risikokort. Det vil sige, at den viden, man har på baggrund af lokale erfaringer, vil blive bragt sammen med den viden, man har nationalt. Det synes jeg da egentlig er en fornuftig procedure.

Alternativet er jo, at vi forudsætter, at hver eneste kommune er ens, og det er jo ikke tilfældet; risikobilledet fra kommune til kommune er selvfølgelig forskelligt. Det er da lokale forhold, der gør sig gældende, og derfor er det da naturligt, at man sikrer det samspil på den måde, og at man netop også lader kommunerne komme til orde.

Så har der været meget kritik af, at regeringen har en plan, hvor ordet ad hoc indgår flere gange, men det er jo også igen en nødvendighed, fordi der ikke er to kommuner, der er ens på det her felt. Kommunerne implementerer det derfor langsomt og laver planer i det tempo, som selvfølgelig er nødvendigt i forhold til den her problemstilling ud fra den konkrete situation i den pågældende kommune. Det må være kommunerne, der påtager sig det ansvar, og det er kommunerne, der først og fremmest har viden om – på baggrund af de erfaringer, man selvfølgelig har – hvordan man skal gribe de her ting an.

Så jeg synes, jeg vil sige – trods den kritik, som bliver rettet mod os – at vi gerne vil deltage konstruktivt i det udvalgsarbejde, der følger på det her lovforslag, om de problemstillinger, der er blevet rejst. Men skal vi ikke holde op med at skælde ministeren ud for, at han måske ikke lige ved, hvornår det regner? Det er der vel ikke ret mange af os der ved, når alt kommer til alt. Tak.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Jeg skal lige bede ordføreren om at blive stående, for der er en kort bemærkning fra fru Mette Gjerskov.

Kl. 16:08

Mette Gjerskov (S):

Jeg studser over, at ordføreren synes, det er morsomt, at jeg beder om at få nogle fremtidsperspektiver på klimaforandringerne. Ha, ha, regner det på lørdag? Det er vel nok morsomt. Pointen er jo faktisk, at kommunerne hvert år skal investere 2,2 mia. kr. i kloakker, og på grund af klimaforandringerne forventes det, at de skal investere ikke kun 2,2 mia. kr., men faktisk ½ mia. kr. mere, altså 2,7 mia. kr. Nu vil det jo være fuldstændig hovedet under armen, hvis kommunerne så får dimensioneret de her kloakker forkert. Jeg beder ikke regeringen om at fortælle mig, om det regner på lørdag. Jeg beder regeringen om at komme med et videnskabeligt dokumenteret fremskridtsperspektiv på klimaområdet med hensyn til, hvad det er, kommunerne kan forvente sig, hvad det er for nogle dimensioner, de skal lave kloakkerne i, hvordan vi undgår, at borgerne, uanset om det er i Greve eller i Grindsted eller i Gundsømagle, undgår at stå i vand til halsen lige pludselig. Det er ikke bare, om der lige er lidt vand i haven. Nej, det er meget alvorlige oversvømmelser, der sker på grund af klimaforandringerne. Det synes jeg ærlig talt at den konservative ordfører skulle tage lidt mere alvorligt.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:10

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg tror måske, at vi af respekt for de mennesker, der følger den nye folketingskanal enten på tv eller internet, skal lade være med at få det til at virke, som om Danmark ligefrem er Maldiverne, og at folk står i vand til halsen. Jeg synes, at det er en meget dramatisk retorik. Det er klart, at vi har en udfordring, men lad nu være med at jage folk en skræk i livet på baggrund af den problemstilling, vi har.

Det er jo rigtigt, at kommunerne har et stort ansvar, og det er rigtigt, at klimaforandringerne selvfølgelig også giver kommunerne en større udfordring, end mange måske har været bevidst om, men der er jo ikke noget nyt i, at det her er et område, som kommunerne skal tage sig af, og det er et område, som kommunerne skal tage hensyn til. Derfor har jeg fuld tillid til, at kommunerne også kan løse den opgave, og sådan som lovforslaget er strikket sammen her, er der jo en tæt dialog også med Miljøministeriet, så man får koblet viden sammen, de lokale erfaringer med den nationale viden. Det må være den rigtige måde at gøre det på.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Fru Mette Gjerskov for endnu en kort bemærkning.

Kl. 16:11

Mette Gjerskov (S):

Jeg er bestemt ikke ude på at jage borgerne en skræk i livet. Jeg tager det bare alvorligt, når jeg har fået henvendelser fra borgere i Greve, som har fået deres huse oversvømmet, ikke kun kældrene, men langt op i selve huset. Jeg taler om borgere, som ikke har kunnet flytte tilbage i deres hus. Et helt år efter stod de stadig væk uden tag over hovedet. Vi har set det der, hvor jeg selv kommer fra, i Jyllinge Nordmark, med oversvømmelser på grund af vandløb, der løber over, og kloakker, der ikke kan håndtere det, og pludselig er der vand ikke bare i folks kældre, men også på vejbanerne til fare for

trafikanter og alt muligt andet. Det er rent faktisk den virkelighed, som danskerne oplever, altså de mennesker, som ordføreren taler om, som sidder ude ved tv-skærmene. Det er den virkelighed. Jeg laver ikke nogen skrækscenarier. Jeg kunne bare godt tænke mig at få sagligt, videnskabeligt datamateriale, så vi har noget at planlægge efter, i stedet for at regeringen går og putter med det og ikke tør komme med nogle klare signaler om, hvordan klimaet ser ud i fremtiden.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:12

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg medgiver da, at der har været situationer, men lad nu være med at køre det ind i en stor klimadebat, at nu er der store klimaforandringer, så nu står det halve af Danmark i vand til halsen. Det er det, jeg anfægter. For det er jo rigtigt, at der har været de her situationer, og det tager jeg meget alvorligt. Det er jo netop de steder, hvor man på baggrund af de lokale erfaringer koblet sammen med den viden, som er i staten – og som jo egentlig er den procedure, som det her lovforslag sikrer – må have en tæt dialog om at få lavet nogle gode og sikre planer om, hvordan man imødekommer de her situationer. Men jeg vil bare appellere til, at man, når man vælger sprogbrug i den her debat, ikke går ind og giver et fuldstændig forvrænget billede. For der er altså ikke ret mange danskere, der vågner op hver eneste dag i vand til halsen, og det er egentlig det, jeg anfægter i forhold til den retorik, som Socialdemokraternes ordfører anvender.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Så er det ordføreren for Det Radikale Venstre, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Under indtryk af og undervejs i debatten kom jeg faktisk til at tænke på en historie, jeg hørte for nogen tid siden. Den historie var sådan en beskrivelse af et afslappet retrætejob, hvor indholdet var, at hvis man skulle have sådan et afslappet retrætejob, ville det være passende at få en stilling som slusemester ved Højer Gamle Sluse, altså ikke ved den nye sluse, men ved den gamle sluse et godt stykke inde i landet. Retrætejobbet bestod så i, at man en gang i døgnet gik op ad trapperne og tog sin kikkert og skuede ud mod havet for at se, om der var storm på vej, og hvis der ikke var det, kunne man gå ned og fiske igen.

Når jeg kommer til at tænke på det billede, er det jo, fordi det måske alligevel – og selvfølgelig lidt drilagtigt sagt – lidt er et billede på den tilgang, man fra regeringens side har haft til hele den her problemstilling. Den har været lidt afslappet og måske også lidt retræteagtig i sin tilgang, i og med at man i al fald hidtil ikke har foretaget sig det helt store.

Set med vores øjne er det jo en kendsgerning, at der allerede nu er følger af klimaforandringerne, som man sådan set i højere grad burde have været i gang med at tage hånd om, og at man uomtvistelig i den situation vil få forandringer i fremtiden, som vil have endnu større indflydelse på den dagligdag, vi kender, også i Danmark. Det ændrer selvfølgelig ikke på, at oversvømmelsesdirektivet skal implementeres. Og det ændrer heller ikke på, at det selvfølgelig er rigtigt, at der skal laves et lovforslag i forlængelse af det, der forsøger at tage højde for de udfordringer, vi står med.

Der er det så at man forhåbentlig kan bevare den lidt lette tilgang, og jeg vil appellere til regeringen om måske at få det her kigget grundigt efter i udvalgsbehandlingen. I al fald er det sådan, når man læser høringssvar og andet igennem, at man jo må konstatere, at der fra manges sider – Kommunernes Landsforening, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, DANVA, som sidder som eksperter på hele vandområdet, Aalborg Universitet, Dansk Byggeri – på lidt forskellig vis udtrykkes bekymringer om, hvorvidt man nu også samlet set tager ordentlig hånd om den her opgave, om det ses i den samme sammenhæng, og om man har det hele med, alle typer af oversvømmelser, og om det også sættes ind i den rigtige sammenhæng.

Jeg har forsøgt at læse regeringens svar på det, og jeg synes egentlig, at man forsøger at svare, men for mig i al fald står det noget uklart, hvad svarene egentlig er på en række af de kritikpunkter, der er. Jeg er godt klar over, at det får vi ikke fuldstændig opklaret i dag hele vejen igennem debatten, men jeg siger bare: Der er altså nogle kommentarer og nogle indvendinger, som jeg tror at man kommer til at se på i udvalgsarbejdet. Jeg tror, at der er nogle steder, hvor vi måske også har brug for at man får præciseret en række af elementerne. Det er altså ikke nok så at sige at gå en tur op på diget en gang i døgnet og skue ud over havet og se, om stormen er på vej, og så igen konstatere, at det er den nok ikke i denne omgang.

Vi kan godt forudse, hvad der venter på en lang række områder, og jeg synes, det er vigtigt, at vi i samarbejde med alle de gode kræfter, som faktisk er på området, får lavet det bedst mulige beredskab på forhånd, således at vi er stærkest muligt rustet i situationen, og at vi gør de rigtige ting fra starten. Så det vil jeg appellere til regeringen om at vi tager en god samtale om.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den radikale ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg havde sådan set forestillet mig, da jeg startede med at læse det her lovforslag, at lige præcis implementeringen af et EU-direktiv, der handlede om, hvordan man kunne modvirke negative konsekvenser ved oversvømmelser, sikkert var et direktiv, der havde så mange gode ting i sig og efterfølgende ville føre til en række forbedringer i Danmark, så det var helt indlysende, at Enhedslisten måtte støtte det, også selv om det kom fra EU.

Så læste og læste jeg i det her lovforslag for at finde ud af, hvad det nu var for nogle forbedringer, der ville indtræffe i Danmark. Det tætteste, vi kom på det, var vel nogle bemærkninger om, at det var lavet på baggrund af nogle oversvømmelser i Mellemeuropa, og at man sådan set ikke forventede, at det skulle bruges til noget i Danmark. Det er sådan set pointen i det lovforslag, vi behandler i dag. Det er et EU-direktiv, som man sådan set ikke forventer, at man får brug for i Danmark.

Jeg ved sådan set ikke, om den forventning er rigtig. Jeg kunne godt have en opfattelse af, at med den klimapolitik, der bliver ført både i Danmark og i Europa og på verdensplan, så kan man næsten ikke forberede sig nok på oversvømmelser af dramatisk karakter. Så derfor kunne det jo godt være, at det havde relevans. Men jeg synes sådan set – når vi nu er der – at hvis vi kigger på, hvad der laves af klimatilpasning i det her land, så er det enestående ukonkret og fører ikke til nogen handling. Og så går man så hen og vedtager et tilsyneladende meget ambitiøst forslag. Jeg kan sådan set godt forstå, at hr. Eyvind Vesselbo mente, at det her var rettidig omhu, for hvis man læser de store ord, så ser det jo meget rettidigt ud, men pointen er jo bare, at der ikke er nogen substans i det. Og Enhedslisten har nok den grundopfattelse, at medmindre der i vedtagelsen af implementeringen af et EU-direktiv kan findes nogle fordele, så er vi ikke sådan særlig tilbøjelige til at stemme for sådan en lov.

Man kan jo også stille sig selv spørgsmålet: Hvad er forklaringen på, at løsningen på, at man har nogle problemer med oversvømmelser i nogle af EU's medlemslande koncentreret i Mellemeuropa, så er, at man laver et EU-direktiv? Hvorfor er løsningen ikke, at man i de lande, det vedrører, finder nogle løsninger og så fører dem ud i livet, samtidig med at vi i Danmark finder nogle løsninger på de udfordringer og de problemer, som vi har, og så fører dem ud i livet, i stedet for at spilde tid på at diskutere et EU-direktiv, der i hvert fald i den form, som det er omsat til lovgivning her, ikke har nogen konsekvenser?

Hvis man er lidt i tvivl, så kan man jo kigge på den der udmærkede oversigt, der er over, hvilke konsekvenser det har. Det koster næsten ingen penge, så det skader heller ikke så meget at vedtage det. Men pointen er: Det gavner heller ikke.

Så det er stort set spild af tid, og derfor er det vel ikke så mærkeligt, at de fleste talere har talt om noget helt andet end lovforslaget. De har talt om mere relevante ting, og det er de jo sådan set tilgivet.

KI 16·19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det miljøministeren.

Kl. 16:19

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for de forskellige indlæg, der har været i debatten, som jo handler om at gennemføre det her EU-direktiv om vurdering og styring af risiko for oversvømmelser. Det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at direktivet har baggrund i de 100 ekstreme oversvømmelser i Centraleuropa, som der var fra 1998 til 2002 – oversvømmelser, som har kostet mange hundrede menneskeliv, og som også har medført meget store økonomiske tab. Den slags ekstreme oversvømmelser er heldigvis sjældne i Danmark og forhåbentlig også i fremtiden.

Lovforslaget har jo til formål at sikre imod og at få kortlagt faren for ekstreme oversvømmelser fra vandløb og søer, og at vi er forberedt, så vi er i stand til at håndtere en sådan situation, hvis den måtte opstå. Målet er selvfølgelig at begrænse skadevirkningerne bedst muligt af hensyn til menneskers sundhed, miljø, kulturarv og økonomi. Direktivet omhandler også oversvømmelser fra havet og fjordene, og denne del af direktivet gennemføres i lovgivningen af Transportministeriet.

De tre plantrin, der er gennemgået, tager jo afsæt i følgende: trin 1, at vurdere risikoen for oversvømmelser og udpegning af risikoområder, trin 2, udarbejdelse af fare- og risikokort for risikoområder, og trin 3, udarbejdelse af risikostyringsplaner med foranstaltninger til begrænsning af de mulige skader.

Miljøministeriet, og det er så de statslige miljøcentre, står for trin 1 og 2, mens kommunerne skal stå for trin 3. Som et resultat af høringen vil de berørte kommuner også blive inddraget og hørt, før ministeriet udpeger risikoområderne i trin 1. Det er så forventningen, at risikoplanerne skal offentliggøres første gang i slutningen af 2015. Det er også sådan, at Miljøministeriet og Transportministeriet sørger for koordineringen i forbindelse med de to første plantrin.

Det indgår i lovforslaget, at kortlægning af risikoområderne skal koordineres med basisanalyserne efter miljømålsloven, og at risikoplanerne tilsvarende skal koordineres med vandplanerne. Det sikrer sammenhæng i vandplanlægningen. Samtidig vil den nødvendige indsats mod oversvømmelser også kunne bidrage til opfyldelse af målene på miljø- og naturområdet.

Der har også været et par bemærkninger i forhold til spildevandssystemer, og der er det jo sådan, at det ikke er en del af vores implementering her i Danmark. Her er det vigtigt at slå fast, at kommunerne har ansvaret for at vedligeholde og udbygge kloakkerne, og det ønsker vi også at fastholde. Det synspunkt stemmer også rigtig godt overens med, at det er den enkelte kommunalbestyrelse, der beslutter, hvilket serviceniveau der skal gælde i den enkelte kommune. Så vil jeg også til sidst sige, at det jo er helt rigtigt, som det er blevet nævnt, at der er lagt op til, at loven skal træde i kraft den 26. november, som er direktivets frist for gennemførelse i de nationale lovgivninger, men jeg vil også gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, at der bestemt ikke er noget, der skal hastes igennem. Der kan være god grund til at diskutere det her, og derfor skal man selvfølgelig tage den tid, der er nødvendig til det, og det lægger jeg bestemt også op til. Så hvis det er sådan, at det er nødvendigt, og det tror jeg det er, nemlig at det bliver diskuteret grundigt, så skal jeg her fra talerstolen klart sige, at det selvfølgelig er noget, som jeg er meget indstillet på, alene af den grund at det er Folketinget, der bestemmer, hvornår lovforslaget skal tredjebehandles.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til miljøministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. (Implementering af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet på Miljøministeriets område).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 29.10.2009).

Kl. 16:23

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører er Venstres hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 16:23

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Det her lovforslag drejer sig om at implementere og gennemføre den del af servicedirektivet, som handler om miljøområdet.

I første omgang drejer det sig om at bemyndige ministeren til at fastsætte regler om, at myndigheder skal fastsætte og offentliggøre sagsbehandlingsfrister på det, der sker i kommunerne. Der skal kun være mulighed for at forlænge sådan en frist en gang, og desuden skal borgerne have en kvittering for, at en sag er blevet afleveret, så de klart kan sige til kommunen, at sagen er afleveret, og her er der en frist. Hvis ikke man får det inden for den frist, bliver der problemer.

Desuden skal der være en udvidet information om tjenesteydelser, altså tjenesteyderne bestemmer informationspligten.

Til sidst er det et spørgsmål om anerkendelsesdirektivet, som i denne sammenhæng drejer sig om en ændring af landinspektørvirksomhed. Det drejer sig om, at landinspektører, som ikke kommer fra Danmark, også skal have mulighed for at udføre deres erhverv i Danmark. Det er sådan set de tre elementer, som den her lov drejer sig om, altså implementeringen af servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet. Venstre støtter forslaget.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokratiets ordfører, hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:25

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

L 50 er jo en særdeles bunden opgave for ministeren, og det er det i og for sig også for os andre. Miljøministeren skal netop her sørge for at få omsat EU's service- og anerkendelsesdirektiv til de love, som ligger inden for ministerens område. Der er flere af dem, som er påvirket af det her. Det, det drejer sig om, er et spørgsmål om konsekvenstilretning i forhold til den danske lovgivning.

Forslaget skal også sørge for, at dele af servicedirektivet også bliver indpasset i forhold til de danske regler, og her drejer det sig, som hr. Eyvind Vesselbo netop har sagt, især om reglerne i forhold til sagsbehandlingen og pligten i forhold til oplysning.

Det er sådan, at der dog i høringssvarene er en enkelt ting, som kræver, at ministeren lidt skal spidse ører. Det er, at Kommunernes Landsforening finder, at det står forholdsvis uklart, om lovforslaget her vil give kommunerne nogle ekstra udgifter eller ej. Ministeren bedes naturligvis sørge for at finde ud af, hvad der er korrekt og rigtigt i den her sammenhæng. Det er naturligvis heller ikke rimeligt, hvis et forslag som det her, skulle komme til at belaste kommunernes i forvejen ganske udhulede ressourcer.

Ministeren har ellers svaret meget godt på de høringssvar, som er kommet, og også svaret landinspektørerne i forhold til deres usikkerhed om udøvelsen af deres virke med hensyn til skelforretninger. Det må vi også sige har fået et godt svar fra ministerens side.

Samlet set må jeg sige, at vi fra Socialdemokraternes side støtter ministerens fremlæggelse af L 50, og jeg skal også bringe den samme besked fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Og så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

K1. 16:27

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører på miljøområdet ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på vegne af partiet sige følgende om det fremsatte forslag:

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget, da vi kan se, at det er for at lette virksomhedernes måde at servicere på, også på tværs af landegrænserne. Det er vigtigt, at man ved, hvilke procedurer og regler der gælder for virksomhedernes områder. Det er ligeledes vigtigt, at man ved, hvilke regler det drejer sig om, og at man offentliggør sagsbehandlingstiderne på de enkelte områder, samtidig med at ansøgerne får oplysninger om, hvornår man kan forvente at sagen bliver behandlet, og hvor lang en sagsbehandlingstid man kan forvente.

Alt i alt betyder det, at borgerne får mere gennemsigtighed, og det betyder igen, at man gerne skulle have et klart overblik over, hvordan det går med den enkelte sag. Vi mener, at forslaget godt kan gå videre til udvalgsbehandling i en positiv ånd.

Endelig skal jeg, inden jeg går ned, sige, at vi har et spørgsmål, som ministeren meget gerne skulle komme med et svar på, og kan svaret ikke komme i dag, kan det måske komme under udvalgsbehandlingen. Det er med hensyn til servicedirektivet, som jo er et di-

rektiv, som vi ikke i Dansk Folkeparti har støttet i sin fulde udstrækning. Der vil vi gerne have miljøministeren til at garantere, at netop det, der hedder oprindelseslandsprincippet, virker således, at vi kan være sikre på, at det er de danske regler, der gælder, og ikke reglerne i de lande, hvor man eventuelt kommer fra.

Med de ord kan vi anbefale lovforslaget.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det. Det er et lovforslag, som jo primært har til formål at sikre gennemførelse af servicedirektivet og indførelsen på miljøministerens område. Det er nok svært at starte en stor politisk debat på baggrund af det her lovforslag, så derfor vil jeg stilfærdigt sige, at Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Og så er det ordføreren for Det Radikale Venstre, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Jeg skal i lighed med den tidligere ordfører meddele, at Det Radikale Venstre også støtter lovforslaget. Jeg synes i virkeligheden også, at vi kan glæde os over, at vi med det her lovforslag får et lovforslag, som man rent faktisk i Dansk Folkeparti mener, efter hvad vi kunne høre på den vikarierende ordfører, sådan i bund og grund og på de allerfleste indholdsmæssige områder er et fremskridt, og et eller anden sted skal man jo nu engang også bryde fjendebillederne. Vi glæder os over, at Dansk Folkeparti på den her måde anerkender, at her er der to direktiver og udgangspunkter, som på alle måder letter forholdene og i højere grad sikrer gennemskueligheden for både erhvervsvirksomheder og folk i al almindelighed. Det synes jeg er godt, og det synes jeg simpelt hen man skal glæde sig over.

Det er også et eller andet sted fint, at dem, der måske nogle gange siger, at de er modstandere af alting, den vej rundt også anerkender det, når der kommer noget rigtig godt. Vi er i hvert fald tilhængere af det, fordi vi er enige i den bedømmelse, og i virkeligheden kan vi derfor heller ikke tilføre ret meget mere nyt andet end at sige, at vi bakker op om lovforslaget.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den radikale ordfører, og så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Nu synes jeg jo ikke, der er noget særlig nyt i, at Dansk Folkeparti stemmer for lovgivning, som er affødt af et EU-direktiv, det er helt almindeligt. Det ærgerlige er, at Dansk Folkeparti som regel gør det, når det er dårlige lovforslag baseret på dårlige direktiver, hvorimod når Enhedslisten gør det, er det, fordi det er gode lovforslag, som er baseret på direktiver, der rent undtagelsesvis er fornuftige.

Så må jeg også sige, at Enhedslistens grundopfattelse er, at servicedirektivet er en dårlig ting, som på en lang række områder har været med til at markedsgøre nogle ting, som vi ikke synes skal mar-

kedsgøres, og som på en række områder er en trussel mod det velfærdssamfund, vi har i Danmark.

Man kan så sige, at når det kommer til det her lovforslag, vil jeg medgive Dansk Folkepartis ordfører, at det ikke er det, der er fyldt med de største problemer. Derfor vil Enhedslisten i det fortsatte arbejde koncentrere sig om at finde ud af det, der sker på landinspektørområdet, for ligesom konkret at tage stilling til, om det, som bliver vedtaget her, er et fremskridt eller et tilbageskridt. Det synes vi i modsætning til de tidligere ordførere ikke er helt indlysende, så det vil vi stille nogle spørgsmål om, så vi kan være fuldstændig sikre på, at vi ikke her får markedsgjort noget af det, som handler om myndighedsudøvelse eller er i tæt tilknytning til myndighedsudøvelse, for det vil vi faktisk ikke være med til.

Men vi ser frem til et spændende udvalgsarbejde.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Og så er det miljøministeren.

Kl. 16:32

Miljøministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for de mange bemærkninger, der er kommet til lovforslaget her, som implementerer dele af to EU-direktiver, servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet.

Servicedirektivet blev vedtaget i EU med dansk opbakning med bl.a. det formål at gøre det lettere for virksomhederne at levere deres ydelser på tværs af landegrænser. Direktivet er ikke til hinder for, at vi fortsat kan stille tjenesteydere over for krav, som er begrundet i miljøbeskyttelse, også de tjenesteydere, der er her midlertidigt. Folketinget vedtog før sommerferien lov om tjenesteydelser i det indre marked, der gennemfører de generelle dele af servicedirektivet. Med dette lovforslag gennemføres de dele af direktivet, som bør gennemføres i sektorlovgivningen.

I forhold til servicedirektivet giver lovforslaget miljøministeren mulighed for at stille krav til sagsbehandlingen. Konkret skal de relevante bekendtgørelser på Miljøministeriets område suppleres med bestemmelser om de sagsbehandlingsregler, der følger af servicedirektivet. Det gælder også bestemmelser om tjenesteyderes forpligtelser til at give tjenestemodtagere visse oplysninger.

De tilladelsesordninger, der er omfattet af direktivet, er f.eks. tilladelse til erhvervsmæssigt at anvende giftige bekæmpelsesmidler, miljøgodkendelse til tjenesteydelsesrelaterede listevirksomheder, autorisation som rottebekæmper eller beskikkelse som landinspektør. Servicedirektivets krav til sagsbehandlingen skal bl.a. sammen med den kvikskranke, som Økonomi- og Erhvervsministeriet opretter, være med til at gøre det lettere for virksomhederne at få et overblik over, hvilke regler og procedurer der gælder på deres område.

Forslaget lægger også op til, at enkelte bestemmelser skal ophæves, fordi de vurderes at være i strid med direktivet. Det drejer sig om tre bestemmelser, som i dag betyder, at en autorisation eller beskikkelse kan nægtes eller tilbagekaldes, hvis man har gæld til det offentlige.

Samtlige foreslåede ændringer følger af Danmarks forpligtelse til at gennemføre servicedirektivet, og implementeringsfristen er den 28. december 2009.

Derudover vil jeg også sige lidt om lovforslagets anden del, den del, der handler om anerkendelsesdirektivet, som har til formål at gennemføre dele af direktivet i landinspektørloven. Direktivet blev gennemført i Danmark i 2007 med lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark. I landinspektørloven blev der indført bemyndigelse til at fastsætte regler om sagsbehandling, om anerkendelse af uddannelseskvalifikationer og myndigheders ret og pligt til udveksling af oplysninger og om en anden anvendelsesordning. Det er i bund og grund den del, som nu også bliver en del af anerkendelsesdirektivet.

Med de her ord vil jeg takke for de kommentarer, der er kommet. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen.

KL 16:35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til miljøministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om afbureaukratisering i jobcentrene.

Af Lennart Damsbo-Andersen (S) m.fl. (Fremsættelse 22.10.2009).

Kl. 16:35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Som tidligere meddelt er punkt 9 udgået af dagsordenen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 14: Forslag til folketingsbeslutning om forkortelse af optjeningsperioden til dagpengeret.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 21.10.2009).

Kl. 16:35

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:36

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Beslutningsforslaget, som vi nu skal behandle, giver mig anledning til indledningsvis at nævne to af de grundlæggende betingelser for, at et ledigt fuldtidsforsikret a-kasse-medlem kan få ret til dagpenge: for det første, at den ledige har været medlem af en a-kasse i mindst 1 år, og for det andet, at den ledige har haft beskæftigelse svarende til sammenlagt mindst 52 ugers fuldtidsbeskæftigelse inden for de sidste 3 år som lønmodtager eller selvstændig og samtidig har været medlem af en a-kasse.

Beslutningsforslaget går ud på at forkorte den krævede medlemsperiode fra 1 år til 26 uger. Det vil imidlertid kun for ganske få gøre nogen som helst forskel, for som jeg lige sagde, er det også et krav, at man forud for ledigheden har haft beskæftigelse i mindst 52 uger, og det er kun uger, hvor man har været medlem af en a-kasse, der kan tælles med til opfyldelse af dette beskæftigelseskrav.

Så man må vel gå ud fra, at forslagsstillerne efter nærmere eftertanke også vil foreslå, at kravet om beskæftigelse ligeledes skal halveres fra 52 uger til 26 uger, for ellers giver det ikke rigtig nogen mening. Og så er vi tilbage ved den situation, som vi havde for nøj-

agtig et halvt år siden, hvor vi den 12. maj 2009 førstebehandlede SF's beslutningsforslag, B 169, om forbedret ret til dagpenge for forsikrede ledige, som netop gik ud på at halvere kravet til både medlems- og beskæftigelsesperioderne. Et meget stort flertal i Folketinget kunne ikke gå ind for SF's forslag, der derfor blev forkastet ved andenbehandlingen den 28. maj 2009.

Det kan vel næppe komme bag på nogen, at regeringen fortsat ikke kan gå ind for disse forslag, så en del af det, jeg herefter vil sige, vil derfor være en gentagelse af det, jeg sagde ved førstebehandlingen af B 169.

Jeg vil gerne lige minde om, at arbejdsløshedsforsikring lige præcis er, som navnet også siger, en forsikring. Dagpenge er en kompensation for tabt arbejdsindtægt på grund af ledighed. Derfor har vi også regler, der sikrer, at ledige, der modtager dagpenge, har et varigt og stabilt tilhørsforhold til arbejdsmarkedet og til arbejdsløshedsforsikringen. Det er rigtigt, at et relativt stort antal personer på arbejdsmarkedet har valgt ikke at være arbejdsløshedsforsikrede, og at mange af disse ikke kan have ret til kontanthjælp, hvis de bliver ledige. Men det er også stadig væk sådan, at langt de fleste stadig er arbejdsløshedsforsikrede, og lige nu stiger a-kassernes samlede medlemstal igen. En stor del af dem, der melder sig ind for første gang, er i øvrigt dimittender, der har gennemgået en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed. De opnår ret til dagpenge allerede 1 måned efter uddannelsens afslutning, blot de melder sig ind senest 14 dage efter afslutningen.

Mange andre har en lille risiko for ledighed eller har tegnet en privat arbejdsløshedsforsikring eller en lønforsikring i de almindelige forsikringsselskaber. Så må vi jo heller ikke glemme, at vi i Danmark har valgt, at arbejdsløshedsforsikring er en frivillig ordning. Det indebærer altså, at den enkeltes personlige risikovurdering er afgørende for, om personen forsikrer sig.

Forslaget her vil medføre en favorisering af personer, der har valgt at køre på frihjul i forhold til forsikringssystemet, og så kan man spørge sig selv, om det er retfærdigt over for alle de mennesker, som i mange år har betalt til deres a-kasse for at være forsikret.

Det er helt centralt, at vi politikere holder fokus på at gøre det rigtige på det rigtige tidspunkt, nemlig at sikre, at vi ikke handler i panik.

K1 16:40

Regeringen har sat en lang række initiativer for at begrænse den negative udvikling i gang. Regeringen har netop indgået en bred politisk aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, som handler om at få de unge ledige i job eller uddannelse. Med den nye aftale kan vi hjælpe de unge tidligere i gang, end vi kan i dag. Vi giver de 15-17-årige mulighed for at komme i f.eks. virksomhedspraktik, inden de vælger en uddannelse. Det kan jo nogle gange være svært at vide, om man vil være SOSU-assistent, hvis man aldrig nogen sinde har været på et plejehjem. Vi har derfor f.eks. aftalt, at alle unge ledige mellem 18 og 19 år skal i gang med en aktiv indsats, samme uge som de træder ind ad døren til jobcenteret, og vi har afsat i alt 1,4 mia. kr. i årene 2010-2012 for at skabe 5.000 nye praktikpladser. Regeringen har også taget initiativer til at forbedre hjælpen til folk, der er blevet afskediget eller er på vej til at blive det, med uddannelse, omskoling og jobsøgning.

Desuden har kommunerne fået lov til at bruge flere penge på renovering af skoler og institutioner allerede i år, og næste år bliver der givet skattelettelser, og SP-pengene er blevet frigivet.

Endelig vil jeg nævne de 1,5 mia. kr., der er i renoveringspuljen, som ganske mange har fået god gavn af.

I regeringen overvejer vi løbende nye initiativer, hvilket også den nye finanslov viser, men vi vil gerne atter slå fast, at nye tiltag skal målrettes, hvor de gør mest mulig gavn.

Med de her ord kan jeg bare afslutningsvis sige, at regeringen ikke støtter forslaget. Kl. 16:42 Kl. 16:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:42

Kl. 16:45

Line Barfod (EL):

Det var rigtig mange ord, for at sige det afsluttende, om, at regeringen ikke støtter forslaget. Men jeg kan ikke helt forstå begrundelsen, altså, jeg kan ikke forstå, hvorfor ministeren ikke synes at det er bedre, at mennesker er dagpengeforsikrede og kan få dagpenge. Regeringen rejser jo ofte rundt i verden og bryster sig af den danske model og flexicurity-systemet, men det forudsætter jo, at folk er forsikrede, og derfor er det da en fordel at sikre, at det kan man blive. Og som situationen er i øjeblikket med den store arbejdsløshed, er der jo altså større mulighed for at blive forsikret, hvis man kun skal have været medlem i 26 uger i stedet for i 52 uger for at have optjent ret til dagpenge.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:43

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror, at fru Line Barfods kommentarer i virkeligheden meget godt beskriver forskellen på fru Line Barfods parti og mit parti, Venstre. Man kan jo ikke ligefrem sige, at fru Line Barfods parti, Enhedslisten, er kendetegnet ved frihed, forskellighed, retten til at organisere sig der, hvor man nu ønsker det, og til at bestemme over eget liv, hvorimod man som liberal, som jeg er, synes, at det er grundlæggende vigtigt, at man som menneske selv frit kan vælge. Jeg har det personligt sådan, at jeg synes, at det er afgørende, at unge har kendskab til a-kasse-systemet, og at de kan melde sig ind, hvis de vil. Men hele spørgsmålet om tvang, som jo tydeligt er noget, som fru Line Barfod elsker, er ikke noget, regeringen elsker, og det er heller ikke noget, vi ønsker at indføre. Så derfor må det være ad frivillighedens vej og ikke via tvang, som er det, fru Line Barfod ønsker, at man melder sig ind i en a-kasse.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 16:44

Line Barfod (EL):

Nu er det jo regeringen, der konstant indfører nye forbud og mere straf og tror, at alle mennesker i det her land skal reguleres ved hjælp af at indføre mere og mere straf, så jeg tror, at ministeren er kommet til at tage den forkerte tale med.

Men jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan ministeren kan mene, det er tvang at sige, at man kan blive forsikret efter 26 uger i stedet for efter 52 uger. Hvordan tvinger det nogen til at blive medlem af en a-kasse, at de har muligheden for at blive forsikret efter 26 uger i stedet for efter 52 uger? På en række andre områder kan man jo blive forsikret straks. Mig bekendt er dagpengeområdet det eneste, hvor der går lang tid, før man kan blive forsikret, og vi ser altså problemet i dag med rigtig mange mennesker, der er arbejdsløse eller i risiko for at blive arbejdsløse, og det er en meget stor social nedtur, hvis man ikke er dagpengeforsikret. Det vil vi gerne gøre noget konkret ved, bl.a. ved at sænke den periode, hvor man skal være indmeldt i a-kassen, før man kan optjene ret til dagpenge. Det mener vi er at give en større frihed til mennesker. Det er regeringen, der vil tvinge folk ud i, at de ikke kan få en ordentlig dækning, når de bliver arbejdsløse.

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Altså, først bliver jeg næsten nødt til – det synes jeg næsten er min pligt – at gøre fru Line Barfod opmærksom på, at hvis vi gennemfører det forslag, som ligger foran os her, i den ordlyd, som er her, giver det jo reelt nærmest ingen hjælp. Så et eller andet er der jo tydeligvis galt.

Når det så er sagt, synes jeg egentlig, det er en lidt underlig form for solidaritet, fru Line Barfod udviser. For mennesker, der bare har kørt på frihjul, skulle pludselig kunne melde sig ind i en a-kasse, og så skulle de kunne nyde alle de goder, som andre har gået og betalt til i en meget lang periode. Det mener jeg jo egentlig ikke sådan normalt er det, fru Line Barfod og fru Line Barfods parti står for.

Så vil jeg lige afslutningsvis nævne noget andet. Nu siger fru Line Barfod, at regeringen indfører kontrol og bureaukrati og forbud, og jeg kan snart ikke finde ord for alt det, fru Line Barfod synes regeringen indfører af dårlige ting, men derfor vil det jo også glæde mig i høj grad, når fru Line Barfod og Enhedslisten stemmer for de 105 forslag til afbureaukratisering, som regeringen har fremsat. Men den tid, den glæde.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:47

Eigil Andersen (SF):

Regeringen og Folketinget har hjulpet bankerne og bankkunderne i krisen. Der er lavet et system, der gør, at selv om man har sat mange penge i banken, får man dem tilbage, også hvis banken er i fare for at gå konkurs. Man har hjulpet flekslånerne, og pensionskasserne har fået lov til at beholde flere af deres midler stående i obligationer, end de havde ret til tidligere.

De her ting synes jeg det er godt at man har gjort ekstraordinært. Begge de her dele er gjort ekstraordinært. Hvorfor er det så, at når vi kommer til lønmodtagerne, siger man: Her kan ikke gøres noget ekstraordinært, her hører hjælpsomheden op? Hvad er årsagen til, at den gør det, når man gerne vil hjælpe banker, bankkunder og flekslånere? Det er for mig uforståeligt.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:48

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu kan det vel ikke fuldstændig afvises, at der er bankkunder og flekslånere blandt den gruppe, som hr. Eigil Andersen nævner her. Men når det er sagt, vil jeg sige, at jeg mener, at vi har et rigtig godt velfærdssystem i Danmark – og et velfærdssystem, som vi skal værne om. Og så har vi tilmed et system, der gør, at man kan melde sig ind i en a-kasse, hvis man vil a-kasse-forsikres.

Jeg må sige, at jeg ikke er indstillet på at ændre på de regler, der er for a-kasse-forsikring, nu. Jeg mener, at det er helt rimeligt, at man skal være medlem i 1 år, og at man skal have beskæftigelse i en periode, førend man kan nyde godt af den forsikringskasse, som man jo så i fællesskab har sparet op til og har samlet.

Så det er jo begrundelsen for, at jeg, Venstre og regeringen ikke ønsker at stemme for det her forslag. Men jeg vil da blot igen bemærke, at det forslag, der er fremsat, ikke rigtig hjælper nogen, fordi kravet til beskæftigelse netop ikke er sat ned.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Den røde lampe indikerer, når taletiden er udløbet. Så er det hr. Eigil Andersen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 16:49

Eigil Andersen (SF):

Altså, det her var jo sådan set bare en gentagelse af, at man ikke vil hjælpe lønmodtagere på det her felt. Det er jo hverken paven eller Gud, der har bestemt, at man skal have arbejdet i 1 år og have været medlem i 1 år for at få dagpenge. Det er en politisk afgørelse, og den kan selvfølgelig ændres, hvis man mener, at der er behov for det.

Der vil jeg gerne spørge: Er der i virkeligheden i dag ikke tale om en stor diskrimination, hvis man sammenligner nyuddannede med den ufaglærte, som har været på arbejdsmarkedet? Den nyudlærte kan, ligesom ministeren sagde, få ret til dagpenge, 1 måned efter at vedkommende er færdig med sin uddannelse. Men den ufaglærte, som ikke har fået en uddannelse, skal altså have været medlem i 1 år og have haft arbejde i 1 år.

Ville det dog så ikke være lidt mere rimeligt, at man kunne tilbyde den ufaglærte, at vedkommende kunne få dagpengeret efter ½ års arbejde og et ½ års medlemskab? Det er dog tættere på den måned, som gælder for nyuddannede.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:50

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jo, men nu er den model, som hr. Eigil Andersen nævner, så ikke den model, som vi diskuterer her i dag. For det er jo ikke det, der er lagt op til med Enhedslistens forslag, medmindre at det altså er en fejl, at Enhedslisten ikke har nedsat kravet til beskæftigelse i forslaget

Men jeg kan i det hele sige, at regeringen ikke agter at ændre på dagpengesystemet. Jeg mener, at det fungerer udmærket, som det fungerer nu.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 16:50

Morten Østergaard (RV):

Som det vil afsløre sig senere, støtter Det Radikale Venstre heller ikke beslutningsforslaget her. Jeg synes dog lige, at der er et par enkelte ting i det, ministeren siger, som kræver en lidt nærmere overvejelse.

Det er jo sådan, at det er rigtigt, at vi har taget nogle initiativer i fællesskab – ikke for at imødegå ungdomsarbejdsløshed, for vi *har* ungdomsarbejdsløshed, det er der, hvor det har været klart at den største vækst i antallet af ledige er, nemlig blandt de unge. Desværre er det jo også der, hvor færrest er forsikret mod ledighed. Og det betyder altså, at en lang række af dem, som måske har købt en lejlighed osv., går fra at have haft et fint job til at have ingenting.

Vi har tidligere sammen med Socialdemokraterne foreslået, at man midlertidigt for den gruppe skulle indføre en parallel til dimittenderne, altså at man kan få adgang til en a-kasse efter bare 1 måned, og det har ministeren afvist. Jeg vil gerne spørge, om ministeren har andre initiativer, der skal gøre, at ungdomsarbejdsløshed ikke bliver til ungdomsfattigdom, hurtigere end de initiativer, vi i fællesskab har taget, skal kunne nå at skaffe dem i arbejde igen.

KL 16:51

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:51

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Først og fremmest har jeg nu en grundlæggende tro på, at den meget, meget store pakke, som også Det Radikale Venstre nu er med til at ville stemme igennem i Folketingssalen om ikke særlig lang tid, vil være med til at dæmme op for det her problem, for der er ingen som helst tvivl om, at vi simpelt hen ikke må tabe en hel generation på gulvet, og det er jeg glad for at der er bred enighed om i Folketinget.

Når det så er sagt, synes jeg stadig væk, at det er et meget vigtigt princip i a-kasse-systemet, at man kan melde sig ind, hvis man vil, og at man kan lade være, hvis man ikke vil. Derimod synes jeg, at det er en opgave for os alle sammen at informere om, at a-kasse-systemet virker, som det nu engang gør, og noget tyder jo så også på, at flere har fået øjnene op for det, for hvor vi en tid har kunnet se et faldende medlemskab i a-kasserne, kan vi nu se en tendens til, at flere melder sig ind, og at også flere unge melder sig ind.

Primært skal det jo nok ses i lyset af krisen, men derefter tror jeg i virkeligheden også, at det er informationsniveauet, der er blevet ganske godt.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard for endnu en kort bemærkning.

Kl. 16:53

Morten Østergaard (RV):

Det er jo alt sammen udmærket, og jeg forstår også, at man hele tiden fra regeringens side henviser til SP. Men så må jeg bare sige, at i forhold til den her gruppe har det nok ikke den store relevans, at SP'en er blevet frigivet. Det, det handler om her, er, at de her unge, som altså er en gruppe, der er havnet i en langt større arbejdsløshed end andre, står uden et forsørgelsesgrundlag.

Jeg er enig i – og derfor har vi også lavet en aftale om det – at man skal rykke aktiveringen frem, ikke mindst for de 18-19-årige, men det får de jo altså ikke brød på bordet eller penge til huslejen af. Og derfor er spørgsmålet jo: Hvad er det, som regeringen vil gøre for at undgå, at de her mennesker i sidste ende havner på gaden, fordi de ikke kan betale deres husleje? Det er fire ud af fem i den her gruppe, der står uden for en a-kasse, og rigtig mange af dem vil overhovedet ikke have en chance for at få kontanthjælp, og der er spørgsmålet til ministeren så bare: Hvad vil man gøre for den her gruppe? Og som jeg hørte det ellers lange svar, var det i virkeligheden, at man ikke ville gøre noget i forhold til deres privatøkonomi.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:54

$\textbf{Beskæftigelsesministeren} \ (\textbf{Inger St} \emptyset \textbf{jberg}) :$

Altså, jeg har slet ikke henvist til SP i mit svar til hr. Morten Østergaard, så det ved jeg ikke hvor hr. Morten Østergaard har fra. Men det er da klart, at frigivelsen af SP er en af de mange, mange ting, som regeringen netop har gjort for at manøvrere Danmark bedst muligt igennem den krise, som vi er i. Så det, at vi har frigivet SP-midlerne, er en del af en enormt lang perlerække af initiativer.

Så synes jeg egentlig, det er en lille smule beskæmmende at skulle stå i dag og diskutere spørgsmål omkring de unge med hr. Morten

Østergaard, for vi sad for under en uge siden omkring forhandlingsbordet og diskuterede, hvad vi skulle gøre for de unge, og da tog vi en række initiativer, som nu bliver sat i søen, og som jeg glæder mig meget over at der er en meget bred tilslutning til i Folketinget. Og jeg er ikke i tvivl om, at de initiativer vil hjælpe de unge, og det skylder vi også de unge.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til beskæftigelsesministeren. Vi går i gang med ordførerrækken, og den første er Venstres ordfører, hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Nu har ministeren allerede afsløret, hvordan Venstre stiller sig, men jeg vil alligevel komme med ordførertalen.

Som loven er i dag, skal man have været medlem af en arbejdsløshedskasse i 1 år for at optjene ret til arbejdsløshedsdagpenge. En undtagelse er dog, at har man lige gennemført en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed, opnår man ret til dagpenge 1 måned efter uddannelsens afslutning. Herudover er der krav om, at man skal have haft arbejde i en periode, som samlet svarer til fagets fulde arbejdstid i mindst 52 uger inden for de sidste 3 år. Og så skal man selvfølgelig stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er de tre hovedbetingelser, og i Venstres øjne er det tre ganske rimelige krav.

I mine øjne er et medlemskab af en a-kasse en forsikring; man forsikrer sig mod en situation, hvor man kan komme ud for at miste sit arbejde. Man kender konsekvensen, såfremt man vælger at stå udenfor. Og hånden på hjertet, så finder jeg det ikke acceptabelt, at man i de fede tider kan køre på frihjul i forhold til dagpengesystemet og lade være med at tegne en forsikring for så herefter at nyde det gode, som forudseende borgere i fællesskab og i fuld solidaritet har sparet op. Det er ikke rimeligt

Jeg er også bekymret over signalværdien i Enhedslistens forslag. Hvis man tror, dette vil skabe ro, bør man overveje situationen, hvor borgere, der i dag er medlem, vil ændre adfærd, hvilket vil medføre nogle – i mine øjne – uhensigtsmæssige bevægelser ind og ud af akasserne. Lad mig give et eksempel: En funktionær med lang anciennitet har typisk et opsigelsesvarsel på 6 måneder; funktionæren vil kunne melde sig ind, samme dag opsigelsesvarslet kommer, og vil herefter kunne gøre krav på dagpenge. Det er ikke det, jeg forstår ved en forsikring eller ved solidaritet. Vi skal værne om vores arbejdsløshedsforsikring. Man kan for et relativt lille beløb forsikre sig mod ledighed, og denne ordning er med til at sikre et meget fleksibelt arbejdsmarked, som alle parter kan være tjent med, og det vil Venstre ikke gamble med.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 16:57

Line Barfod (EL):

Jeg har meget, meget svært ved at se, at man gambler med systemet, fordi man sikrer, at der er nogle flere, der kan blive omfattet. Tværtimod er det vel at sikre systemet. Problemet har jo været, at der er en del borgere, der ikke har meldt sig ind, bl.a. fordi regeringen har gjort, hvad de kunne for at udhule systemet.

Men jeg skal bare høre: Hvor længe skal man have været bankdirektør eller bankspekulant, før man efter Venstres opfattelse har ret til at få hjælp fra bankpakkerne? Det virkede ikke, som om der dér var noget særligt optjeningskrav. Det virkede, som om det var revl og krat, der skulle dækkes ind. Men hvor lang tid skal man som spe-

kulant eller bankdirektør efter Venstres opfattelse bruge på at optjene en ret til at få dækning?

Kl. 16:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 16:58

Peter Juel Jensen (V):

Jeg vil gerne starte med at besvare det første af fru Line Barfods todelte spørgsmål. Det, jeg er bekymret for, er, at hvis vi nedsætter optjeningsperioden for den funktionær, som har det lange opsigelsesvarsel, melder han sig ud. Så ryger solidariteten, og det kan vel ikke være det, fru Line Barfod og Enhedslisten er ude efter.

Med hensyn til bankdirektørerne vil jeg sige, at bankdirektører som alle andre mennesker har mulighed for at melde sig ind i en akasse og under de samme forhold som alle andre.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod.

Kl. 16:58

Line Barfod (EL):

Bankdirektørerne får nok ikke så meget ud af dagpengene set i forhold til deres løn. Til gengæld har de jo fra Venstre fået milliarder til dækning, så de var sikre på, at der ikke var en eneste bankdirektør eller spekulant, der mistede bare en krone på finanskrisen. Mig bekendt blev der ikke stillet nogen krav om, hvor længe man dér skulle have været inde i systemet, for at man som spekulant kunne være fuldstændig sikker på, at man ikke løb nogen som helst risiko, men fik alt dækket af Venstre.

I forhold til dagpengesystemet vil jeg sige, at det er muligt, at hr. Peter Juel Jensen ville opføre sig så usolidarisk – det er ikke min opfattelse generelt. Men jeg vil sige til hr. Peter Juel Jensen, at man risikerer det modsatte, at man risikerer, at der er rigtig mange, der vil komme og kræve at få 1 års opsigelsesvarsel for at være sikre på, at de kan nå at optjene til dagpengeperioden. Er Venstre slet ikke nervøs for det?

Kl. 16:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 16:59

Peter Juel Jensen (V):

Nej, det er jeg faktisk ikke, for det er ikke noget, vi skal sidde og bestemme herinde. Hvis lønmodtageren vil have 1 års opsigelsesvarsel, er det et krav, som lønmodtageren rejser i en forhandling med arbejdsgiveren, og så indgår det i en forhandling om de andre arbejdsvilkår, som medarbejderen har ude på arbejdspladsen. Og får man noget det ene sted, giver man noget det andet sted. Men det er noget, som arbejdsgivere og arbejdstagere må tage sig af.

Med hensyn til spekulanterne vil jeg sige til fru Line Barfod, at jeg faktisk tror, at der er rigtig mange spekulanter og folk, der har investeret penge i virksomheder, som kan give andre mennesker job, og de har tabt utrolig mange penge i den her krise. Dem har vi da ikke været ude at redde.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:00 Kl. 17:03

Eigil Andersen (SF):

Ordføreren beskriver meget levende, hvordan han forestiller sig, at nogle kan spekulere i det her system. Jeg ved ikke, om det er udtryk for, hvilke tanker man beskæftiger sig med i Venstre med hensyn til at udnytte systemerne. Det kan jo godt være, at man er meget optaget af det blandt Venstres vælgere.

Men det, jeg vil sige, er, at generelt i den danske befolkning hænger tingene ikke sådan sammen. Der vil ikke komme den spekulation. Tværtimod tror jeg, at hvis man laver det her system, vil der komme endnu flere medlemmer til a-kasserne og i øvrigt også endnu flere medlemmer til fagforeningerne, hvilket jeg også mener vil styrke lønmodtagernes position i det danske samfund, og det er måske det, Venstre frygter. Det, jeg vil spørge ordføreren om, er: Spiller det en rolle for ordføreren, at det her formentlig vil medføre flere a-kassemedlemmer og flere fagforeningsmedlemmer, og ønsker man ikke det?

Kl. 17:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:01

Peter Juel Jensen (V):

Jeg vil sige til hr. Eigil Andersen, at jeg selv er medlem af en a-kasse, at jeg selv er medlem af en fagforening, og at jeg er Venstremand. De tre ting går udmærket hånd i hånd, så den bekymring deler jeg overhovedet ikke. Jeg synes, det er godt, at man som lønmodtager har mulighed for at slutte sig sammen og dermed stå stærkere over for en arbejdsgiver. Jeg synes, det er godt, at arbejdsgiverne slutter sig sammen og dermed står i en stærkere forhandlingsposition over for lønmodtagerne. For når arbejdsmarkedet har det godt, tror jeg faktisk også, at Danmark har det godt. Jeg frygter ingen, vil jeg sige til hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Eigil Andersen for endnu en kort bemærkning. Kl. 17:0

Eigil Andersen (SF):

Det er jeg glad for, for så har vi et vist fælles grundlag at arbejde ud fra, selv om vandene også skiller, kan jeg høre. Jeg tror som sagt ikke, at folk vil lave den trafik med at melde sig ind og ud.

Der er cirka en halv million mennesker i Danmark, der ikke er medlem af en a-kasse, og omkring 300.000 af dem vil ikke engang kunne få kontanthjælp, hvis de bliver fyret. Så er mit spørgsmål til ordføreren: Er ordføreren ligeglad med de menneskelige katastrofer, som det her kan føre til, i form af at man går fra en lønindtægt til absolut 0 kr. i indtægt? Det vil for adskillige mennesker føre til ruin, opløste familier, skilsmisser osv. Er ordføreren ligeglad med det?

Kl. 17:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:02

Peter Juel Jensen (V):

Det er ordføreren på ingen måde ligeglad med, men ordføreren respekterer også det enkelte individs ret til at vælge frit. Der må være en grund til, at den halve million ikke har valgt at melde sig ind i en a-kasse. Det valg respekterer jeg, både som menneske og som lovgiver.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Venstres ordfører. Så går vi videre til ordføreren for Socialdemokratiet, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:03

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg forstår såmænd godt baggrunden for det forslag, som Enhedslisten her har fremsat: den voldsomt stigende ledighed, regeringens manglende evne eller måske snarere manglende vilje til at gøre noget ved ledigheden, den stigende individualisering og jeg er mig selv nok-tankegang, som de sidste 8 års borgerlig regering har fostret, og som har givet grobund til at skabe stadig større skel i Danmark, senest ved at give skattelettelser til de rige og samtidig forringe velfærden for de ældre på plejehjemmene og for børnene i vuggestuerne, børnehaverne og på skolerne – bare for at nævne nogle få eksempler.

Den inddeling af den danske befolkning i et A- og et B-hold kan vi i Socialdemokratiet heller ikke acceptere. Vi mener nu ikke, at medicinen er afkortelse af optjeningsperioden, men en styrkelse af incitamentet til at melde sig ind i fællesskabet og ind i a-kasserne og ved at sikre, at der er en reel mulighed for uddannelse på fuld dagpengesats, når man er ledig, ved at sikre, at det er a-kassen, der vejleder og igangsætter initiativer for den ledige de første 6 måneder af ledighedsperioden, ved at fastholde efterlønnen som et tilbud, og ved at vi fører en politik, der får danskerne tilbage til det, der ligger dybt i os: At det er fællesskabet og den fælles ansvarsfølelse, der er baggrunden for vore handlinger. Vi er dog klar til at gå så langt som til at sikre unge under 25 år, der har haft arbejde i 18 måneder, de samme rettigheder som unge, der fuldfører en uddannelse, til at blive optaget i a-kassen med ret til dagpenge på dimittendsats.

Enhedslistens analyse af problemet er såmænd rigtig nok, men medicinen er efter Socialdemokratiets opfattelse forkert. Der er andre løsninger, der ligger lige for, og derfor vil vi ikke kunne stemme for forslaget om at forkorte optjeningsperioden.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 17:05

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at vi er enige om, hvad problemet er. Nu er det jo ikke kun noget, som Enhedslisten har fundet på. Det er også fagbevægelsen, der i høj grad peger på, at der er et stort problem og vi er nødt til at gøre noget. Jeg er enig i, at vi skal gøre det meget bedre i forhold til, at man kan få uddannelse under dagpenge osv., men det hjælper jo ikke for den store gruppe, vi har i dag, der ikke er blevet forsikret, som ikke har ret til dagpenge, og det er her, vi mener, at der skal sættes ind. Vi mener, at det er afgørende, også hvis vi skal sikre fællesskabet, at man har gode muligheder for at optjene dagpengeret, at man kommer med ind i det fællesskab, der er i a-kasserne. Derfor mener vi, at det er afgørende, at man sætter den optjeningsperiode, der er til dagpenge, ned igen. Den har jo været 26 uger tidligere, og mig bekendt førte det ikke landet i ulykke, så derfor vil jeg gerne høre, om det ikke er noget af det, som Socialdemokraterne vil være med til at kigge på, altså, at det er der behov for vi også gør, sammen med en række andre tiltag.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg mener faktisk, at det er vigtigt, at der bliver taget fat i at få skabt nogle job igen, at den kurve, vi ser i øjeblikket, hvor ledigheden stiger lodret, bliver brudt, så der ikke længere er fare for, at folk bliver ledige, og med den baggrund også har mulighed for at optjene dagpengeretten. Jeg kender ikke tallet for, hvor mange der vil blive ramt af det her, men det kunne selvfølgelig være interessant. I forhold til, om vi så vil være med til at gå ind og kigge på en afkortelse fra 1 år til 6 måneder, tror jeg, at det vil kræve en meget nøjere overvejelse, inden vi vil være klar til at gå ind i sådan en diskussion.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:07

Line Barfod (EL):

Jeg håber da så, at Socialdemokraterne vil gå i gang med en sådan grundigere overvejelse, for jeg mener, at det er nødvendigt. Selvfølgelig skal vi skabe job. Det er det allerallervigtigste at få skabt nogle flere job, så folk kan komme i gang og ikke er arbejdsløse, men før de job kommer, går der altså lidt tid med alle de initiativer, som vi gerne vil sætte i gang, men ikke kan få flertal for endnu. Der er spørgsmålet så: Hvad gør vi med de mennesker, som bliver arbejdsløse i mellemtiden? Forskellen er, om de får mulighed for at optjene dagpengeret og dermed få dagpenge og et godt nok meget lavt niveau, men dog et niveau, der er til at leve på, eller om de ryger helt ud i fattigdom og slet ingen indtægt, hvis de er gift. Det er det, der er afgørende i forhold til, om vi sætter dagpengeperioden ned, og vi mener altså, at det er afgørende, at man på ½ år kan optjene retten til at få dagpenge i stedet for som i dag, hvor det er 1 år, som for mange og især mange af de unge er meget svært at overskue.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:08

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Der mener vi jo netop, at svaret må være det forslag, som jeg nævnte før, nemlig at vi kan sikre de unge under 25 år, der har haft arbejde i 18 måneder, og give dem de samme rettigheder som dem, der har gennemført en uddannelse, og med den baggrund også give dem mulighed for en forsørgelse, selv om de skulle blive ledige.

Kl. 17:08

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 17:08

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Traditionelt set er det jo ikke et politisk område, som jeg via mine ordførerskaber beskæftiger mig så meget med. Men jeg vil gerne driste mig lidt ud i det alligevel og fortælle lidt om, hvorfor Dansk Folkeparti ikke kan støtte det her forslag.

I og for sig er det jo meget sympatisk, at Enhedslisten foreslår, at man nedsætter den optjeningsperiode, der skal være for at være fuldt berettiget til at modtage understøttelse. Men samtidig må vi jo også sige, at hvis man fik det her beslutningsforslag gennemført ved national lovgivning, ville det i hvert fald åbne for en række andre problemstillinger, som man også skal have med.

Eksempelvis er der jo det med, hvad det ville få af samfundsøkonomiske konsekvenser, i og med at der ville være en anden andel af folk, som var i beskæftigelse og var på arbejdsmarkedet, som melder sig som ledige, og som vil være medlem af en fagforening og en akasse. Det er jo ikke noget, der er særlig heldigt, hvis folk begynder at spekulere i det at være medlem af en a-kasse. Har vi højkonjunktur, færre arbejdsløse, vil mange måske sige: Jamen jeg sidder sådan nogenlunde mageligt i det. Jeg tør godt sige min a-kasse fra, og så kan jeg jo altid sige ja igen på et senere tidspunkt.

Der ser man jo også i bemærkningerne til det her forslag, at Enhedslisten faktisk reelt ønsker, at man kun skal have 1 måneds medlemskab, for at man kan få ret til fulde dagpenge fra a-kassen.

Det er ikke noget, vi i Dansk Folkeparti kan støtte, for vi mener faktisk, at det vil åbne for en ladeport. Det vil åbne for ren og skær spekulation fra lønmodtagerside, og det vil også betyde, at man vil undergrave hele solidaritetsprincippet i det at være aktiv indbetaler og være med i den forsikringsordning, som det jo er at være medlem af en a-kasse.

Vi synes ikke, at det er solidarisk, at man vil åbne op for spekulation, som gør, at flere af dem, der i dag er medlem af en a-kasse og troligt betaler hver måned for at have den forsikring i baghånden til dårlige tider, så skal føle, at der sker en udhuling af det, som ligger i det at være medlem af en sådan forsikringsordning.

Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte det beslutningsforslag, som er fremsat.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 17:11

Line Barfod (EL):

Det er da en underlig holdning, Dansk Folkeparti åbenbart har. Man betragter fællesskab som noget, man skal spekulere i, og solidaritet som noget, man kun går ind for, hvis man selv har fordel af det lige her og nu. Så skulle der jo stort set ikke være nogen, der var medlemmer af fagforeninger eller af politiske partier for den sags skyld eller af interesseorganisationer.

Der er jo masser af mennesker, der går med i fagforeninger, går med i politiske partier og går med i interesseorganisationer, fordi de føler en solidaritet, ønsker at være en del af fællesskabet og ønsker at været med til at betale for, at vi sammen opnår nogle goder. Det, der er det afgørende, er: Ønsker man en situation i Danmark, hvor de mennesker, der er på arbejdsmarkedet, har en rigtig god mulighed for at være forsikret mod arbejdsløshed, så vi har den fleksibilitet, som man i festtaler taler om er så afgørende for Danmark? Eller ønsker man en situation, hvor folk enten er i arbejde eller også ikke har noget at leve af?

Kl. 17:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:12

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes, at der er noget, som fru Line Barfod har misforstået. Vi har jo en rigtig god ordning i dag, hvor man kan melde sig ind i en akasse og derved sikre sig, at man efter 1 års medlemskab har ret til at modtage dagpenge, hvis man bliver ledig. Det er en rigtig god forsikringsordning, vi har her, men den er frivillig, og det betyder altså også, at lige så vel som man kan vælge at have en indboforsikring eller ikke have en indboforsikring, kan man vælge at forsikre sig mod ledighed.

Så nytter det jo ikke noget at udhule ordningen ved at gøre det sådan, at det bliver alt for lukrativt for personer at spekulere i ikke at

være medlem af en a-kasse for så at sige: Jamen nu går det rigtig godt. Jeg har et godt job, og jeg tror ikke på, at jeg bliver ledig det næste par år, så lad mig bare lige spare de penge, jeg i dag betaler i a-kasse-kontingent, og i stedet bruge pengene på noget andet. Det er jo sådan set en udhuling af netop det, vi kalder solidaritetsprincippet, og derfor kan vi ikke støtte forslaget her.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:13

Line Barfod (EL):

Hvis alle tænkte som spekulanter, sådan som hr. Hans Kristian Skibby lægger op til, skulle der jo stort set ikke være nogen medlemmer af fagforeninger; så skulle man jo kun melde sig ind i en fagforening, når man selv fik en personlig arbejdsretssag. Men heldigvis er der rigtig mange mennesker, der har en fuldstændig anden tilgang til verden, som ønsker at være en del af fællesskabet, som ønsker at være solidariske, og som kender værdien af, at man er mange, der står sammen. Derfor betaler de hver måned.

Men problemet er, at man har udhulet dagpengesystemet rigtig meget fra regeringen og Dansk Folkepartis side. Derfor har der været en del, som heller ikke har forstået, hvor vigtig solidariteten er, også fordi det, regeringen og Dansk Folkeparti har gjort, er, at de har gjort, hvad de kunne, for at nedbryde solidariteten her i samfundet. Men i dag står vi så i en situation, hvor arbejdsløsheden er eksploderet, især for de unge, og så er spørgsmålet: Hvorfor synes hr. Hans Kristian Skibby ikke, at de skal komme ind i systemet, være en del af fællesskabet og have muligheden for at få dagpenge, men synes hellere, de skal stå uden for og helt uden indkomst?

Kl. 17:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:14

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen jeg synes simpelt hen, det er en sammenblanding af mange, mange forskellige ting og en lang række postulater. Vi er tilhængere af det forsikringssystem i Dansk Folkeparti, vi er faktisk tilhængere af, at man er medlem af en a-kasse. Jeg er selv medlem af en fagforening, jeg er også medlem af en a-kasse, selv om jeg er medlem af Folketinget, og det er der rigtig mange mennesker der er, fordi de synes, det er en god ting at tegne en forsikring imod ledighed.

Men så nytter det jo ikke noget, at vi udhuler den forsikringsordning ved at gøre den til en ladeport for, at folk efter helt ned til 1 måned, som Enhedslisten foreslår, bare kan sende et girokort og betale for november måned og så være fuldt berettiget til at få dagpenge i december, mens andre har måttet være medlem et helt år for at kunne få det. Det synes vi ikke er rimeligt, og det synes vi ikke er solidarisk.

Så vil jeg gerne sige til slut, at det der med specielt de unge, de nye på arbejdsmarkedet, som fru Line Barfod var inde på, jo er fuldstændig rigtigt. Men det er jo også virkelig et problem, at så mange af dem tilsyneladende under højkonjunkturen bevidst valgte fra at betale til en a-kasse, og det jo klart, at når man vælger det fra, og der kommer lavkonjunktur, kommer der også en regning, der skal betales. Men det er altså den enkelte person selv, der skal foretage den vurdering, og det er en forsikring, som man kan sige ja eller nej til.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Eigil Andersen (SF):

Desværre ligner dette her ting, som vi også har hørt i andre sammenhænge. Det er nemlig udtryk for en utrolig stor mistillid til den danske befolkning, det er en mistillid, der går på, at den danske befolkning består af svindlere og bedragere og folk, der vil snyde systemerne på forskellig vis. Men den beskrivelse er jo ikke rigtig. Danmark består af fællesskab, og vi lægger vægt på tryghed. Det kan man se på mangfoldige områder, og det er en helt anden form for tilgang til, hvem danskerne egentlig er.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, for sammenligningen med forsikringer er jo interessant. Hvis man tegner en tyveriforsikring og betaler for den i dag, gælder den fra i dag. I a-kasse-sammenhæng skal man være medlem 1 år og have haft arbejde i 1 år. I virkeligheden er det jo et meget voldsomt krav, og ville det så ikke være meget rimeligt, hvis vi sagde, at man kan nøjes med et halvt år til begge dele? Det ville jo stadig væk være væsentlig mere, end hvis det var en tyveriforsikring.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:16

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu er det jo altid en hyggelig debat, man kan få, men jeg synes, at når man nu begynder at skyde mig noget i skoene med hensyn til mistillid og svindel og bedrageri, er jeg nødt til at sige, at de ting var jeg mig bekendt slet ikke inde på i min ordførertale. Men det kan vi jo efterfølgende se i referatet.

Men jeg vil gerne sige, at det, der er det helt grundlæggende og fundamentale her, er, at det her er et frivilligt forsikringssystem. Hvis man eksempelvis støtter det beslutningsforslag, der ligger her, vil man udhule det princip, der ligger i a-kasse-systemet i dag, hvor det er en forsikringsordning, man kan vælge at melde sig ind i, og så nytter det jo ikke noget, at vi oplever i en højkonjunktur, at alle vælger ordningen fra. Det skal jo faktisk være sådan, at det gerne skulle være noget, der også under højkonjunktur kunne bidrage til, at folk er en del af dette solidariske forsikringssystem.

Det vil åbne for spekulation, hvis vi udhuler de regler, der ligger til grund for, på hvilken måde folk skal være berettigede til at kunne få fulde dagpenge. Det tror jeg altså ikke vi kan komme uden om.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Eigil Andersen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:17

Eigil Andersen (SF):

Ja, og den her afslutning viser jo netop, at det er udtryk for stor mistillid til de vælgere, som skal stemme her den 17. november, hvem de egentlig er. Jeg synes, det er meget ubehageligt, og derfor vil jeg også gerne spørge ordføreren: Er det sådan, at ordføreren er ligeglad med, at de mennesker, som i dag hverken kan få arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp – og det drejer sig altså om over 300.000 mennesker – må gå fra hus og hjem, som jeg var inde på lidt tidligere, og at ordføreren bare lægger armene over kors og ikke vil gøre noget som helst for at række hånden frem? Det kunne man f.eks. gøre ved at støtte det her forslag.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu vil jeg jo gerne sige, at det her med mistillid og mistillid faktisk ikke er rigtigt. Vi har faktisk tillid, tillid til, at den enkelte lønmodtager selv skal gøre op med sig selv, om man har lyst til at betale til en forsikringsordning imod arbejdsløshed. Vi synes, det skal være op til den enkelte, fordi vi går ind for personlig frihed. Men vi går også ind for, at statskassen, når så man vælger det fra, så ikke skal åbnes som en ekstra forsikring til at betale, fordi man har valgt sine egne forsikringer fra, mens det gik godt. Det er ikke solidaritet, det er faktisk misforstået solidaritet.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører, og så er det hr. Eigil Andersen som ordfører fra SF.

Kl. 17:19

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Som jeg tror, det er fremgået af debatten, støtter SF det her forslag fra Enhedslisten. Indholdet svarer, som ministeren også var inde på, en hel del til det beslutningsforslag, som vi stillede i SF i foråret den 3. april. Jeg har også forstået på Enhedslisten, at det, man mener med forslaget, er både, at medlemsperioden bør forkortes til ½ år, og at arbejdsperioden også bør forkortes til ½ år for at få ret til dagpenge. Desværre blev vores forslag om det her stemt ned lige før sommerferien.

Jeg vil gerne komme lidt ind på det, som jeg har strejfet lidt i nogle af mine spørgsmål, nemlig hvad det er, man har gjort over for bankerne, som man meget ekstraordinært har hjulpet. Der er lavet et sikkerhedsnet, som betyder, at selv om man har sat 5 mio. kr. ind i en bank, er man sikker på at få dem ud igen, selv om den pågældende bank måske går konkurs. Det er jo ellers et godt liberalt princip at sige: Lad falde, hvad ikke kan stå. Er man kunde der, er der ikke noget at gøre ved det. Men her har vi altså lavet et sikkerhedssystem, som er væsentlig bedre end det, som man ellers har i bankerne. Som jeg husker det, er det ellers sådan, at man har sikkerhed for – jeg tror, det er – omkring 350.000 kr., hvis man er indskyder i en bank; men her gælder det altså alle bankkunder uanset beløbene.

Jeg må sige, at det jo er en måde at lave en ekstraordinær hjælp på, som er uhyre interessant, og som er affødt af den her krise. Jeg vil også sige, at jeg støtter, at man har gjort det her. Det handler ikke om det. Jeg kunne godt have ønsket mig, at det var foregået på en anden måde, som det også er fremgået af dagens aviser, hvor man kan se, at hvis staten i stedet for f.eks. at have lånt pengene til Den Danske Bank havde fået aktier for pengene, ville staten i dag have fået en kursgevinst, og den ville kunne udmøntes i 6-8 mia. kr. Jeg kan godt ærgre mig over, at det ikke blev en del af bankpakken, at man så fik det som aktier. Så havde vi haft 6-8 mia. kroner mere til at bruge på at skaffe flere job, og desuden kunne vi forbedre den danske velfærd. Men vi var enige om, at det var nødvendigt at hjælpe bankerne og lave den her garanti for, at folk kunne få deres penge ud igen.

Så har man, som jeg også var inde på, også ekstraordinært hjulpet flekslånerne. Man har gjort det, at man har sagt, at pensionskasserne kunne få lov til at beholde nogle flere af deres obligationer, ellers skulle de have solgt dem efter de gamle regler, men det ville selvfølgelig påvirke kurserne, og dermed ville renten stige. Derfor har man sagt, at pensionskasserne måtte beholde nogle flere af deres obligationer og ikke var tvunget til at sælge dem. Det har hjulpet flekslånernes rente meget. Det synes jeg også er o.k.

Men når man kan lave så meget ekstraordinær hjælp, er det altså en stor, stor gåde for mig og for SF, hvordan det kan gå til, at når det så kommer til lønmodtagere og i øvrigt også en masse selvstændige erhvervsdrivende og deres a-kasse-medlemskab, bliver døren smækket i. Der skal simpelt hen ingen hjælp være. Tonen bliver en helt andet, som man også har hørt det her i dag. Det er mig en stor gåde.

Selvfølgelig er det sådan, at når man arbejder som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende, er det eneste rigtige at melde sig ind i en a-kasse. Som det er nævnt, er der tale om en forsikring, og jeg vil da også sige, at det da er dumt ikke at have meldt sig ind i en a-kasse. Men desværre har vi de her meget skræmmende tal fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, som viser, at der er knap en halv million lønmodtagere, som ikke er medlemmer af en a-kasse, og af dem er der 275.000, som ikke kan få kontanthjælp, fordi de har en ægtefælle med en indtægt. Dertil skal man jo så lægge dem, der har en ejerbolig, de vil heller ikke kunne få kontanthjælp, så det er altså adskillige hundrede tusinde mennesker, det drejer sig om.

Som jeg har nævnt, så styrer de direkte imod en økonomisk ruin, hvis de bliver fyret. De kan få 0 kr. i indtægt – 0 kr. i indtægt – og må gå fra hus og hjem, og som nævnt truer skilsmisse osv. Jeg mener, at sådan en udvikling, hvor ti tusinde på arbejdsmarkedet havner i den her situation med økonomisk ruin, kan vi som samfund og som politikere ikke bare ignorere og lade, som om vi slet ikke ser. Og vi interesserer os slet ikke for, hvordan vi kan gøre noget for at forhindre det.

Det er i det perspektiv, man skal se det forslag, som vi i foråret lavede i SF, og det forslag, som Enhedslisten nu har lavet. Jeg vil sige, og det var jeg også inde på tidligere, at jeg er overbevist om, at en bivirkning af forslaget her er, at a-kasserne vil få flere medlemmer – og i øvrigt også fagforeningerne. Det vil være godt for lønmodtagerne og det danske samfund, at det vil ske. Det er jo sådan, at andelen af mennesker på arbejdsmarkedet, der er medlemmer af en a-kasse, er faldet fra 80 pct. i 1995 til nu kun 75 pct. Dermed er den danske flexicuritymodel altså i fare. Det er en meget farlig udvikling både for lønmodtagerne og for samfundet, og derfor støtter vi det her forslag.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 17:24

Peter Juel Jensen (V):

Jeg nød lidt den store forklaring omkring flekslånene, at dem havde man været inde og sikre. Ud fra som jeg forstod det, så kunne jeg konstatere hernede fra min stol, at ordføreren fra SF mener, at dem, der har flekslån, ikke er lønmodtagere. Kan ordføreren bekræfte det?

Kl. 17:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:25

Eigil Andersen (SF):

Nej, der må jeg jo sige og også give ministeren ret i, at det jo er klart, at der blandt lønmodtagere naturligvis er en hel del, der både er bankkunder og flekslånere. Alt det dér er i sin helt gode orden, men sagen er jo bare den, at når der her bliver sagt, at det for enhver pris skal være 1 år, man skal have haft arbejde, og at man skal have været medlem i 1 år, er det jo helt rigtigt, at der så er et misforhold mellem det og så den store tjeneste, man f.eks. har gjort flekslånere og f.eks. bankkunder, som har store beløb, som de har garanti for at de ikke under nogen omstændigheder minister. Og så er det igen, at jeg synes, det er ubegribeligt, at man så også fra Venstres side siger til den danske befolkning, at når det så kommer til lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivendes rettigheder i forhold til a-kasser, kan der absolut ikke foregå noget som helst, ingen forbedringer.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Peter Juel Jensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:25

Peter Juel Jensen (V):

Så må jeg jo konstatere, at man allerede har været ude at hjælpe. Man har været ude at sikre, at folk ikke skulle gå fra hus og hjem, og man har været ude at sikre, at den enkelte lønmodtager har mulighed for at have så meget luft i sin økonomi, at lønmodtageren kan melde sig ind i en a-kasse. Så har man jo allerede hjulpet.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:26

Eigil Andersen (SF):

Jamen altså, a-kassekontingentet er hen over årene steget meget. Statsbidraget er sat voldsomt op, og det er i sig selv en forhindring for nogle. Det vil jeg sige at det er. Sagen er jo den, at selv om man er flekslåner, har man altså ikke noget at betale med, hvis man havner på 0 kr. i indtægt.

Men mennesker er jo i forskellige situationer, og jeg kan kun sige, at når det er sådan, at man ekstraordinært kan hjælpe millionæren, som sætter pengene i banken, og give fuldstændig sikkerhed til ham eller hende, så må der være en eller anden form for retfærdighed til stede, så almindelige mennesker, som ikke er i den situation, også kan få en ekstraordinær hjælp, ligesom de grupper, jeg har nævnt, har fået det. Der må være en rimelighed og en retfærdighed, og det er der ikke nu.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til SF's ordfører, og så er det hr. Per Løkken som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:27

(Ordfører)

Per Løkken (KF):

Jeg skal starte med at gøre opmærksom på, at ordføreren ikke kan være til stede, og derfor læser jeg ordførerens tale op:

I Det Konservative Folkeparti er vi af den opfattelse, at det nuværende system, hvor man skal være medlem af en a-kasse i 1 år, giver en rigtig tidsramme. Forslagsstillerne vil sænke tidsrammen til 26 uger. Forslagsstillerne bygger deres argumenter på, at der er en stigende arbejdsledighed, og at der er mange af de nye ledige, som ikke er forsikret. Det er ikke en reel begrundelse, da det ikke har været holdt hemmeligt, at tidsrammen for medlemskab også i de gode tider har været 1 år.

Hvad mon forslagsstillerne ville anvende af argumenter over for gruppen, som har forsikret sig og taget vare på deres egen situation i tilfælde af ledighed, såfremt forslaget ville blive vedtaget? Det bliver forslaget ikke, men argumentet kunne være, at forslaget er genbrug af SF's forslag fra maj måned 2009, beslutningsforslag nr. B 169.

Forslaget ville ligeledes medføre, at medlemsbidraget ville falde bort for denne gruppe, som har 6 måneders opsigelse, uden at dagpengeudgifterne faldt tilsvarende. Det er igen et forslag fra Enhedslisten, som kun påfører staten øgede udgifter, og som gør, at den enkelte ikke skal vurdere sin egen situation med hensyn til at forsikre sig såvel i opgangstider som i de mindre gunstige beskæftigelsessituationer.

Det Konservative Folkeparti vil fastholde de nuværende regler, der sikrer, at ledige, som modtager dagpenge, har et varigt og stabilt tilhørsforhold til arbejdsmarkedet – og til arbejdsløshedsforsikring for den sags skyld. Der skal også i fremtiden være frihed til at forholde sig til sin egen personlige risikovurdering, men det skal ikke være en fordel at køre på frihjul frem for at være forsikret. Det Konservative Folkeparti støtter ikke forslaget.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører, og så er det hr. Morten Østergaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Som jeg allerede var inde på i mit spørgsmål til ministeren, støtter Det Radikale Venstre heller ikke beslutningsforslaget, ligesom vi ikke støttede SF's forslag i foråret. Det gør vi ikke, fordi vi har et andet forslag til dagpengereform. Vi ønsker en dagpengereform, der bringer Danmark i overensstemmelse med resten af Norden, dvs. med en kortere dagpengeperiode. Det skal selvfølgelig fortsat være attraktivt at være medlem af en a-kasse, og det kunne man bl.a. sikre ved at følge Arbejdsmarkedskommissionens forslag om at ændre på kontingentet og så til gengæld hæve præmien for at være medlem af efterlønsordningen.

Vi ønsker altså et dagpengesystem, der er med til at bidrage til at løse de monumentale problemer, som regeringen p.t. lader stå uløste hen, med hensyn til holdbarheden i dansk økonomi på sigt, og vi er bange for, at det forslag fra Enhedslisten, som ligger her, på linje med det, der kom fra SF i foråret, vil trække i den forkerte retning, fordi det vil trække arbejdskraft ud af arbejdsmarkedet.

Når det er sagt, anerkender vi også, at vi står i en økonomisk krise, som man burde gøre langt mere ved, end regeringen også med det nuværende finanslovforslag har gjort. Vi har, som også ministeren var inde på, lavet en aftale om en ungeindsats ved siden af globaliseringsaftalen, og den er vi meget glade for, fordi den følger nogle af de ideer, vi har haft om, hvordan man skal lave en håndholdt og fremrykket indsats for de ledige, og det gør vi altså nu for de unge. Det er jo godt, hvis man er blevet ledig, som alt for mange unge er, at der bliver gjort en indsats for, at man kommer tilbage i job.

Men der var et af de forslag, som vi havde med til forhandlingerne, som regeringen ikke ville være med til, og det er vi kede af. Det var det forslag, der havde til formål at forsøge at tage hånd om rigtig mange unge mennesker, som ikke får glæde af frigivelsen af SP-midlerne, fordi de ikke har optjent noget særligt pensionsbidrag, og som ikke har været på arbejdsmarkedet så længe, at man på samme måde som for alle dem, det her forslag vedrører, med nogen ret kan sige, at de burde have tænkt mere over deres medlemskab af en akasse. Det er dem, som i alt, alt for høj grad nu kommer til at stå helt uden et indkomstgrundlag, fordi fire ud af fem i den her gruppe af dem under 25 år altså ikke er medlem af en a-kasse.

Der vil vi gerne sige, at i lyset af den situation, vi har, bør man sidestille dem med dem, der er dimitteret, deres unge kollegaer, som har taget en uddannelse, og som med bare 1 måneds medlemskab af en a-kasse kan få dagpengeret. Det vil vi gerne gøre midlertidigt – vi har foreslået det sammen med Socialdemokraterne – som et led i den her kriseindsats. Men det er vigtigt, at det er midlertidigt, fordi det er en ekstraordinær situation, hvor vi oplever, at ledigheden stiger i et historisk uset tempo. Derfor er det et forslag af en helt anden karakter end det fra Enhedslisten, som ligger her, og som vi altså ikke kan støtte, fordi vi har vores eget forslag til en egentlig dagpengereform, men også med henvisning til at vi altså har et konkret forslag, der er målrettet den gruppe, der er mindst forsikret, nemlig de unge.

Kl. 17:32 Kl. 17:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:32

Eigil Andersen (SF):

Altså, man kan sige, at De Radikale sammen med Socialdemokratiet har det her forslag, som blev nævnt nogle gange, og som lemper adgangskravene til a-kasserne for unge mere, end det her forslag faktisk indebærer. Det er et meget underligt system, at de ufaglærte unge, som er arbejdsløse i mere end $\frac{1}{2}$ år, bliver sat ned på en halv dagpengesats, som det er umuligt at leve af, når de er under 25, selv om de betaler fuldt kontingent i en lang periode.

Jeg vil gerne spørge De Radikale, som gerne vil gøre noget for de unge, om de så også i den forbindelse vil ophæve den halve dagpengesats for unge og sige, at de skal have fulde rettigheder.

Kl. 17:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes ikke, man kan sige, at den ydelse, der er til unge, betyder, at de ikke har fulde rettigheder. Faktisk må man sige, at netop det forslag om den særlige sats for unge jo var noget af det, som vi indførte i 1990'erne, og som sådan set var med til at modvirke den ungdomsarbejdsløshed, som på det tidspunkt var voldsom.

Vi synes ikke, at det skal være sådan, at man er voldsomt meget bedre stillet, hvis man går ledig, end hvis man tager en uddannelse – som vi jo sådan set er enige om at alle unge burde – hvor man ville kunne få SU. Derfor synes vi, at det er fornuftigt, at der er den her graduering, men af samme grund synes vi også, at man, når man står i den her situation med en historisk stigning i ledigheden, kunne sidestille de unge med dem, som dimitterer fra en uddannelse, og dermed give dem en rettighed efter en måned.

Der kunne jeg jo, fordi hr. Eigil Andersen har en chance igen, spørge, om det var et forslag, der efter nærmere eftertanke kunne finde nåde for SF's blik.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:34

Eigil Andersen (SF):

Det må vi i givet fald have en dialog om. Jeg vil pege på, at det forslag, som vi fremsatte i foråret, og som gik på ½ års medlemskab, jo også ville gøre det lettere for unge, og så ville man behandle alle ens. Så det har da i hvert fald en fordel.

Vi lægger jo stor vægt på dynamik i vores samfund, og den dynamik er bl.a. til stede derved, at hvis jeg sidder i et job og har lyst til at skifte til et andet, ville jeg være usikker på, om jeg kunne klare det andet job; men jeg ville også vide, at hvis det gik galt med det andet job, havde jeg ret til dagpenge. Det er der altså så en halv million mennesker, der ikke har. Jeg har derfor et andet spørgsmål til ordføreren fra Det Radikale Venstre, og det er:

Kan det ikke bekymre ordføreren, at vi har et system, hvor så mange ikke har ret til dagpenge og har svært ved at komme ind i systemet? For det kan jo få det resultat, at man trykker sig og lader være med at søge et nyt arbejde og dermed skabe dynamik i samfundet?

Kl. 17:3

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Morten Østergaard (RV):

Jeg har måske lidt svært ved at forstå det sidste, altså hvorfor det skulle forhindre en i at søge et nyt arbejde, at dagpengereglerne er, som de er, medmindre man tror, man bliver fyret, fordi man søger nyt arbejde. Men det er klart, at det er en kæmpe fordel, hvis alle er medlem af en a-kasse – det er der ingen tvivl om – og derfor må man opfordre alle til at melde sig ind i en a-kasse.

Vi kan se, at det er gået helt hen over hovedet på den ungdomsårgang, som vi har adresseret med vores forslag, måske fordi de er kommet ind på arbejdsmarkedet på et tidspunkt, hvor det virkelig gik godt, og hvor de har tænkt, at det nu var dejligt med alle de her rare penge, som de tjente som murerarbejdsmand, eller hvad det var. Det er måske rarere at få en lidt større bil og så til gengæld ikke at skulle betale for det her a-kassemedlemskab hver måned.

Det er så dem, der bliver ramt af en boomerang nu, og der kan jeg også godt forstå, at nogle siger, at det virkelig er urimeligt, for det skulle de have tænkt på, dengang de købte den fine bil. Men situationen er jo bare den, at vi kan se, at det gælder fire ud af fem unge.

Jeg håber, at det, hr. Eigil Andersen sagde, var, at SF nu har taget det her forslag under overvejelse, for jeg ved, at man tidligere var afvisende over for det, og jeg ville synes, at det var stærkt, hvis oppositionen kunne stå samlet bag Socialdemokraterne og Det Radikale Venstres forslag.

Kl. 17:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 17:36

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten og selvfølgelig især takke SF. Det er jo et forslag, som både SF og vi er enige om, og som jo også er noget, som fagbevægelsen har været fremme med, fordi de virkelig kan mærke de store problemer, der er, og ønsker, at man gør noget ved det store problem, der er, med de flere hundrede tusinde, der står uden for a-kasserne.

Jeg synes jo, det har været et meget mærkeligt at se på det forløb sidste efterår, hvor det pludselig gik galt for de banditter i habitter, der havde været ude at spille løs for andres penge. De havde tjent masser af penge i lang tid, og dem havde de stukket i lommerne. Nu gik det galt, og så var regeringen og Dansk Folkeparti og desværre også andre partier her i Folketinget parate med det samme. Der skulle ikke spares på noget, milliarderne væltede ud af statskassen. Der måtte ikke være en eneste bankdirektør eller spekulant, der mistede noget som helst på deres kæmpe spilleeventyr. Man kunne jo i stedet have valgt at sige: Vi sikrer almindelige mennesker, vi sikrer de sunde virksomheder, men spekulanterne må altså få lov til selv at bære tabet, ligesom de tidligere selv har scoret alle gevinsterne. Det valgte man så ikke at gøre.

Men når den finansielle krise så slår over i en økonomisk krise, arbejdsløsheden eksploderer og vi ser, at rigtig mange mennesker kommer i klemme og må gå fra hus og hjem, er der ingen hjælp at hente. Så siger regeringen og Dansk Folkeparti: Det er da bare ærgerligt, I må klare jer selv. Det synes jeg altså er højst besynderligt, eller måske er det ikke så besynderligt. Måske er det et meget klart udtryk for, hvad det er for en politik, man fører, hvem det er, man ønsker at tilgodese, at den politik, man fører fra regeringens og Dansk Folkepartis side dybest set er for banditter i habitter, altså at det er dem, der bare spiller løs for andres penge, der kan føle sig sik-

re på, at de bliver dækket ind, og dem skal vi andre betale for, mens almindelige mennesker altså har en kæmpe risiko.

Jeg er selvfølgelig enig i det, der er blevet sagt af rigtig mange: at man skal sørge for at være medlem af sin a-kasse. Der skal overhovedet ikke være nogen tvivl om, at det helt klart er Enhedslistens opfattelse. Men nu har vi altså et problem med, at det er blevet gjort rigtig svært at komme ind i a-kassen. Der er mange mennesker, som ikke lige går ud og får et fast arbejde og er i arbejde i 1 år og dermed kan optjene dagpengeret. Der er rigtig mange mennesker, der, når de starter på arbejdsmarkedet, får lidt job her og så lidt job dér. Det er ikke sådan, at de bare kommer ud og får et fast arbejde med det samme.

Derfor er der altså også behov for at se på, hvordan vi skaber nogle a-kasse-regler, der passer til dem. Det er derfor, vi siger: Lad os i hvert fald sætte det ned til ½ års optjening, som fagbevægelsen også har foreslået. Det ville kunne hjælpe en hel del af dem, der står med et problem i dag, i stedet for at vi risikerer, at de kommer ud i arbejdsløshed og så ryger helt ned og enten, hvis de er gift, slet ikke får nogen hjælp eller også ryger på kontanthjælp, som jo dels er en meget lavere ydelse, dels er et helt andet system.

Vi hører jo rigtig ofte, når vi diskuterer herinde, at folk siger, at hvis man er arbejdsløs, skal man være i dagpengesystemet. Men der er altså en del, der ikke er det, og som tror, at der så er et socialt system ved siden af. Det er rigtigt, at nogle kan få kontanthjælp, men kontanthjælpen er altså egentlig indrettet på at være det sociale system; den er indrettet på mennesker, der har andre sociale problemer end arbejdsløshed. Og derfor burde vi sikre, at de, der kun har arbejdsløshed som problem og ikke andet, er i a-kasse-systemet, at de får nogle dagpenge, der er til at leve for, og at man så sikrer, at de faktisk også kan få en indkomst, som er til at leve for, sådan som vi skal snakke om i forbindelse med et andet forslag lidt senere i dag. Selvfølgelig skal kontanthjælpen også hæves, det har vi et forslag til på et andet tidspunkt. Men det er afgørende, at vi sikrer, at man faktisk kan komme ind og få retten til dagpenge. Og det er et stort problem i dag, at det er så svært at nå at optjene den dagpengeret, når det er et helt år, man skal være medlem.

Når man hører regeringen og Dansk Folkeparti, lyder det, som om at hvis man ændrede på reglerne igen, altså satte optjeningsretten ned til ½ år, som den har været tidligere, og som vi nu har foreslået, ville hele systemet bryde sammen. Jeg husker altså ikke, at systemet brød sammen, sidst det var ½ år, man skulle optjene dagpenge. Det må vi jo så spørge ministeren om: om ministeren kan dokumentere, at systemet brød sammen, dengang optjeningsperioden var på ½ år, og at det slet ikke kunne hænge sammen på den måde.

Jeg husker det, som om det system fungerede rigtig godt, også på det tidspunkt. Og derfor vil vi altså fastholde og blive ved med at arbejde for, at man skal sætte optjeningsperioden ned.

Kl. 17:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 15: Forslag til folketingsbeslutning om at ophæve ægtefælleaf

Forslag til folketingsbeslutning om at ophæve ægtefælleafhængigheden ved tildeling af kontanthjælp.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 21.10.2009).

Kl. 17:42

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:42

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Beslutningsforslaget går ud på, at Folketinget pålægger regeringen hurtigst muligt at fremsætte et lovforslag, der ophæver ægtefællea-fhængigheden ved tildelingen af kontanthjælp. Det, Enhedslisten kalder for ægtefælleafhængighed, kaldes også for gensidig forsørgelsespligt. Det betyder, at en kone f.eks. har pligt til at forsørge sin mand, og at en mand har pligt til at forsørge sin kone, og kun hvis han eller hun ikke kan forsørge sig selv og sin ægtefælle, kan familien have ret til at få hjælp fra det offentlige. Det vil Enhedslisten nu have lavet om på. De vil have indført en retstilstand, hvor familien kan få kontanthjælp, selv om de sagtens kan klare sig selv. De vil have det sådan, at den ene ægtefælle kan få kontanthjælp, selv om den anden tjener rigeligt til at forsørge dem begge. Jeg røber vist ingen hemmelighed ved at fortælle, at regeringen ser noget anderledes på tingene.

Ægtefælleafhængigheden er et resultat af, at familien her i landet betragtes som en enhed, og at ægtefæller har nogle forpligtelser over for hinanden, som samlevende ikke har. Som det lidt højtideligt hedder i ægteskabslovgivningen, forpligtes mand og hustru gennem pengeydelser, gennem virksomhed i hjemmet eller på anden måde til hver efter sin evne at bidrage til at skaffe familien det underhold, som efter ægtefællernes livsvilkår må anses for passende. Til underholdet henregnes, hvad der udkræves til husholdning og til børnenes opdragelse såvel som til fyldestgørelse af hver ægtefælles særlige behov. Det er det, der går igen, når vi taler om gensidig forsørgelsespligt, og får regeringen er det altså ikke bare tomme ord.

I beslutningsforslaget får Enhedslisten ægtefælleafhængigheden til at se noget gammeldags og noget mærkelig ud, og det er de jo sådan set velkomne til; i sin tid anså venstrefløjen jo selv ægteskabet for at være lidt forældet og lidt komisk. Men der er intet mystisk ved ægtefælleforsørgelse. Ifølge Velfærdskommissionen er princippet om ægtefælleforsørgelse normen i stort set alle landes nederste sociale sikkerhedsnet svarende til kontanthjælpssystemet.

I bemærkningerne til forslaget begrunder Enhedslisten pudsigt nok sit forslag med, at mange mennesker, der ikke er berettiget til arbejdsløshedsunderstøttelse, tror, at de er berettiget til kontanthjælp, og de får sig en slem overraskelse, skriver Enhedslisten. Men der er vel en anden måde at undgå den ubehagelige overraskelse på. Som bekendt – og som vi diskuterede lige før – er det frivilligt, om man vil være med i en arbejdsløshedskasse. Ikke alle er forsikret, og hvis vi taler om forsikringer i almindelighed, er der vel heller ikke noget usædvanligt i at være forsikret og dermed så også at kunne have gavn af det. Jeg kan godt se, at det er nogle tanker, som jo slet ikke er faldet Enhedslisten ind, men jeg kan godt præcisere det lidt.

Regel nummer et siger nemlig, at man kun kan få penge fra en forsikring, hvis man er forsikret. Det betyder, som Enhedslisten også skriver, at ikke alle er berettiget til dagpenge. Forsikring eller ej, det afhænger naturligvis af risikoen for at få brug for en forsikring. Mange unge har siden årtusindskiftet fravalgt a-kasse-medlemskab. Det skal jo formodentlig ses i lyset af de helt exceptionelt gode job-

muligheder, der var i perioden. Samtidig har de unge under 25 år ikke et forsørgelsesansvar og dermed ikke behov for samme sikkerhed som de lidt ældre. Men som vi også hørt før, er tingene vendt på akasse-området, når det gælder de unge. Men det er jo sådan set en mærkelig idé, at vi skal have lavet hele kontanthjælpssystemet om, fordi der er nogen, som ikke har fået sig meldt ind i en a-kasse i tide. Jeg kan ikke lade være med at nævne, at det forekommer lidt komisk, at det jo netop nu er regeringen, der står vagt om a-kasserne, mens venstrefløjen er ude på at lave et system, der i den grad gør livet surt for dem.

Et andet argument imod at afskaffe ægtefælleafhængigheden er, at udbuddet af arbejdskraft kan forventes at blive mindre. Hvis en familie i dag har indrettet sig sådan, at den ene har et godt job og den anden passer hjemmet, har den hjemmegående et betydeligt og forudsigeligt økonomisk incitament til at komme ud på arbejdsmarkedet. Han eller hun modtager ingen ydelser, og derfor er der kun skatten at modregne i den løn, den pågældende kan tjene.

Modsat vil en afskaffelse af ægtefælleafhængigheden være til gavn for højtlønnede, for på den måde vil mange, der i dag er ægtefælleforsørget, få ret til kontanthjælp, og på den måde vil mange ikke have noget økonomisk incitament til at komme i arbejde igen, og det giver altså et faldende udbud af arbejdskraft. Al erfaring viser nemlig, at økonomiske incitamenter kombineret med rådighedsregler er mere effektive end rådighedsregler alene. Nu er det jo selvfølgelig sådan, at incitamentsproblemer ikke spiller nogen rolle for et parti som Enhedslisten, der ikke kan få de offentlige ydelser højt nok op, men incitamentsproblemer spiller altså en stor rolle for regeringen og for en regering, der jo netop tager sit ansvar for samfundets ve og vel alvorligt.

Endelig er der jo det, at det vil blive rasende dyrt at afskaffe ægtefælleafhængigheden. En afskaffelse vil indebære offentlige merudgifter til kontanthjælp i milliardklassen. Det nøjagtige tal er svært at regne ud, fordi der er tale om dynamiske effekter, så antallet af nye kontanthjælpsmodtagere må skønnes at være behæftet med en betydelig usikkerhed. De seneste tal fra Finansministeriet tyder dog på, at de årlige merudgifter må skønnes at beløbe sig til op imod 3,5 mia. kr. med fuld virkning.

Af de grunde kan jeg som nævnt meddele, at regeringen ikke kan tilslutte sig det her beslutningsforslag.

Kl. 17:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 17:49

Line Barfod (EL):

Først vil jeg sige, at jeg synes, det er lidt rystende, hvis den minister, der er ansvarlig for kontanthjælp, ikke ved, at man, hvis man er i stand til at arbejde og er på kontanthjælp, så også skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og tage det arbejde, man bliver tilbudt. Man kan altså ikke bare vælge at være hjemmegående på kontanthjælp.

Den anden kommentar er, at hvis ministeren virkelig mener, at hun går ind for frit valg, burde hun vel også mene, at ægteskabet burde være et frit valg, ikke kun et frit valg for højtlønnede i arbejde, men et frit valg for alle, også dem, der ikke har mange penge.

Men det, jeg så gerne vil spørge ministeren om, er det, som Information fortæller om i en artikel i går, nemlig om voldsramte kvinder, som ikke kan få nogen kontanthjælp, fordi manden ikke vil lade sig separere. Mener ministeren, at det er rimeligt, at de kvinder ikke har nogen indtægt? Eller synes ministeren, at man faktisk bør gøre noget her?

Kl. 17:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg og regeringen jo netop går ind for frit valg, vi tvinger ikke folk til at gifte sig, men det kan jo selvfølgelig være noget nyt i Enhedslistens program. Det skal jeg jo ikke kunne stå og sige noget om i dag.

Artiklen i Information har da også gjort indtryk på mig, og derfor har jeg også bedt om at få undersøgt tingene lidt nærmere. Så jeg er glad for at kunne sige, at tingene ikke helt hænger sådan sammen, som det er beskrevet i Information i går.

Hvis manden nægter at forsørge konen i et ægteskab, som det er tilfældet i den her artikel, og hun ikke kan forsørge sig selv, er det jo netop sådan, at det offentlige går ind og hjælper. Det kan være i form af kontanthjælp, men det kan også være i form af enkeltydelser. Så derfor hænger tingene i virkeligheden ikke sådan sammen, som der står at læse i Information fra i går.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 17:51

Line Barfod (EL):

Enhedslisten har ikke nogen planer om at tvinge nogen til at gifte sig, vi mener bare, at man skal have frit valg, så det ikke kun er de rige, der har det frie valg til at gifte sig, men at også de fattige skal have ret til at gifte sig, hvis de gerne vil det.

I forhold til det om kvinder, der bliver ramt af vold, og hvis mand f.eks. er flyttet til udlandet, synes jeg da, at det lyder rigtig godt, at ministeren er enig i, at de kvinder skal kunne have en indkomst. Og det håber jeg så at vi kan få uddybet af ministeren, nemlig hvordan ministeren vil sikre det, og om man vil lave en nyfortolkning, så man kan give forsørgelse og ikke kun enkeltydelser, men faktisk give forsørgelse til de her kvinder, indtil de er blevet separeret og dermed har fået ret til ydelse. Det synes jeg kunne være fint, at der i hvert fald kommer det ud af den her debat.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:52

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det glæder mig da, at Enhedslisten nu har fundet et sted, hvor de ikke vil tvinge folk til noget, nemlig det med, at man selv må beslutte sig for, om man vil gifte sig eller ej. Men det er jo netop, som jeg sagde, sådan, at kommunen bl.a. kan gå ind og give enkeltydelser. Det er jo også sådan, at kommunen kan få sat forsørgeren – det vil han jo stadig væk være – i bidrag, hvis han da ellers opholder sig et sted, hvor sådan noget kan gennemføres. Og på den måde vil kommunen jo så efterfølgende kunne få dækket sine udgifter.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Morten Østergaard for en kort bemærkning.

Kl. 17:52

Morten Østergaard (RV):

I forlængelse af diskussionen om voldsramte kvinder vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren også har haft lejlighed til at undersøge det problem, som har været rejst af flere, nemlig det, at voldsramte kvinder jo ofte er nødt til at opholde sig på hemmelige steder af frygt for deres voldelige ægtemænd. Det viser sig, at der har været problemer med at få udbetalt hjælp – også den hjælp, de var berettiget til og var tildelt – fordi de ikke havde en adresse i folkeregisteret,

som enhver kunne slå op, og derfor har situationen ikke været hensigtsmæssig for dem, fordi de altså opholdt sig på et hemmeligt sted. Og der vil jeg bare spørge ministeren, om der er taget initiativer fra ministeriets side til at få undersøgt, hvad det er for en praksis, og hvad der kan gøres for at løse det helt åbenlyse problem.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:53

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne sige, at det generelle billede faktisk er, at samarbejdet mellem kommunerne og krisecentrene fungerer godt, men er der nogle ting, der skal undersøges nærmere, jamen så må vi jo undersøge dem nærmere.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:53

Morten Østergaard (RV):

Det fører frem til det andet spørgsmål, for ét er jo, at ministeren har undersøgt reglerne, efter der har været en avisartikel – det er jo helt fornuftigt, også forud for en debat som den, vi har i dag – og at det så viste sig, at der tilsyneladende skulle være mulighed for at give de her kvinder hjælp, også hvis deres voldelige mænd ikke ønsker at give dem den hjælp eller kontante assistance. Men noget andet er jo så, hvad praksis er ude i kommunerne, og derfor vil jeg spørge, om ministeren har taget nogen initiativer eller agter at gøre det, til at undersøge, om de regler også bliver fulgt. Er man bekendt med dem udeomkring, eller er der de problemer, som tilsyneladende kommer, både når det handler om, at man har hemmelig adresse, og når det handler om, hvilke midler man så får af kommunen? Er den praksis i overensstemmelse med loven? Det var jo noget, man eventuelt kunne lave en praksisundersøgelse af.

Kl. 17:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:54

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg må sige, i hvert fald efter at have set artiklen i Information, at det jo da står forholdsvis tydeligt at læse, at socialborgmesteren i København, der i øvrigt er fra Enhedslisten og hedder Mikkel Warming, tilsyneladende ikke fuldt ud har forstået de regler, der er, og det kan selvfølgelig også være, at det danner grundlag for, at Enhedslisten har rejst det her spørgsmål i Folketinget i dag. Det kan jeg jo kun gisne om.

Men når det er sagt, vil jeg sige, at man jo altid kan få kigget tingene lidt nærmere efter i sømmene.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Og herefter er det Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:55

(Ordfører)

$\textbf{Erling Bonnesen} \ (V):$

Tak for det. Vi skal selvfølgelig gøre alt, hvad vi kan, for at hjælpe voldsramte kvinder, ingen som helst tvivl om det, men at afskaffe den gensidige forsørgelsespligt er ikke måden at gøre det på. Kontanthjælp er en offentlig forsørgelse, og der er flere hensyn at tage i

udformningen af den slags. Man skal nøje overveje, hvilke incitamenter man ønsker at skabe, og hvem målgruppen er, og på begge punkter rammer beslutningsforslaget her ved siden af.

Ved at afskaffe den gensidige forsørgelsespligt formindskes incitamentet til at komme ud på arbejdsmarkedet. Det vil også betyde en mindre arbejdsstyrke, hvilket særlig vil blive problematisk, når vi kommer om på den anden side af finanskrisen, hvor de store generationsforskelle vil gøre sig mærkbare. Derudover er det familier med høje indkomster, der først og fremmest vil få gavn af forslaget her. Så det er bedre at arbejde for, at folk husker at melde sig ind i en akasse i tide. Det er også derfor, Folketinget for nylig har vedtaget sygefraværsaftalen, så vi både mindsker antallet af langtidssygemeldte og forstærker dialogen mellem den sygemeldte, kommunen og akasserne.

Når det er sagt, må vi også huske, at beslutningsforslaget vil betyde offentlige merudgifter i milliardklassen, som vi lige har hørt, hvilket i sig selv vil være betænkeligt, når man tænker på det udgangspunkt, som forslagsstillerne har. Og så er det vel at mærke merudgifter, der først og fremmest vil gå til familier, som i forvejen er sikret forsørgelse.

Som jeg startede, vil jeg også slutte, nemlig med at sige, at vi selvfølgelig skal gøre alt, hvad vi kan, for at hjælpe voldsramte kvinder, og derfor er jeg da også glad for den redegørelse og de svar, vi allerede har fået af ministeren. Så på det grundlag afviser Venstre forslaget.

Kl. 17:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod, en kort bemærkning.

Kl. 17:57

Line Barfod (EL):

Det glæder mig da, hvis Venstre også vil gøre noget for de voldsramte kvinder, for så er vi efterhånden flere. Så kan det være, at der også kan ske noget.

Det er fint, at ministeren siger, at man kan få enkeltydelser. Det hjælper jo bare ikke på forsørgelsen. Det hjælper ikke noget, at man kan få en enkeltydelse til en enkeltstående udgift her og nu, for man skal have penge til at købe mad hver dag. Huslejen skal betales hver måned, indtil tingene går i orden og papirerne går i orden, så man kan blive skilt fra manden. Så vil Venstre være med til at se på en eller anden ordning – jeg er sådan set ret ligeglad med hvilken ordning – der sikrer, at de her kvinder kan få noget forsørgelse, indtil de bliver skilt?

Kl. 17:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:58

Erling Bonnesen (V):

Jeg synes, det er udmærket, som jeg også havde med i min ordførertale, at der bliver sat fokus på de problemstillinger, der er i forhold til voldsramte kvinder. Jeg kan ikke forestille mig andet, end at alle politikere gerne vil kere sig om at gøre det bedst muligt i forhold til at hjælpe dem. Det har jeg også givet udtryk for på forskellig måde.

Så skal man jo også vælge sine tilgange til det og løsninger på det med omhu, og der er det altså ikke vejen at gå at afskaffe den gensidige forsørgelsespligt. Vi har også lige hørt, at der er forskellige måder, man hjælper på i den situation, hvor en voldsramt kvinde flytter midlertidigt på et krisecenter. Vi har jo også lige fået redegørelsen fra ministeren, som vi kan henvise til, herunder i sidste ende at blive sat i bidrag, så der kan komme både penge og mad på bordet.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for endnu en bemærkning.

Kl. 17:59

Line Barfod (EL):

Jeg har forstået, at Venstre ikke ønsker at sikre ligestilling på det her område og ikke vil være med til, at vi fjerner den gensidige forsørgerpligt.

Jeg vil bare høre, om Venstre vil være med til, at vi ser nærmere på problemet med de voldsramte kvinder i udvalget, får nogle redegørelser for, hvad det er, ministeren siger svaret skal være, hvad det er, ministeren er villig til at gøre på det her område, og så ser på, om vi kan opnå en politisk aftale om, at vi sikrer de voldsramte kvinder. Vil Venstre være med til det, så det ikke bare hedder, at vi kerer os om dem, men at vi faktisk også gør noget?

Kl. 17:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:59

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan også forstå, at der allerede er indkaldt til og berammet et samråd med ministeren netop omkring emnet voldsramte kvinder – eller i hvert fald er det på vej, sådan som jeg er orienteret. Det synes jeg er udmærket, for det giver os jo netop lejlighed til at få drøftet forholdene omkring voldsramte kvinder og få belyst, hvad det er, man allerede kan gøre i dag, som vi jo har hørt en del bud på, herunder også svaret fra ministeren. Så det er en glimrende lejlighed til at prøve at se, om de værktøjer, der er i dag, er tilstrækkeligt. Lad os få en vurdering af det i udvalget. Det er udmærket.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:00

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Enhedslistens forslag om ophævelse af ægtefælleafhængigheden ved tildeling af kontanthjælp synes vi i Socialdemokratiet som udgangspunkt er meget sympatisk. Det beskriver i bemærkningerne til forslaget en række gode argumenter for at gøre noget ved den måde, som vi behandler de mennesker på, som af den ene eller anden grund er kommet i klemme i systemet. Men vi er meget betænkelige ved at anvende samme behandling på alle de forskellige dårligdomme, som der er beskrevet, og vi vil ikke kunne støtte et forslag i den udformning, som det har her.

Vi er enige i, at det som beskrevet i Information i går er dybt ulykkeligt, at voldsramte kvinder ender op med at være økonomisk afhængige af en voldelig ægtemand, når de endelig har fået taget skridtet og søger at få et nyt liv. Det bør vi i det samlede Folketing kunne finde en løsning på, og jeg er sikker på, at det ikke er en økonomisk særlig svær opgave, og moralsk er det jo nemt at forklare. Så jeg appellerer til ministeren om at give et tilsagn om at arbejde for en sådan løsning.

Vi er også enige i, at den kraftigt stigende ledighed er et problem, og det er ualmindelig bekymrende, at regeringen, på trods af at alle, der har forstand på økonomi i dette land, siger, at det er på høje tid at sætte gang i byggeri og renovering gennem en ordentlig vækstpakke, der virkelig skaber job til de titusinder, der bliver ledige i disse måneder, undlader at gøre noget seriøst ved problemet. Vi er faktisk

reelt bekymrede over, at mennesker vælger at lade være med at blive optaget i en a-kasse og dermed forsikre sig mod ledighed med den konsekvens, at de ved ledighed kan risikere at miste forsørgelsesgrundlaget. Men her er løsningen ikke, som Enhedslisten foreslår, at fjerne ægtefælleafhængigheden, for det ville virkelig være en bombe under a-kasserne, og det er jeg sikker på ikke er Enhedslistens ærinde.

Løsningen er, som jeg tidligere har nævnt i dag, at styrke incitamentet til at sikre sig og melde sig ind i en a-kasse, f.eks. ved at sikre, at der er en reel mulighed for uddannelse på fuld dagpengesats, når man er ledig, og ved at sikre, at det er a-kassen, der vejleder og igangsætter initiativer for den ledige de første 6 måneder af ledighedsperioden. Man kan tro det eller ej, men vi er også enige i, at det er dybt uretfærdigt, at de, der bliver ramt af sygdom, og som ikke har udsigt til at blive raske, og som ikke er syge nok til at få pension eller fleksjob, mister dagpengene, lander på kontanthjælp og dermed kan miste forsørgelsesgrundlaget på grund af ægtefælleafhængighed. Men her er løsningen for Socialdemokratiet, at vi fjerner varighedsbegrænsningen for sygedagpenge og dermed sikrer, at der ikke er nogen, der falder i det hul og mister forsørgelsesgrundlaget. Og jeg kan allerede nu love, at det forslag vil blive fremsat her i salen hurtigst muligt.

Som sagt kan Socialdemokratiet ikke støtte forslaget, men vi vil godt kvittere for, at det giver anledning til at diskutere nogle af de voldsomme problemer, som regeringens laden stå til-politik har medført

Kl. 18:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:03

Line Barfod (EL):

Jeg er helt enig i, at vi skal fjerne varighedsbegrænsningen i forhold til sygedagpenge. Det er jo et fælles forslag, vi har. Men jeg forstår simpelt hen ikke ordførerens argument om, at hvis man fjerner ægtefælleafhængigheden for kontanthjælp, vil det underminere a-kasserne. Vi må være enige om, at udgangspunktet skal være – og den politik, som vi bør gennemføre, er – at det skal være nemt at komme i a-kasse, og at man skal være i en a-kasse, når man står fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvad er så problemet ved at sige, at vi bør gennemføre, at man behandles som et selvstændigt menneske, når man er på kontanthjælp, ligesom det er tilfældet, når man er på dagpenge? På stort set alle andre områder i samfundet har man jo også for længst fået indført ligestilling og sikret, at kvinder behandles som selvstændige mennesker og ikke som et vedhæng til deres mand

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:04

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu har vi jo i de sidste 8 år været vidne til, at regeringen har ført en politik og har udtalt sig sådan, så alle har troet, at man kan gå på vandet, og at man kan klare sig uden f.eks. at melde sig ind i en a-kasse, hvis man bliver ledig. Man kan sagtens klare sig selv, og man har ikke nødig at gøre noget som helst.

Det har jo så betydet, at der er nogle mennesker, som er røget ud i den situation, at de ved ledighed ikke har haft forsørgelse. Det er min frygt, at hvis man så vælger at sige, at folk nu kan få lov til at lade være med at forsikre sig, og at de kan få kontanthjælp uanset hvad, og at der ikke er nogen ægtefælleafhængighed, så vil der være

mange, der alene af den årsag vil vælge ikke at melde sig ind i en a-kasse

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:04

Line Barfod (EL):

Nu er der jo meget stor økonomisk forskel på, om man får dagpenge eller kontanthjælp. Vi ønsker jo også at hæve dagpengene; det kommer vi til senere. Men der er en meget stor økonomisk forskel, og jeg går ud fra, at Socialdemokraterne også mener, at det har en betydning for, om man vælger at være i a-kasse-systemet, eller om man ikke gør. Men man bør vel også have en solidarisk tilgang til det, nøjagtig ligesom vi opfordrer folk til at være i fagforening, også selv om de ikke umiddelbart får penge ud af det, og også selv om de ikke står midt i en arbejdsretssag, hvor de har brug for deres fagforening. Vi mener faktisk, at folk bør være medlem, også af solidariske årsager.

Kl. 18:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:05

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det, som vi har tænkt, er jo en situation, hvor det faktisk er sådan, at man kan risikere at miste sin forsørgelse, hvis man vælger ikke at være medlem af en a-kasse, set imod en situation, hvor man så kan være sikker på, at man ikke mister sin forsørgelse – det, man får, er godt nok mindre end det, man ville kunne få, hvis man var i a-kasse. Det ville så være et endnu større incitament til ikke at melde sig ind i en a-kasse.

Kl. 18:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:06

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Forslaget går kort og godt ud på at fjerne ægtefælleafhængigheden for kontanthjælpsmodtagere. Det kan virke meget enkelt, og det ser beslutningsforslaget jo også ud til at være. Synes Enhedslisten, at det er rimeligt, at i et ægtepar, hvor den ene har en indtægt på f.eks. 500.000 kr., skal den anden kunne hæve kontanthjælp? Det synes Dansk Folkeparti ikke er rimeligt. Derimod skal der gøres en indsats for at hjælpe den ledige ud i et arbejde eller et beskæftigelsestilbud.

Jeg kan forstå, at Enhedslisten ifølge beslutningsforslaget henviser til dem, der har været i arbejde, men ikke har meldt sig ind i en akasse. Det er selvfølgelig beklageligt. Alle burde efter Dansk Folkepartis opfattelse sikre sig ved at tegne et a-kasse-medlemskab, men det er, som det også er blevet sagt i forbindelse med det tidligere beslutningsforslag, helt op til det enkelte menneske at vurdere, om man ønsker at betale til den forsikring eller ikke ønsker det.

Beslutningsforslaget er således ikke så enkelt, som det ser ud. Det er ikke beregnet, hvad forslaget koster. Ligeledes er der heller ikke set på konsekvenserne af, at det så må blive ægtefælleafhængigheden som sådan, der skal ses på. Da det er ret omfattende, mener Dansk Folkeparti ikke, at det er så enkelt, som Enhedslisten giver udtryk for i det her beslutningsforslag. Det vil kræve en undersøgelse af hele loven om ægtefælleafhængighed, og hvilke konsekvenser forslaget vil få, samt hvad der vil være af økonomiske konsekvenser.

Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

K1 18:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:07

Line Barfod (EL):

Jeg har forstået det her med, at Dansk Folkeparti ikke mener, man skal behandles som et selvstændigt menneske, når man er gift, men når vi så snakker om voldsramte kvinder, mener Dansk Folkeparti så, at her skal der altså være en mulighed, uanset hvordan vi så finder en løsning? Vil Dansk Folkeparti være med på, at vi skal finde en løsning, så de voldsramte kvinder kan få en forsørgelse, ikke bare enkeltydelser, men en forsørgelse, indtil de kan blive skilt?

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Det, jeg tager udgangspunkt i, er det beslutningsforslag, der ligger her, og det er altså sådan, at hvis man har ønsker ud over det, der ligger her, må man altså acceptere nogle af de forhold, der gør sig gældende, ved at man indgår ægteskab, og det er jo bl.a., som det også bliver skitseret heri, at man indgår i et fællesskab med vedkommende, som man er gift med.

Derfor mener jeg ikke, og Dansk Folkeparti mener ikke, at man skal ændre på de ting, som ligger til grund for det her. Men ligger der nogle principielle ting af social karakter omkring hustruvold, voldsramte kvinder osv., så er det selvfølgelig noget, Folketinget kan kigge på ved andre lejligheder, men det skal ikke indgå i debatten omkring det her beslutningsforslag.

Kl. 18:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:09

Line Barfod (EL):

Jeg forstod simpelt hen ikke helt det, ordføreren sagde, for i første omgang lød det, som om ordføreren mente, at når man vælger at blive gift, vælger man at indgå i et fællesskab med alt, hvad det indebærer, herunder at man kan blive udsat for vold, og jeg går ikke ud fra, at det er det, ordføreren mener.

Vi kan se, at der er et konkret problem, nemlig at fordi man har den her regel om ægtefælleafhængigheden, så er der nogle voldsramte kvinder, som må vælge mellem, om de vil blive i et voldeligt ægteskab eller de vil flygte og så risikere at stå uden forsørgelse, indtil de er blevet skilt. Og det er det problem, jeg spørger om Dansk Folkeparti vil være med til at kigge på, altså fordomsfrit gå ind og se på: Hvad kan vi finde af løsninger på det konkrete problem, så de kvinder kan få en forsørgelse i den periode, der går, indtil de kan blive skilt?

Kl. 18:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:09

Hans Kristian Skibby (DF):

Som jeg sagde i min ordførertale fra starten: Hvis beslutningsforslaget om at ophæve ægtefælleafhængigheden ved tildeling af kontanthjælp blev vedtaget i den form, som det har her, og det må vi gå ud

fra er intentionerne bag, at Enhedslisten har valgt at fremsætte det, så ville det betyde, at millionærens kone – eller millionærens mand for den sags skyld – ville kunne få ret til kontanthjælp, til trods for at ægtefællen har en indkomst på måske 500.000 kr. eller endnu mere for den sags skyld.

Dansk Folkeparti siger så i forbindelse med behandlingen af det her forslag, at det ikke er en politik, vi kan støtte, for vi mener, det er bedre, at man benytter sig af de tilbud, der ligger eksempelvis i at melde sig ind i en a-kasse. Man skal simpelt hen vælge en forsikring imod arbejdsløshed. Hvis vi godkendte det beslutningsforslag, som ligger her, ville mange af dem, der ellers melder sig ind i en a-kasse, kunne se et incitament til at melde a-kassen fra og spare pengene og bruge dem på velfærd til sig selv i stedet for.

Kl. 18:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Özlem Sara Cekic.

K1. 18:1

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Vi vil fra SF's side sige, at vi synes, det er et enormt sympatisk forslag, som vil være med til at ligestille kønnene, men vi har bare rigtig svært ved at sige, at vi vil støtte det her forslag, for vi ved ikke, hvad prisen er for den vare, man vil købe. Økonomisk bliver den enormt omfattende, men vi er fuldstændig enige med Enhedslisten i, at der er nogle grupper, som man er nødt til at kigge yderligere på, f.eks. voldsramte kvinder, og hvad man kan gøre for at sikre, at de får den forsørgelse, der skal til, mens de har en skilsmissesag kørende.

Det, vi også kunne undersøge i forhold til de her kvinder, som er voldsramte, er, at selve behandlingstiden for at opløse ægteskabet er alt for lang til, at de har et forsørgelsesgrundlag, og det vil vi i SF også rigtig gerne være med til at kigge på, men samtidig synes vi også, at det her forslag er med til lidt at undergrave den a-kasse-funktion, vi har i Danmark, hvis man kan gå hen og blive kontanthjælpsmodtager. Vi ønsker jo, at så mange som muligt er medlemmer af en a-kasse.

Det er sådan set vores bemærkninger, og som det er lige nu, har vi svært ved at stemme for forslaget, men vil rigtig gerne være med til at kigge på f.eks. de her voldsramte kvinder og på, hvad man kan gøre for at gøre forholdene bedre for dem.

Kl. 18:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:12

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er rigtig godt, hvis SF vil være med til at kigge på de voldsramte kvinder, men jeg forstår ikke helt det her argument med, at forslaget skulle undergrave, at folk melder sig i en a-kasse. For så skulle man jo også i forhold til dem, der ikke er gift, sige, at det, at man kan få kontanthjælp, undergraver, at folk melder sig i en a-kasse.

Jeg går ud fra, at SF er enig i, at det er rigtig vigtigt, at vi har et socialt sikkerhedsnet i Danmark, og at vi sådan set burde have et mere finmasket socialt sikkerhedsnet, end vi har i Danmark i dag, altså at det er afgørende for, at vi har en velfærdsstat, at vi har et socialt sikkerhedsnet, så folk ikke risikerer at komme til at stå helt uden indkomst. Jeg går ud fra, at SF sådan set er enig i det.

Kl. 18:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:13

Özlem Sara Cekic (SF):

Ja, det er vi enige i. Problemet er jo bare, som ordføreren også siger, at der især med den her finanskrise er mange mennesker, som er begyndt at modtage kontanthjælp, fordi de ikke har været medlemmer af en a-kasse. Derfor falder de igennem, og så er det jo godt nok, at vi har et socialt system, der gør, at folk har en indtægt, mens de står uden for arbejdsmarkedet. Men jeg så gerne, at folk, hvis de ikke er sociale klienter, er medlemmer af en a-kasse.

Kl. 18:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Derefter er det den konservative ordfører, hr. Per Løkken.

Kl. 18:14

(Ordfører)

Per Løkken (KF):

Jeg skal igen gøre opmærksom på, at ordføreren ikke kan være til stede, og derfor læser jeg ordførertalen op.

Ægtefælleafhængigheden ønsker Enhedslisten at få ophævet i tilfælde af tildeling af kontanthjælp. Enhedslisten vil igen fratage borgerens ret til selv at hjælpe og forsørge hinanden i de situationer, hvor man kan det, for i de tilfælde, hvor det ikke er muligt, har det offentlige en forpligtende hjælp. Set i ægteskabssammenhæng forpligter mand og hustru sig til i fællesskab at bidrage til hjemmets og familiens underhold, og det er det, som Enhedslisten nedprioriterer endnu en gang.

Det fremføres også i beslutningsforslaget, at der er mange mennesker, som ikke er berettiget til arbejdsløshedsunderstøttelse, og forklaringen herpå er, at de pågældende ikke er forsikret til en sådan ydelse, og det undrer mig, at forslagsstilleren ikke er vidende om dette.

Vi har i Danmark en meget stor opgave i at sikre de ledige et job, at skabe en større vækst, så vi kan øge beskæftigelsen og samtidig sikre, at vi har den arbejdskraft, der bliver efterspørgsel på, så snart erhvervslivet igen retter sig og får en stigende produktion. Det mål når vi ikke ved at overføre flere på offentlig forsørgelse og dertil medfølgende øgede omkostninger for landet som helhed – et forslag, som er lige modsat regeringens politik.

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Kl. 18:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

Kl. 18:16

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Ligesom – tror jeg – alle mine forgængere på talerstolen i denne sag kan Det Radikale Venstre heller ikke støtte det her forslag, uanset at vi anerkender, at Enhedslisten har et sympatisk formål. For det er jo selvfølgelig rigtigt, at der er nogle, der bliver ramt på deres indkomst, fordi deres ægtefælle har en høj indkomst, men kontanthjælpssystemet er et sikkerhedsnet, der er spændt ud under familierne. Vi synes, der er mange problemer i regeringens politik i forhold til det sikkerhedsnet, men vi mener ikke, at ægtefælleafhængigheden er en af dem. De væsentligste problemer – synes vi – er den tidligere 300-timers-regel, nu 450-timers-regel, som er målrettet de allerfattigste familier, hvor begge parter er på kontanthjælp, og hvor man simpelt hen med kirurgisk præcision har udvalgt de mest fattige familier og klippet et hul i sikkerhedsnettet, som de kan falde igennem. Her så vi meget gerne en ændring.

Jeg synes også, at man de steder, hvor man har udvalgt nogle grupper, som man ønsker skal leve under det, som vi altså i almindelighed opfatter som forsørgelsesgrundlaget i Danmark – her tænker jeg selvfølgelig på starthjælpen – burde spænde sikkerhedsnettet noget bedre; det drejer sig om dem, som først lige er kommet til landet eller har været ude af landet i mange år.

Men forslaget om at ophæve ægtefælleafhængigheden synes vi altså ikke er hensigtsmæssigt. Dog vil jeg sige, at en overvejelse, man kunne gøre sig, var, om der skulle være en anden type graduering i forhold til sammenhængen med dagpengesystemet. Vi har, som jeg var inde på under det sidste forslag, et forslag om en dagpengereform, hvor dagpengeperioden altså afkortes dramatisk, og der kunne man overveje, om man skulle lave en mere glidende overgang, sådan at der i første periode, efter man har mistet sine dagpenge, ikke var den samme ægtefælleafhængighed. Men det ville selvfølgelig kræve, at man så tingene i et helt og samlet perspektiv.

Men i hvert fald må vi sige, at vi ikke kan støtte forslaget, som det ligger her. Vores dagpengereformforslag skal i almindelighed sikre et større arbejdsudbud og skabe en større holdbarhed, og de forslag, vi har, som handler om dem, der skulle fanges af sikkerhedsnettet, handler altså om dem, der falder igennem, fordi de enten bliver ramt af 300-timers-reglen eller 450-timers-reglen, eller dem, der er på starthjælp.

Kl. 18:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 18:18

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten og også takke for de tilkendegivelser, der har været, om, at vi skal se på problemet for de voldsramte kvinder. Jeg håber, at vi så i udvalgsarbejdet kan få en redegørelse fra ministeren om, hvordan ministeren foreslår at problemet kan løses, og hvad man kan. Jeg synes i hvert fald, at det er fuldstændig afgørende, at vi får gjort noget, så der ikke er nogen, der tvinges til at være i et voldeligt ægteskab, fordi de ellers risikerer at stå helt uden forsørgelse til sig selv og deres børn. Det er en af de uhyggelige følger, mener jeg, af de regler, som vi har i dag.

Så vil jeg gå til den mere generelle debat om ægtefælleafhængighed. Det er jo tydeligt, at der er en helt grundlæggende forskel. Jeg mener, at det er et af de store resultater, der er blevet opnået af kvindebevægelsen gennem årene, at kvinder på en lang række områder bliver betragtet som selvstændige mennesker; at man i dag har ret til sin egen indkomst; at man ikke længere får en lavere løn, hvis man er gift, når man er i arbejde og ansat i det offentlige, som man gjorde tidligere; at man har ret til sine egne dagpenge; og at man har ret til at råde over sine egne penge, når man tjener dem, at det ikke er noget, manden kan bestemme over. At man har ret til at have sit eget personnummer, sin egen sag, mener jeg også er et kæmpe fremskridt.

Men der er nogle få steder, hvor man endnu betragter en ægtefælle som et vedhæng til den anden, og det mener jeg i den grad er på tide at vi får gjort op med. Der kan jeg så høre at vi er grundlæggende uenige med ministeren, som mener, at et ægtepar skal betragtes som en enhed og ikke som to selvstændige mennesker, der har valgt at gifte sig og stadig være to selvstændige mennesker, selv om de er blevet gift.

Så har der jo været nogle indvendinger; bl.a. havde Dansk Folkeparti en indvending om, at det ville være fuldstændig urimeligt, hvis millionærens hustru skulle have kontanthjælp. Til det vil jeg for det første sige, at hvis millionærens hustru fik kontanthjælp, skulle hun jo stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvis hun kunne udføre et ar-

bejde, skulle hun også tage det arbejde, hun fik tilbudt. For det andet vil jeg sige, at jeg sådan set synes, det er helt rimeligt, at hun skal betragtes som et menneske på linje med andre mennesker og have ret til sin egen indkomst.

Hvis man så synes, at millionæren har for mange penge, kan man jo lade ham betale skat. Dansk Folkeparti har jo gjort det modsatte og har stemt for regeringens skattereform, rødvinsreformen, der betyder, at millionæren får en skattelettelse på 155.000 kr. Det er mere end det, som millionærens hustru ville få i kontanthjælp, hvis man fjernede ægtefælleafhængigheden. Og så kan man jo overveje, hvad man synes der er mest gavnligt for ligestillingen, at hustruen får lov til have sin egen indkomst, som hun selv kan råde over, eller at manden får en kæmpe skattelettelse. Jeg ved godt, hvordan jeg synes pengene bliver brugt bedst, også i ligestillingens navn.

Så har der været nogle indvendinger om, at det fuldstændig vil undergrave a-kasserne, hvis man, når man er gift, får ret til at have sin egen indkomst, når man ryger på kontanthjælp. Det forstår jeg simpelt hen ikke, for med det argument skulle man også sige, at alle de enlige, der kan få kontanthjælp, eller alle de samlevende, der kan få kontanthjælp, er med til at undergrave a-kasse-systemet. Sådan mener jeg altså ikke at det er. Jeg mener tværtimod, at noget af det, der har været med til at bygge et stærkt velfærdssamfund op i Danmark, er, at vi har haft et nogenlunde socialt system, og at man, når man er blevet arbejdsløs eller blevet syg, ikke har fået en fuldstændig social nedtur, ikke er røget fuldstændig ud i fattigdom, men faktisk har haft en mulighed for fortsat at kunne betragte sig som et menneske, for fortsat at kunne opretholde et nogenlunde liv; kunne sikre, at man kunne blive i sin bolig og opretholde en rimelig levestandard; kunne sikre, at man forhåbentlig hurtigt kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet.

Desværre er det blevet udhulet ganske meget igennem de senere år af regeringen og Dansk Folkeparti, og vi har i dag alt, alt for mange familier, der lever i dyb fattigdom og lever i fattigdom alt for mange år. En af de ting, vi kan gøre for at rette lidt op på det, er at fjerne ægtefælleafhængigheden, så familier i hvert fald har to indkomster, når de er på kontanthjælp. Jeg er fuldstændig enig med hr. Morten Østergaard i, at vi også skal fjerne 450-timers-reglen, starthjælpen osv. – det har vi jo også et fælles forslag om – men jeg mener altså, det er afgørende, at man ikke bare ser på det her ud fra et økonomisk perspektiv, men også ser på det ud fra, at det er på tide i år 2009, at vi betragter hvert menneske som et selvstændigt menneske.

Kl. 18:23

Jeg får masser af henvendelser både fra kvinder og fra mænd, der oplever det som dybt ydmygende, at de ikke længere har deres egen indkomst. De synes virkelig, at det er forfærdeligt at opleve, at de hele tiden skal være afhængige af en ægtefælle, at de ikke selv kan være med til at bidrage noget som helst til familiens situation. Jeg mener altså, at man er nødt til også at gå ind at se på, om det er sådan et menneskesyn, vi ønsker at have, eller om vi faktisk mener, at vi skal begynde at betragte mennesker som selvstændige individer.

Så er der det økonomiske for familierne. Vi ser, at rigtig mange familier ryger ud i tvangsauktion eller, hvis de bor til leje, ikke kan betale huslejen og ryger ud af lejligheden. Det fører til en meget stor social nedtur med meget stor risiko for, at de her mennesker ikke kommer på benene igen. Det burde man også se på, hvis man var interesseret i, at vi har arbejdskraft til, når der kommer arbejde igen, som flere ordførere har sagt at man ønsker. Så er det altså vigtigt, at den arbejdskraft ikke er blevet fuldstændig nedbrudt af, at man har været nødt til at leve på gaden, fordi man ikke længere havde råd til at betale sin husleje. En af de måder, man kan sikre det på, er ved at sikre, at familien fortsat har to indkomster i stedet for kun en.

Så der er masser af gode argumenter for at begynde at se på det her, og vi vil i hvert fald blive ved med at fremsætte forslaget, indtil det en dag lykkes os at få flertal for det.

Kl. 18:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse derimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 23: Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af arbejdsløshedsdagpengene.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 22.10.2009).

Kl. 18:25

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 18:25

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det maksimale dagpengeniveau er i år på 188.500 kr. svarende til en månedlig ydelse på ca. 15.700 kr. Det er måske ikke fyrsteligt, men der er efter min opfattelse tale om et rimeligt niveau, ikke mindst set i lyset af det generelle lønniveau i samfundet. Dagpengesystemets gennemsnitlige kompensationsgrad har i de senere år ligget nogenlunde fast på ca. 90 pct., også under den tidligere socialdemokratiske regering.

Jeg synes, at det er værd at lægge mærke til, at dagpengenes købekraft målt i 2009-priser er på samme niveau som for ca. 20 år siden, og at dagpengenes købekraft er steget med 7 pct. siden 1997, mens den faldt frem til 1997. Hertil kommer, at lønmodtagere har mulighed for at tegne en privat tillægsforsikring, hvis de ønsker en højere dækning – det er der ca. 75.000 mennesker, der har gjort. Det er selvfølgelig ikke mange ud af de cirka to millioner personer, der er medlem af en a-kasse.

Nu forsøger Enhedslisten sig så – og man fristes jo sådan set næsten til at sige igen – med et forslag om en generel forhøjelse af dagpengesatsen. Og der er ingen smalle steder: 30.000 kr. pr. måned i maksimale dagpenge svarende til 360.000 kr. årligt, lyder buddet.

Ja, det kan jo lyde fristende og som sådan en slags ugens tilbud fra Enhedslisten eller Enhedslisten classic, men i virkeligheden er det et udtryk for Enhedslistens manglende ansvarlighed over for de ledige og over for samfundsøkonomien. Forslaget vil, hvis det gennemføres, betyde en voldsom stigning i udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge og andre offentlige ydelser, som direkte eller indirekte er knyttet sammen med satsen for maksimale dagpenge. Det skønnes, at merudgiften til arbejdsløshedsdagpenge alene vil være i størrelsesordenen 7 mia. kr. pr. år; merudgiften til syge-, barsel- og feriedagpenge vurderes til omkring 8 mia. kr. pr. år; merudgiften til førtidspension, efterløn og revalidering vurderes til sådan omkring

37 mia. kr. pr. år; og kontanthjælpsudgifterne vurderes til at stige med 5 mia. kr. pr. år.

Hertil kommer, at der for en meget stor gruppe ikke vil være et økonomisk incitament til at tage et arbejde. Hvis dagpengemaksimum kun forhøjes med 20 pct. – og ikke med 91 pct., som Enhedslistens forslag indebærer – vil det betyde, at antallet af personer i arbejdsstyrken, der har en gevinst på under 500 kr. pr. måned ved at tage et arbejde, næsten tredobles fra ca. 50.000 mennesker til 135.000 mennesker.

På den baggrund skønnes det, at Enhedslistens forslag vil betyde, at ledigheden vil stige med knap 70.000 personer. Det medfører, at de offentlige finanser forringes med yderligere ca. 20 mia. kr. pr. år. Herudover vil der komme et øget lønpres og dermed formodentlig betydelige lønstigninger.

Jeg må sige, at jeg faktisk ikke rigtig forstår Enhedslisten, men det er så ikke første gang, det er sket. En højere dagpengesats, som foreslået af Enhedslisten, vil være til glæde og gavn for personer med en indtægt på op til over 400.000 kr. pr. år. Forhøjelsen af dagpengesatsen kommer derimod ikke lavtlønnede grupper til gode, faktisk tværtimod, fordi lavtlønnede grupper ikke ville kunne udnytte det højere dagpengemaksimum, men derimod skal betale et væsentligt højere arbejdsløshedsforsikringsbidrag og eventuel efterlønsbidrag til staten. Det skyldes, at de to bidragssatser er beregnet som henholdsvis 4,8 og 7 gange dagpengenes størrelse på årsbasis. Det vil sige, at det bliver væsentligt dyrere for disse grupper at være arbejdsløshedsforsikrede, uden at de får noget ud af det. Vurderingen er, at merudgiften for de forsikrede vil være i størrelsesordenen 12 mia. kr. pr. år ved uændret adfærd.

Kl. 18:30

Man kan derfor forvente, at en stor del af denne gruppe vil melde sig ud af arbejdsløsforsikringsordningen. Forslaget har altså kort og godt en social slagside.

De samlede konsekvenser af Enhedslistens forslag er uacceptable, og det er samfundsøkonomisk urealistisk og yderst uansvarligt. Samlet vil forslaget kunne forringe de offentlige finanser med op til 65 mia. kr. årligt. Det svarer stort set til, at den offentlige servicesektor skulle beskæres med omkring 14 pct. på folkeskole, hjemmepleje, daginstitutioner – svarende til 120.000 færre offentligt ansatte.

Alt i alt er det et scenario, som er så ustabilt og negativt, at det ikke giver nogen mening, og som selvsagt ligger langt fra det velfærdssamfund, som regeringen står inde for og hele tiden arbejder for at forbedre.

Regeringen kan derfor ikke støtte Enhedslistens forslag.

Kl. 18:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:31

Line Barfod (EL):

Sikke en gang talmagi for at fortælle, at det er dybt, dybt uansvarligt ifølge regeringen, hvis man giver penge til de arbejdsløse. Men regeringen synes jo ikke, at det er dybt, dybt uansvarligt med de milliarder i skattelettelser, man har hældt ud til de rigeste i samfundet, og som jo absolut ingen indvirkning har haft på den økonomiske krise, ikke har skabt nogle nye job. De mange, mange penge, man har givet i skattelettelser, har tværtimod givet et kæmpe hul i statskassen.

Det, jeg gerne vil spørge ministeren om, er, om ministeren synes, det er rimeligt, at en faglært murer, der bliver arbejdsløs, står til en indtægtsnedgang på 50 pct. i stedet for at kunne få de 90 pct., der jo egentlig er det, man siger man skal have i dagpenge.

Det andet, jeg vil sige, er: Når ministeren siger, at købekraften for dagpengene i dag er den samme som for 20 år siden, og ministeren har opdaget, at huspriserne er steget siden, og de fleste mennesker i dette land har oplevet, at de har kunnet få flere ting i deres pri-

vatforbrug, så mener ministeren åbenbart, at arbejdsløse ikke skal have råd til at have den samme stigning i forbruget, som ministeren og mange andre mennesker i samfundet har.

Kl. 18:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 18:32

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg synes personligt ikke, at det er dybt, dybt uansvarligt at aflevere nogle af de skattekroner tilbage til folk, som de har indbetalt til statskassen. Og i øvrigt vil jeg lige gøre fru Line Barfod opmærksom på, at den store skattelettelse jo af gode grunde ikke er slået igennem endnu, i og med at den først får virkning efter nytår, men det er selvfølgelig den slags små faktuelle ting, som jo kun interesserer nogle.

Som jeg nævnte i mit indlæg, faktisk helt i starten af indlægget, er det sådan, at jeg ikke vil stå her og sige, at det er en fyrstelig sats, man får, når man er på dagpenge, men jeg synes omvendt, at det er rimeligt, og jeg har den helt generelle opfattelse, at det meget godt svarer til det lønniveau, der er i samfundet, og at det i det hele taget svarer meget godt til det niveau, som vi ønsker på det her område.

Kl. 18:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:33

Line Barfod (EL):

Jeg har forstået, at det svarer til det niveau, ministeren ønsker. Det er vel så også et spørgsmål om, om det er det niveau, ministeren også mener lønnen skal ned på. Vi har tidligere hørt, også fra nationalbankdirektøren, at det er rigtig godt, hvis der er noget arbejdsløshed., for det kan også få indflydelse på lønnen.

Er det derfor, ministeren synes, at man ikke skal have en dagpengedækning på mere end omkring 50 pct., når man bliver arbejdsløs som faglært? Er det, fordi det så kan være med til at få lønningerne ned, samtidig med at regeringen deler milliarder ud i skattelettelser? Det er altså 223 mia. kr., regeringen har givet i skattelettelser indtil nu. Det er muligt, at ministeren ikke synes, at det er særlig meget, men jeg synes, at det er et temmelig højt beløb, og jeg synes, at det ville være fuldt ud rimeligt, hvis de arbejdsløse også fik lov til at få en stigning i deres indkomst.

Kl. 18:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 18:34

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg kan sige, at jeg også synes, at det er et højt beløb, jeg synes faktisk, at det er et rigtig flot resultat, regeringen har opnået, og derfor er det et resultat, som jeg er utrolig glad for.

Men jeg vil da meget gerne have mig frabedt at få skudt i skoene, at regeringen ikke har gjort noget for netop at manøvrere Danmark igennem den internationale finanskrise. Fru Line Barfod har nævnt skattelettelser som en del af det, der er SP-pengene, som man kan få udbetalt, der er renoveringer af skoler og dagplejer og sygehuse, der er trafikinvesteringer og kreditpakker, så regeringen har jo gjort en lang række ting, vil jeg godt sige til fru Line Barfod.

Så synes jeg i øvrigt, at det er noget underligt at skulle høre fru Line Barfod stå og sige, at det kunne virke, som om regeringen godt kunne tænke sig, at der kom flere arbejdsløse. Hvis der er en regering, der har gjort alt, hvad den overhovedet kunne for at dæmme op for den øgede arbejdsløshed, er det den nuværende regering, vil jeg godt sige til fru Line Barfod.

K1. 18:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 18:35

Eigil Andersen (SF):

Der er et enkelt aspekt i ministerens indlæg, som jeg gerne vil spørge til, og det handler om de nævnte private tillægsforsikringer, man kan tegne. Mener ministeren, at det fungerer godt? Grunden til, at jeg spørger om det, er, at man forleden dag i DR1's Pengemagasinet kunne se en række eksempler på, at nogle havde tegnet de her tillægsforsikringer hos private firmaer, men de fik ikke nogen penge udbetalt, og der gik adskillige måneder og halve år, hvor de ikke modtog nogen penge, og det betyder jo, at de så ikke kan betale nede i supermarkedet og de ikke kan betale deres husleje. Så mener ministeren, at de her private tillægsforsikringer fungerer godt?

Kl. 18:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 18:36

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg har det grundlæggende sådan, at det må være op til folk selv, om de for det første vil melde sig ind i en a-kasse, og hvilke forsikringer de for det andet i øvrigt vil tegne på det her område,

f.eks. en tillægsforsikring. Men det er klart, at der skal være et ordentligt informationsniveau, og det er jo så også det, vi bl.a. arbejder på, når det gælder a-kasserne, og jeg tror personligt også, at det er en af grundene til, at vi ser flere medlemmer af a-kasserne. Selvfølgelig er den altovervejende grund, at jobsituationen er blevet anderledes, og derfor har det selvfølgelig også øget folks bevidsthed, og derfor er der selvfølgelig flere, der melder sig ind i en a-kasse nu. Men grundlæggende har jeg det sådan, at det må være op til folk selv, hvorvidt de vil tegne forsikringer eller ej.

Kl. 18:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:37

Eigil Andersen (SF):

Nu er det her et hjørne af hele sagen – det indrømmer jeg gerne – men det er dog et hjørne, som berører en hel del mennesker. Mener ministeren så, at det er en privatsag, hvad man bliver udsat for? Eller har ministeren måske nogle tanker om – det kunne jeg da håbe på – at der også på det her område skulle gælde en slags forbrugerrettigheder? Altså, i den udsendelse, som blev vist i DR1, kunne man bl.a. se, at der var strid om, at en bestemt medarbejder var blevet fyret af en arbejdsgiver – det sagde arbejdsgiveren selv – men tillægsforsikringsfirmaet sagde, at vedkommende havde lavet en fratrædelsesaftale. Og der var simpelt hen mangel på mandskab i det pågældende firma, sådan at de ikke kunne nå at behandle sagerne, selv om arbejdsløsheden steg. Så mit spørgsmål er, om ministeren vil være med til at kigge på, om der kan gøres noget for at forbedre den enkeltes retssikkerhed i forhold til de forsikringer.

Kl. 18:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 18:38

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, for det første kan jeg naturligvis ikke tage stilling til konkrete sager, og for det andet kan jeg jo kun sige, at oplysningsgrundlaget selvfølgelig skal være i orden. Der er selvfølgelig også på det her område nogle helt generelle spilleregler, og de skal overholdes. Hvorvidt de er overholdt i den konkrete sag eller ej, kan jeg selvfølgelig ikke komme ind på i dag, for det har jeg overhovedet ikke nogen forudsætninger for at tage stilling til på nuværende tidspunkt. Men selvfølgelig skal spillereglerne overholdes; så enkelt er det.

Kl. 18:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Peter Juel Jensen. Kl. 18:39

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Jeg vil starte med at rose den sidste taler, ministeren; det var noget af en tale, hold da op!

Det må være velkendt for alle, at vi i Venstre lægger stor vægt på, at det skal kunne betale sig at arbejde, og at det skal kunne betale sig at forsikre sig imod arbejdsløshed. I dag er de maksimale dagpenge næsten 190.000 kr. om året eller ca. 16.000 kr. pr. måned. Dagpengenes størrelse udgør 90 pct. af den hidtidige arbejdsindtægt, dog højst den maksimale dagpengesats på 725 kr. om dagen, og det er altså i 2009-niveau. Og indrømmet: Det er ikke nogen bondegård. Og så er vi tilbage ved diskussionen om, om det er højere overførselsindkomster eller en hurtigere beskæftigelsesindsats, der hjælper. Venstre er ikke i tvivl. Jeg vil dog glæde mig over ministerens svar på spørgsmål 144 stillet i Arbejdsmarkedsudvalget, hvoraf det fremgår, at købekraften for dem, der er på dagpenge, stiger.

Dette Folketing har efter min mening håndteret krisen sikkert. Man har iværksat en ansvarlig og veldoseret finanspolitik. Jeg kan nævne: Hjælpepakke til erhvervslivet, bankbakke I og II, skattelettelser, en forøgelse af det kommunale anlægsloft med 2 mia. kr. i 2009 og en kommuneaftale med KL, der giver et markant løft af de kommunale investeringer i dagtilbud og folkeskoler, på ældreområdet og på de øvrige kommunale serviceområder. Hertil kommer så finansloven for 2010, som der blev indgået aftale om i går nat. Disse initiativer har styrket købekraften, stimuleret økonomien og øget beskæftigelsen til gavn for alle borgere i Danmark.

På Venstres vegne skal jeg afvise forslaget.

Kl. 18:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren, og herefter er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Torben Hansen.

Kl. 18:41

(Ordfører)

Torben Hansen (S):

Arbejdsløsheden stiger voldsomt i de her måneder. I 2010 og 2011 kan den meget vel være i underkanten af 200.000 ledige. Det er voldsomt for den enkelte, det går ud over, og jo selvfølgelig også voldsomt for de mange, mange tusinde familier, der bliver berørt af det. Socialdemokratiet har fremlagt flere vækstpakker til at afbøde den økonomiske krise, vækstpakker, der indeholder massive offentlige investeringer i skoler, plejehjem, daginstitutioner, infrastruktur, energirenoveringer, renoveringer i den almene sektor m.m. Og Socialdemokratiets vækstpakker indeholder også investeringer i uddannelse, herunder uddannelse til ledige. Det skal simpelt hen være muligt at tage uddannelse på dagpenge. Det vil sikre både tilknytning til arbejdsmarkedet og en bedre samfundsøkonomi.

Desværre har regeringen valgt at ignorere alle de økonomiske råd om vækstpakker. Så sent som for et par uger siden sagde de økonomiske vismænd, at fremrykningen af offentlige investeringer i 2010 på 10 mia. kr. og en eventuel fremrykning i 2011 ville være både rigtigt og vigtigt. Desværre betyder regeringens passivitet, at der ikke bliver gennemført de helt nødvendige offentlige investeringer, og passiviteten betyder også, at ledigheden stiger markant. Det er en meget voldsom begivenhed for dem, det går ud over, og en begivenhed, der medfører indtægtstab, der også for mange er store.

Der udbetales rigtig mange milliarder i dagpenge, efterløn, sygedagpenge osv. hvert år, men Enhedslistens forslag er overbud. Man kan ikke sikre en fuld kompensationsgrad på 90 pct. og op til en grænse på 30.000 kr. Det ville fuldstændig undergrave den offentlige økonomi. Socialdemokratiet kan derfor ikke støtte forslaget.

Til gengæld vil Socialdemokratiet fortsat argumentere hårdt for, at der gennemføres massive offentlige investeringer i skoler, veje, infrastruktur, klimarenoveringer og ældrecentre. Det kan sikre mange arbejdspladser og holde hånden under dansk økonomi.

Kl. 18:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:43

Line Barfod (EL):

Vi er helt enige om, at der skal gøres en lang række tiltag for at få folk i arbejde, og det er rigtig vigtigt. Men indtil folk kommer i arbejde, er de arbejdsløse og skal leve af dagpengene. Og jeg kan forstå, at Socialdemokraterne ikke vil være med til at hæve dagpengemaksimum, så en almindelig, faglært LO-arbejder kan få 90 pct. af sin løn.

Men er Socialdemokraterne villige til at se på, at vi hæver niveauet i forhold til det nuværende dagpengemaksimum, fordi det er blevet voldsomt udhulet i de senere år? Hvor man tidligere kunne regne med at have omkring 70 pct. af sin løn som almindelig arbejder, er det i dag for en dels vedkommende kun omkring 50 pct., og det er altså et kæmpe problem, hvis man bliver arbejdsløs, og der er mange, der er nødt til at gå fra hus og hjem. Vil Socialdemokraterne være med til at se på at sikre, at vi sørger for, at dagpengene begynder at følge med den almindelige udvikling i samfundet, og at man får en kompensation, der er højere end den, man får i dag?

Kl. 18:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:44

Torben Hansen (S):

Det, der ligger fuldstændig klart på det her område – og det ligger også i det fælles skatteoplæg, som Socialdemokratiet har lavet sammen med SF, »Fair forandring« – er en beskeden forhøjelse af dagpengene, men dog en forhøjelse på 2.000 kr., og det er inden for den ramme, vi bevæger os nu.

Det her, som der ligger fra Enhedslisten, er altså 30.000 kr. om måneden i dagpenge. Og så bliver der hele tiden argumenteret med, at dækningsprocenten ligger på omkring 50. Ja, men for nogle grupper ligger den også omkring 70-75, så den ligger inden for det spænd. Men det, der har været Socialdemokratiets tilgang til det her, står i »Fair forandring«, som jeg også tror at fru Line Barfod kender til, og det er vores indgangsvinkel til den her diskussion.

Kl. 18:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:45

Line Barfod (EL):

Jeg kender godt til Socialdemokraternes oplæg, men jeg synes, at 2.000 kr. om året er meget, meget lidt for de arbejdsløse. Jeg går ud fra, at Socialdemokraterne sådan set stadig væk er enige i målsætningen om, at man bør have 90 pct. af sin hidtidige indkomst, når man går på dagpenge. Det er jo egentlig det, der gælder i dag, og man har så bare sat et loft ind. I dag er det kun de lavtlønnede – dem, der har 17.500 kr. eller mindre i løn – der får 90 pct. af deres dagpenge. Alle de mange, der har fået tilkæmpet sig en løn, der ligger over 17.500 kr., får ikke længere 90 pct. af dagpengene. Mener Socialdemokraterne ikke, at det er et problem, at dagpengene er blevet så udhulede gennem de senere år, at en lang række grupper får 50 pct.?

Kl. 18:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:46

Torben Hansen (S):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, som det også er blevet sagt af andre her fra talerstolen, at man jo ikke kan stille sig op og sige, at det ligefrem er fyrstelige beløb, man får i dagpenge. Men det, det vil indebære, hvis man følger Enhedslistens tankegang, er jo netop, at man skal op på de 30.000 kr. om måneden, hvis man skal følge de 90 pct., og det er skudt langt, langt over målet.

Så synes jeg faktisk også, at der er en anden ting i det her forslag, som ikke har været berørt særlig meget: Det ville jo også i mit perspektiv, i et socialdemokratisk perspektiv, betyde en form for en omfordeling fra dem, der i forvejen er de relativt lavtlønnede – og som jo skal betale det samme a-kasse-bidrag – til dem, der så er højtlønnede, men som så samtidig kan få det dobbelte ud af deres a-kassemedlemskab.

Vi har i vores »Fair forandring« fremlagt vores bud på det her, og det vil vi selvfølgelig forsøge at arbejde fremad med og sige, at det er det, der så er buddet i de kommende måneder og de kommende år. Men at det skal være nu, og at det er 90 pct. – med de konsekvenser, der er af Enhedslistens forslag – kan Socialdemokratiet ikke under nogen omstændigheder tilslutte sig. Vi kan ikke have dagpengesatser på op til 30.000 kr. om måneden. Det tror jeg også selv fru Line Barfod kan se måske er at skyde lige en anelse over målet.

Kl. 18:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Og så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:47

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan jo altid diskutere, om dagpengesatserne er fulgt med udviklingen, og jeg synes faktisk også, de andre ordførere har sagt, at det kan man godt tage en principiel diskussion om. Men det, der ligger i forslaget her, er efter Dansk Folkepartis opfattelse skudt langt over målet, når man vil sætte en øvre grænse på 30.000 kr. om måneden for dagpenge.

Hvis vi tager udgangspunkt i en slagteriarbejder, som tjener 400.000 kr. om året, vil det jo betyde, at han kunne få det nye dagpengemaksimum på 90 pct. af de 400.000 kr., præcis 360.000 kr. om året. Hvis det blev virkelighed, mener vi i Dansk Folkeparti, at vi ville få en utrolig stor forklaringsproblematik over for mange, mange grupper på det danske arbejdsmarked, som får en væsentlig lavere løn. Hvad med SOSU-assistenten, som arbejder 25-30 timer om

ugen og har en bruttoløn på 200.000 kr. om året? Eller hvad med kassedamen, som arbejder 37 timer om ugen og har en årsløn på 240.000 kr.?

Mange af de samfundsgrupper ville jo synes, det er ganske underligt, at nogle kan gå hjemme på dagpenge og have 30.000 kr. brutto om måneden, når andre skal tage på fuldtidsarbejde og tjene langt, langt mindre. Ikke alene ville det give et utrolig stort forklaringsproblem over for dem, der har et arbejde, det ville også betyde, at mange af dem, som bliver ledige og ligger i en højere lønramme, som jeg skitserede med slagteriarbejderen, ville have et endnu dårligere incitament til at gå ud og søge et nyt arbejde. Måske ville man faktisk vælge at gå derhjemme og luge lidt i haven og nyde det gode vejr om foråret i stedet for at gå ud og søge et nyt arbejde, og det kan jeg sådan set godt forstå at man kunne finde på som almindelig lønmodtager, hvis man kunne gå derhjemme og få 90 pct. af 400.000 kr. om året.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det, som beskæftigelsesministeren også var inde på, reelt er at spille roulette med den samlede danske samfundsøkonomi, for det er utrolig store milliardbeløb, der er på spil. Jeg ved ikke, om det er 65 mia. kr. eller mere eller mindre, det skal jeg ikke gøre mig klog på, men alt andet lige må man sige, at det ville skabe nogle utrolig store økonomiske problemer i det danske samfund.

Så vil jeg også sige, at når man fremsætter denne type beslutningsforslag, er det sådan set som at åbne Palles gavebod, som man siger i Jylland. Det er ren og skær overbudspolitik, og det er noget, som ikke har nogen gang på jorden. Derfor vil jeg gerne sige, også på vegne af Dansk Folkeparti, at hvis man skulle tage de her beslutningsforslag mere seriøst, tror jeg, at man skulle komme med nogle finansieringskilder og pege på, hvordan man vil finde de mange, mange milliarder, der skal til, og samtidig måske lidt ambitiøst vælge at sætte ønskerne lidt ned. Vi nærmer os godt nok juletiden, men beslutningsforslaget her er altså ren og skær overbudspolitik, og Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Kl. 18:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:50

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne høre, om Dansk Folkeparti mener, at de mange slagteriarbejdere, der går arbejdsløse, er arbejdsløse, fordi de er dovne og hellere vil gå hjemme, eller om de er arbejdsløse, fordi slagterierne er lukket ned. Min oplevelse er, at de mange mennesker, der går arbejdsløse i øjeblikket, både slagteriarbejdere og andre, rigtig gerne vil have et arbejde. De er arbejdsløse, fordi det arbejde, de ellers havde, er blevet lukket ned, og ikke fordi de selv ønsker at gå arbejdsløse.

Hvis der blev åbnet et nyt slagteri, og man igen begyndte at slagte svin i Danmark i stedet for at sende dem ned til kolonnearbejderne i Tyskland, der får en elendig løn og har elendige arbejdsvilkår, var der rigtig mange, der ville begynde at arbejde igen, og de skulle jo også tage det arbejde i stedet for at gå på dagpenge.

Så skal jeg bare lige sige, at vi selvfølgelig har forslag til fuld finansiering. Vi synes, det er mere rimeligt at sikre, at arbejdsløse kan få en ordentlig dagpengedækning, så de ikke skal gå fra hus og hjem, end at give et kæmpetilskud til, at de rigeste i dette land kan spare op til deres pension, som de jo rigeligt har råd til selv at betale.

Kl. 18:51

Anden næstformand (Søren Espersen): Ordføreren.

Kl. 18:51 Kl. 18:54

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg forstår udmærket argumentationen fra Enhedslisten, men jeg vil meget gerne sige, at med den økonomiske situation, vort samfund er i i dag, ville det simpelt hen være det rene galimatias at åbne op for 65 mia. kr. på udgiftssiden til forslaget her.

Så vil jeg gerne sige, at jeg ikke sagde i min ordførertale, at en slagteriarbejder, som bliver fyret, fordi virksomheden lukker, skulle være doven. Jeg sagde bare, at hvis man får 30.000 kr. i dagpenge om måneden, og man måske kun kan tjene 10 pct. mere ved at gå på arbejde eller måske lidt mere, er incitamentet til at gå ud og søge et arbejde så lille, at mange rent spekulativt vil kunne sige: O.k., selvfølgelig vil jeg gerne have et arbejde, men jeg har ikke noget imod at gå hjemme i en periode. Jeg tror faktisk, at rigtig mange ville tænke sådan.

Jeg skal ikke putte folk i bås, men der skal stadig være en gulerod ved at gå ud og tage et arbejde. Folk skal føle, at de bliver belønnet for at tage på arbejde, og så nytter det jo ikke noget, at vi sætter dagpengesatsen så højt, at man går ned i løn, når man får et arbejde.

Kl. 18:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:53

Line Barfod (EL):

Dansk Folkeparti mener altså, at kassedamer og andre, der går på arbejde, selv om de ville kunne få 90 pct. af deres løn i dagpenge, ikke er rigtig kloge – eller hvad? Folk går da på arbejde, fordi de gerne vil have et arbejde. De vil rigtig gerne have et arbejde og være en del af det fællesskab, der er på en arbejdsplads, og de vil rigtig gerne være med til at bidrage til samfundet.

Jeg går ikke ud fra, at Dansk Folkeparti foreslår, at kassedamen skal have mindre end 90 pct., eller er det det, Dansk Folkeparti lægger op til nu? Skal dagpengedækningen for kassedamen og andre lavtlønnede sænkes, fordi den ikke længere skal være 90 pct. for dem heller, men kun 50 eller 60 pct., som den er for nogle andre lønmodtagergrupper?

Kl. 18:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:53

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo en lidt omsonst diskussion, for man blander æbler, pærer og bananer sammen i én stor frugtskål. Det er jo nu engang sådan, at der er nogle, der har nogle stillinger, som er højere lønnet end andre, og så kan vi måske fra politisk side godt gå ind og sige: O.k., hvad vil vi gøre ved det? Skal vi indføre borgerløn, så alle får det samme beløb, skal alle have 30.000 kr. om måneden? Men det ønsker vi ikke i Dansk Folkeparti.

Vi ønsker selvfølgelig, at man skal belønnes for at gå på arbejde, uanset om man har en høj uddannelse eller en mindre uddannelse, eller man er deltidsbeskæftiget, eller hvad man nu er. Men det nytter ikke noget at stikke folk blår i øjnene ved at sige: Nu vil vi foreslå, at I skal kunne få 30.000 kr. om måneden for at gå hjemme. Det er ikke noget, der skaber motivation og arbejdsglæde og lyst til at gå ud og søge sig et arbejde, det er noget, der skaber en sovepudementalitet hos mange, og det er noget, der vil gøre, at når folk så får et job, vil de ikke føle, at de får ekstra penge i lønningsposen ved at stå op om morgenen og gå på arbejde og tage alle de gener, som følger med det.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:55

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Det er et stort problem, at mange lønmodtagere får deres indtægt halveret, hvis de bliver fyret og havner på arbejdsløshedsdagpenge. Sagen er, som det også er blevet nævnt, at dagpengenes dækningsgrad i forhold til den tidligere indtægt har været faldende gennem en efterhånden lang årrække, og det betyder, at den danske flexicuritymodel er i fare. Og når der er for lidt security, så bliver der også for lidt fleksibilitet. Det kan man f.eks. se ved, at et fagforbund som Dansk Metalarbejderforbund er begyndt at rumstere med krav om længere opsigelsesvarsler som en reaktion på, at dagpengene er for små. Det er jo ellers noget, som erhvervslivet ikke ønsker, fordi man siger, at det afholder arbejdsgiverne fra at ansætte nye medarbejdere, og det er jo selvfølgelig heller ikke heldigt.

Så man kan sige, at for at prøve at undgå det og i virkeligheden prøve at hjælpe erhvervslivet, men altså også hjælpe de arbejdsløse, så er der behov for at styrke den danske flexicuritymodel, og det kunne bl.a. ske ved en vis forhøjelse af dagpengene. Derfor har Enhedslisten fat på en rigtig problemstilling.

Når det så er sagt, er jeg også nødt til at sige, at Enhedslistens forslag er et klart overbud. Det er svært at beregne det her, fordi der mangler tilstrækkeligt statistisk materiale, men vi har prøvet at regne på, hvad vi mener, det her vil koste inden for a-kasse-systemet, og vores skøn viser, at det nok vil koste omkring 11-13 mia. kr. ekstra årligt. Det er utrolig mange penge.

Enhedslistens forslag udmærker sig desværre også ved, at der ikke står noget om, hvor pengene skal komme fra. Der er så også et andet problem med Enhedslistens forslag, og det er, som det også er blevet nævnt, at de mange penge vil blive skævt fordelt. En lavtlønnet med en timeløn på 110 kr. vil kun få ca. 2.000 kr. mere i dagpenge om året, men hvis man er vellønnet og tjener 360.000 kr. eller mere årligt, så vil man som arbejdsløs på dagpenge få et beløb på 171.500 kr. ekstra om året – det er altså næsten en fordobling i forhold til i dag.

Der må jeg så sige, at i en stor økonomisk krise som den nuværende med et offentligt budgetunderskud på 90 mia. kr. på et år, så er tiden ikke til at bruge 11-13 mia. kr. på den måde så skævt fordelt. Og det er slet ikke tiden til at gøre det, når der ikke er lavet en finansieringsplan. Det ville være ideelt, jævnfør det som jeg sagde i starten, hvis man kunne finde penge til at hæve den maksimale dagpengesats, og i SF har vi også lagt hovederne i blød, men vi må også være ærlige og sige, at vi desværre ikke har fundet den rigtige model endnu.

Vi vil altså stemme imod Enhedslistens forslag, som vi betragter som et urealistisk overbud.

Kl. 18:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Per Løkken.

Kl. 18:58

(Ordfører)

Per Løkken (KF):

Jeg skal gøre opmærksom på, at ordføreren igen ikke kan være til stede i dag, og at jeg derfor læser ordførerens tale op:

Forslaget, som vi skal behandle, er af meget høj populistisk karakter; forslaget indebærer, at den gennemsnitlige dagpengesats på 15.700 kr. skal hæves til 30.000 kr. i månedlig ydelse – et forslag,

man kan forholde sig til, og man kan sige: Der er ingen smalle steder i Bredgade.

Jeg vil ikke påstå, at dagpengeydelsen, som den er i dag, er for høj, overhovedet ikke. Derfor ser jeg det også som en mulighed for dem, der vil sikre sig, at de kan tegne en tillægsforsikring, der sikrer den enkeltes minimumssats – ca. 75.000 kr.

Et sådant forslag vil medføre uoverstigelige konsekvenser for samfundsøkonomien og have en negativ betydning for det fleksible arbejdsmarkedssystem, som vi ellers er enige om er et af de mest robuste i verden. Forslaget understreger med al tydelighed, at forslagsstillerne ikke har gennemført nogen form for beregning, men at det igen alene er et spørgsmål om at fyre endnu et forslag af med et signal til omverdenen om, at vi har store sager at behandle i Folketinget.

Forslaget medfører også, at interessen for en stor del af arbejdstagernes vedkommende ikke vil være til stede, og det vil medføre en stigende arbejdsløshed og et stigende lønpres. Kan det i virkeligheden være i Enhedslistens interesse at sætte alt over styr, hvad angår økonomi og arbejdsmarkedspolitik i landet?

Ser man helt nøgternt på, hvordan forslaget ellers vil ramme de arbejdsløshedsforsikrede, vil man se, at det vil få en betydelig social slagside, som er helt uacceptabel for såvel Det Konservative Folkeparti som regeringen.

Det Konservative Folkeparti støtter derfor ikke forslaget.

Kl. 19:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den radikale ordfører, hr. Morten Østergaard.

Kl. 19:01

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Godt ord igen, fristes jeg næsten til at sige, efter min konservative kollegas ordførertale, ikke mindst fordi det jo, siden regeringen kom til, er under skiftende konservative økonomiministre, vi har måttet se konkurrenceevnen i det danske erhvervsliv sive år efter år, og derfor bør der måske være overvejelser i Det Konservative Folkeparti om også at gribe lidt i egen barm.

Men jeg og Det Radikale Venstre kan heller ikke støtte forslaget her fra Enhedslisten. Der har været fremført en række argumenter, som jeg kan tilslutte mig, og derfor vil jeg bare igen henvise til, at vi i Det Radikale Venstre har et forslag om en dagpengereform. Vi håbede sidste år, da regeringen startede på det, at vi kunne være kommet videre, men nu er det, som om ethvert mod i forhold til en dagpengereform er totalt fordampet.

Vores forslag er altså, at vi kommer ned på et skandinavisk niveau i forhold til dagpengeperiodens længde, men samtidig er vi også godt klar over, at det er vigtigt, at vi fortsat gør det attraktivt at forsikre sig mod ledighed. Det kan man jo gøre, som Enhedslisten foreslår her, ved at kigge på kompensationsgraden.

Der er også andre muligheder. Man kan jo kigge på, hvor dyrt det er at forsikre sig mod ledighed, og der så vi altså gerne, at man tog Arbejdsmarkedskommissionens forslag om at ændre lidt på balancerne, sådan at det bliver billigere at forsikre sig mod ledighed og til gengæld dyrere at være medlem af efterlønsordningen, til efterretning. Det er også en anden måde at sørge for, at det fortsat er attraktivt at forsikre sig mod ledighed, også selv om dagpengeperioden er kortere.

Så alt i alt må vi sige, at et forslag som det her uden tvivl, i hvert fald hvis det står alene, vil medføre et tab af arbejdskraft, og selv om vi lige nu står i en økonomisk krise, hvor vi diskuterer ledigheden meget, så er der ingen tvivl om, at den samlede store langsigtede udfordring for det danske samfund er at få folk til at blive på arbejdsmarkedet og få folk til at bidrage mest muligt, og der ser vi ikke det

her forslag som bidragende i den sammenhæng, og derfor kan vi ikke støtte det

KL 19:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 19:03

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten. Det er jo lidt sjovt at høre de mange partier, der igen og igen fremhæver flexicuritymodellen og siger, hvor vigtigt det er for det danske arbejdsmarked, at vi har flexicurity, som jo bl.a. betyder, at der skal være security, altså at man får dækning, når man bliver arbejdsløs. Men når vi så foreslår, at den dækning skal opretholdes på den kompensationsgrad, der var gældende for 10, 20 år siden, kommer svaret: Nej, det vil være helt forfærdeligt og medføre stor arbejdsløshed.

Det er da underligt, at man på den ene side kan sige, at det er den her model, der gør, at vi i Danmark i den grad har formået at sikre et fleksibelt arbejdsmarked og hurtigt har kunnet omstille os til forskellige situationer og dermed også kan have flere i beskæftigelse, men at man på den anden side siger, at hvis vi sørger for at vedligeholde den model, vil det betyde arbejdsløshed, og så holder modellen ikke alligevel. Man bliver nødt til at vælge, om man går ind for modellen eller ei.

Så synes jeg også, at det har været lidt sjovt at høre det, der bliver sagt om, at det vil give stor social slagside – især når man hører det fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti, som i den grad har skabt social slagside med de skattelettelser, de har gennemført. Det er i den grad social slagside, at man går ud og siger, at direktørerne, millionærerne skal have over 150.000 kr. i skattelettelser, mens dem i bunden stort set ikke får noget, når man ser på, hvor meget de grønne afgifter m.v. samtidig stiger. Det er da om noget social slagside. Det her forslag handler om, at arbejdsløse skal have en bedre dækning, at arbejdsløse faktisk skal have en ydelse, der gør, at de ikke er nødt til at gå fra hus og hjem. Men det synes man åbenbart ikke er noget problem, det er kun bankdirektørerne, man gerne vil sikre. Jeg skal så sige, at vi også ønsker at hæve niveauet for kontanthjælp, og det har vi et andet forslag om.

Flere har spurgt til finansieringen. Den har vi jo fremlagt tidligere, også i vores finanslovforslag. Vores forslag er som altid fuldt finansieret, og på vores forslag til finanslov er der oven i købet overskud i modsætning til regeringens, der har et kæmpe underskud. Et af de steder, vi mener det er afgørende at tage penge fra, og som finansierer vores forslag både på dagpengeområdet, på pensionsområdet og på kontanthjælpsområdet, og som vil kunne afskaffe fattigdommen i Danmark, er de 65 mia. kr., man i dag bruger om året på, at også de fattigste i dette land via deres skattebetaling er med til at betale til, at de rigeste kan spare op til deres pension. Vi kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor de mennesker, der har råd til at betale måske flere hundrede tusind kroner ind på en pensionsordning, skal have et tilskud fra skatteborgerne og ikke bare selv skal betale. Vi synes, det ville være bedre, hvis de penge gik til bl.a. de arbejdsløse og til at sikre, at de fik en indkomst, der var til at leve af, og som gjorde, at de ikke skulle gå fra hus og hjem.

Så synes jeg også, det var lidt interessant, at ministeren synes, det er fint, at arbejdsløse har en købekraft som for 20 år siden. Så håber jeg, ministeren også kan pege på, hvor det er, man kan få boliger til samme pris som for 20 år siden, for jeg har i hvert fald svært ved at få øje på, hvor i landet de boliger ligger henne, der ikke er steget i de sidste 20 år, men som man kan klare at sidde i på dagpenge med en købekraft, der er den samme som for 20 år siden. Men det ser jeg frem til at få et svar fra ministeren på.

Så blev der også talt om, at der ligger et problem, i forhold til at de højtlønnede kan få, for vil de lavtlønnede så ikke synes, at de ikke får noget ud af at gå på arbejde? Det ligger jo indbygget i det dagpengesystem, vi har, og i det lønsystem, vi har. Vi ønsker også at kæmpe for, at de lavtlønnede får mere i løn. Vi synes, det er helt urimeligt, at nogen får så lav en løn, som kassedamerne får, og som mange offentligt ansatte får. Det var også derfor, vi støttede kravene fra de mange offentligt ansatte, da de var i strejke sidste år, og at vi også vil støtte de krav, der kommer fra de lavtlønnede til de kommende overenskomstforhandlinger på det private område.

Vi tror på, at der er en sammenhæng mellem det, at man fuldstændig udhuler de sociale ydelser og dagpengene, og at man dermed også presser lønniveauet. Så det er jo egentlig ikke så mærkeligt, at regeringen og Dansk Folkeparti synes, at dagpenge- og kontanthjælpsydelsen skal være så lav som muligt. Men jeg vil sige, at det undrer mig, at SF og Socialdemokraterne ikke har en større forståelse for, at vi altså er nødt til at sikre en ordentlig dagpengedækning, hvis vi gerne vil have, at folk stadig væk er med i en a-kasse, og hvis vi gerne vil blive ved med at sikre, at man har et ordentligt lønniveau i det her land, og at det ikke bliver fuldstændig udhulet, fordi folk efterhånden kommer til at have så lidt, at de for at sikre, at de får penge, vil tage et job til en meget lavere løn end det, der ellers ligger i overenskomsterne, også selv om de så kommer ned på en anden levestandard.

Jeg mener, det er rigtig vigtigt at holde fast i, at det altså ikke er en gave fra de borgerlige i dette land, at vi har et dagpengesystem. Det er noget, som fagbevægelsen i høj grad har tilkæmpet sig, og som har haft stor betydning for, at vi har den høje levestandard, vi har i Danmark i dag. Derfor er det vigtigt at holde fast i at have en dagpengekompensationsgrad, der faktisk gør, at når man bliver arbejdsløs, har man mere end bare halvdelen af sin indkomst; så har man, så man kan opretholde sin hidtidige levestandard nogenlunde, indtil man kommer i arbejde igen.

Kl. 19:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 19:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Med hensyn til det her med, hvis det her forslag eksempelvis blev vedtaget, og man kunne opnå en månedsløn på 30.000 kr. på dagpenge, og der så var nogle, der tjente mindre end det og selvfølgelig fik 90 pct. dækning, og så ville de derved kun kunne opnå en mindre del end de 30.000 kr. i dagpenge, der vil jeg så gerne spørge fru Line Barfod: Er det så noget, som Enhedslisten synes man skal ordne, ved at man så, når der betales a-kassekontingent, bidrag til forsikringsordning, vil gå ind for, at den skulle være gradueret efter, hvor stor en forsikringsdækning vedkommende ville være berettiget til, eller ville den med den lave indkomst skulle betale det samme som den, der kunne se frem til den store indtægt?

Kl. 19:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Line Barfod (EL):

Vi har ikke noget forslag om, at man skal begynde at graduere a-kassebidraget. Vi synes, at det er vigtigt, at man har et a-kassebidrag, som ikke er alt for højt. Der er jeg enig i de bemærkninger, der kom fra en tidligere ordfører, om, at hvis vi skal have rigtig mange til at være i a-kassesystemet, er der mange ting, vi skal se på. En af tingene er også, at a-kassebidraget efterhånden er blevet meget, meget

højt. Så det mener jeg bestemt er noget, man skal se på generelt, men jeg mener ikke, at det er noget, man specifikt skal gå ind at graduere.

Jeg mener, som jeg sagde før, at vi skal kæmpe for, at dem, der får alt for lidt i løn, skal have en højere løn, og jeg synes, at det var ærgerligt, at Dansk Folkeparti ikke stod ved de løfter, man gav til social- og sundhedsassistenterne, om, at man ville være med til at sikre, at de fik en lønstigning ved de offentlige overenskomstforhandlinger. Hvis man havde villet holde fast i sine valgløfter, havde de også fået en stigning i lønnen. Det blev desværre ikke til særlig meget; noget fik man ud af strejken, men langtfra så meget, som man kunne have fået, hvis Dansk Folkeparti havde holdt fast i sine valgløfter om at sikre, at der kom penge til at kunne give de lønstigninger.

Kl. 19:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 19:10

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen vil det virkelig sige, at ordføreren mener, at det er utrolig solidarisk, at kassedamen, som tjener 200.000 kr. om året, skal betale den samme forsikring for at kunne opnå 90 pct. af de 200.000 kr., som en slagteriarbejder, som tjener 400.000 kr., og som så kan være berettiget til at få et dagpengebeløb på 360.000 kr. om året? Synes Enhedslisten, at det er solidarisk, altså at man skal betale det samme, men man ikke har ret til det samme? I mine øjne stikker dette fuldstændig imod principperne, hvis man tænker rigtig socialisme med hjertet.

Kl. 19:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:11

Line Barfod (EL):

Nu går vores forslag her ikke ud på at indføre socialisme. Vi kan godt tage en debat en dag, hvor vi diskuterer, hvordan arbejdsløshedssystemet skal se ud i et socialistisk samfund. Der håber jeg på, at det vil lykkes slet ikke at have nogen arbejdsløshed, at alle kan få lov til at være med til at bidrage til samfundet. Men det, vi har foreslået her, er såmænd ganske beskedent en forbedring for de arbejdsløse, der er i det nuværende system, hvor folk ofte bliver kastet ud i arbejdsløshed og vi lige nu har en eksploderende arbejdsløshed, fordi det nuværende system overhovedet ikke er i stand til at sikre, at der er nogle ordentlige levevilkår, og at der er arbejdspladser til alle, men tværtimod har spillet fallit på en lang række områder.

Så det her er ikke et forslag om at indføre socialisme i Danmark, hvis det her blev vedtaget. Det er et forslag om, hvad vi gør for at afbøde nogle af de værste konsekvenser af det kapitalistiske system, som Dansk Folkeparti er med til at støtte, og som betyder, at folk bliver kastet ud i arbejdsløshed.

Kl. 19:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Peter Juel Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:12

Peter Juel Jensen (V):

Det er bare for at kunne hjælpe en kollega, og det skal man jo. Jeg noterede mig, at ordføreren for Enhedslisten citerede ministeren for at sige, at købekraften for dagpengene var den samme for 20 år siden, men det er målt i faste priser. Det er målt i 2009-priser. Det er bare, for at ordføreren for Enhedslisten ikke løber med en halv vind, men har hele sandheden med.

Kl. 19:12 Kl. 19:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:12

Line Barfod (EL):

Jeg er godt klar over, at det ikke er niveauet, altså det samme beløb i kroner og øre, som ministeren peger på. Det er købekraften, altså hvor meget man kan købe for pengene, der er den samme. Men jeg ved ikke, om hr. Peter Juel Jensen har opdaget, at mange mennesker altså i dag har meget større købekraft; ikke bare – hvad skal man sige? – er den økonomiske købekraft mere værd, men den enkelte kan også købe meget mere. Boligerne er blevet meget, meget dyrere. Det er en meget større andel af det, man skal betale af sin indkomst, der i dag går til boligen, end det var for 20 år siden, fordi boligpriserne er eksploderet. Det er muligt, at hr. Peter Juel Jensen ikke har opdaget, at boligpriserne er eksploderet, men det er der en række andre, der har. Det er også blevet helt sædvanligt i dag for rigtig mange mennesker, at man har udgifter til computer, internet, mobiltelefon osv., som der ikke var i et almindeligt budget for 20 år siden. Der er en række andre områder, hvor folk i dag altså ikke nøjes med det samme forbrug som for 20 år siden.

Kl. 19:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 19:13

Peter Juel Jensen (V):

Ja, og jeg går ud fra, når man sammenligner købekraften i dag med for 20 år siden, at der er taget højde for sådan nogle ting. Men der er jo også udgifter, som man havde dengang, som man ikke har i dag. Det er de færreste familier, der betaler til mælkemanden.

Kl. 19:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:14

Line Barfod (EL):

Jeg må indrømme, at for 20 år siden betalte jeg heller ikke til mælkemanden. Der fandtes han altså ikke længere der, hvor jeg boede i København. Men det er muligt, at han gjorde det der, hvor hr. Peter Juel Jensen boede. Der er for de fleste i dette samfund sket en udvikling i løbet af de seneste 20 år, og den mener jeg også at de arbejdsløse skal have ret til at være en del af. Jeg mener ikke, at det er rimeligt at sige, at fordi man er arbejdsløs, skal man kun have det samme niveau, som folk generelt havde for 20 år siden eller for 50 år siden, eller hvor langt Venstre nu mener man skal tilbage i tiden.

Kl. 19:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 18. november 2009, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen og skal i øvrigt henvise til den omdelte ugeplan. Mødet er hævet. (Kl. 19:15).